

รายงานสถานการณ์ มลพิษของประเทศไทย ปี 2550

รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2550

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่พิมพ์   กุมภาพันธ์ 2552

จำนวนพิมพ์   4,000 เล่ม (ภาษาไทย 3,000 เล่ม และภาษาอังกฤษ 1,000 เล่ม)

เลข คพ. 06 - 031

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 978 - 974 -286 - 643 - 3

จัดทำโดย

กรมควบคุมมลพิษ

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2298 2000

โทรสาร 0 2298 2002

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์: pr@pcd.go.th

เว็บไซต์: <http://www.pcd.go.th>

พิมพ์ที่   ห้างหุ้นส่วนจำกัดเหรียญบุญการพิมพ์ (1988) กรุงเทพฯ

โทร : 0 2225 8428-9

คำนำ

รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2550 ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีหน้าที่จัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ปีละหนึ่งครั้ง

รายงานฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำ น้ำทะเล ชายหาด อากาศ มลพิษทางเสียง กากของเสีย ของเสียอันตราย สารอันตราย อุบัติภัยสารเคมี การร้องเรียนปัญหามลพิษ เหตุการณ์ด้านมลพิษและการบริหารจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2550 - 31 ธันวาคม 2550 โดยข้อมูลเหล่านี้ได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร กรมศุลกากร กรมควบคุมโรค กรมโรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำรายงานดังกล่าว เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชนให้รับรู้ในวงกว้าง

คณะกรรมการควบคุมมลพิษใคร่ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำรายงานด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถานศึกษาและประชาชนทั่วไปในการได้รับทราบข้อมูลปัญหามลพิษด้านต่างๆ ในทุกภูมิภาคของประเทศ พร้อมทั้งแนวทางการลดและขจัดมลพิษ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการแก้ไขปัญหามลพิษที่จะประสบความสำเร็จได้ เมื่อได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนในการรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

(นายศักดิ์สิทธิ์ ตรีเดช)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประธานคณะกรรมการควบคุมมลพิษ

สารบัญ

หน้า

1. สถานการณ์มลพิษด้านต่างๆ

1.1	คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน	10
1.2	คุณภาพน้ำบาดาล	15
1.3	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	17
1.4	ชายหาดติดดาว	23
1.5	คุณภาพอากาศ	25
1.6	ระดับเสียง	31
1.7	ขยะมูลฝอย	34
1.8	การใช้ประโยชน์ของเสีย	38
1.9	ของเสียอันตราย	42
1.10	สารอันตราย	45
1.11	อุบัติเหตุจุกเงินจากสารเคมี	52
1.12	การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย	53
1.13	การร้องเรียนปัญหามลพิษ	56

2. เหตุการณ์สำคัญในรอบปี

2.1	การสืบค้นสาเหตุของปลาตายในแม่น้ำเจ้าพระยา	66
2.2	การติดตามตรวจสอบมลพิษทางเสียงจากสนามบินสุวรรณภูมิ	68
2.3	การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ	72

สารบัญ

หน้า (ต่อ)

3. การบริหารจัดการมลพิษ

3.1	โครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550	76
3.2	โครงการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน	81
3.3	การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพน้ำบางปะกงแบบบูรณาการ	82
3.4	การจัดการปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุด	86
3.5	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกและความก้าวหน้า ในการเตรียมรับมือของประเทศไทย	89
3.6	แผนการจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ	91
3.7	ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ	92
3.8	ความก้าวหน้าในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	94
3.9	การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ	95
3.10	ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานงานทดสอบค่าความ สกปรกในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดี	98
3.11	งบประมาณด้านการจัดการมลพิษ	100

4. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการมลพิษ

4.1	ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย	104
4.2	ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการคุณภาพอากาศและเสียง	106
4.3	ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย	109
4.4	ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการสารอันตราย	110

5. ภาคผนวก

5.1 ภาคผนวก ก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมลพิษที่ประกาศใช้ในปี 2550

- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ 112
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง 116
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย 121
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป 137

5.2 ภาคผนวก ข

- ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน 145
- ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำทะเล 158

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	สรุปเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2550	10
ตารางที่ 2	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยตอนใน	19
ตารางที่ 3	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก	20
ตารางที่ 4	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันตก	21
ตารางที่ 5	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอันดามัน	22
ตารางที่ 6	ผลการประเมินดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวปี 2550	24
ตารางที่ 7	พื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) ปี 2549- 2550	25
ตารางที่ 8	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ปี 2549-2550	31
ตารางที่ 9	ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2549 - 2550	34
ตารางที่ 10	ปริมาณการใช้ประโยชน์ของเสียในภาคอุตสาหกรรม ปี 2550	40
ตารางที่ 11	ปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมที่ถูกส่งไปจัดการ พ.ศ. 2550	43
ตารางที่ 12	จำนวนผู้ที่ขอรับหมายเลขประจำตัว 13 หลัก เพื่อเข้าระบบแสดงรายการภาคอุตสาหกรรม	44
ตารางที่ 13	ปริมาณการนำเข้าสารเคมีในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์ ปี 2550	46
ตารางที่ 14	ปริมาณนำเข้าสารเคมีหรือวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ปี 2550 จำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ	46
ตารางที่ 15	สารเคมีที่จัดเป็นวัตถุอันตราย (ในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์) จากภาคอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2550	47
ตารางที่ 16	สารเคมีที่จัดเป็นวัตถุอันตราย (ในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์) ภาคเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2550	47
ตารางที่ 17	จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตจากการได้รับสารอันตราย ตั้งแต่ปี 2541-2550	49
ตารางที่ 18	สถิติข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหามลพิษ แยกตามประเภทมลพิษ ปี 2550	56
ตารางที่ 19	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยกรมควบคุมมลพิษ ปี 2550	57
ตารางที่ 20	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยศูนย์บริการร่วมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี 2550	57
ตารางที่ 21	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2550	58

สารบัญตาราง

หน้า (ต่อ)

ตารางที่ 22	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ปี 2550	59
ตารางที่ 23	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2550	59
ตารางที่ 24	สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามประเภทโรงงานอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2550	60
ตารางที่ 25	สถิติข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามเขตในกรุงเทพมหานคร ปี 2550	61
ตารางที่ 26	ความเหมาะสมในการใช้ที่ดินสำหรับพื้นที่ในแนวเส้น NEF ต่างๆ	70
ตารางที่ 27	การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปี 2548-ปัจจุบัน	95
ตารางที่ 28	รายชื่อห้องปฏิบัติการที่ได้รับหนังสือรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการ ทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ขอบข่ายงานทดสอบค่าความสกปรก ในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดีในน้ำเสีย	99

สารบัญรูป

รูปที่ 1	คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2548-2550	11
รูปที่ 2	คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2550	12
รูปที่ 3	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ ปี 2548-2550	17
รูปที่ 4	คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ ปี 2550	18
รูปที่ 5	แผนที่แสดงจังหวัดที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) และก๊าซโอโซน (O ₃) ในปี 2550	25
รูปที่ 6	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) รายปี ในกรุงเทพมหานคร ปี 2540 - 2550	26
รูปที่ 7	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด จากจุดตรวจวัดแบบชั่วคราวใน กทม. ปี 2549 - 2550	27
รูปที่ 8	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน (TSP) รายปี ในกรุงเทพมหานคร ปี 2540 - 2550	27
รูปที่ 9	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2540 - 2550	28
รูปที่ 10	ร้อยละของจำนวนครั้งที่ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) เกินมาตรฐาน ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2540 - 2550	29
รูปที่ 11	ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM ₁₀) ในตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี ปี 2540 - 2550	29
รูปที่ 12	จำนวนวันที่พบก๊าซโอโซน (O ₃) เกินมาตรฐานในต่างจังหวัดปี 2549 - 2550	30
รูปที่ 13	ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2541 - 2550	32
รูปที่ 14	ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2541 - 2550	32
รูปที่ 15	ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ริมถนนในต่างจังหวัด ปี 2541 - 2550	33
รูปที่ 16	ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในต่างจังหวัด ปี 2541 - 2550	33
รูปที่ 17	ปริมาณขยะมูลฝอยปี 2550 จำแนกตามลักษณะพื้นที่	34
รูปที่ 18	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการในปี 2550	35
รูปที่ 19	การจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร ปี 2550	36
รูปที่ 20	ปริมาณการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยชุมชนระหว่างปี 2545 - 2550	38
รูปที่ 21	การใช้ประโยชน์ของเสียภาคอุตสาหกรรม ปี 2545-2550	39
รูปที่ 22	ปริมาณของเสียอันตราย ปี 2541 - 2550	42
รูปที่ 23	ปริมาณของเสียอันตรายแบ่งตามแหล่งกำเนิด ปี 2550 จำแนกตามรายภาค	42
รูปที่ 24	การนำเข้าและผลิตสารเคมีในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2541 - 2550	45
รูปที่ 25	สถิติผู้ป่วยเนื่องจากได้รับพิษจากสารเคมีด้านอุตสาหกรรม ปี 2550 จำแนกตามรายภาค	50
รูปที่ 26	สถิติผู้ป่วยเนื่องจากได้รับพิษจากสารอันตรายด้านเกษตรกรรม ปี 2550 จำแนกตามรายภาค	50

สารบัญรูป

หน้า (ต่อ)

รูปที่ 27	ลักษณะอุบัติภัยจากสารเคมีที่เกิดขึ้นในปี 2550	52
รูปที่ 28	ผลการติดตามตรวจสอบการเลี้ยงสุกรในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน	53
รูปที่ 29	ผลการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากอาคารขนาดใหญ่ (อาคารประเภท ก)	54
รูปที่ 30	ยานพาหนะที่ถูกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราวดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และขอยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว	55
รูปที่ 31	ปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนรวมจาก 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปี 2550	56
รูปที่ 32	ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องราร้องทุกข์ของกรมควบคุมมลพิษ	62
รูปที่ 33	แผนที่แสดงจุดเกิดเหตุปลาตายในแม่น้ำเจ้าพระยา	67
รูปที่ 34	จำนวนเที่ยวบินเฉลี่ยรายวันในแต่ละเดือนของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในปี 2550	68
รูปที่ 35	แผนที่เส้นเสียงตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 และมติคณะกรรมการ ทอท. วันที่ 21 มิถุนายน 2550	69
รูปที่ 36	ค่า NEF เฉลี่ย จากการตรวจวัดในแต่ละจุดตรวจวัด ในช่วงปี 2549-2550	71
รูปที่ 37	แนวโน้มปริมาณ PM_{10} ในจังหวัดเชียงใหม่ เดือนมกราคม - มีนาคม 2550	72
รูปที่ 38	จุดความร้อน (Hotspot) วันที่ 13 มีนาคม 2550	72
รูปที่ 39	ผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมปี 2548 - 2550	96
รูปที่ 40	เป้าหมายจำนวนหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่าในแต่ละกระทรวง	97
รูปที่ 41	เป้าหมายปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการแต่ละประเภท	97
รูปที่ 42	งบประมาณการจัดการมลพิษในภาพรวมของทั้งประเทศ ในปีงบประมาณ ปี 2548 - 2550	100
รูปที่ 43	งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามแผนงบประมาณ ปี 2550	101
รูปที่ 44	งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามหน่วยงาน ปี 2550	102

สถานการณ์มลพิษต่างๆ

- คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน
- คุณภาพน้ำบาดาล
- คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง
- ชายหาดติดดาว
- คุณภาพอากาศ
- ระดับเสียง
- ขยะมูลฝอย
- การใช้ประโยชน์ของเสีย
- ของเสียอันตราย
- สารอันตราย
- อุบัติภัยฉุกเฉินจากสารเคมี
- การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและบังคับการตามกฎหมาย
- การร้องเรียนปัญหามลพิษ

คุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำปี 2550 ในแม่น้ำสายสำคัญ 48 สาย คลองสาขา 1 สาย และแหล่งน้ำนิ่ง 4 แห่ง (กว๊านพะเยา บึงบอระเพ็ด หนองหาน และทะเลสาบสงขลา) จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินทั่วประเทศ จำนวน 368 สถานี โดยประเมินจากมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินร่วมกับดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป¹ พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 19 35 44 และ 2 ตามลำดับ ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปเกณฑ์คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2550

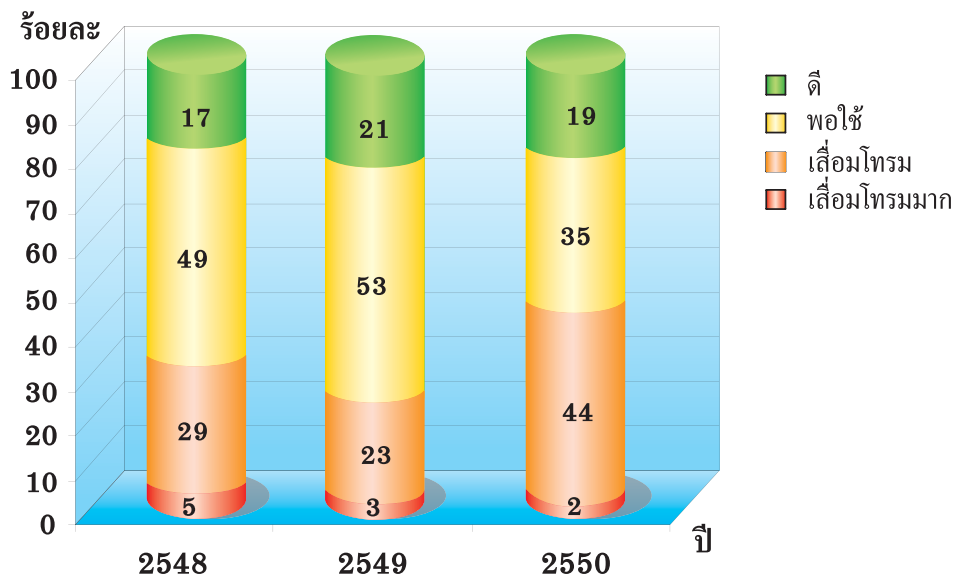
เกณฑ์คุณภาพน้ำ ²	แหล่งน้ำผิวดินในภาคต่างๆ ของประเทศ					ร้อยละของแหล่งน้ำทั้งหมด
	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	
 ดี	ลี้+ อิง แม่จาง	แควน้อย	-	จันทบุรี+ เวฬุ ประแสร์	ตาปีตอนบน สายบุรี พุมดวง+ ปัตตานี หลังสวน+	19
 พอใช้	กก - ปิง วัง ยม น่าน+	เพชรบุรีตอนบน- แควใหญ่- เจ้าพระยาตอนบน เจ้าพระยาตอนกลาง+ แม่กลอง	อุบล- พอง ชี สงคราม ลำปาว ลำตะคองตอนบน หนองหาน-	ตราด พังราด ระยองตอนบน	ตาปีตอนล่าง ชุมพร	35
 เสื่อมโทรม	กวัง กว๊านพะเยา บึงบอระเพ็ด	ลพบุรี สะแกกรัง เพชรบุรีตอนล่าง ปราจีนบุรี ป่าสัก น้อย ทำนบตอนบน- ทำนบตอนกลาง เจ้าพระยาตอนล่าง ทำนบตอนล่าง+ กุยบุรี-	มูล- ลำชี - เสียว- เลย-	ระยองตอนล่าง- นครนายก- ปราจีนบุรี- บางปะกง-	ตรัง- ทะเลหลวง- ทะเลน้อย- ปากพนัง- ทะเลสาบสงขลา คลองเทพา	44
 เสื่อมโทรมมาก	-	-	ลำตะคองตอนล่าง	-	-	2

หมายเหตุ: (+) คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
(-) คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549

¹ ดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (Water Quality Index : WQI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 100 แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม พิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 8 ตัว ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) แบคทีเรียกลุ่มที่โคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ความเป็นกรด-ด่าง (pH) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) ไนเตรต (NO₃) ฟอสฟอรัสรวม (Total Phosphorus : TP) ของแข็งรวม (Total Solid : TS) และของแข็งแขวนลอย (Suspended Solids : SS) เพื่อจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำเป็นดีมาก ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก

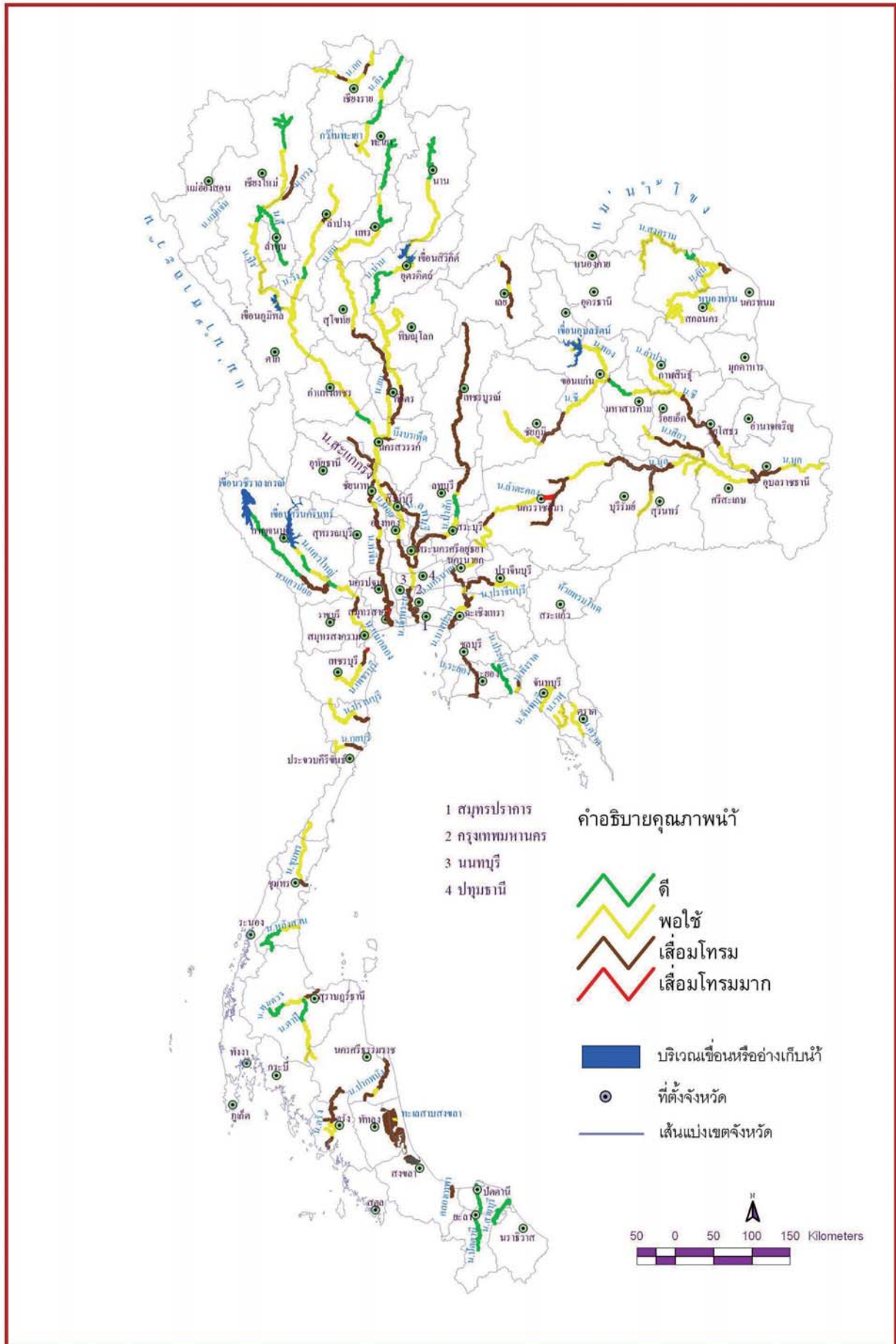
² เกณฑ์คุณภาพน้ำดี ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 2 และมีค่าดัชนี 71-90
เกณฑ์คุณภาพน้ำพอใช้ ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 และมีค่าดัชนี 61-70
เกณฑ์คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 และมีค่าดัชนี 31-60
เกณฑ์คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 และมีค่าดัชนี 0-30

เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำ 3 ปีย้อนหลัง ดังแสดงตามรูปที่ 1 ตั้งแต่ปี 2548 - 2550 พบว่า แหล่งน้ำปี 2550 มีคุณภาพน้ำโดยรวมเสื่อมโทรมลง พิจารณาจากจำนวนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ลดลงและแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมเพิ่มขึ้น ได้แก่ แม่น้ำท่าจีนตอนบน กุยบุรี มูล ลำชี เลี้ยว เลย นครนายก ระยอง บางปะกง ปราจีนบุรี ปากพนัง ทะเลน้อย ทะเลหลวง และตรัง ทั้งนี้ แม่น้ำลำตะคองตอนล่าง บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา คุณภาพน้ำยังคงอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมากมาโดยตลอด ดังแสดงตามรูปที่ 2 ของเสียที่ระบายลงแหล่งน้ำเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม โดยร้อยละ 70 มาจากน้ำเสียชุมชน และมาจากน้ำเสียอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ร้อยละ 20 และ 10 ตามลำดับ

รูปที่ 1 คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2548-2550

จากการประเมินคุณภาพน้ำรายสัปดาห์ตรวจวัดคุณภาพน้ำทั่วประเทศ พบว่า พารามิเตอร์ที่ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน คือ ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) แอมโมเนีย (NH₃) และการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) คิดเป็นร้อยละ 30 19 17 17 และ 16 ตามลำดับ

รูปที่ 2 คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินทั่วประเทศ ปี 2550

ภาคเหนือ

แม่น้ำที่ตรวจสอบมีทั้งหมด 9 สาย ได้แก่ แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน กวง กก ลี้ อิง แม่จาง และ 2 แหล่งน้ำนิ่ง ได้แก่ กว๊านพะเยา และบึงบอระเพ็ด จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 81 สถานี แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนี้

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี ได้แก่ แม่น้ำลี้ แม่จาง และอิง

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ ได้แก่ แม่น้ำปิง วัง ยม น่าน และกก

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรมได้แก่ แม่น้ำกวง กว๊านพะเยา และบึงบอระเพ็ด

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ BOD มีค่าสูง และจากการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ โดยโลหะหนักสำคัญที่มีค่าเกินมาตรฐานฯ คือ Cd รายละเอียดพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคเหนือ ดังภาคผนวก ข ตารางที่ 1 และ 2

ภาคกลาง

แม่น้ำที่ตรวจสอบมีทั้งหมด 12 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา ท่าจีน แม่กลอง แควใหญ่ แควน้อย ป่าสัก ลพบุรี น้อย สะแกกรัง เพชรบุรี ปรามบุรี และกุยบุรี จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 89 สถานี แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนี้

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี ได้แก่ แม่น้ำแควน้อย

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน เจ้าพระยาตอนกลาง เพชรบุรีตอนบน แควใหญ่ และแม่กลอง

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรมได้แก่ แม่น้ำลพบุรี เพชรบุรีตอนล่าง ป่าสัก น้อย ท่าจีนตอนบน ท่าจีนตอนกลาง ท่าจีนตอนล่าง เจ้าพระยาตอนล่าง กุยบุรี สะแกกรัง และปรามบุรี

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ BOD TCB FCB มีค่าสูง และ DO มีค่าต่ำ และจากการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก 7 พารามิเตอร์ ได้แก่ Cd Cr Mn Ni Pb Zn และ Cu พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ยกเว้น Cd รายละเอียดพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคกลาง ดังภาคผนวก ข ตารางที่ 3 และ 4

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แม่น้ำที่ตรวจสอบมีทั้งหมด 10 สาย ได้แก่ แม่น้ำพอง ชี มูล ลำปาว เสียว สงคราม เลย อูน ลำชี ลำตะคอง และแหล่งน้ำนิ่ง 1 แห่ง คือ หนองหาน จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 86 สถานี แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมมีเกณฑ์คุณภาพน้ำลดลง โดยแม่น้ำหลายสายมีคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงจากพอใช้เป็นเสื่อมโทรม ดังนี้

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ ได้แก่ แม่น้ำอูน พอง ชี สงคราม ลำปาว ลำตะคองตอนบน และหนองหาน

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรม ได้แก่ แม่น้ำมูล ลำชี เสียว และเลย

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรมมาก ได้แก่ แม่น้ำลำตะคองตอนล่าง

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ NH_3 และ BOD มีค่าสูง และจากการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ Cd Cr Mn Ni Pb Zn Cu และ As พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ โดยโลหะหนักสำคัญที่มีค่าเกินมาตรฐานฯ คือ Cd รายละเอียดพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังภาคผนวก ข ตารางที่ 5 และ 6

ภาคตะวันออก

แม่น้ำที่ตรวจสอบมีทั้งหมด 9 สาย ได้แก่ แม่น้ำบางปะกง ปรายจันทบุรี นครนายก ระยอง ประแสร์ พังราด จันทบุรี เวฬุ และตราด จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 57 สถานี แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมมีเกณฑ์คุณภาพน้ำลดลง โดยแม่น้ำหลายสายมีคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงจากพอใช้เป็นเสื่อมโทรม ดังนี้

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี ได้แก่ แม่น้ำเวฬุ จันทบุรี และประแสร์

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ ได้แก่ แม่น้ำตราด ระยองตอนบน และพังราด

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรม ได้แก่ แม่น้ำนครนายก ระยองตอนล่าง บางปะกง และปรายจันทบุรี

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ DO มีค่าต่ำ และ BOD มีค่าสูง และจากการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก 7 พารามิเตอร์ ได้แก่ Cd Cr Mn Ni Pb Zn และ Cu พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ ยกเว้น Mn รายละเอียดพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคตะวันออก ดังภาคผนวก ข ตารางที่ 7 และ 8

ภาคใต้

แม่น้ำที่ตรวจสอบมีทั้งหมด 8 สาย ได้แก่ แม่น้ำสายบุรี ปัตตานี ปากพนัง ตาปี พุมดวง ชุมพร หลังสวน ตรัง คลองสาขา 1 สาย ได้แก่ คลองเทพา และแหล่งน้ำนิ่ง 1 แห่ง ได้แก่ ทะเลสาบสงขลา (รวมทะเลน้อยและทะเลหลวง) จากสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 55 สถานี แหล่งน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวมมีเกณฑ์คุณภาพน้ำลดลง โดยแม่น้ำหลายสายมีคุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงจากพอใช้เป็นเสื่อมโทรม ดังนี้

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี ได้แก่ แม่น้ำตาปีตอนบน พุมดวง หลังสวน ปัตตานี และสายบุรี

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ ได้แก่ แม่น้ำตาปีตอนล่าง และชุมพร

แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเสื่อมโทรม ได้แก่ แม่น้ำตรัง ปากพนัง คลองเทพา ทะเลน้อย ทะเลหลวง และทะเลสาบสงขลา

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม คือ BOD มีค่าสูง และ DO มีค่าต่ำ จากการวิเคราะห์ปริมาณโลหะหนัก 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ Cd Cr Mn Ni Pb Zn Cu Hg และ As พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินมาตรฐานฯ โดยโลหะหนักสำคัญที่มีค่าเกินมาตรฐานฯ คือ As รายละเอียดพื้นที่ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคใต้ ดังภาคผนวก ข ตารางที่ 9 และ 10

คุณภาพน้ำบาดาล

ปัจจุบันปัญหาน้ำบาดาลได้รับการป็นเป็น เป็นปัญหาหนึ่งด้านสิ่งแวดล้อม สาเหตุมาจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่สำคัญ ได้แก่ สถานที่กำจัดมูลฝอย สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน โรงงานอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และการเกษตรกรรม

สำหรับประเทศไทย จากการศึกษาวิจัยของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและสถาบันการศึกษามีแหล่งน้ำบาดาลสำคัญที่พบการปนเปื้อนมลพิษที่มีความรุนแรงต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

● **1. แอ่งเชียงใหม่-ลำพูน** ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 3,130 ตารางกิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ศึกษาปัญหาการปนเปื้อนจากสารอินทรีย์ระเหยง่ายบริเวณนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เมื่อปี พ.ศ. 2541 ผลการศึกษาพบว่ามีการปนเปื้อนของดิน และน้ำใต้ดินในระดับต้นจากสารอินทรีย์ระเหยง่ายจำพวกไตรคลอโรเอทิลีน โทลูอีน เอทิลเมทิลคีโตน และอื่นๆ (ทั้งนี้ สารอินทรีย์ระเหยง่ายจำพวกไตรคลอโรเอทิลีนมีรายงานว่า เป็นสารก่อมะเร็ง)

ในปี พ.ศ. 2550 กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ศึกษาตัวอย่างน้ำใต้ดินระดับต้นและระดับลึกในพื้นที่บริเวณนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พบสารอินทรีย์ระเหยง่ายชนิดใดชนิดหนึ่งหรือพบหลายชนิด ในตัวอย่างน้ำใต้ดินระดับต้น (จากบ่อวง) จำนวน 12 ตัวอย่าง จากทั้งหมด 30 ตัวอย่าง และระดับลึก (จากบ่อเจาะ) จำนวน 18 ตัวอย่าง จากทั้งหมด 30 ตัวอย่าง เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลการวิเคราะห์กับค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน³ แล้วพบว่าในภาพรวมมีค่าไม่เกินมาตรฐาน แต่มีปริมาณค่อนข้างสูงในบางชนิด แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า น้ำใต้ดิน (ความลึกไม่เกิน 50 เมตร) ถูกปนเปื้อนด้วยการกระทำของมนุษย์ เนื่องจากสารอินทรีย์ระเหยง่ายไม่ใช่สารที่เกิดตามธรรมชาติ

● **2. แอ่งภาคตะวันออกเฉียง** ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 8,157 ตารางกิโลเมตร ในพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาโครงการประเมินศักยภาพด้านคุณภาพน้ำบาดาล วางระบบติดตามการปนเปื้อนและวางแผนรายละเอียดการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาล โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พบว่า พื้นที่จังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแหล่งมลพิษอันจะก่อให้เกิดการปนเปื้อนของมลพิษลงสู่ชั้นน้ำบาดาล โดยแหล่งมลพิษที่มีระดับความรุนแรงสูง หรือพื้นที่ที่เป็นแหล่งมลพิษที่มีศักยภาพสูงมาก อยู่ในอำเภอเมืองระยอง และอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง แหล่งมลพิษที่มีศักยภาพสูง อยู่ในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา อำเภอบ้านบึง อำเภอเมืองชลบุรี และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และมีการกระจายอยู่ในอำเภออื่นๆ ด้วยระดับความรุนแรงลดหลั่นลงมา จนถึงระดับปานกลาง และจากนั้นทำการคัดเลือกพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนมาทำการศึกษาในเชิงลึกจำนวน 20 แห่ง⁴ โดยทำการวิเคราะห์

³ อ้างอิงจากประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 20 พ.ศ. 2543 ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนพิเศษ 95 ง ลงวันที่ 15 กันยายน 2543

⁴ ได้แก่ 1.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลเมืองมาตาพุด 2.สถานที่ลักลอบทิ้งสารเคมีที่บ้านทับมา ต.มาบข่า อ.เมืองระยอง จ.ระยอง 3.สถานีบริการน้ำมันระเบิดที่บ้านทับตอง ต.มาบข่า อ.ปลวกแดง จ.ระยอง 4.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลนครระยอง อ.เมืองระยอง จ.ระยอง 5.ศูนย์บริการกำจัดกากอุตสาหกรรมมาตาพุด (GENCO) 6.นิคมอุตสาหกรรมมาตาพุด 7.บริเวณรอบ บริษัท ไทยคอปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) หมู่ 8 ต.มาบข่า จ.ระยอง 8.สถานที่ลักลอบทิ้งสารเคมี หมู่ 6 ต.แม่ไม้ อ.ปลวกแดง จ.ระยอง 9.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี 10.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 11.สถานที่กำจัดมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี จังหวัดชลบุรี 12.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี 13.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี 14.สถานที่กำจัดมูลฝอยองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี 15.สถานที่กำจัดมูลฝอยเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 16.สถานที่กำจัดมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 17.สถานที่กำจัดมูลฝอยเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี 18.สถานที่กำจัดมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนง จังหวัดชลบุรี 19.สถานที่ลักลอบทิ้งสารเคมีบริเวณบ้านหนองแขวะ หมู่ 4 ต.บึง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20.สถานที่ลักลอบทิ้งสารเคมีบริเวณบ้านนาพร้าว หมู่ 5 ต.สุรศักดิ์ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี

พารามิเตอร์พื้นฐานที่บ่งชี้คุณภาพน้ำ การปนเปื้อนของโลหะหนัก และสารอินทรีย์ระเหยง่ายในตัวอย่างดิน น้ำใต้ดิน และน้ำบาดาลในปัจจุบันพบว่า มีการปนเปื้อนของโลหะหนักเกินค่ามาตรฐานน้ำบาดาลที่จะใช้บริโภคได้⁵ และมีสารอินทรีย์ระเหยง่ายเกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน จึงได้ติดตั้งบ่อสังเกตการณ์ติดตามคุณภาพน้ำบาดาลจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และป้องกันแหล่งน้ำบาดาลหลัก จำนวน 61 บ่อ และกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีโครงการติดตามคุณภาพน้ำบาดาลในพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2552-2554

● **3. แอ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** บริเวณอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในพื้นที่ประมาณ 1,884 ตารางกิโลเมตร จากการศึกษาวิจัยการประเมินความเสี่ยงของการปนเปื้อนของสารเคมีในน้ำบาดาลในบริเวณ ตำบลกลางดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลจำนวน 2 ครั้ง ในเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 พบหลักฐานการปนเปื้อนของสารอินทรีย์ระเหยง่ายในน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่ขุดบ่อ และพื้นที่ข้างเคียงใน หมู่ 1 ตำบลกลางดงอย่างชัดเจนในระดับที่เกินมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน จำนวน 7 พารามิเตอร์ ได้แก่ benzene, 1,2-dichloroethane, 1,1- dichloroethylene, cis-1,2- dichloroethylene, tetrachloroethylene (PCE), trichloroethylene (TCE) และ 1,1,2- trichloroethane ขอบเขตการปนเปื้อนของชั้นน้ำใต้ดินด้วยสาร TCE ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 0.26 ตารางกิโลเมตร ในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 และขยายเป็น 0.30 ตารางกิโลเมตรในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 ปัจจุบันขอบเขตน้ำบาดาลปนเปื้อนมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น

● **4. แอ่งแม่กลอง** บริเวณอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มกรีนพีซได้รายงานการปนเปื้อนของสารไนเตรตลงสู่ชั้นน้ำบาดาลในพื้นที่เพาะปลูกหน่อไม้ฝรั่ง บริเวณบ้านหนองขุย หมู่ที่ 3 ตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีสารไนเตรตปนเปื้อนสูงกว่า 3 เท่าของมาตรฐานน้ำบาดาลที่จะใช้บริโภคได้ (น้ำดื่มที่มีสารไนเตรตเกิน 45 มิลลิกรัมต่อลิตร จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนและสัตว์เลี้ยง)

กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้เก็บตัวอย่างน้ำทั้งหมดจำนวน 23 บ่อ แบ่งเป็น บ่อน้ำตื้นและบ่อดอก (บ่อน้ำบาดาลระดับตื้น) จำนวน 19 บ่อ (ความลึกไม่เกิน 11 เมตร) และบ่อน้ำบาดาล จำนวน 4 บ่อ (ความลึก 30-90 เมตร) ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ในบ่อน้ำตื้นมีค่าความเข้มข้นของสารไนเตรตเกินมาตรฐานจำนวน 15 บ่อ คิดเป็นร้อยละ 79 โดยค่าความเข้มข้นของสารไนเตรตสูงสุดมีค่า 270 มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าต่ำสุด 5.0 มิลลิกรัมต่อลิตร ส่วนในบ่อน้ำบาดาลความเข้มข้นสูงสุดของสารไนเตรตมีค่า 250 มิลลิกรัมต่อลิตร และค่าต่ำสุดมีความเข้มข้นน้อยกว่า 0.9 มิลลิกรัมต่อลิตร

ในปี พ.ศ. 2552 กรมทรัพยากรน้ำบาดาลมีโครงการศึกษาประเมินสถานการณ์การปนเปื้อนของมลพิษทางการเกษตรลงสู่แหล่งน้ำบาดาลและออกแบบแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี

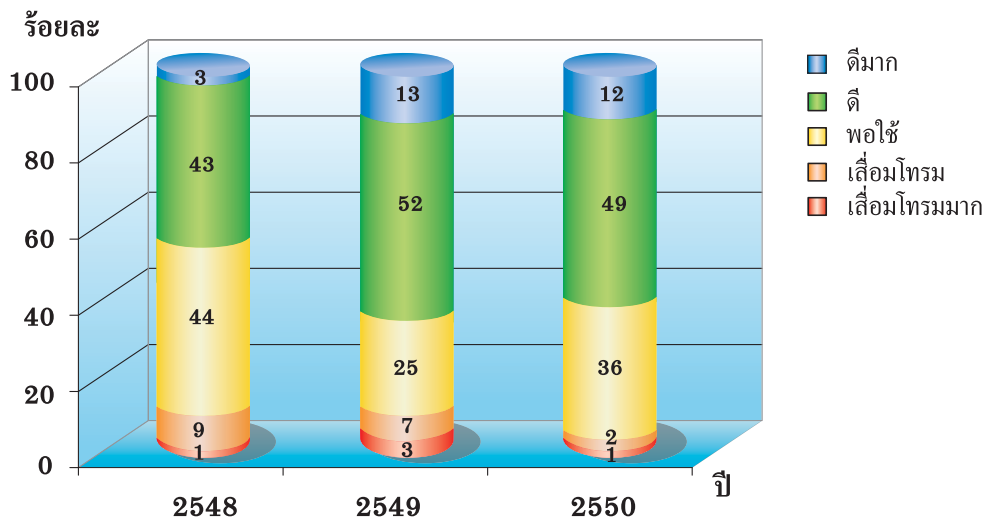

⁵ อ้างอิงจากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในทางวิชาการ สำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ดินพืชมพิษในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 112 ตอนที่ 29 ง ลงวันที่ 13 เมษายน 2542

คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง

ปี 2550 กรมควบคุมมลพิษได้ตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ จำนวน 240 สถานี ในช่วงฤดูแล้ง (กุมภาพันธ์-มีนาคม) และฤดูฝน (มิถุนายน-กรกฎาคม) โดยประเมินจากดัชนีคุณภาพน้ำทะเล⁶ พบว่า มีสถานีที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดี พอใช้ เลื่อมโทรม และเลื่อมโทรมมาก ร้อยละ 12 49 36 2 และ 1 ตามลำดับ ดังแสดงตามรูปที่ 3 สำหรับคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศในแต่ละสถานี แสดงตามรูปที่ 4

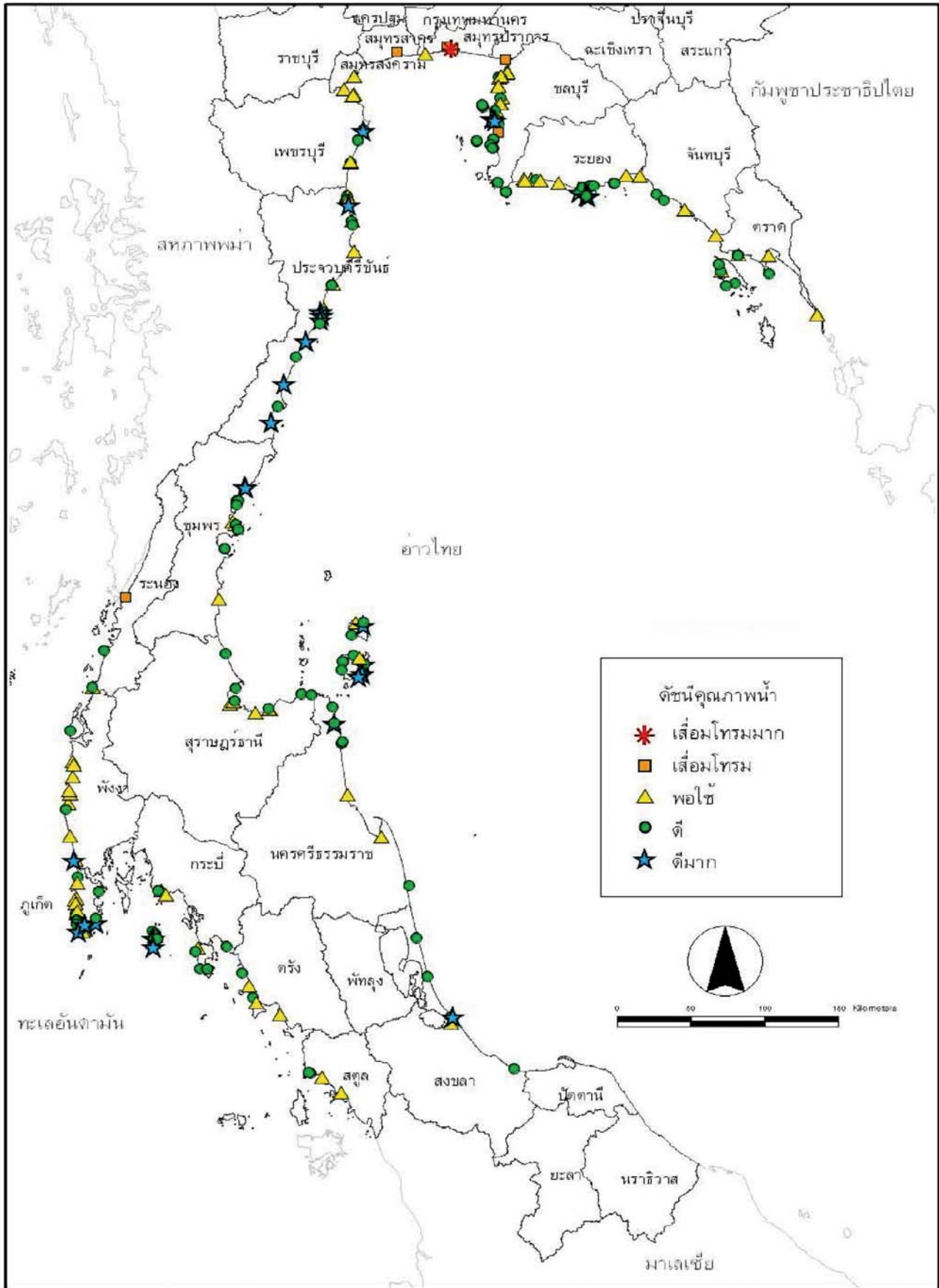
รูปที่ 3 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ ปี 2548-2550

จากการเปรียบเทียบคุณภาพน้ำ 3 ปีย้อนหลัง พบว่า คุณภาพน้ำมีแนวโน้มดีขึ้นโดยคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เลื่อมโทรมและเลื่อมโทรมมากลดลง แต่ปัญหาคุณภาพน้ำทะเลบริเวณปากแม่น้ำสายหลัก 3 สาย (เจ้าพระยา ท่าจีน และบางปะกง) มีสภาพเลื่อมโทรมเหมือนปีที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับของเสียที่มาจากแม่น้ำสายหลัก

พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำเลื่อมโทรม ได้แก่ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และสารอาหาร (ไนเตรท-ไนโตรเจน (NO₃) ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส (PO₄-P) ไนเตรท - ไนโตรเจน (NO₃-N) อุณหภูมิ (Temp.) สารแขวนลอย (SS) ความเป็นกรด - ด่าง (pH) แอมโมเนีย - ไนโตรเจน (NH₃-N) สำหรับพารามิเตอร์กลุ่มยาฆ่าแมลง (Pesticides) และกลุ่มสารพิษ (Toxic elements) เช่น ปรอท (Hg), แคดเมียม (Cd), โครเมียม (Cr), โครเมียมเฮกซะวาเลนต์ (Cr⁶⁺), ตะกั่ว (Pb), ทองแดง (Cu), โซยาไนต์ (CN⁻) และพีซีบี (PCBs) นั้น หากพบว่าค่าความเข้มข้นเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง จะกำหนดให้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำชายฝั่งบริเวณนั้นมีค่าเป็น “0” โดยทันที

⁶ ดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index : MWQI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0-100 แสดงถึงสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลโดยรวม พิจารณาจากพารามิเตอร์ 8 ตัว ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (DO) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ฟอสเฟต - ฟอสฟอรัส (PO₄-P) ไนเตรท - ไนโตรเจน (NO₃-N) อุณหภูมิ (Temp.) สารแขวนลอย (SS) ความเป็นกรด - ด่าง (pH) แอมโมเนีย - ไนโตรเจน (NH₃-N) สำหรับพารามิเตอร์กลุ่มยาฆ่าแมลง (Pesticides) และกลุ่มสารพิษ (Toxic elements) เช่น ปรอท (Hg), แคดเมียม (Cd), โครเมียม (Cr), โครเมียมเฮกซะวาเลนต์ (Cr⁶⁺), ตะกั่ว (Pb), ทองแดง (Cu), โซยาไนต์ (CN⁻) และพีซีบี (PCBs) นั้น หากพบว่าค่าความเข้มข้นเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง จะกำหนดให้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำชายฝั่งบริเวณนั้นมีค่าเป็น “0” โดยทันที

รูปที่ 4 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งทั่วประเทศ ปี 2550

อ่าวไทยตอนใน

คุณภาพน้ำทะเลบริเวณอ่าวไทยตอนใน มีสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 7 สถานี บริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา ทำจัน และบางปะกง ยังคงอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม สำหรับบริเวณปากแม่น้ำแม่กลองคุณภาพน้ำดีขึ้น บริเวณปากคลอง 12 ธานี จังหวัดสมุทรปราการ มีปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาก ดังตารางที่ 2 โดยส่วนใหญ่พารามิเตอร์ที่มีปัญหาในพื้นที่อ่าวไทยตอนใน ได้แก่ FCB, Enterococci, PO₄, NO₃, TCB, DO และ Fe (รายละเอียดตามภาคผนวก ข ตารางที่ 11)

ตารางที่ 2 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยตอนใน

ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณ
 ดีมาก (>90-100)	ไม่มี
 ดี (>80-90)	ไม่มี
 พอใช้ (<50-90)	จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน ⁺ จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง ⁺
 เสื่อมโทรม (>25-50)	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ⁺ ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ⁺ จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน
 เสื่อมโทรมมาก (0-25)	จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ธานี ⁻

หมายเหตุ: + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
- คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549

อ่าวไทยฝั่งตะวันออก

คุณภาพน้ำทะเลบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก มีสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำ จำนวน 77 สถานี เริ่มจากจังหวัดชลบุรีถึงจังหวัดตราด คุณภาพน้ำทะเลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ มีเพียงตลาดนาเกลือ จังหวัดชลบุรีเท่านั้นที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม เมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมดีขึ้น คุณภาพน้ำเปลี่ยนแปลงจากพอใช้เป็นดี และดีเป็นดีมากเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 3 โดยส่วนใหญ่พารามิเตอร์ที่มีปัญหาในพื้นที่อ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ Enterococci, PO₄, NO₃, FCB, และ TCB (รายละเอียดตามภาคผนวก ข ตารางที่ 12)

ตารางที่ 3 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณ
 ดีมาก (>90-100)	<u>จังหวัดระยอง</u> หาดแม่รำพึง ⁺ อ่าวไผ่(เกาะเสม็ด) <u>จังหวัดชลบุรี</u> หัวแหลมฉะบอง ⁺⁺
 ดี (>80-90)	<u>จังหวัดตราด</u> หาดไก่แก้ว ⁺ หาดคลองพร้าว ⁺ หาดทรายขาว ⁺ อ่าวสลักเพชร ⁺ อ่าวบางเบ้า ⁺ (เกาะช้าง) แหลมศอก ⁺ แหลมงอบ <u>จังหวัดจันทบุรี</u> อ่าวคู้กระเบน ⁺ หาดคู้กระเบน ⁺ <u>จังหวัดระยอง</u> บริษัทป๋วย ⁺ (ท่าเรือมาตาพุด) ท่าเรือประมง ⁺ (ตลาดบ้านเพ) สวนรุกขชาติ หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด) ท่าเรือหน้าด่าน (เกาะเสม็ด) อ่าวทับทิม (เกาะเสม็ด) ปากคลองแกลง แหลมแม่พิมพ์ <u>จังหวัดชลบุรี</u> บางพระ สถานีวิจัย ⁻ (เกาะสีชัง) ท่าเวียงษ์ ท่าภาณุรังสี (เกาะสีชัง) อ่าวอุดม (สะพานปลา) พัทยา ⁺ เกาะล้าน (หาดตาแหวน) ท่าเรือสัตหีบ ท่าเรือแหลมฉะบอง ⁺ ช่องแสมสาร หาดจอมเทียน (กลาง)
 พอใช้ (<50-90)	<u>จังหวัดตราด</u> ปากแม่น้ำตราด-แหลมศอก (บ้านปู) ปากคลองใหญ่ ท่าเรือแหลมงอบ <u>จังหวัดจันทบุรี</u> ปากแม่น้ำประแสร์ ปากแม่น้ำพังราด ปากแม่น้ำจันทบุรี ปากแม่น้ำเวฬุ <u>จังหวัดระยอง</u> บ้านหนองแฟบ หาดทรายทอง ปากแม่น้ำระยอง หาดพูน ⁻ <u>จังหวัดชลบุรี</u> อ่าวชลบุรี อ่าวชลบุรี (ฟาร์มหอยนางรม) อ่างศิลา(ท่าเรือ)- อ่างศิลา (ฟาร์มหอยนางรม) บางแสน (โอเชียนเวิลด์) ศรีราชา (เกาะลอย)-
 เสื่อมโทรม (>25-50)	<u>จังหวัดชลบุรี</u> ตลาดนาเกลือ
 เสื่อมโทรมมาก (0-25)	ไม่มี

หมายเหตุ: ++ คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 2 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
 + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
 - คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549

อ่าวไทยฝั่งตะวันตก

คุณภาพน้ำทะเลบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก มีสถานีวิจัยคุณภาพน้ำ จำนวน 91 สถานี เริ่มจากจังหวัดเพชรบุรี ถึงจังหวัดสงขลา คุณภาพน้ำทะเลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ เมื่อเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมดีขึ้น คุณภาพน้ำเปลี่ยนจากพอใช้เป็นดีเพิ่มขึ้น และจากดีเป็นดีมาก ดังตารางที่ 4 โดยส่วนใหญ่พารามิเตอร์ที่มีปัญหาในพื้นที่อ่าวไทยฝั่งตะวันตก ได้แก่ PO_4 , Enterococci และ FCB (รายละเอียดตามภาคผนวก ข ตารางที่ 13)

ตารางที่ 4 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอ่าวไทยฝั่งตะวันตก

ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณ
 ดีมาก (>90-100)	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขตตะเกียบ ⁺ อ่าวประจวบฯ (ตอนกลาง,ใต้) อ่าวมะนาว (กองบิน 53) ⁺ หาดวนกร (อ.ทับสะแก) บ้านหินกรูด ⁺ ปากคลองบ้านบางสะพานน้อย ⁺ จังหวัดชุมพร บ้านหน้าทับ ⁺ (อ่าวบางสน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี หาดละไม ⁺ อ่าวหาดรีน ⁺ (เกาะพัง) จังหวัดสงขลา หาดสมิหลา ⁺
 ดี (>80-90)	จังหวัดเพชรบุรี หาดเจ้าสำราญ ⁺ หาดปึกเตียน ⁺ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สะพานปลาหัวหิน หาดบริเวณโรงแรมสายลม หัวหิน ปากแม่น้ำปราณบุรี บ้านบ่อนอก ปากคลองบางนางรม (อ่าวประจวบ) ปากคลองวาท บ้านทุ่งประดู่ กลางหาดสมุรุทธ์ ⁺ (อ.บางสะพาน) จังหวัดชุมพร บ้านสะพลี (อ่าวสะพลี) หาดกรวดภาพ หาดทุ่งวัวแล่น หาดทรายรีตอนกลาง บ้านบ่อคา อ.สวี (อ่าวคือ) หาดสำเร็จ ⁺ (อ.ท่าชนะ) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองพุมเรียง ⁺ (อ.ไชยา) ปากคลองท่าเคย (ฟาร์มเลี้ยงหอยนางรม) ⁺ ปากคลองดอนสัก ท่าเรือเฟอร์รี่ (ดอนสัก-ใหม่) ท่าเรือหน้าอำเภอ ⁺ (เกาะสมุย) ตลาดแม่ไม้ (บ้านแม่ไม้) อ่าวเจงน้อย (เกาะสมุย) อ่าวเจงกลาง (เกาะสมุย) ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะสมุย) ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะพัง) อ่าวหาดรีน(เกาะพัง) อ่าวท้องตาปาน จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงไฟฟ้าขนอม ⁺ (อ.ขนอม) หาดโนนเพลา (อ.ลิซล) หาดหินงาม (อ.ลิซล) บ้านปากคลอง (อ.หัวไทร) จังหวัดสงขลา ประตुरะบายน้ำปากระวะ (อ.ระโนด) หาดมหาราช (อ.สทิงพระ) หาดเทพา หาดสมิหลา
 พอใช้ (<50-90)	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะนูน ⁺ (ด้านเหนือ,กลาง,ใต้) ปากคลองบ้านแหลม ⁺ (ด้านเหนือ,กลาง, ใต้) หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) ⁻ หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลงบิซ) ⁻ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล โรงแรมโซฟิเทล หาดสามพระยา ⁻ (อุทยานฯ สามร้อยยอด) อ่าวประจวบเหนือ (หน้าเขาดาม่องล่าย) จังหวัดชุมพร ปากแม่น้ำชุมพร ⁺ (อ่าวปากหาด) ปากแม่น้ำหลังสวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองท่าเคย (อ.ท่าฉาง) ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) คลองกระแต (อ.กาญจนดิษฐ์) บ้านหัวถนน ⁻ (อ่าวบางน้ำจืด เกาะสมุย) สะพานปลา ⁻ (เกาะพัง) จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา) ปากแม่น้ำปากพนัง จังหวัดสงขลา ปากทะเลสาบสงขลา
 เสื่อมโทรม (>25-50)	ไม่มี
 เสื่อมโทรมมาก (0-25)	ไม่มี

หมายเหตุ: + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
 - คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549

ฟุ้งอินดามัน

คุณภาพน้ำทะเลบริเวณฝั่งอันดามัน มีสถานีเก็บตัวอย่าง จำนวน 65 สถานี เริ่มจากจังหวัดระนอง ถึงจังหวัดสตูล คุณภาพน้ำทะเลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงพอใช้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 พบว่า คุณภาพน้ำโดยรวมลดลง หลายสถานีคุณภาพน้ำเปลี่ยนจากดีมากเป็นดี และจากดีเป็นพอใช้ ดังตารางที่ 5 โดยส่วนใหญ่พารามิเตอร์ที่มีปัญหาในพื้นที่ฝั่งอันดามัน ได้แก่ Enterococci, FCB และวัฏลุลอยน้ำ (รายละเอียดตามภาคผนวก ข ตารางที่ 14)

ตารางที่ 5 คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งอันดามัน

ระดับดัชนีคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณ
 ดีมาก (>90-100)	จังหวัดกระบี่ อ่าวมาหยา จังหวัดภูเก็ต หาดในหาน (ตอนกลาง)+ อ่าวมะขาม (หน้าสถานีประมงทะเลภูเก็ต)+ อ่าวฉลอง (ตอนกลาง)+
 ดี (>80-90)	จังหวัดระนอง หาดบางเบน หาดประพาส จังหวัดพังงา บ้านทับละมุ (ปากคลองทับละมุ) เกาะพระทอง ⁻ บ้านเขาพิหลาย จังหวัดภูเก็ต หาดไม้ขาว หาดป่าตอง (หน้าโรงแรมป่าตองเบย์) หาดกะรน (หน้าภูเก็ตโกลเด้นแซนอินน์) หาดกะรน (หน้าภูเก็ตอะคาเดย์) หาดกะตะใหญ่ (ด้านทิศใต้) หาดราไวย์ (ตอนกลาง) ปากคลองท่าจีน ⁺ (บ้านเกาะลิเเห่) อ่าวบางโรง ⁺ จังหวัดกระบี่ หาดนพรัตน์ธารา ⁺ แหลมโดนด ⁺ (เกาะลันตา) แหลมตง ⁻ (เกาะพีพี) อ่าวโล๊ะบาเกา (เกาะพีพี ด้านทิศตะวันออก) หาดโล๊ะดาลัม ⁻ (เกาะพีพี) หาดต้นไทร ⁻ (เกาะพีพีด้านทิศใต้) หาดยาว ⁻ (เกาะพีพีด้านตะวันออกของทิศใต้) ด้านใต้หาดคลองกวาง (เกาะลันตา) บ้านคลองนิน (เกาะลันตา) หาดชุมชนบ้านศรีลาชา จังหวัดตรัง บ้านบ่อม่วง หาดปากเมง หาดหยงหลิง จังหวัดสตูล หาดบ้านปากบารา ท่าเทียบเรือปากบารา
 พอใช้ (<50-90)	จังหวัดระนอง หาดประพาส ⁻ จังหวัดพังงา หาดบางลึก ท้ายเหมือง ⁻ คลองปากบาง ⁻ (เขาหลัก) บ้านบางเนียง บ้านเกาะคอเขา ⁻ บ้านน้ำเค็ม บ้านคึกคัก ⁻ จังหวัดภูเก็ต หาดไนยาง ⁻ หาดบางเทา ⁻ หาดสุรินทร์ ⁻ หาดกมลา ⁻ หาดป่าตอง ⁻ (หน้าป่าตองเมอริริน, หน้าป่าตองบีชไฮเต็ล, หน้าโดมอนคิลิฟ) หาดกะตะน้อย ⁻ (หน้าโรงแรมกะตะธานี) หาดราไวย์ ⁻ (หมู่บ้านชาวประมง) จังหวัดกระบี่ บ้านศาลาด่าน (เกาะลันตา) อ่าวไร่เลย์ ⁻ จังหวัดตรัง หาดสำราญ ⁻ (กลาง) หาดเจ้าไหม ⁻ (กลาง) หาดยาว ⁻ (ใต้) จังหวัดสตูล บ้านทุ่งรีน ⁻ บ้านปากบาง ⁻
 เสื่อมโทรม (>25-50)	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง)
 เสื่อมโทรมมาก (0-25)	ไม่มี

หมายเหตุ: + คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำดีขึ้น 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549
 - คือ แหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำลดลง 1 ระดับ เมื่อเทียบกับปี 2549

ชายหาดติดดาว

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินโครงการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว หรือ “ชายหาดติดดาว” มาตั้งแต่ปี 2545 เพื่อดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวให้คงความสวยงาม

สำหรับปี 2550 ซึ่งเป็นปีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา การดำเนินงานโครงการจึงเน้นให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวให้ดีขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงออกถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และถวายความจงรักภักดีแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้หน่วยงานท้องถิ่นที่ดูแลชายหาด เช่น เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล อุทยานแห่งชาติทางทะเล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ส่งชายหาดเข้าร่วมประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ประเมินโดยคณะกรรมการจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทยและสื่อมวลชน เป็นต้น

หาดบิเละ จ.กระบี่

หาดเกาะลิตี จ.สตูล

ผลจากการติดดาวให้ชายหาดที่เข้าร่วมกิจกรรม 74 หาด ในปี 2550 พบชายหาดที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดีมาก (★★★★★) จำนวน 2 แห่ง คือ หาดบิเละ เกาะห้อง จ. กระบี่ และหาดเกาะลิตี จังหวัดสตูล ซึ่งหาดเหล่านี้ ยังคงความสวยงามตามธรรมชาติ น้ำใส สะอาด ปริมาณขยะทั้งในชุมชน บนชายหาด และในน้ำทะเลแทบไม่มีเลย มีป่าไม้ชายหาดที่ร่มรื่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ป้ายบอกทาง ป้ายรณรงค์รักษาความสะอาดที่นั้งสำหรับพักผ่อน ห้องน้ำ เป็นต้น อยู่ในสภาพดี และมีรูปแบบที่สวยงามกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติที่สำคัญมีกิจกรรมที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาชายหาด เช่น กิจกรรมการเก็บขยะบนชายหาด การปลูกต้นไม้ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่จะเป็นชายหาด 5 ดาวนั้น นอกจากความเป็นธรรมชาติแล้วต้องอาศัยการดูแลรักษา และการจัดการที่ดีควบคู่กัน

หากนับรวมชายหาดที่ผ่านการติดดาวจนถึงปัจจุบันกว่า 150 หาด ขณะนี้เรามีชายหาด ★★★★★ ทั้งหมด 4 แห่งแล้ว คือ หาดยาว เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ หาดเกาะอาดัง จังหวัดสตูล (ปี 2549) หาดบิเละ เกาะห้อง จังหวัดกระบี่ หาดเกาะลิตี จังหวัดสตูล (ปี 2550) ชายหาดที่ได้รับการติดดาวขณะนี้มีย่านน้อย เมื่อเทียบกับชายหาดทั้งหมดของประเทศไทย ซึ่งเป้าหมายในอนาคต กรมควบคุมมลพิษจะขยายพื้นที่การติดดาวให้มากขึ้นเพื่อดูแลรักษาชายหาดให้คงความสวยงามตลอดไป

ตารางที่ 6 ผลการประเมินดัชนีคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยวปี 2550

จำนวนดาว	จังหวัด	ชื่อ
★★★★★ (2 แห่ง)	สตูล	หาดเกาะลิ่ดี
	กระบี่	หาดบิเล๊ะ (เกาะห้อง)
★★★★★ (24 แห่ง)	ตราด	หาดทรายขาว หาดบางเบ้า
	ชลบุรี	หาดแสม
	ประจวบคีรีขันธ์	หาดหัวหิน หาดนเรศวร (บางสะพาน) หาดนเรศวร (ปราณบุรี)
	สุราษฎร์ธานี	หาดอ่าวคา หาดสามเเล้า
	สงขลา	หาดทรายแก้ว หาดม่วงงาม
	นราธิวาส	หาดอ่าวมะนาว
	สตูล	หาดหอกขาว
	ตรัง	หาดหยงหลิง หาดราชมงคล
	กระบี่	หาดเกาะรอก หาดพระแอะ หาดเกาะไผ่ หาดแหลมตง หาดโล๊ะชามะ หาดมาหยง หาดแหลมไตนุด หาดเกาะไหง
ภูเก็ต	หาดบางเทา หาดลาหยัน	
★★★ (48 แห่ง)	ชลบุรี	หาดบางเสร่ หาดตาแหวน
	ระยอง	หาดแสงจันทร์ หาดน้าริน หาดพูน หาดสุชาดา หาดสนกระชับ หาดแหลมแม่พิมพ์ หาดเกตรา หาดแม่รำพึง
	จันทบุรี	หาดอ่าวคู้งวิมาน
	ตราด	หาดคลองพร้าว หาดไก่อ๊แบ้
	เพชรบุรี	หาดหน้าวัดสมุทรธาราม
	ชุมพร	หาดแหลมสน
	นครศรีธรรมราช	หาดแหลมตะลุมพุก หาดชลลิตี หาดบางปอ หาดเทพา
	สุราษฎร์ธานี	หาดท้องศาลา
	สงขลา	หาดสะกอม หาดเพชรลีลาศ หาดบางหอย หาดบางเรื่อนาค
	นราธิวาส	หาดนราทัศน์
	ตรัง	หาดวิหวีใต้สมุทร หาดปากเมง หาดยาว หาดสำราญ หาดโล๊ะใหญ่
	สตูล	หาดหอกขาว หาดทรายยาว หาดทรายทอง หาดบางคิลา
	พังงา	หาดอ่าวใหญ่ หาดโล๊ะปาเหรด
	ภูเก็ต	หาดสุรินทร์ หาดลาหยี
	กระบี่	หาดหยงกาเลียม หาดคลองโตบ หาดคลองนิน หาดบากันเตียง หาดไม้ไผ่ หาดคอกวาง หาด คลองดาว หาดพระแอะ หาดหลังสออด หาดทุ่งทะเล

หมายเหตุ : ไม่มีชายหาดที่ได้ 1 ดาว และ 2 ดาว

- ★★★★★ = คุณภาพสิ่งแวดล้อมดีมาก
- ★★★★ = คุณภาพสิ่งแวดล้อมดี
- ★★★ = คุณภาพสิ่งแวดล้อมพอใช้
- ★★ = คุณภาพสิ่งแวดล้อมต่ำ
- ★ = คุณภาพสิ่งแวดล้อมต่ำมาก

เกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ★ ด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษ ตัวชี้วัดประกอบด้วย สภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อากาศ เสียง คราบน้ำมันและก้อนน้ำมัน ความสะอาด ได้แก่ ชายะในทะเล และชายะบนหาด คุณภาพน้ำ ได้แก่ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด และความขุ่นในรูปสารแขวนลอย ★ ด้านธรรมชาติ ตัวชี้วัดประกอบด้วย ต้นไม้ชายหาด สัตว์หายาก สิ่งมีชีวิตบริเวณชายหาด สีของทราย ★ ด้านการจัดการ ตัวชี้วัดประกอบด้วย การบำบัดน้ำทิ้งจากโรงแรม ร้านอาหาร และชุมชน การจัดการท่อระบายน้ำทิ้ง การจัดเก็บขยะบนชายหาด การแบ่งพื้นที่การใช้กิจกรรม การจัดการภูมิทัศน์ กิจกรรมการปรับปรุงและพัฒนาชายหาดของชุมชน โครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว การสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วม ★ ด้านความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวก และสาธารณูปโภค ตัวชี้วัดประกอบด้วย ความสะดวกในการขึ้น-ลงหาด การบริการด้านการท่องเที่ยว การจัดการด้านความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน

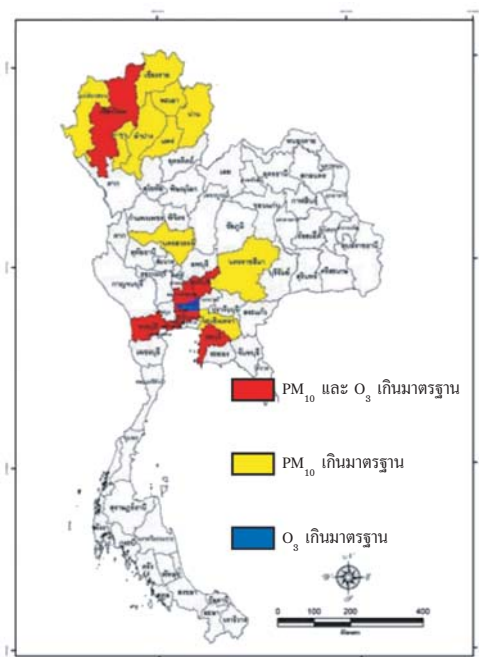
คุณภาพอากาศ

ประเทศไทย ยังคงมีปัญหามลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงต้นปีซึ่งพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประสบกับปัญหามลพิษหมอกควันที่ค่อนข้างรุนแรงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในปี 2550 ปัญหามลพิษทางอากาศหลักยังคงเป็นฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) หรือฝุ่นขนาดเล็ก พื้นที่ที่มีปัญหา เป็นพื้นที่เดิมเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ได้แก่ สมุทรปราการ สระบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และลำปาง (ตารางที่ 7) ปัญหารองลงมา คือ ก๊าซโอโซน (O₃) ซึ่งเกินมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปหลายพื้นที่ เช่น กรุงเทพมหานคร สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี และระยอง ในส่วนของก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง เกินมาตรฐานเล็กน้อยเป็นครั้งคราวเฉพาะบริเวณริมถนนในกรุงเทพมหานคร (รูปที่ 5) ส่วนสารมลพิษอื่น ๆ เช่น ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับฝุ่นละออง ขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน (TSP) หรือฝุ่นรวม และสารตะกั่ว (Pb) ซึ่งตรวจวัดเฉพาะในกรุงเทพมหานคร พบว่า ฝุ่นรวมเกินมาตรฐานเป็นครั้งคราว ส่วนสารตะกั่วอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 7 พื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ปี 2549- 2550

พื้นที่	ปี 2549		ปี 2550		บริเวณที่มีปัญหา
	ต่ำสุด - สูงสุด (มคก. / ลบ.ม.)	จำนวนครั้งที่เกินมาตรฐาน* (ร้อยละ)	ต่ำสุด - สูงสุด (มคก. / ลบ.ม.)	จำนวนครั้งที่เกินมาตรฐาน* (ร้อยละ)	
สมุทรปราการ	16.6 - 282.6	25.6	10.5 - 461.5	16.4	อำเภอเมือง อำเภอบางพลี และอำเภอพระประแดง
สระบุรี	9.8 - 298.2	20.9	17.3 - 302.2	14.7	ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
เชียงใหม่	10.9 - 248.8	3.2	10.3 - 396.4	8.8	อำเภอเมือง
นครราชสีมา	29.9 - 209.0	12.2	31.3 - 173.6	7.0	อำเภอเมือง
ลำปาง	7.6 - 252.6	2.8	10.6 - 255.3	6.5	อำเภอแม่เมาะและอำเภอเมือง

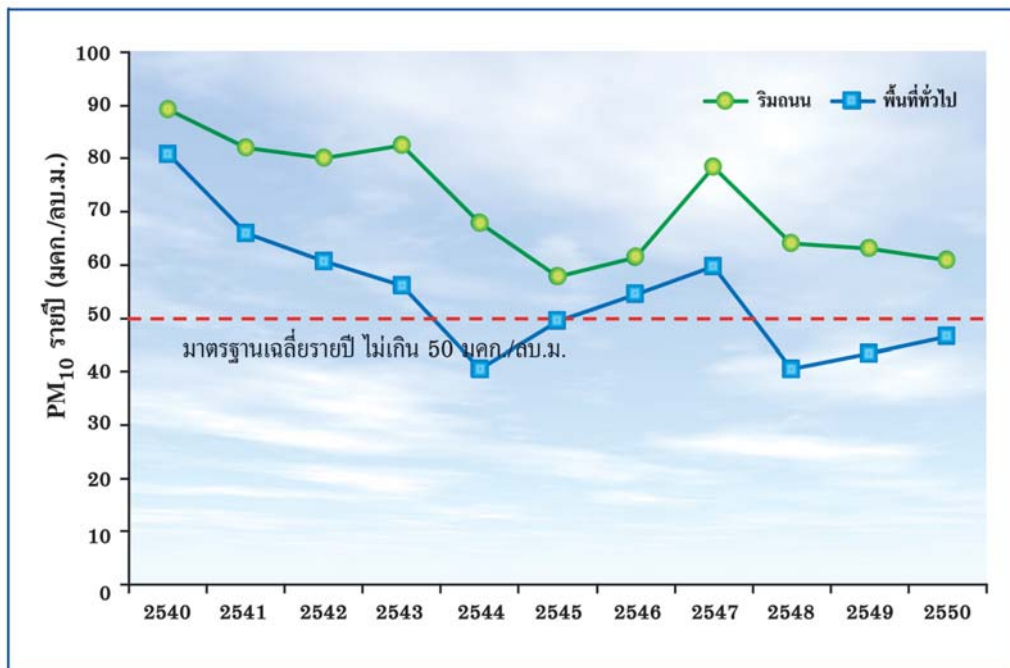
หมายเหตุ* มาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอนเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 120 มคก./ลบ.ม.

รูปที่ 5 แผนที่แสดงจังหวัดที่มีปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) และก๊าซโอโซน (O₃) ในปี 2550

● **คุณภาพอากาศในกรุงเทพมหานคร** จากการตรวจวัดคุณภาพอากาศโดยสถานีตรวจวัดแบบอัตโนมัติ บริเวณริมถนน 7 สถานี และบริเวณพื้นที่ทั่วไป 10 สถานี พบว่าบริเวณริมถนนจะมีปัญหามลพิษมากกว่าบริเวณพื้นที่ทั่วไปซึ่งเป็นที่ปกอาศัย โดย PM_{10} ยังคงเป็นปัญหาหลักในบริเวณริมถนนเช่นทุกปีที่ผ่านมา จากการตรวจวัดต่อเนื่องตลอดปีบริเวณริมถนนหลัก 6 สาย พบค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ตรวจวัดได้ 9.8 - 242.7 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.) และมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 4.7 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา (ปี 2549 เกินมาตรฐานร้อยละ 7.1) บริเวณริมถนน ที่มี PM_{10} เกินมาตรฐาน คือ ถนนดินแดง ถนนพระราม 4 และถนนพระราม 6 โดยมีจำนวนวันที่เกินมาตรฐานร้อยละ 9.7 8.6 และ 7.3 ตามลำดับ ส่วนบริเวณถนนพหลโยธิน ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสำหรับในพื้นที่ทั่วไปซึ่งเป็นที่ปกอาศัยมีปัญหาลดลงเล็กน้อยโดยพบเกินมาตรฐานในบางวัน

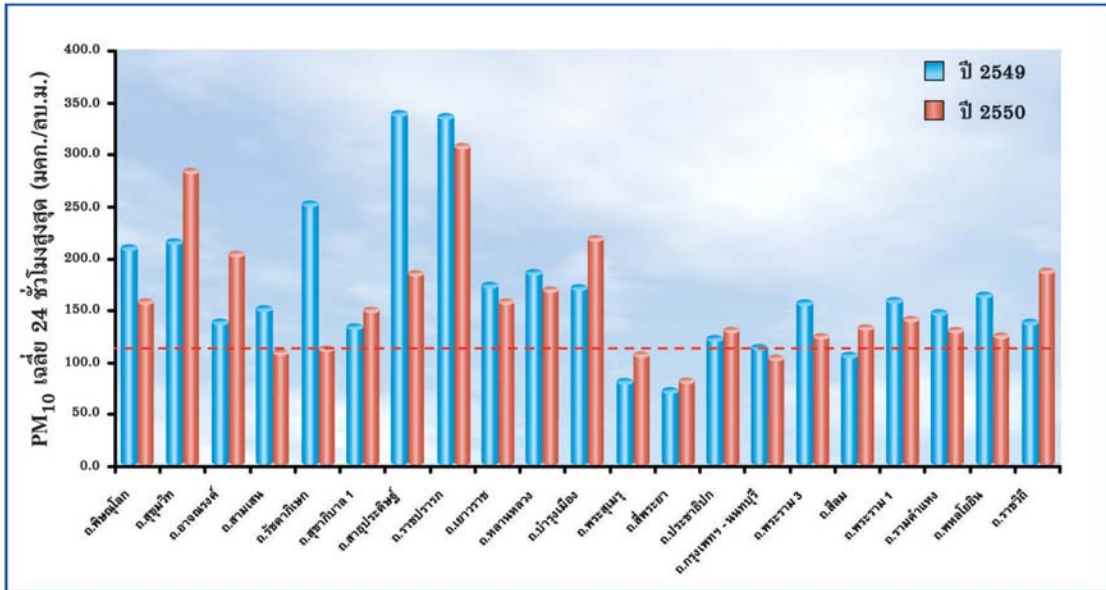
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายปีของ PM_{10} ในปี 2549 - 2550 พบว่าในบริเวณริมถนนยังคงเกินมาตรฐานแต่ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ส่วนบริเวณพื้นที่ทั่วไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (รูปที่ 6)

รูปที่ 6 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) รายปี ในกรุงเทพมหานคร ปี 2540 - 2550

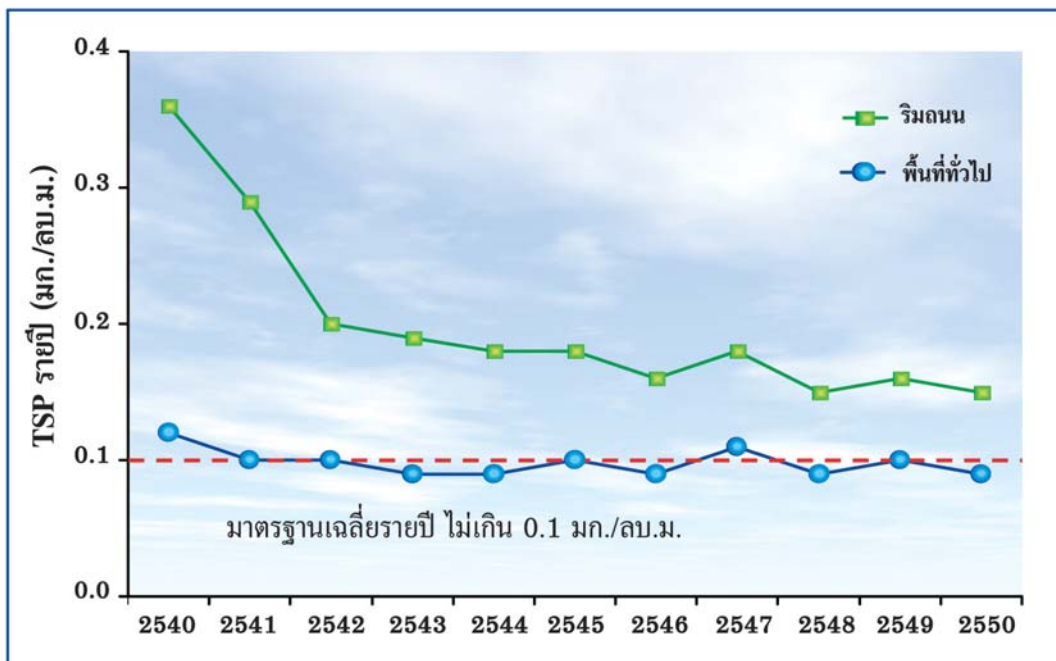
จากการตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบชั่วคราวในบริเวณริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่นอีก 21 จุด พบว่ายังมีถนนอีกหลายสายที่มีปัญหาฝุ่น PM_{10} ซึ่งมักจะเป็นถนนสายเดิมที่เกินมาตรฐานทุกปี และส่วนใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครชั้นในหรือย่านธุรกิจ เช่น ถ.สุขุมวิท (อ่อนนุช) ถ.ราชปรารภ (ย่านประตูน้ำ) ถ.หลานหลวง (หลานหลวง) ถ.เยาวราช (แยกราชวงศ์) และ ถ.บำรุงเมือง (แมนศรี) เป็นต้น (รูปที่ 7)

รูปที่ 7 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด จากจุดตรวจวัดแบบชั่วคราวใน กทม. ปี 2549 - 2550

สำหรับฝุ่นรวมหรือฝุ่นละอองไม่เกิน 100 ไมครอน (TSP) พบว่ามีปัญหาบริเวณริมถนนเช่นกัน ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 0.03 - 0.76 มิลลิกรัม/ลูกบาศก์เมตร (มก./ลบ.ม.) จำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 4.2 ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ปี 2549 ตรวจวัดได้ 0.03 - 0.80 มก./ลบ.ม. และมีจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 6.3) บริเวณริมถนนที่พบเกินมาตรฐาน 3 ลำดับแรก คือ ถ.ราชปรารภ (ย่านประตูน้ำ) ถ.สุขุมวิท (อ่อนนุช) และ ถ.สาทรประดิษฐ์ (ไปรษณีย์สาทรประดิษฐ์) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายปีของฝุ่นรวมเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่า มีแนวโน้มลดลง แต่บริเวณริมถนนยังคงเกินมาตรฐาน (รูปที่ 8)

รูปที่ 8 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน (TSP) รายปี ในกรุงเทพมหานคร ปี 2540 - 2550

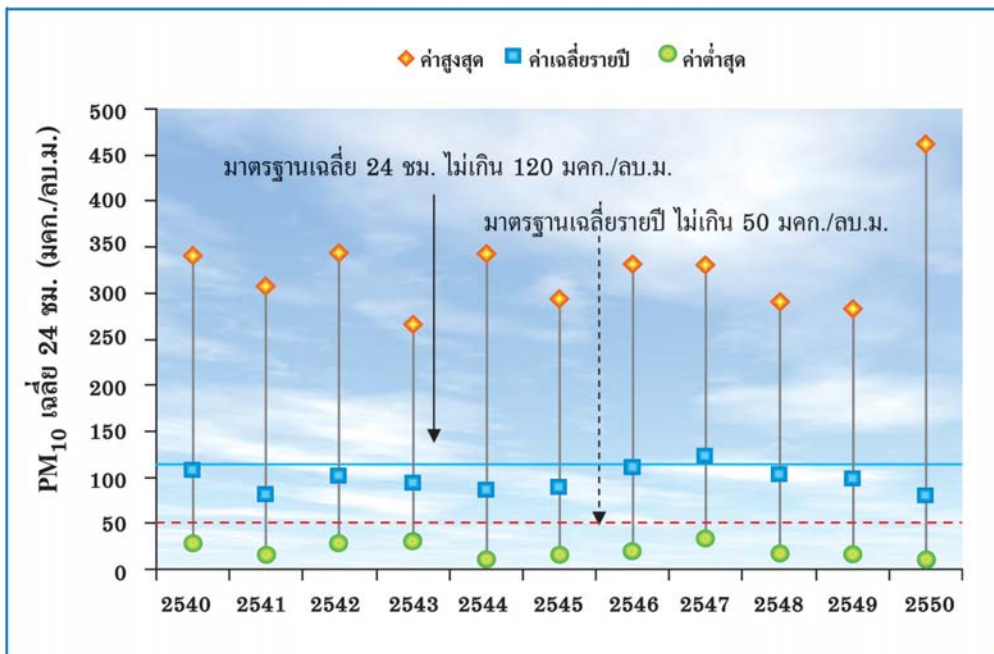

ก๊าซโอโซนส่วนใหญ่มีปัญหาในบริเวณพื้นที่ทั่วไป ซึ่งพบเกินมาตรฐานหลายครั้งในทุกสถานีที่ตรวจวัด ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 0 - 186 ส่วนในพันล้านส่วน (ppb) และพบเกินมาตรฐาน 41 วัน ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาซึ่งพบเกินมาตรฐาน 44 วัน (มาตรฐานเฉลี่ย 1 ชั่วโมงไม่เกิน 100 ppb) บริเวณที่พบก๊าซโอโซนเกินมาตรฐานมากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่เดิม คือ ราษฎร์บูรณะ พบเกินมาตรฐาน 21 วัน รองลงมา เช่น จตุจักร บางกะปิ และยานนาวา พบเกินมาตรฐาน 12 10 และ 9 วัน ตามลำดับ

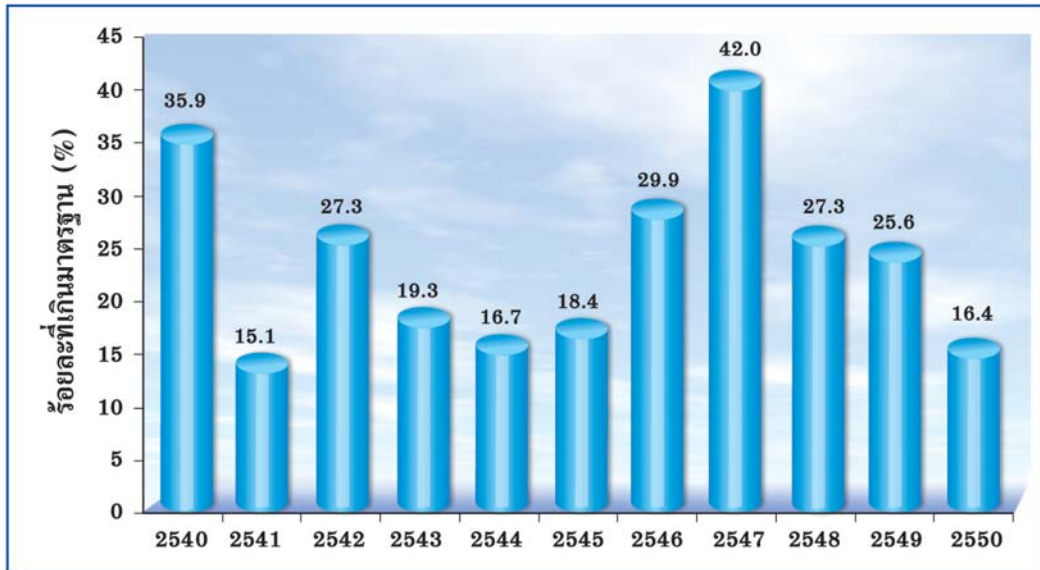

● **คุณภาพอากาศในเขตปริมณฑล** จังหวัดสมุทรปราการยังคงเป็นพื้นที่ที่มีปัญหา PM_{10} มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงอยู่ในช่วง 10.5 - 461.5 มคก./ลบ.ม. เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 พบว่าค่าสูงสุดเพิ่มขึ้น (ปี 2549 พบค่าสูงสุด 282.6 มคก./ลบ.ม.) ช่วงที่สมุทรปราการมีปัญหาฝุ่นค่อนข้างมากจะเป็นในช่วงต้นปี เช่นเดียวกับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน แต่หลังจากนั้นปริมาณ PM_{10} ก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายปีพบว่า มีค่าลดลงแต่ยังเกินมาตรฐาน ส่วนจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานในปี 2550 มีร้อยละ 16.4 ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาซึ่งเกินมาตรฐานร้อยละ 25.6 (รูปที่ 9 - 10)

สำหรับจังหวัดสมุทรสาคร ปทุมธานี และนนทบุรี พบ PM_{10} เกินมาตรฐานเป็นบางวัน ส่วนก๊าซโอโซนส่วนใหญ่จะเกินมาตรฐานที่จังหวัดปทุมธานี พบเกินมาตรฐาน 13 วัน จังหวัดนนทบุรีและสมุทรสาคร พบเกินมาตรฐานพื้นที่ละ 8 วัน ส่วนจังหวัดสมุทรปราการเกินมาตรฐานเล็กน้อยเพียง 3 วัน

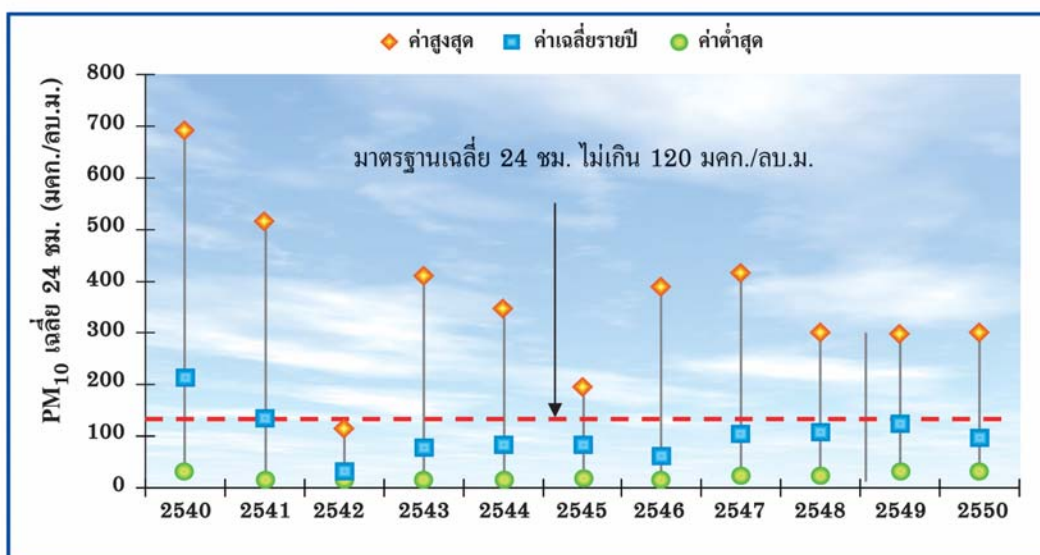

รูปที่ 9 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10}) ในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2540 - 2550

รูปที่ 10 ร้อยละของจำนวนครั้งที่ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) เกินมาตรฐานในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2540 - 2550

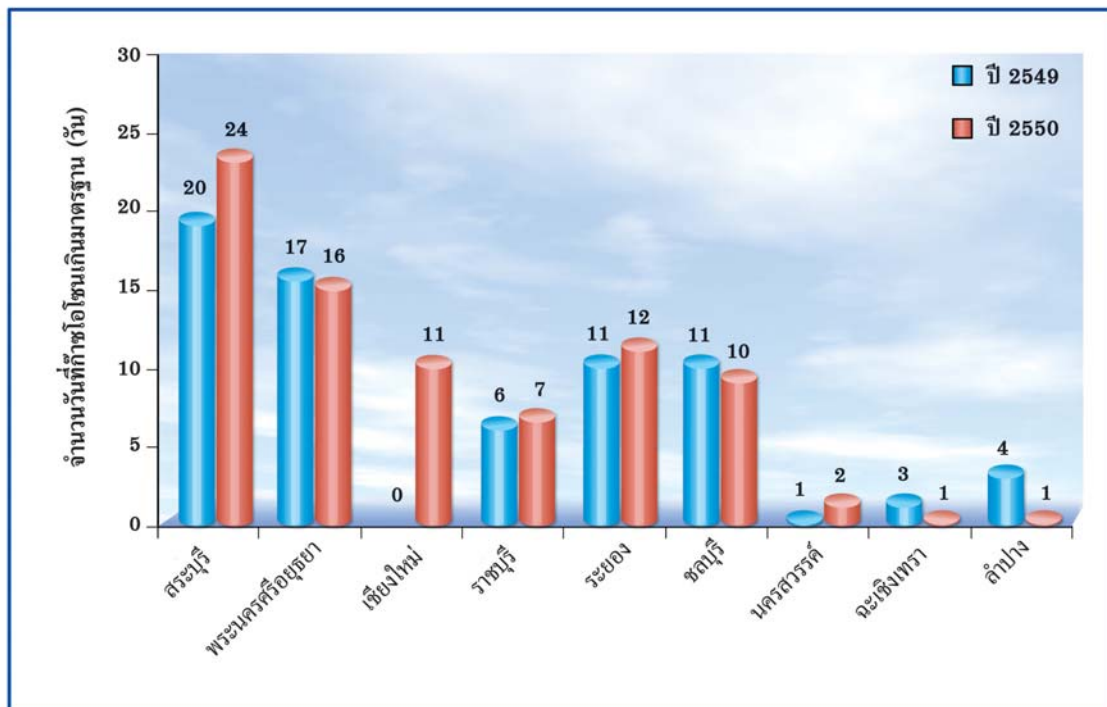
● **คุณภาพอากาศในพื้นที่ต่างจังหวัด** ปัญหาหลักยังคงเป็น PM₁₀ เช่นเดียวกับทุกปี พื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุดยังคงเป็นพื้นที่เดิม คือ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี สาเหตุหลักเกิดจากอุตสาหกรรมโม่บดหรือย่อยหิน อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ เหมืองหิน กิจกรรมการขนส่งและการจราจร ในปี 2550 ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงตรวจวัดได้ 31.0 - 302.2 มคก./ลบ.ม. และมีจำนวนวันที่เกินมาตรฐานร้อยละ 29.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่าลดลง (ปี 2549 เกินมาตรฐานร้อยละ 42.4) เช่นเดียวกับค่าเฉลี่ยรายปีพบว่าลดลงเช่นกัน (รูปที่ 11)

รูปที่ 11 ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀) ในตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี ปี 2540 - 2550

ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนในช่วงต้นปี 2550 ประสบปัญหาหมอกควันค่อนข้างรุนแรงโดยพบแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่น PM_{10} ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุดที่จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจพบเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2550 มีค่าสูงถึง 396.4 มคก./ลบ.ม. (เกินมาตรฐาน 2.3 เท่า) และจากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมพบจุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากในประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว มวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สภาพอากาศแห้งและนิ่ง ฝุ่นละอองจึงแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้และไม่ตกลงสู่พื้น ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหาว มีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า 1 กิโลเมตร ประชาชนได้รับผลกระทบในหลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายพื้นที่ที่มีปัญหา PM_{10} ได้แก่ นครราชสีมา ลำปาง และชลบุรี พบจำนวนครั้งที่เกินมาตรฐานร้อยละ 7 6.5 และ 4.9 ตามลำดับ สำหรับก๊าซโอโซน (O_3) พบเกินมาตรฐานหลายครั้งในบางพื้นที่ จังหวัดที่พบเกินมาตรฐานมากที่สุด คือ สระบุรี พบเกินมาตรฐาน 24 วัน รองลงมา เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยอง และเชียงใหม่ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนวันที่พบเกินมาตรฐาน 16 12 และ 11 วันตามลำดับ (รูปที่ 12) สำหรับในพื้นที่ภาคใต้ สารมลพิษทุกประเภทยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

รูปที่ 12 จำนวนวันที่พบก๊าซโอโซน (O_3) เกินมาตรฐานในต่างจังหวัดปี 2549 - 2550

ระดับเสียง

สถานการณ์ระดับเสียงของประเทศไทย พบว่าบริเวณริมถนน ซึ่งมีแหล่งกำเนิดเสียงหลักมาจากจราจร มีระดับเสียงสูงกว่าบริเวณพื้นที่ทั่วไปซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยสถาบันการศึกษา และสถานที่ราชการ โดยในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับเสียงสูงกว่าพื้นที่ต่างจังหวัด และพื้นที่ริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีค่าเกินมาตรฐาน แต่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่าระดับเสียงลดลงเล็กน้อย สำหรับพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่ระดับเสียงยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและมีค่าเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากปีที่ผ่านมา

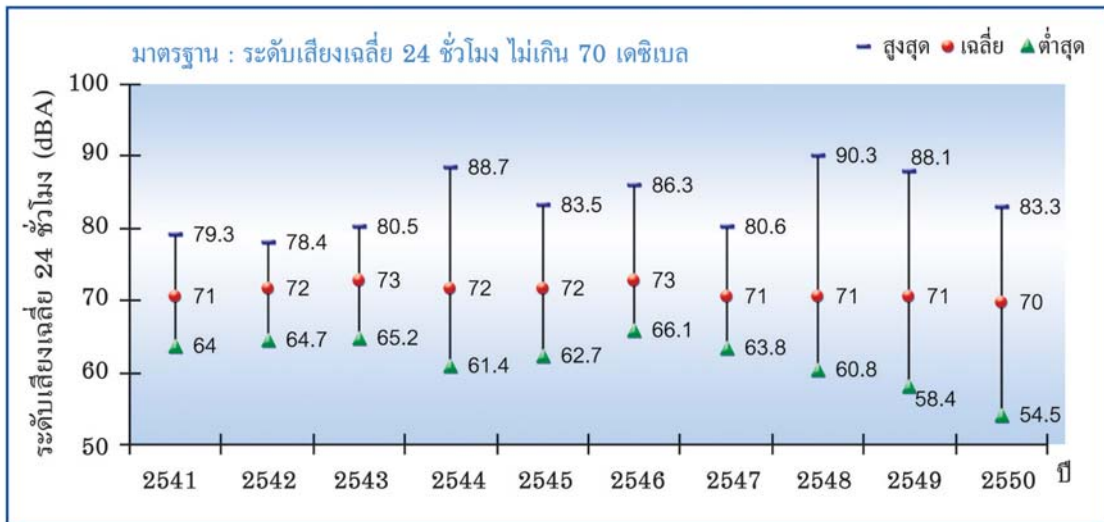
ตารางที่ 8 ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ปี 2549-2550

พื้นที่	ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง				บริเวณที่เกินมาตรฐาน*
	ปี 2549		ปี 2550		
	ค่าเฉลี่ย ต่ำสุด - สูงสุด	จำนวนวันที่ เกินมาตรฐาน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย ต่ำสุด - สูงสุด	จำนวนวันที่ เกินมาตรฐาน (ร้อยละ)	
ริมถนนใน กทม. นนทบุรี สมุทรสาคร	70.6 58.4 - 88.1	73	70.4 54.5 - 83.3	74	ริมถนนสายหลัก เช่น ถนนอินทรพิทักษ์ ถนนตรีเพชร และ ถนนลาดพร้าว
พื้นที่ทั่วไปใน กทม. นนทบุรี และปทุมธานี	61.3 51.1 - 77.0	5	60.5 47.9 - 80.1	3	โรงเรียนนนทรีวิทยา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โรงเรียนบดินทรเดชา
ริมถนน ในต่างจังหวัด	62.7 43.4 - 83.6	11	63.0 54.7 - 80.0	12	สระบุรี ชลบุรี ภูเก็ต สงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น
พื้นที่ทั่วไป ในต่างจังหวัด	59.3 45.1 - 79.0	1	58.6 47.6 - 76.1	1	ชลบุรี สระบุรี

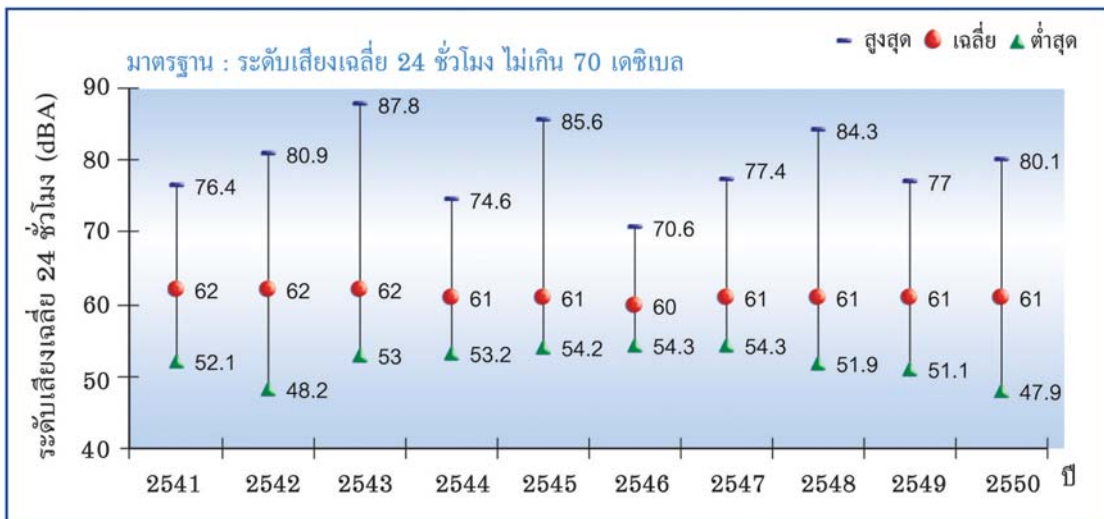
หมายเหตุ * ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ (dBA)

● **กรุงเทพมหานครและปริมณฑล** ข้อมูลระดับเสียงจากสถานีตรวจวัด 8 แห่ง บริเวณพื้นที่ริมถนนพบว่า มีระดับเสียงลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (รูปที่ 13) โดยระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง มีค่าอยู่ในช่วง 54.5 - 83.3 เดซิเบลเอ (dBA) เกินมาตรฐานร้อยละ 74 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด บริเวณที่มีปัญหาที่พบระดับเสียงเกินมาตรฐานทุกวัน ได้แก่ ถนนอินทพรวิทักษ์ และถนนตรีเพชร สำหรับข้อมูลระดับเสียงจากสถานีตรวจวัด 6 แห่ง บริเวณพื้นที่ทั่วไป พบว่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง อยู่ในช่วง 47.9 - 80.1 dBA (รูปที่ 14) เกินมาตรฐานร้อยละ 3 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด บริเวณที่มีระดับเสียงเกินมาตรฐานมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนนนทรีวิทยา

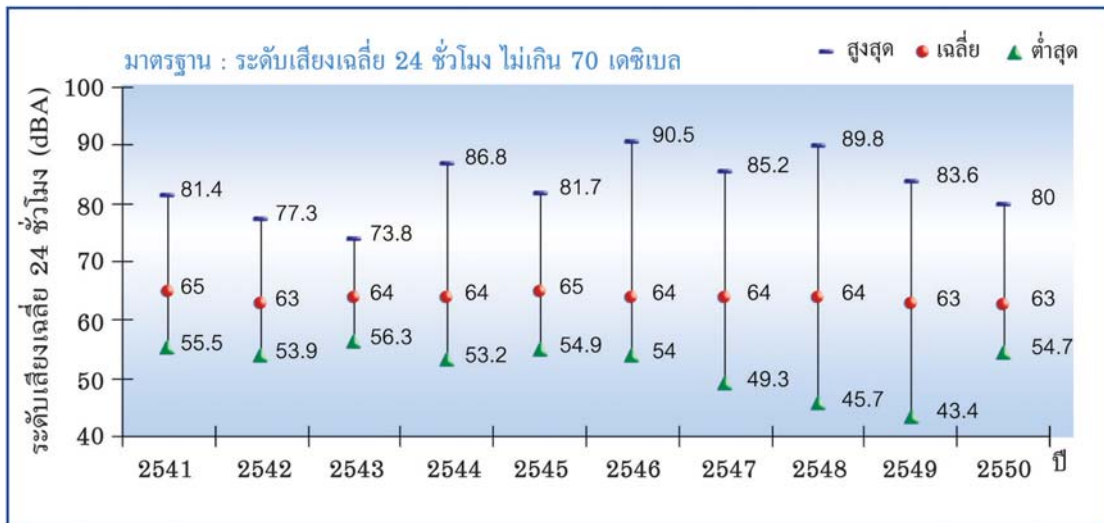
รูปที่ 13 ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ริมถนนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2541 - 2550

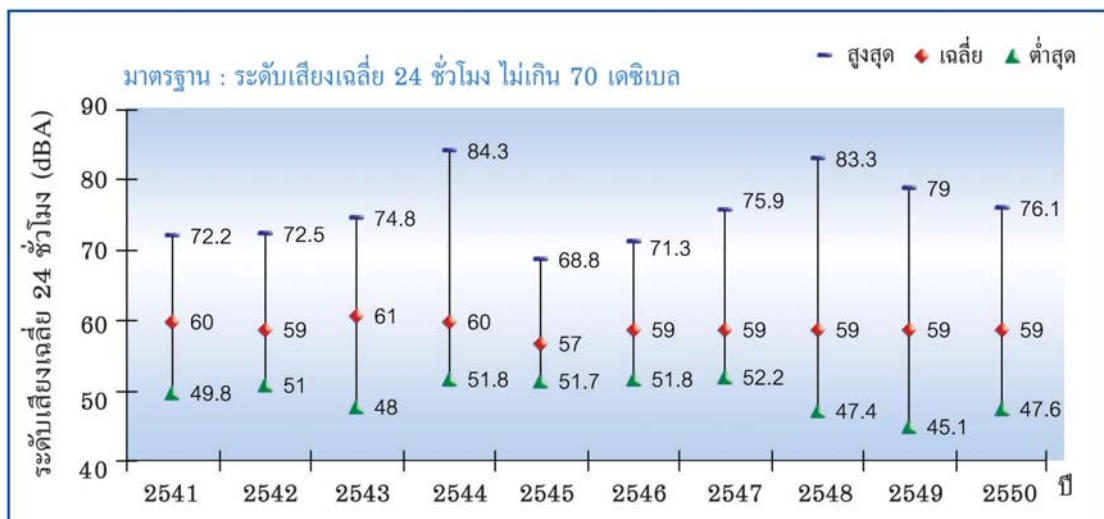
รูปที่ 14 ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2541 - 2550

● **พื้นที่ต่างจังหวัด** ข้อมูลระดับเสียงจากสถานีตรวจวัดริมถนน 9 แห่ง และพื้นที่ทั่วไป 7 แห่ง พบว่าบริเวณริมถนนมีค่าอยู่ในช่วง 54.7 - 80.0 dBA เกินมาตรฐานร้อยละ 12 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด บริเวณที่มีปัญหามากที่สุดคือ สถานีตำรวจภูธรตำบลหน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี พบเกินมาตรฐานร้อยละ 89 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด เมื่อเทียบข้อมูลกับปีที่ผ่านมาพบว่าระดับเสียงสูงขึ้น สำหรับพื้นที่ทั่วไประดับเสียงอยู่ในช่วง 47.6 - 76.1 dBA เกินมาตรฐาน ร้อยละ 1 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด เมื่อเทียบข้อมูลกับปีที่ผ่านมาพบว่าระดับเสียงลดลงดังปรากฏตามรูปที่ 15 และรูปที่ 16 ตามลำดับ

รูปที่ 15 ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ริมถนนในต่างจังหวัด ปี 2541 - 2550

รูปที่ 16 ระดับเสียงบริเวณพื้นที่ทั่วไปในต่างจังหวัด ปี 2541 - 2550

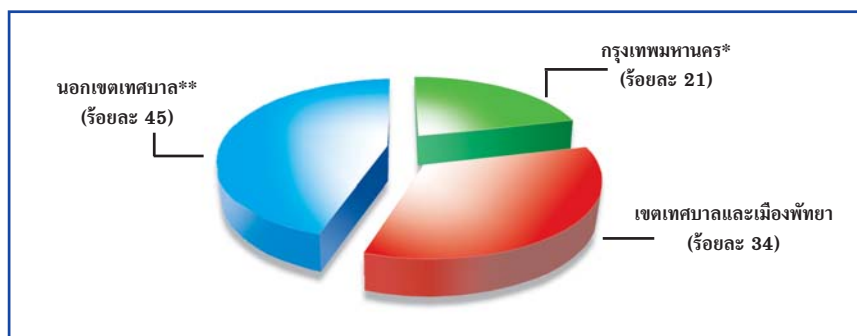
= ขยะมูลฝอย =

ขยะมูลฝอยของประเทศไทยยังคงมีปริมาณสูง ในปี 2550 มีขยะมูลฝอยทั่วประเทศประมาณ 14.72 ล้านตัน หรือ 40,332 ตันต่อวัน (ยังไม่รวมข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำมาทิ้งในถัง) เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร มีขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ 8,532 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 21 ในขณะที่ในเขตเทศบาลและเมืองพัทยา มีขยะมูลฝอยประมาณ 13,600 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 34 และนอกเขตเทศบาลซึ่งครอบคลุมพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมดเกิดขึ้นประมาณ 18,200 ตัน ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 45 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า ขยะมูลฝอยมีปริมาณเพิ่มขึ้นเพียง 0.12 ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ 1 โดยในเขตเทศบาล มีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 5 ในขณะที่ขยะมูลฝอยนอกเขตเทศบาลลดลงกว่าร้อยละ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและการขยายตัวของชุมชนซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 117 แห่ง ยกฐานะเป็นเทศบาล (ตารางที่ 9 รูปที่ 17) อย่างไรก็ตาม อัตราการเกิดขยะมูลฝอยต่อคนต่อวันเฉลี่ยทั่วประเทศยังคงอยู่ที่ประมาณ 0.65 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

ตารางที่ 9 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี 2549 - 2550

พื้นที่	ปริมาณขยะมูลฝอย (ตันต่อวัน)		เพิ่มขึ้น/ลดลง (ร้อยละ)
	ปี 2549	ปี 2550	
1. กรุงเทพมหานคร*	8,403	8,532	+ 1.54
2. เขตเทศบาลรวมเมืองพัทยา** (1,277 แห่ง)	12,912	13,600	+ 5.32
2.1 ภาคกลางและภาคตะวันออก	5,619		
2.2 ภาคเหนือ	2,195		
2.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,970		
2.4 ภาคใต้	2,128		
3. นอกเขตเทศบาล (6,500 แห่ง)	18,697	18,200	- 2.66
รวมทั้งประเทศ	40,012	40,332	+ 0.80

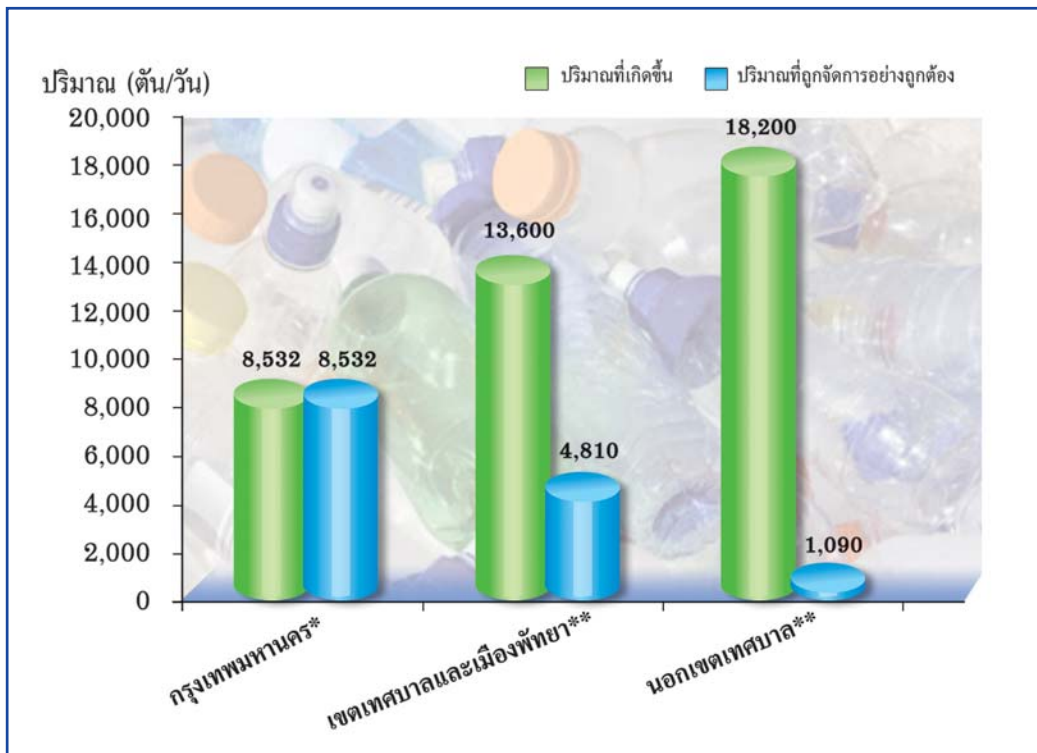
หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึง จำนวนเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล
 : * ข้อมูลการเก็บขนขยะมูลฝอย รวบรวมจากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
 : ** เทศบาลรวมเมืองพัทยา มีเทศบาลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 117 แห่ง

รูปที่ 17 ปริมาณขยะมูลฝอยปี 2550 จำแนกตามลักษณะพื้นที่

ที่มา : * ข้อมูลการเก็บขนขยะมูลฝอย รวบรวมจากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
 ** ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย ประมาณการโดยกรมควบคุมมลพิษ

ขยะมูลฝอยทั่วประเทศได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการประมาณ 14,432 ตันต่อวัน หรือร้อยละ 36 ของปริมาณขยะมูลฝอยทั่วประเทศ กรุงเทพมหานครดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยเองทั้งหมดและได้ว่าจ้างบริษัท เอกชนเป็นผู้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลและเมืองพัทยาสามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ประมาณ 4,810 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 35 ของปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลสามารถกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลได้เพียง 1,090 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 6 ของปริมาณขยะมูลฝอยนอกเขตเทศบาล (รูปที่ 18)

รูปที่ 18 ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการในปี 2550

ที่มา : * ข้อมูลการเก็บขนขยะมูลฝอย รวบรวมจากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร
** ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอย ประมาณการโดยกรมควบคุมมลพิษ

เพื่อให้ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มมากขึ้น ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการเพื่อผลักดันนโยบายที่ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของท้องถิ่น (Cluster) เพื่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน ให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2550 กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญ อาทิ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเตรียมความพร้อมรองรับการจัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย จัดทำองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น แนวทางการดำเนินงานของการจัดการขยะมูลฝอยแบบ Waste to Energy แนวทางการวิเคราะห์และกำหนดอัตราค่าบริการจัดการขยะมูลฝอย ปรับปรุงคู่มือเกณฑ์ มาตรฐานและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน จัดทำคู่มือผู้ปฏิบัติงานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

ขยะมูลฝอยในเขตกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยในพื้นที่รับผิดชอบได้ทั้งหมด 8,532 ตันต่อวัน และขนส่งไปยังสถานีขนถ่ายทั้ง 3 แห่ง โดยการกำจัดขยะมูลฝอย กรุงเทพมหานครได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการทั้งหมด ซึ่งขยะประมาณร้อยละ 61 ถูกส่งไปยังสถานีหนองแขมและสถานีขนถ่ายท่าแร่ และนำไปกำจัดยังสถานที่ฝังกลบอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ส่วนขยะมูลฝอยอีกประมาณร้อยละ 39 จะถูกเก็บรวบรวมไปยังสถานีขนถ่ายอ่อนนุช ซึ่งในจำนวนนี้มีการนำไปหมักทำปุ๋ย 1,107 ตันต่อวัน ส่วนที่เหลืออีก 2,229 ตันต่อวัน จะถูกขนส่งไปกำจัดยังสถานที่ฝังกลบอำเภอนวมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา (รูปที่ 19)

รูปที่ 19 การจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร ปี 2550

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร, 2550

ขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล

ขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลและเมืองพัทยา มีประมาณ 13,600 ตันต่อวัน เทศบาลนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับการออกแบบก่อสร้างอย่างถูกหลักวิชาการและสามารถเดินระบบได้แล้วที่มีอยู่ 96 แห่ง (จากที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ 101 แห่งและกำลังก่อสร้างอีก 6 แห่ง) แบ่งเป็นสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล 90 แห่ง ระบบผสมผสาน 3 แห่ง (เทศบาลตำบลเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และเทศบาลนครระยอง) และระบบเตาเผา 3 แห่ง (เทศบาลเมืองลำพูน เทศบาลนครภูเก็ต และเทศบาลตำบลเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี) โดยมีเทศบาลขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดในระบบกว่า 500 แห่ง สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ 4,810 ตันต่อวัน หรือร้อยละ 35 ของปริมาณขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล อย่างไรก็ตาม สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลส่วนใหญ่ ยังคงประสบปัญหาการดั่งเช่นที่ผ่านมามาอีก การปฏิบัติงานเดินระบบและการบำรุงรักษาที่ไม่ถูกต้องขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการเดินระบบ ตลอดจนขาดงบประมาณในการเดินระบบ

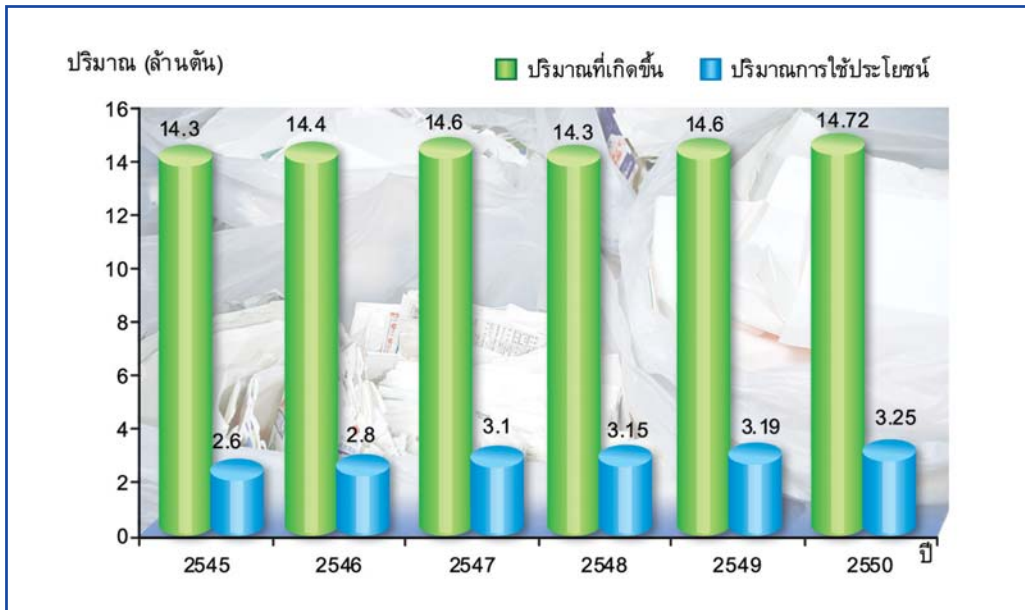
ขยะมูลฝอยนอกเขตเมือง

ปริมาณขยะมูลฝอยนอกเขตกรุงเทพมหานคร เทศบาลและเมืองพัทยา มีประมาณ 18,200 ตันต่อวัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมและนำไปกำจัด ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบเก็บรวบรวมและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล จึงกำจัดด้วยวิธีการเผากลางแจ้งหรือชุดหลุมฝังหรือกองทิ้งไว้บนพื้นที่ว่างต่างๆ มีเพียงองค์การบริหารส่วนตำบล ประมาณ 300 แห่ง จากทั้งหมด 6,500 แห่ง ที่นำขยะมูลฝอยไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลร่วมกับเทศบาลที่มีสถานที่กำจัดดังกล่าว สามารถกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลได้เพียง 1,090 ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 6 ของปริมาณขยะมูลฝอยนอกเขตเทศบาล

การใช้ประโยชน์ของเสีย

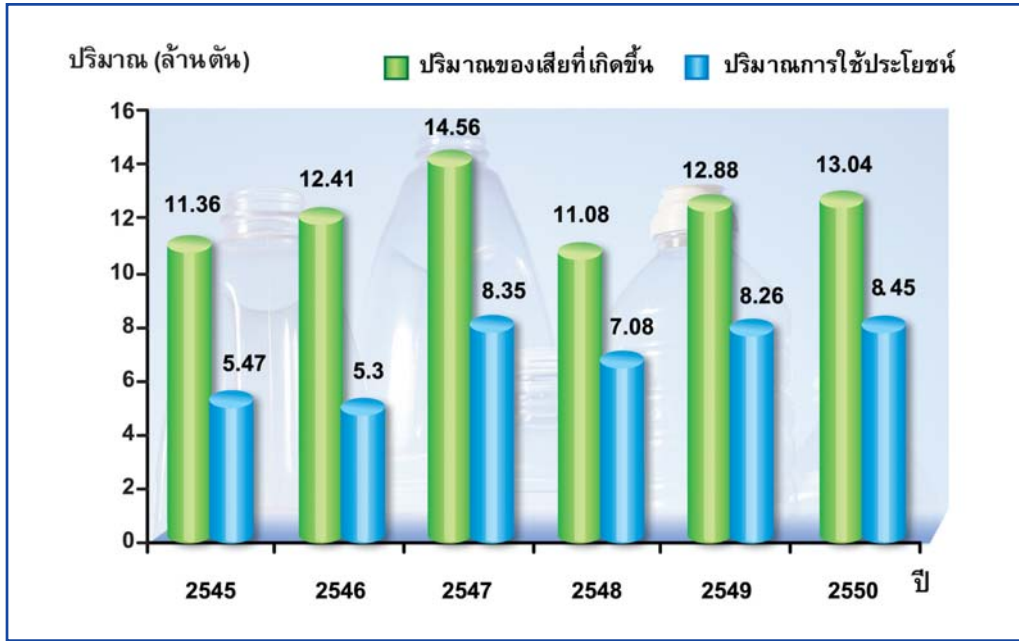
ในปี 2550 ขยะมูลฝอยชุมชนทั่วประเทศ 14.72 ล้านตัน มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ 3.25 ล้านตัน หรือประมาณร้อยละ 22 (รูปที่ 20) ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 94 ยังคงเป็นการคัดแยกและซื้อขายขยะรีไซเคิล (แก้ว กระดาษ พลาสติก เหล็กและอะลูมิเนียม) โดยอาศัยกิจกรรมในชุมชน เช่น การรับซื้อของเก่าโครงการผ้าป่ารีไซเคิล ธนาคารขยะในโรงเรียน ตลาดนัดวัสดุรีไซเคิล ศูนย์วัสดุรีไซเคิลชุมชน ขยะแลกข้าวสาร เป็นต้น และอีกร้อยละ 6 เป็นการนำขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยน้ำชีวภาพ

รูปที่ 20 ปริมาณการใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยชุมชนระหว่างปี 2545 - 2550

การใช้ประโยชน์ของเสียภาคอุตสาหกรรม

ในปี 2550 มีของเสียในภาคอุตสาหกรรมซึ่งประกอบด้วย ของเสียประเภทแก้ว กระดาษ พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียมและยาง ประมาณ 13.04 ล้านตัน ของเสียเหล่านี้ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งการแปรรูปใช้ใหม่/ใช้ซ้ำ และใช้เป็นเชื้อเพลิง ประมาณ 8.45 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 65 (รูปที่ 21) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 พบว่า สัดส่วนการนำของเสียภาคอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 โดยของเสียประเภทกระดาษและอะลูมิเนียมมีสัดส่วนการนำกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มมากที่สุด คือ ร้อยละ 9 และ 4 ตามลำดับ และของเสียประเภทเหล็กเป็นของเสียเพียงประเภทเดียวที่มีสัดส่วนการนำกลับมาใช้ประโยชน์ลดลงร้อยละ 4 ส่วนอุตสาหกรรมประเภทอื่นมีสัดส่วนการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

รูปที่ 21 การใช้ประโยชน์ของเสียภาคอุตสาหกรรม ปี 2545-2550

การใช้ประโยชน์ของเสียในภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 36 หรือประมาณ 3.04 ล้านตัน เป็นการซื้อขายกันในชุมชน และส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 64 หรือประมาณ 5.41 ล้านตัน เป็นการแลกเปลี่ยนของเสียและวัสดุเหลือใช้ (Waste Exchange System) โดยกลุ่มผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายสินค้า การเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ผ่านระบบมัดจำ (Deposit-refund System) โดยอุตสาหกรรมเหล็กและอะลูมิเนียมเป็นอุตสาหกรรมที่ยังคงมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ มีการนำมาแปรรูปใช้ใหม่ร้อยละ 90 และ 75 ของปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น เนื่องจากประเทศไทยไม่มีอุตสาหกรรมขั้นต้นในการผลิตเหล็กและอะลูมิเนียม จึงมีการรวบรวมเศษวัสดุดังกล่าวมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ ส่วนอุตสาหกรรมที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ต่ำที่สุดคือ อุตสาหกรรมพลาสติกที่มีการนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่เพียงร้อยละ 21 ของปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น และอุตสาหกรรมยางที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ร้อยละ 29 ของปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น โดยในจำนวนนี้เป็นการนำซากยางรถยนต์มาเผาเป็นเชื้อเพลิงในเตาเผาปูนซีเมนต์ประมาณ 18,600 ตัน หรือร้อยละ 4 ของปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ปริมาณการใช้ประโยชน์ของเสียในภาคอุตสาหกรรม ปี 2550

ประเภท	ปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น (ตัน)	ซื้อขายในชุมชน (ตัน)	ปริมาณการนำกลับใช้ประโยชน์			วิธีการ
			ซื้อขาย/แลกเปลี่ยนระหว่างอุตสาหกรรม (ตัน)	รวม		
				ตัน	ร้อยละ	
แก้ว	1,760,000	750,000	208,000	958,000	54	แปรรูปใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ
			270,000	270,000	15	
กระดาษ	3,111,400	934,000	918,000	1,852,000	60	แปรรูปใช้ใหม่
พลาสติก	2,368,000	365,000	121,000	486,000	21	แปรรูปใช้ใหม่
เหล็ก	4,869,200	890,000	3,510,000	4,400,000	90	แปรรูปใช้ใหม่
อะลูมิเนียม	480,000	97,000	263,000	360,000	75	แปรรูปใช้ใหม่
ยาง	447,800	-	70,000	70,000	16	แปรรูปใช้ใหม่ ใช้ซ้ำ เชื้อเพลิง
			39,000	39,000	9	
			18,600	18,600	4	
รวม	13,036,400	3,036,000	5,417,600	8,453,600	65	

ที่มา : ประมวลข้อมูลจากกลุ่มอุตสาหกรรมแก้วและกระจก กลุ่มอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมศุลกากร (www.customs.go.th) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (www.oie.go.th) บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น ไม่รวมถึง ของเสียจากอุตสาหกรรมประเภทกากตะกอน (Sludge) ตัวทำละลาย (Solvent)

การนำขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียจากอุตสาหกรรมกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาโลกร้อน ซึ่งนอกจากการดำเนินงานของชุมชนต่างๆ แล้ว ความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership) ก็เป็นอีกหนึ่งความพยายามในการเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนและของเสียจากอุตสาหกรรมผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ

- **กรมควบคุมมลพิษ** ดำเนินโครงการลด คัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2549 โดยร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง เทศบาลเมืองพัทลุง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้สถานที่กำจัดร่วมกับเทศบาลเมืองพัทลุงอีก 12 แห่ง ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติการลดคัดแยกและนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ได้กว่าร้อยละ 30 ของปริมาณที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าวจะส่งผลให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดลดลง เป็นการยืดอายุการใช้งานของสถานที่กำจัด และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น อันเป็นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน

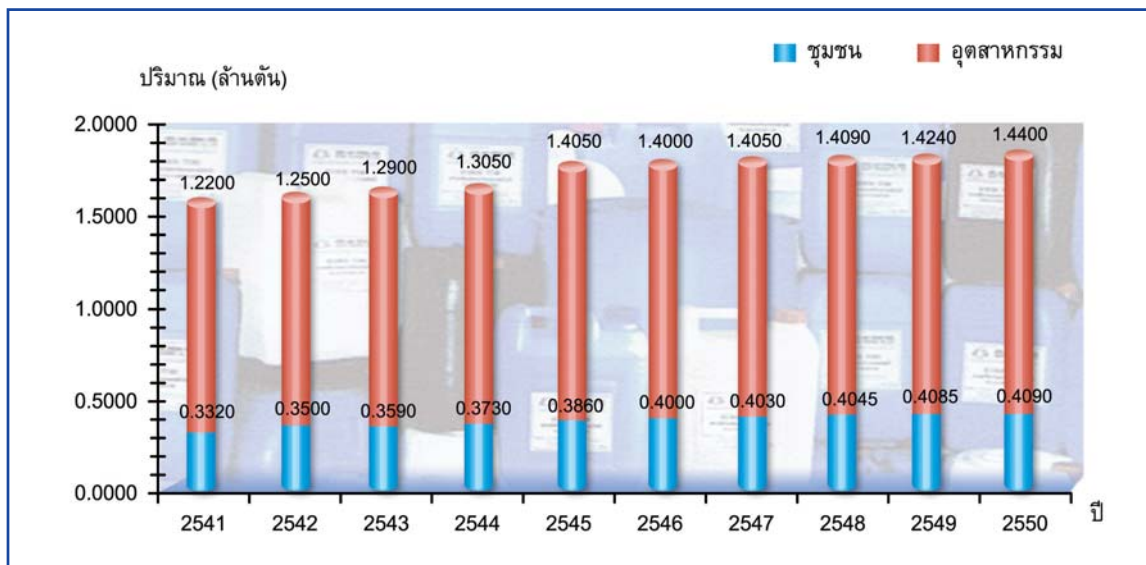
- **กรุงเทพมหานครร่วมกับภาคเอกชน** ดำเนินกิจกรรม “ลดขยะ ลดโลกร้อน” โดยจัดจุดแยกทิ้ง (Drop off) ขยะรีไซเคิลในห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ และนับแต่วันเปิดตัวโครงการในเดือนตุลาคม จนถึงเดือนธันวาคม 2550 สามารถรวบรวมขยะรีไซเคิลได้ประมาณ 5,000 กิโลกรัม
- **กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมภาคอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** จัดโครงการ วิชาการขยะในชุมชนและสถานศึกษาทั้งระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 330 แห่ง จากการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านนักเรียน ทำให้ ประชาชนให้ความสำคัญในลดปัญหาขยะมูลฝอยโดย คัดแยกและเก็บรวบรวมขยะรีไซเคิลไว้ให้ลูกหลาน นำไปขายที่ธนาคารขยะในโรงเรียน
- **สถาบันการจัดการบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมภาคอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชน ที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์และผู้ผลิตสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ได้ดำเนินการ ส่งเสริมการคัดแยกขยะบรรจุภัณฑ์ การเผยแพร่ นวัตกรรม และแนวทางการจัดการบรรจุภัณฑ์ รวมทั้ง การเสริมสร้างองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการในการ ออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ผลิตสินค้า ผู้บริโภค และสังคมอย่างทัดเทียมกัน
- **ชมรมผู้ผลิตกล่องเครื่องดื่ม ร่วมกับบริษัท เติตตรา แพ็ค (ไทย) จำกัด** ได้ดำเนินการเรียกคืนกล่องเครื่องดื่ม (กล่องยูเอชที) เพื่อนำไปรีไซเคิลผ่านการให้ความรู้ด้านการคัดแยก การรีไซเคิลกล่องเครื่องดื่ม และจัดกิจกรรมเด็กไทยหัวใจรีไซเคิล โดยการรวบรวมกล่องเครื่องดื่มกับโรงเรียนกว่า 100 แห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดอื่นๆ ซึ่งในปี 2550 สามารถรวบรวมกล่องเครื่องดื่มเพื่อนำไปรีไซเคิลได้ประมาณ 15,700 กิโลกรัม

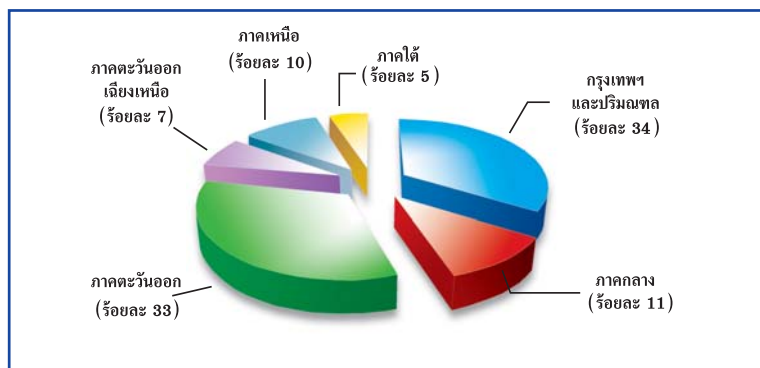
ของเสียอันตราย

กรมควบคุมมลพิษได้ประมาณการของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นทั้งหมดในปี 2550 มีประมาณ 1.849 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ประมาณ 16,500 ตัน) แบ่งเป็นของเสียอันตรายจากชุมชน 0.409 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ประมาณ 500 ตัน) และของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม 1.44 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ประมาณ 16,000 ตัน) (รูปที่ 22) ของเสียอันตรายส่วนใหญ่ร้อยละ 70 เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลและภาคตะวันออก (รูปที่ 23)

รูปที่ 22 ปริมาณของเสียอันตราย ปี 2541 - 2550

- ที่มา : 1. ปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมประมาณการจากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศ
2. ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนประมาณการจากจำนวนประชากร สถานประกอบพาณิชย์กรรมทั่วประเทศ

รูปที่ 23 ปริมาณของเสียอันตรายแบ่งตามแหล่งกำเนิด ปี 2550 จำแนกตามรายภาค

- ที่มา : 1. ปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม ประมาณการจากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศ
2. ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน ประมาณการจากจำนวนประชากรและสถานประกอบพาณิชย์กรรมทั่วประเทศ

● **การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน** กรณีเป็นมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งมีประมาณ 37,000 ตันต่อปี ส่วนใหญ่นำไปกำจัดในเตาเผาของโรงพยาบาลที่เดินระบบอยู่ทั้งหมด 397 แห่งจาก 723 แห่ง เตาเผามูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่จำนวน 12 แห่งทั่วประเทศ และเตาเผาของเอกชนที่มีอยู่ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนของเสียอันตรายจากชุมชนอื่นๆ นอกเหนือจากมูลฝอยติดเชื้อ ยังคงถูกทิ้งปะปนกับขยะมูลฝอยทั่วไป มีของเสียอันตรายจากชุมชนบางประเภทเท่านั้นที่มีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ น้ำมันเครื่องใช้แล้วสามารถนำไปรีไซเคิลเพื่อใช้เป็นพลังงานความร้อนทดแทนน้ำมันเตาที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม แบตเตอรี่รถยนต์สามารถนำไปแยกชิ้นส่วนเพื่อรีไซเคิล ในปี 2550 กรมควบคุมมลพิษได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีระบบการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป และเก็บรวบรวมเพื่อส่งรีไซเคิลหรือกำจัดในศูนย์จัดการของเสียอันตรายที่ถูกหลักวิชาการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เช่น กรุงเทพมหานคร เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลนครพิษณุโลก เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลนครภูเก็ต ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้ ได้มีการคัดแยกและเก็บรวบรวมของเสียอันตรายได้มากกว่าร้อยละ 12 ของปริมาณที่เกิดขึ้น

● **การจัดการของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม** กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้ควบคุมการดำเนินงานจัดการของเสียที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการอุตสาหกรรมทั่วประเทศ จากการรวบรวมและสอบถามข้อมูลปริมาณของเสียอันตรายจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม และเอกชน ผู้รับจัดการกากของเสียจากภาคอุตสาหกรรมพบว่า ในปี 2550 มีปริมาณของเสียอันตรายที่ได้รับการจัดการ 465,556.09 ตัน หรือร้อยละ 32 ของปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ปริมาณของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรมที่ถูกส่งไปจัดการ พ.ศ. 2550

วิธีการจัดการของเสียอันตราย	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ
ฝังกลบอย่างปลอดภัย	93,912.94	20.17
เผาทำลายในเตาเผาปูนซีเมนต์	174,718.34	37.53
คัดแยกและเก็บรวบรวมในโรงงาน	288.94	0.06
รีไซเคิลในประเทศ	184,276.27	39.58
ส่งออกปรีไซเคิลในต่างประเทศ *	12,359.60	2.66
รวม	465,556.09	100

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2551) * กรมควบคุมมลพิษ จากการสอบถามข้อมูลปริมาณการส่งออกของเสียอันตรายภายใต้สัญญาบาเซลจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ภายหลังจากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2549 พบว่าจนถึงปี 2550 มีหน่วยงานที่ขอรับหมายเลขประจำตัวจำตัว 13 หลักเพื่อเข้าระบบ แสดงข้อมูลการขนส่งกากอุตสาหกรรมกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 7,159 ราย

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ที่ขอรับหมายเลขประจำตัว 13 หลัก เพื่อเข้าระบบแสดงรายการกากอุตสาหกรรม

หน่วย : ราย

ประเภท	ปี 2549	ปี 2550 (สะสม)	เพิ่มขึ้น จากปี 2549
ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย	4,285	5,462	1,177
ผู้ขนส่งของเสียอันตราย	933	1,284	351
ผู้เก็บรวบรวม บำบัดและกำจัดของเสียอันตราย	387	413	26
รวม	5,605	7,159	1,554

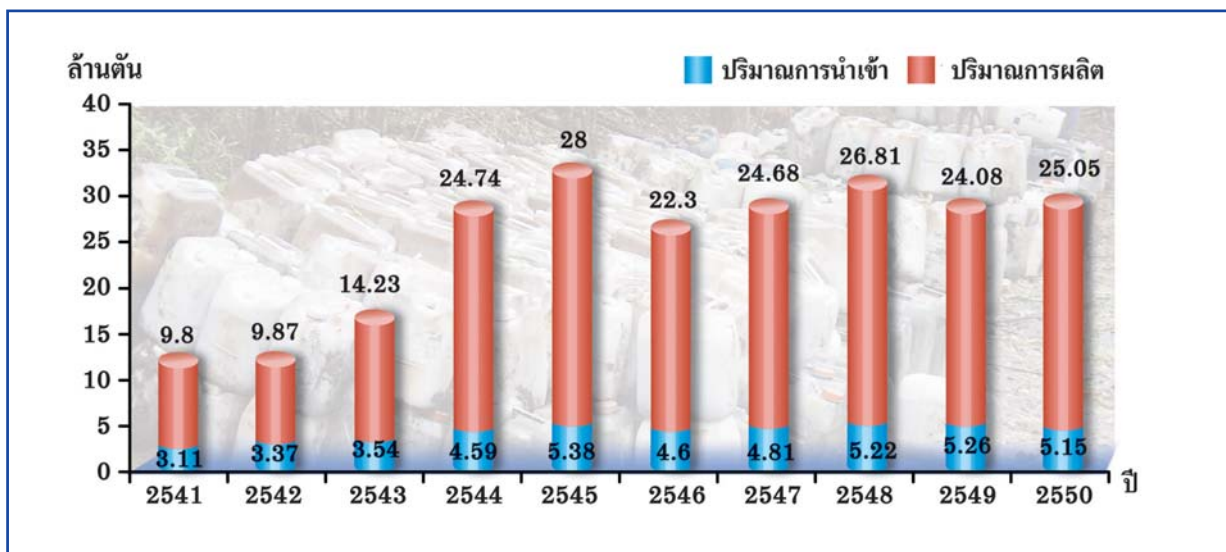
ที่มา : ข้อมูลจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม www.diw.go.th (ข้อมูล ณ 15 มกราคม 2551)

ปัญหาการจัดการของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม เช่น โรงงานหลายแห่งยังไม่ได้แจ้งขอรับเลขหมายประจำตัว สถานที่รับกำจัดของเสียอันตรายบางแห่งไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการ หรือบางแห่งหยุดให้บริการเนื่องจากอยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุง ทำให้ของเสียอันตรายบางส่วนยังคงถูกลักลอบทิ้งและมีข่าวการร้องเรียนจากประชาชนอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรม แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อร่วมมือด้านการจัดการกากอุตสาหกรรมภายใต้คณะอนุกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม ทำหน้าที่เสนอแนะแนวทางและประสานการพัฒนา ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย (Manifest System) พิจารณาระบบ กลไกและมาตรฐานทางด้านกฎหมายเพื่อติดตามตรวจสอบระบบการขนส่งกากของเสียอันตราย ติดตามตรวจสอบ และพิจารณาแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสีย ดำเนินงานจัดการกากของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งกากของเสียและกลไกทางการเงินในการบำบัดฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนกากของเสีย นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมอยู่ระหว่างสรรหาเอกชนเพื่อเข้ามาบริหารจัดการศูนย์บริหารจัดการ (เตาเผาขยะอุตสาหกรรม) ที่มีขีดความสามารถในการจัดการวัสดุเหลือใช้อุตสาหกรรมได้ประมาณ 48 ตันต่อวัน ตั้งอยู่ที่นิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นทางเลือกในการให้บริการรับจัดการกากอุตสาหกรรมจากโรงงานอุตสาหกรรมอีกทางหนึ่ง

สารอันตราย

ในปี 2550 มีการนำเข้าสารเคมีจากต่างประเทศและผลิตสารเคมีในประเทศประมาณ 30.20 ล้านตัน เป็นสารเคมีที่นำเข้าจากต่างประเทศ 5.15 ล้านตัน (สารเคมีในกลุ่มสารอินทรีย์ 3.34 ล้านตัน และกลุ่มสารอนินทรีย์ 1.81 ล้านตัน) และสารเคมีที่ผลิตภายในประเทศจากโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับเคมีภัณฑ์ สารเคมีหรือวัตถุอันตราย (ลำดับที่ 42(1)) 25.05 ล้านตัน (รูปที่ 24) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2549 พบว่า การนำเข้าสารเคมีลดลงร้อยละ 2 และการผลิตในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 โดยสัดส่วนการนำเข้าสารเคมีและการผลิตภายในประเทศยังคงอยู่ที่ร้อยละ 20 : 80

รูปที่ 24 การนำเข้าและผลิตสารเคมีในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2541 - 2550

- ที่มา :
1. ปริมาณการนำเข้า ประมวลผลจากสถิติปริมาณการนำเข้าสารเคมี กรมศุลกากร ปี 2550 www.customs.go.th
  2. ปริมาณการผลิต หมายถึง ปริมาณการผลิตที่โรงงานแจ้งต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ปี 2550 (คาดการณ์จากข้อมูลปริมาณการผลิตสารเคมีของโรงงานประเภทที่ 42(1) สำนักวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

สารเคมีในกลุ่มสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก ได้แก่ *p*-Xylene, Disodium carbonate, Methanol (methyl alcohol), Ethylene dichloride, Anhydrous ammonia, Ethylene glycol, Phenol (hydroxyl benzene), Acrylonitrile, 4,4'-Isopropylidiphenol and salts และ Aluminum hydroxide ตามลำดับ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ปริมาณการนำเข้าสารเคมีในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์ ปี 2550

ลำดับ	รายการ	ปริมาณ (ตัน)
1	p-Xylene	486,972.71
2	Disodium carbonate	473,882.30
3	Methanol (methyl alcohol)	442,616.88
4	Ethylene dichloride	289,153.10
5	Anhydrous ammonia	213,678.95
6	Ethylene glycol	191,717.42
7	Phenol (hydroxyl benzene)	185,509.98
8	Acrylonitrile	145,584.09
9	4,4'-Isopropylidenediphenol and salts	135,380.80
10	Aluminium hydroxide	120,595.03
11	สารเคมีในลำดับที่ 11-1,841	2,464,908.74
	รวม	5,150,000.00

ที่มา : ประมวลผลจากสถิติการนำเข้าจาก www.customs.go.th กรมศุลกากร

สารเคมีที่นำเข้าทั้งหมด 1,841 รายการ มีสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เพียง 289 รายการ (จากบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย 1,611 รายการ) ซึ่งมีการนำเข้าสูงถึง 2.13 ล้านตัน หรือร้อยละ 41 ของปริมาณนำเข้าทั้งหมด สำหรับรายการวัตถุอันตรายที่มีการนำเข้ามากที่สุดอยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยมีจำนวน 139 รายการ รองลงมาคือ กรมวิชาการเกษตร 59 รายการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา 12 รายการ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ 5 รายการ และกรมประมง 4 รายการ ส่วนที่เหลืออีก 70 รายการเป็นวัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันของหน่วยงานตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ปริมาณนำเข้าสารเคมีหรือวัตถุอันตรายภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ปี 2550 จำแนกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ลำดับ	หน่วยงานรับผิดชอบ	จำนวนรายการ	ปริมาณ	
			ตัน	ร้อยละ
1	กรมโรงงานอุตสาหกรรม	139	1,448,536.10	67.86
2	กรมวิชาการเกษตร	59	5,020.38	0.23
3	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	12	19,598.74	0.92
4	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	5	12,760.30	0.60
5	กรมประมง	4	1.41	-
6	รับผิดชอบตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป	70	648,665.51	30.39
	รวม	289	2,134,582.44	100

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลสถิติการนำเข้า ปี 2550 จากกรมศุลกากร www.customs.go.th

สารเคมีหรือวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วย วัตถุอันตรายภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ Methanol (Methyl alcohol), 1,2-Dichloroethane (Ethylene dichloride), Anhydrous ammonia, Phenol (hydroxyl benzene), Acrylonitrile, Sulphuric acid more than 50%w/w, Acetone, Styrene monomer, Vinyl acetate และ Ethyl acetate ตามลำดับ (ตารางที่ 15) และวัตถุอันตรายภาคเกษตรกรรม ได้แก่ Butylene glycol, Butachlor, Methyl bromide (Bromomethane), Ethylene dibromide (EDB), 2-Chloroethylphosnic acid (Ethepon), Propanil, 2,4-Dichlorophenoxyacetic acid (2,4-D), Glyphosate, Cartap, และ Cartap hydrochloride (Cartap monohydrochloride) ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 15 สารเคมีที่จัดเป็นวัตถุอันตราย (ในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์) จากภาคอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2550

ลำดับ	ชื่อสารเคมี	ปริมาณ (ตัน)
1	Methanol (Methyl alcohol)	442,616.88
2	1,2-Dichloroethane (Ethylene dichloride)	289,153.10
3	Anhydrous ammonia	213,678.95
4	Phenol (hydroxyl benzene)	185,509.98
5	Acrylonitrile	145,584.09
6	Sulphuric acid more than 50%w/w	94,406.14
7	Acetone	75,606.49
8	Styrene monomer	74,242.15
9	Vinyl acetate	30,039.75
10	Ethyl Acetate	27,349.15

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลสถิติการนำเข้า ปี 2550 จากกรมศุลกากร www.customs.go.th

ตารางที่ 16 สารเคมีที่จัดเป็นวัตถุอันตราย (ในกลุ่มสารอินทรีย์และอนินทรีย์) ภาคเกษตรกรรม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ที่มีการนำเข้าสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2550

ลำดับ	ชื่อสารเคมี	ปริมาณ (ตัน)
1	Butylene glycol	617.75
2	Butachlor	540.65
3	Methyl bromide (Bromomethane)	454.00
4	Ethylene dibromide (EDB)	441.42
5	2-Chloroethylphosnic acid (Ethepon)	380.11
6	Propanil	368.08
7	2,4- Dichlorophenoxyacetic acid (2,4-D)	314.00
8	Glyphosate	279.45
9	Cartap	224.30
10	Cartap hydrochloride (Cartap monohydrochloride)	164.52

ที่มา : ประมวลผลจากข้อมูลสถิติการนำเข้า ปี 2550 จากกรมศุลกากร www.customs.go.th

สถานการณ์สารไดออกซินและฟิวแรน

สารไดออกซิน (Dioxins) และฟิวแรน (Furans) จัดเป็นสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants: POPs) ประเภทหนึ่งภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน สารชนิดนี้เป็นผลผลิตทางเคมีที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจจากการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ เป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์ ทำให้เกิดความผิดปกติของระบบประสาท ระบบภูมิคุ้มกัน มีผลต่อระบบสืบพันธุ์และความผิดปกติของทารก นอกจากนี้ยังสามารถตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม กิจกรรมสำคัญที่เป็นแหล่งปลดปล่อยสารไดออกซินและฟิวแรน ประกอบด้วย 1) เตาเผาอุณหภูมิสูง (เช่น เตาเผาขยะชุมชน เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ) 2) การผลิต/หลอมโลหะประเภทเหล็กและโลหะอื่น 3) โรงไฟฟ้า แหล่งผลิตความร้อนและการหุงต้มอาหาร 4) การผลิตผลิตภัณฑ์จากแร่ธาตุต่าง ๆ (เช่น เซรามิกส์ ซีเมนต์ ปูนขาว) 5) การขนส่ง 6) กระบวนการเผาไหม้ซึ่งควบคุมไม่ได้ (เช่น ไฟไหม้ป่า และการเผาในพื้นที่โล่งแจ้ง) 7) อุตสาหกรรมการผลิตและการใช้สารเคมีซึ่งมีคลอรีนเป็นองค์ประกอบ (เช่น อุตสาหกรรมสีทอ อุตสาหกรรมผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษ) 8) การเผาไหม้เบ็ดเตล็ดอื่นๆ การรมควัน การสูบบุหรี่ การซักแห้ง รวมทั้งการเผาศพ และ 9) การกำจัดทำลายและการฝังกลบของเสีย

ประเทศไทยได้เล็งเห็นถึงปัญหามลพิษจากสารดังกล่าว จึงได้มีการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยไดออกซินและฟิวแรน ขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ประมาณการว่ามีการปลดปล่อยไดออกซินและฟิวแรนในอากาศในปริมาณ 286.30 g I-TEQ/a⁷ ในผลิตภัณฑ์ 8.31 g I-TEQ/a ในดิน 6.64 g I-TEQ/a และในน้ำ 1.33 g I-TEQ/a และประมาณการว่าในปี 2548 มีการปลดปล่อยไดออกซินและฟิวแรนในภาคตะกอนหรือเถ้าจากการผลิตและการใช้สารเคมีและผลิตภัณฑ์บริโภค ในปริมาณ 384.16 g I-TEQ/a จากกระบวนการเผาไหม้ซึ่งควบคุมไม่ได้ 236.10 g I-TEQ/a จากการผลิตโลหะและอโลหะ 99.64 g I-TEQ/a และจากเตาเผาประเภทต่างๆ 32.45 g I-TEQ/a (กรมควบคุมมลพิษ, 2548)

ในปี พ.ศ. 2550 กรมควบคุมมลพิษ ได้ศึกษาการปลดปล่อยสารไดออกซินและฟิวแรน รวมทั้งมลพิษอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมจากปล่องเตาเผามูลฝอยติดเชื้อขนาด 50 ตัน/ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงระดับความรุนแรงของปัญหาเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดมาตรการ แนวทาง และจัดทำแผนลดและขจัดมลพิษจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ โดยผลการศึกษาดังกล่าว ปรากฏว่า มีการปลดปล่อยไดออกซินและฟิวแรนในอากาศ ในปริมาณ 3.81 - 842 นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร⁸ (ng/m³) โดยเกินค่ามาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546 เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งกำหนดให้มีการปลดปล่อยไดออกซินและฟิวแรนไม่เกิน 0.5 ng/m³ สาเหตุดังกล่าวเนื่องมาจากองค์ประกอบของมูลฝอยติดเชื้อประเภทพลาสติกมีคลอรีนเป็นองค์ประกอบเมื่อมีการเผาไหม้ทำให้สารคลอรีนทำปฏิกิริยากับสารประกอบอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนก่อให้เกิดเป็นสารประกอบไดออกซินและฟิวแรน นอกจากนี้ยังคงมีปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ฝุ่นละอองที่เกิดจากกระบวนการเผาไหม้เนื่องจากไดออกซินและฟิวแรนที่เกิดขึ้นจะไปสัมผัสและเกาะติดที่ผิวของอนุภาคฝุ่นละออง หากฝุ่นละอองมีปริมาณสูงจะเป็นการเพิ่มพื้นที่ผิวสัมผัสและเกาะติดของไดออกซินและฟิวแรน ดังนั้น หากต้องการที่จะลดปริมาณไดออกซินและฟิวแรนที่เกิดขึ้นจึงควรปฏิบัติตามแนวทางเทคนิคที่ดีที่สุด

⁷ ย่อมาจาก gram International Toxic Equivalent/year

⁸ ผลการตรวจวัดค่ามลพิษที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ความดัน 1 บรรยากาศ และออกซิเจนส่วนเกินร้อยละ 7

และแนวการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด (Best Available Techniques and Best Environmental Practices: BAT/BEP) สำหรับแหล่งกำเนิดจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- 1) ดำเนินการแยกมูลฝอยประเภทอื่นออกจากมูลฝอยติดเชื้อก่อนป้อนเข้าเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ
- 2) ดำเนินการอุ่นเตาเผาห้องเผาขยะให้มีอุณหภูมิประมาณ 850 องศาเซลเซียส และการนำมูลฝอยติดเชื้อเข้าเตาเผาควรใช้ระบบยกแทตโนมิติ หรือระบบยกเทที่ป้องกันการหกหล่นของมูลฝอยติดเชื้อ
- 3) ควรดำเนินการควบคุมอุณหภูมิห้องเผาวันให้อยู่ในระหว่าง 850 - 1,100 องศาเซลเซียสและระยะเวลาในการเผาไหม้ไม่ต่ำกว่า 2 วินาที รวมทั้งมีการใช้ออกซิเจนประมาณร้อยละ 6 และ
- 4) ควรมีการติดตาม/ควบคุมการเผาไหม้ในขณะที่ดำเนินการเผาขยะมูลฝอยติดเชื้อ

ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยจากการได้รับพิษจากสารอันตราย

ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่า ในปี 2550 มีผู้เสียชีวิตจากสารอันตรายด้านอุตสาหกรรม 1 ราย และผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารอันตราย 1,586 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 134 ราย หรือร้อยละ 9 ผู้ป่วยที่ได้รับพิษสามารถจำแนกได้เป็นผู้ป่วยจากสารอันตรายด้านอุตสาหกรรม จำนวน 300 ราย และผู้ป่วยจากสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ จำนวน 1,286 ราย (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตจากการได้รับสารอันตราย ตั้งแต่ปี 2541-2550

หน่วย : ราย

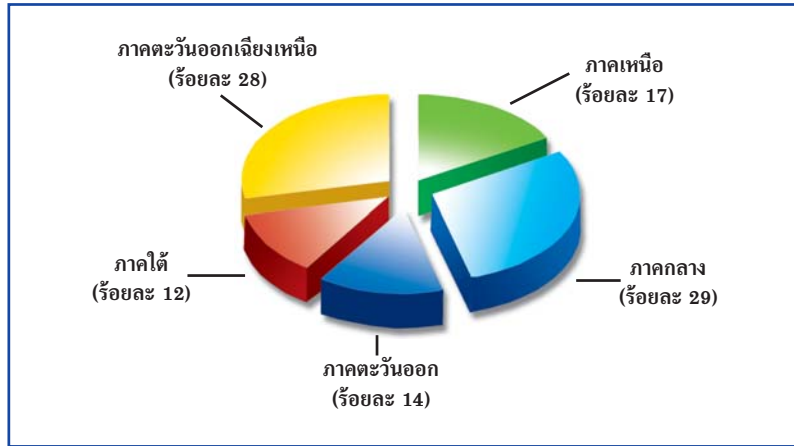
สารพิษ	ปี	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550
สารอันตราย ทางการเกษตร	ป่วย	4,305	4,171	3,109	2,653	2,571	2,342	1,864	1,321	1,251	1,286
	เสียชีวิต	18	33	21	15	11	9	9	-	-	-
สารอันตราย ทางอุตสาหกรรม	ป่วย	287	365	1,177	280	180	157	853	319	201	300
	เสียชีวิต	1	1	4	-	-	-	1	-	-	1
รวม	ป่วย	4,592	4,536	4,286	2,933	2,751	2,499	2,717	1,640	1,452	1,586
	เสียชีวิต	19	34	25	15	11	9	10	-	-	1

ที่มา : ข้อมูลจากระบบการเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยจากการได้รับพิษจากสารอันตรายด้านอุตสาหกรรม

สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รายงานผู้ได้รับพิษจากสารอันตรายทางอุตสาหกรรม ในปี 2550 มีผู้เสียชีวิตซึ่งได้รับพิษจากแก๊สและไอระเหย 1 ราย และผู้ป่วยจากการได้รับพิษ 300 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ร้อยละ 49 โดยสามารถจำแนกผู้ป่วยตามประเภทของการได้รับพิษ ได้แก่ พิษจากสารปิโตรเลียม (เช่น เบนซิน โทลูอีน และไซลีน) 140 ราย พิษจากแก๊สและไอระเหย (เช่น คาร์บอน ไดออกไซด์ คาร์บอนมอนอกไซด์ มีเทน ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คลอรีน แอมโมเนีย และอะเซทิลีน) 108 ราย และพิษจากโลหะหนัก (เช่น แมงกานีส ปรอท อาร์เซนิก และตะกั่ว) 52 ราย ผู้เจ็บป่วยและเสียชีวิตที่ได้รับพิษสารอันตรายด้านอุตสาหกรรมสูงที่สุดคือ ภาคกลาง มี 88 ราย รองลงมาคือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 85 ราย ภาคเหนือ 50 ราย ภาคตะวันออก 41 ราย และภาคใต้ 37 ราย ตามลำดับ (รูปที่ 25) มีเพียงภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารอันตรายด้านอุตสาหกรรมลดลงจากปี 2549 ในขณะที่ภาคอื่นๆ มีจำนวนผู้ป่วยสูงขึ้น จังหวัดที่มีผู้ป่วยสูงสุด 10 อันดับแรกได้แก่ จังหวัดอ่างทอง ปราจันบุรี อุบลราชธานี เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุตรธานี นครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์ และตรัง

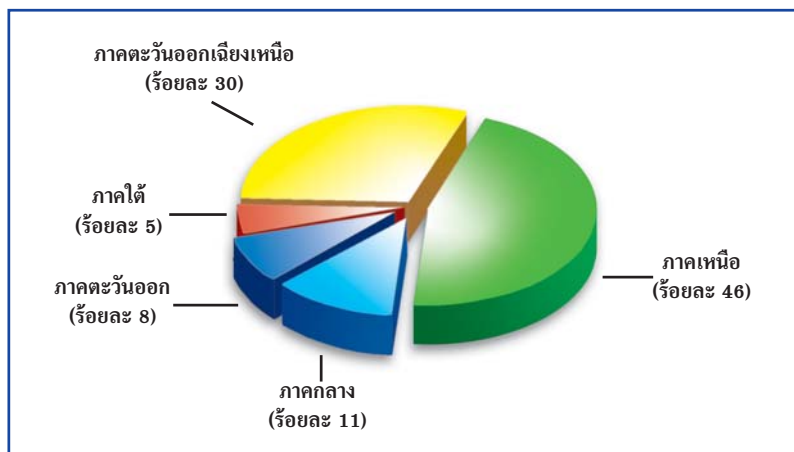

รูปที่ 25 สถิติผู้ป่วยเนื่องจากได้รับพิษจากสารเคมีด้านอุตสาหกรรม ปี 2550 จำแนกตามรายภาค

ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยจากการได้รับพิษจากสารอันตรายด้านเกษตรกรรม

ผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารอันตรายทางด้านเกษตรกรรม ในปี 2550 มีทั้งสิ้น 1,286 ราย เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 35 ราย สาเหตุการเจ็บป่วยอาจเนื่องมาจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์อย่างไม่ถูกต้องเช่น การใช้สารเคมีเกินปริมาณที่กำหนดในฉลาก การไม่ระมัดระวังตนเองขณะทำการผสมสารเคมี การแต่งกายไม่เหมาะสมในขณะปฏิบัติงาน

ผู้ป่วยที่ได้รับพิษจากสารอันตรายทางด้านเกษตรกรรมสูงสุดคือ ภาคเหนือมี 590 ราย รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 385 ราย ภาคกลาง 151 ราย ภาคตะวันออก 100 ราย และภาคใต้ 60 ราย (รูปที่ 26) ซึ่งมีเพียงภาคตะวันออกที่มีจำนวนผู้ป่วยลดลงจากปี 2549 จังหวัดที่มีผู้ป่วยสูงสุด 10 อันดับ ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ศรีสะเกษ เชียงราย นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ นครราชสีมา อุบลราชธานี เชียงใหม่ อุตรธานี และชัยภูมิ

รูปที่ 26 สถิติผู้ป่วยเนื่องจากได้รับพิษจากสารอันตรายด้านเกษตรกรรม ปี 2550 จำแนกตามรายภาค

การดำเนินงานด้านการจัดการสารอันตราย

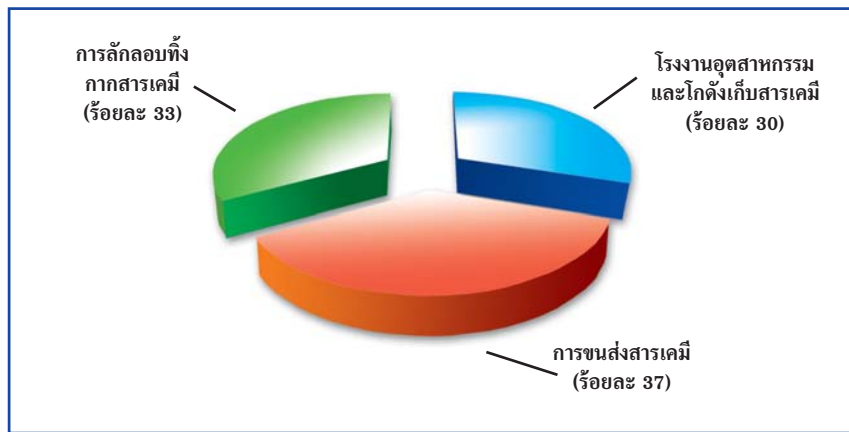
ในปี 2550 หน่วยงานต่างๆ ได้ดำเนินการจัดการสารอันตรายทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ดังนี้

- **กรมควบคุมมลพิษ** ได้เสนอแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้รับความเห็นชอบในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนจัดการระดับชาติฯ และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินงานตามแผน 5 ปี ตั้งแต่ปี 2551-2555
- **กรมควบคุมมลพิษ** ร่วมกับสำนักเลขาธิการอนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ และ FAO Regional Office ได้ดำเนินการยกร่างแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญา Rotterdam และในปี 2551 กรมควบคุมมลพิษจะปรับปรุงรายละเอียดในร่างแผนจัดการระดับชาติฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการตอบรับนำเข้าข้อมูลการแจ้งการใช้มาตรการด้านกฎระเบียบขั้นสุดท้ายจากทุกภาคีสมาชิก และหนังสือเวียนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้า (Prior Informed Consent : PIC) บนเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไปได้รับทราบการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญา Rotterdam
- **กรมโรงงานอุตสาหกรรม** ได้เสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการสารเคมีให้แก่ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม โดยจัดฝึกอบรมเรื่อง กฎหมายและการบริหารจัดการสารเคมีในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ และการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย ตลอดจนจัดทำคู่มือเผยแพร่ เช่น คู่มือการเก็บรักษาสารเคมีและวัตถุอันตราย และหนังสือหลักการและมาตรการป้องกันภัยจากคลอรีน
- **กรมวิชาการเกษตร** ได้ทำการค้นคว้าวิจัยเทคโนโลยีการผลิตและการใช้สารสกัดจากพืช อาทิ หางไหล หนอนตายหยาก บัวตอง เพื่อใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- **กรมส่งเสริมการเกษตร** ได้ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีโดยใช้กระบวนการถ่ายทอดความรู้ตามระบบโรงเรียนเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน แก่เกษตรกรในพื้นที่ทั่วประเทศจำนวน 314,171 ราย และจัดพิมพ์คู่มือเรื่อง การจัดการความปลอดภัยด้านสารเคมีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ เกษตรตำบล ภาคเอกชนและหน่วยงานที่สนใจ
- **กรมปศุสัตว์** ได้จัดประชุมชี้แจงผู้ประกอบการเรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ในส่วนที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ และหลักเกณฑ์การติดฉลากตามระบบการจำแนกประเภทและการติดฉลาก (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals: GHS) และการบริหารจัดการความปลอดภัยเหตุฉุกเฉินในการขนส่งวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์

อุบัติเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี

ในปี 2550 กรมควบคุมมลพิษได้รับแจ้งอุบัติเหตุฉุกเฉินจากสารเคมี พบว่า มีอุบัติเหตุจากสารเคมี (รวมการลักลอบทิ้งกากสารเคมีของเสีย) เกิดขึ้นทั้งสิ้น 27 ครั้ง โดยส่วนใหญ่เกิดจากการขนส่งสารเคมีซึ่งเกิดขึ้น 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37 ของจำนวนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นเหตุที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรมและโกดังเก็บสารเคมี 8 ครั้ง และการลักลอบทิ้งสารเคมีและของเสียอันตราย 9 ครั้ง (รูปที่ 27) จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 82 ราย ผู้เสียชีวิต 4 ราย

รูปที่ 27 ลักษณะอุบัติเหตุจากสารเคมีที่เกิดขึ้นในปี 2550

สถิติอุบัติเหตุฯ ดังกล่าวข้างต้นพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมากที่สุดมาจากการขนส่งสารเคมี ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมภาคตะวันออก การลักลอบทิ้งสารเคมีและของเสียอันตรายก็เช่นกันยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตามพื้นที่รกร้างหรือบ่อดินเก่า เพื่อหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายในการกำจัด ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก โดยเฉพาะกรณีที่ไม่อาจหาตัวผู้กระทำผิดได้ ทำให้การจัดการปัญหาล่าช้าและต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก ซึ่งแนวทางที่ดีที่สุดคือการป้องกันตั้งแต่ต้นมิให้มีการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ได้ โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

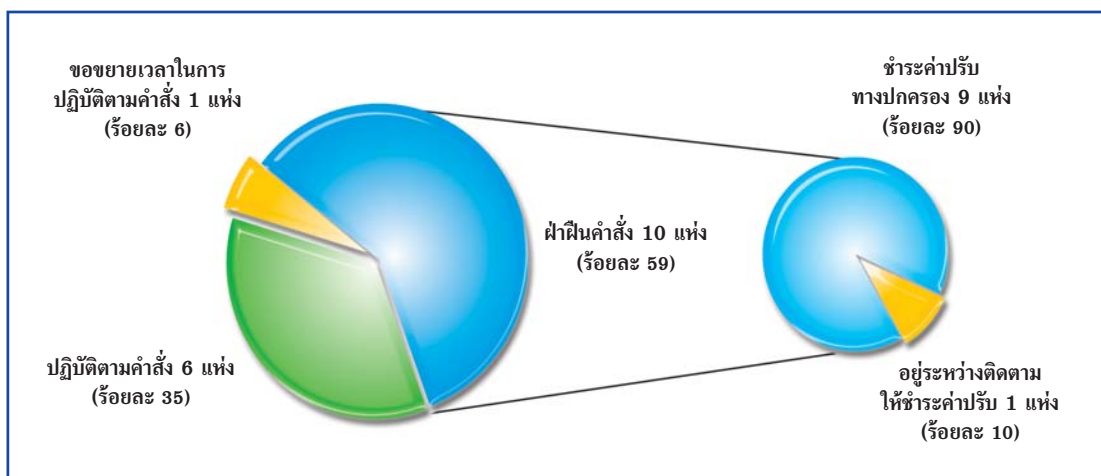
การตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ และบังคับการตามกฎหมาย

กรมควบคุมมลพิษตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จึงได้กำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่อยู่ใกล้ตัวและมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก โดยในปี พ.ศ.2550 ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ 5 ประเภท ดังนี้

● **1. การเลี้ยงสุกร** ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน ซึ่งเป็นพื้นที่มีปัญหาคุณภาพน้ำอยู่ในขั้นวิกฤต ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2549 โดยตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามกฎหมายของสถานที่เลี้ยงสุกรที่ได้รับคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จำนวน 17 แห่งพบว่า สถานที่เลี้ยงสุกร 6 แห่งมีการปฏิบัติตามกฎหมายโดยระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ได้ระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม สถานที่เลี้ยงสุกร 1 แห่งอยู่ระหว่างการขอขยายระยะเวลาในการปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ และสถานที่เลี้ยงสุกรที่ยังคงฝ่าฝืนคำสั่งและระบายมลพิษเกินมาตรฐานจำนวน 10 แห่ง

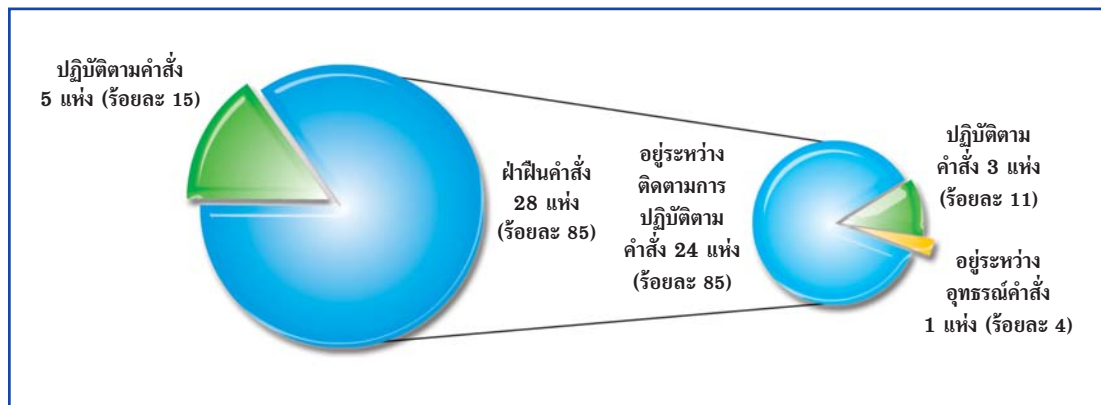

จากนั้นกรมควบคุมมลพิษได้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ออกคำสั่งให้สถานที่เลี้ยงสุกรที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ชำระค่าปรับเป็นทั้ง 10 แห่ง ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสุกรดังกล่าวได้นำเงินค่าปรับมาชำระแล้วจำนวน 9 แห่ง คิดเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 109,000 บาท และเหลือเพียง 1 แห่ง ที่อยู่ระหว่างการติดตามให้มาชำระค่าปรับ นอกจากนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ออกตรวจติดตามสถานที่เลี้ยงสุกรทั้ง 9 แห่งพบว่า สถานที่เลี้ยงสุกรจำนวน 3 แห่ง มีการระบายน้ำเสียได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด และสถานที่เลี้ยงสุกรจำนวน 6 แห่ง ไม่ได้ระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมแล้ว

รูปที่ 28 ผลการติดตามตรวจสอบการเลี้ยงสุกรในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

● **2. การตรวจสอบอาคารขนาดใหญ่** ที่เข้าข่ายเป็นอาคารประเภท ก ในพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งมีอาคารขนาดใหญ่ตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2549 โดยตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามกฎหมายของอาคารประเภท ก ที่มีการระบายน้ำทิ้งไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและได้รับคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จำนวน 33 แห่ง ประกอบด้วย โรงแรม โรงพยาบาล อาคารชุดห้างสรรพสินค้า ตลาด และภัตตาคาร พบว่ายังคงมีอาคารที่ฝ่าฝืนกฎหมายและระบายมลพิษเกินมาตรฐาน จึงได้ออกคำสั่งให้มีหรือปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามกฎหมาย จำนวน 28 แห่ง มีอาคารที่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแล้ว 3 แห่ง อยู่ระหว่างการอุทธรณ์คำสั่ง 1 แห่ง และอีก 24 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจติดตามการปฏิบัติตามคำสั่ง

รูปที่ 29 ผลการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากอาคารขนาดใหญ่ (อาคารประเภท ก)

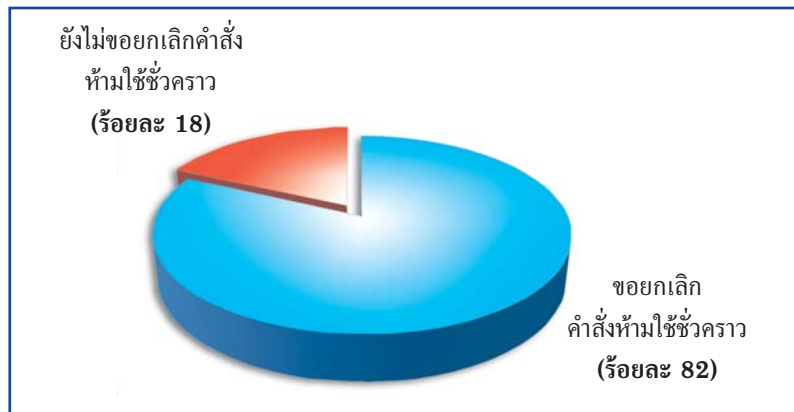
● **3. นิคมอุตสาหกรรมและกิจการที่มีลักษณะคล้ายกัน** ดำเนินการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งของนิคมอุตสาหกรรมและกิจการที่มีลักษณะคล้ายกันในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง พื้นที่จำนวน 15 แห่ง พบว่านิคมอุตสาหกรรมหรือเขตประกอบการอุตสาหกรรมที่ได้รับการตรวจสอบบำบัดน้ำทิ้งได้ตามที่กฎหมายกำหนด

● **4. โรงโม่ บด หรือย่อยหิน** ดำเนินการตรวจวัดการระบายฝุ่นละอองจากกระบวนการผลิตของโรงโม่หินในพื้นที่วิกฤตทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 187 แห่ง พบว่า มีโรงโม่หินที่ระบายฝุ่นละอองเกินมาตรฐานจำนวน 10 แห่ง ซึ่งได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับดูแล และจากการตรวจติดตามผลการปฏิบัติตามกฎหมายอีกครั้ง พบว่า โรงโม่หินมีการปฏิบัติตามกฎหมาย 9 แห่ง อีก 1 แห่ง ซึ่งยังคงมีการระบายฝุ่นละอองเกินมาตรฐาน ได้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

● 5. การตรวจสอบตรวจจับรถยนต์ควันดำ ร่วมกับ กองบังคับการตำรวจจราจร และกรุงเทพมหานคร ตั้งด่านตรวจสอบ ตรวจจับรถยนต์ที่มีควันดำเกินมาตรฐานและดำเนินมาตรการบังคับใช้กฎหมายโดยการออกคำสั่ง “ห้ามใช้ชั่วคราว” กับรถยนต์ที่ ระบายมลพิษเกินมาตรฐาน ซึ่งจะต้องนำรถยนต์ไปปรับปรุงแก้ไข สภาพเครื่องยนต์เพื่อนำไปขอยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราวภายใน 30 วัน มิฉะนั้นหาก เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีการใช้รถยนต์บนท้องถนน จะถูกดำเนินคดีในข้อหาฝ่าฝืนเครื่องหมายห้ามใช้ยานพาหนะ และ เมื่อพ้นกำหนด 30 วันไปแล้ว หากยังคงมีการใช้รถยนต์ที่มีควันดำเกินมาตรฐานจะถูกออกคำสั่ง “ห้ามใช้เด็ดขาด” จะไม่สามารถใช้รถยนต์นั้นได้อย่างเด็ดขาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากพนักงานเจ้าหน้าที่ และในปี พ.ศ. 2550 ดำเนินการเรียกตรวจยานพาหนะทั้งหมด 10,985 คัน พบว่า มีรถยนต์ที่มี ควันดำเกินมาตรฐานและถูกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราวจำนวน 4,474 คัน (ร้อยละ 41) โดยมียานพาหนะที่นำรถยนต์ไปปรับปรุง และนำมาขอยกเลิกคำสั่ง จำนวน 3,687 คัน หรือคิดเป็นร้อยละ 82 ของรถยนต์ที่ถูกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว

รูปที่ 30 ยานพาหนะที่ถูกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราวดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและขอยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ชั่วคราว

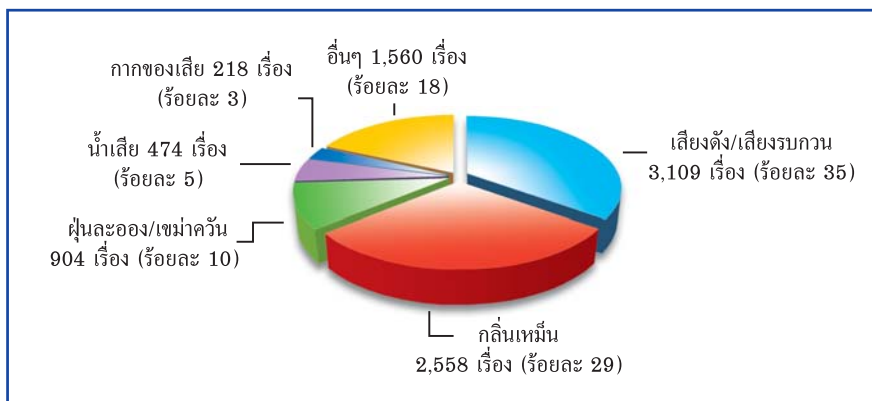
การร้องเรียน**ปัญหามลพิษ**

จากการสำรวจข้อมูลการรับเรื่องราร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมจากส่วนราชการ ซึ่งให้บริการรับแจ้งเรื่องราร้องทุกข์ เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรุงเทพมหานคร ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ศูนย์บริการประชาชนสำนักนายกรัฐมนตรี (โดยข้อมูลการร้องเรียนอาจส่งไปยังหน่วยงานต่างๆ ข้างต้นหลายหน่วยงานพร้อมกัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่) พบว่า ปัญหามลพิษที่มีจำนวนผู้ร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ มลพิษทางอากาศและเสียง (ตารางที่ 18 และรูปที่ 31)

ตารางที่ 18 สถิติข้อมูลเรื่องราร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหามลพิษ แยกตามประเภทมลพิษ ปี 2550

ส่วนราชการ	จำนวนเรื่อง	ปัญหามลพิษ					
		กลิ่นเหม็น	ฝุ่นละออง/เขม่าควัน	เสียงดัง/เสียงรบกวน	น้ำเสีย	กากของเสีย	อื่นๆ
1. กรุงเทพมหานคร	5,692	1,834	364	2,664	240	135	1,161
2. กรมโรงงานอุตสาหกรรม	662	346	297	296	103	32	367
3. กรมควบคุมมลพิษ	552	372	228	133	126	50	26
4. ศูนย์ดำรงธรรม	34	6	15	16	5	1	6
รวม	6,940	2,558	904	3,109	474	218	1,560
5. ศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี	2,314	1,163			446	705	-
รวม	9,254	7,734			920	923	1,560

ที่มา 1) กรุงเทพมหานคร, เมษายน 2551 2) กรมโรงงานอุตสาหกรรม, มกราคม 2551 3) กรมควบคุมมลพิษ, มกราคม 2551
4) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย, มกราคม 2551 5) ศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี, มกราคม 2551

รูปที่ 31 ปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนรวมจาก 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปี 2550

ที่มา 1) กรุงเทพมหานคร, เมษายน 2551 2) กรมโรงงานอุตสาหกรรม, มกราคม 2551 3) กรมควบคุมมลพิษ, มกราคม 2551
4) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย, มกราคม 2551

พื้นที่ที่ได้รับการร้องเรียน

จากสถิติของกรมควบคุมมลพิษ ศูนย์บริการร่วมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศูนย์บริการประชาชนสำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย และกรมโรงงานอุตสาหกรรม พบว่า พื้นที่ที่ประสบกับปัญหามลพิษมากที่สุดเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ตารางที่ 19 ถึง 23) ทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง และการบริการสาธารณะ ฯลฯ จึงเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนจำนวนมากที่สุด ส่วนประเภทโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการร้องเรียนเข้ามายังกรมโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดคือ โรงงานประเภท 95(1) การซ่อมแซมยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์หรือส่วนประกอบของยานดังกล่าว (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 19 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยกรมควบคุมมลพิษ ปี 2550

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1.	กรุงเทพมหานคร	273	50
2.	สมุทรปราการ	35	6
3.	สมุทรสาคร	27	5
4.	นครปฐม	21	4
5.	นนทบุรี	18	3
6.	ปทุมธานี	17	3
7.	พระนครศรีอยุธยา	14	3
8.	เชียงใหม่	13	2
9.	ระยอง	11	2
10.	สระบุรี	9	2
รวม 10 ลำดับแรก		438	80
จังหวัดอื่นๆ		114	20
รวมทั้งหมด		552	100

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, มกราคม 2551

ตารางที่ 20 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี 2550

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1.	กรุงเทพมหานคร	75	24
2.	สมุทรปราการ	25	8
3.	นนทบุรี	22	7
4.	ระยอง	15	5
5.	นครปฐม	14	5
5.	ปทุมธานี	14	5

ที่มา : ศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กุมภาพันธ์ 2551

ตารางที่ 20 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด
โดยศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปี 2550

(ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
6.	ชลบุรี	13	4
7.	เชียงใหม่	10	3
8.	ฉะเชิงเทรา	7	2
9.	สมุทรสาคร	6	2
10.	เชียงราย	5	2
10.	ประจวบคีรีขันธ์	5	2
10.	พระนครศรีอยุธยา	5	2
10.	ระนอง	5	2
10.	อุดรธานี	5	2
รวม 10 ลำดับแรก		226	75
จังหวัดอื่นๆ		78	25
รวมทั้งหมด		304	100

ที่มา : ศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กุมภาพันธ์ 2551

ตารางที่ 21 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด
โดยศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2550

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1.	กรุงเทพมหานคร	429	19
2.	สมุทรปราการ	94	4
3.	ปทุมธานี	81	4
4.	สมุทรสาคร	76	3
5.	เชียงใหม่	61	3
6.	พระนครศรีอยุธยา	54	2
7.	นครปฐม	50	2
8.	นนทบุรี	48	2
9.	ชลบุรี	46	2
10.	ระยอง	36	2
รวม 10 ลำดับแรก		975	43
จังหวัดอื่นๆ		1,339	57
รวมทั้งหมด		2,314	100

ที่มา : ศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี, มกราคม 2551

ตารางที่ 22 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ปี 2550

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1.	สมุทรปราการ	5	15
2.	ชลบุรี	4	11
2.	นนทบุรี	4	11
3.	นครปฐม	3	9
3.	สมุทรสาคร	3	9
4.	ฉะเชิงเทรา	2	6
4.	ระยอง	2	6
4.	ปทุมธานี	2	6
5.	แพร่	1	3
5.	สกลนคร	1	3
5.	เชียงใหม่	1	3
5.	สุราษฎร์ธานี	1	3
5.	พระนครศรีอยุธยา	1	3
5.	ระนอง	1	3
5.	กระบี่	1	3
5.	ภูเก็ต	1	3
5.	อุดรธานี	1	3
รวม 5 ลำดับแรก		34	100
จังหวัดอื่นๆ		0	0
รวมทั้งหมด		34	100

ที่มา : ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย, มกราคม 2551

ตารางที่ 23 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 10 ลำดับแรก แยกตามจังหวัด โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2550

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
1.	กรุงเทพมหานคร	409	61
2.	สมุทรปราการ	54	8
3.	สมุทรสาคร	24	4
4.	ปทุมธานี	17	3
5.	พระนครศรีอยุธยา	15	2
6.	ระยอง	12	2
7.	นครปฐม	11	2
7.	นนทบุรี	11	2
8.	เชียงใหม่	10	2
8.	ชลบุรี	10	2
9.	ราชบุรี	7	1
10.	สงขลา	6	1
รวม 10 ลำดับแรก		586	90
จังหวัดอื่นๆ		76	10
รวมทั้งหมด		662	100

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม, มกราคม 2551

ตารางที่ 24 สถิติการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามประเภทโรงงานอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปี 2550

ลำดับ	ประเภทโรงงาน	จำนวนเรื่อง	ปัญหามลพิษ					
			กลิ่นเหม็น	ฝุ่นละออง/ เขม่าควัน	เสียงดัง/ เสียงรบกวน	น้ำเสีย	กาก ของเสีย	อื่นๆ
1.	95(1) การซ่อมแซมยานที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์หรือส่วนประกอบของยานดังกล่าว	46	34	13	31	4	0	26
2.	53(3) การทำพลาสติกเป็น เม็ด แท่ง ท่อ หลอด แผ่น ชี้น ผง หรือรูปทรงต่างๆ	19	15	5	3	0	0	10
2.	59 โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการถลุง หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตเหล็กหรือเหล็กกล้าในขั้นต้น	19	16	19	6	0	0	9
3.	41(1) โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการพิมพ์ การทำแท้มเก็บเอกสาร การเย็บเล่ม ทำปก	16	9	4	11	1	0	4
3.	77(2) การทำชิ้นส่วนพิเศษหรืออุปกรณ์สำหรับรถยนต์ หรือรถพ่วง	16	8	8	6	2	0	16
4.	28(1) การตัดหรือการเย็บเครื่องนุ่งห่ม เข็มขัด ผ้าเช็ดหน้า ผ้าพันคอ เนกไท หูกระต่าย ปกอกแขน ถุงมือ ถุงเท้า จากผ้า หนังสัตว์ ขนสัตว์ หรือวัสดุอื่น	15	2	5	11	0	2	24
4.	53(1) การทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน หรือ ประดับ และรวมถึงชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว	15	7	7	8	0	0	7
4.	64(9) การทำเครื่องใช้เล็กๆ จากโลหะ	15	8	5	10	1	0	8
5.	37 โรงงานทำเครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคาร จากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่น ซึ่งมีใช้เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในอาคารจากพลาสติกอัดเข้ารูป และรวมถึงชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว	13	5	10	9	1	0	5
5.	60 โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับถลุงผสม ทำให้บริสุทธิ์ หลอม หล่อ รีด ดึง หรือผลิตโลหะในขั้นต้น ซึ่งมีใช้เหล็กหรือเหล็กกล้า	13	11	11	3	1	1	5
รวม 5 ลำดับแรก		187	115	87	98	10	3	114
ประเภทโรงงานอื่นๆ		475	231	210	198	93	29	253
รวมทั้งหมด		662	346	297	296	103	32	367

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม, มกราคม 2551

สำหรับกรุงเทพมหานคร จากสถิติของศูนย์รับแจ้งเรื่องร้องเรียนของกรุงเทพมหานคร พบว่า ในปี 2550 มีประชาชนแจ้งเรื่องร้องเรียนจำนวน 5,692 เรื่อง (จากทุกเขต) โดยพื้นที่ที่มีการร้องเรียนมากที่สุด คือ เขตสาทร รองลงมาได้แก่ เขตบึงกุ่ม เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย และเขตทุ่งครุ ตามลำดับ (ตารางที่ 25) ปัญหามลพิษที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุด ได้แก่ ปัญหามลพิษทางเสียง

ตารางที่ 25 สถิติข้อมูลเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ 5 ลำดับแรก แยกตามเขตในกรุงเทพมหานคร ปี 2550

พื้นที่	จำนวนเรื่อง
1. เขตสาทร	281
2. เขตบึงกุ่ม	242
3. เขตธนบุรี	238
4. เขตบางกอกน้อย	201
5. เขตทุ่งครุ	198
รวม 5 ลำดับแรก	1,456
6. เขตอื่นๆ	4,236
รวมทั้งหมด	5,692

ที่มา : กรุงเทพมหานคร, เมษายน 2551

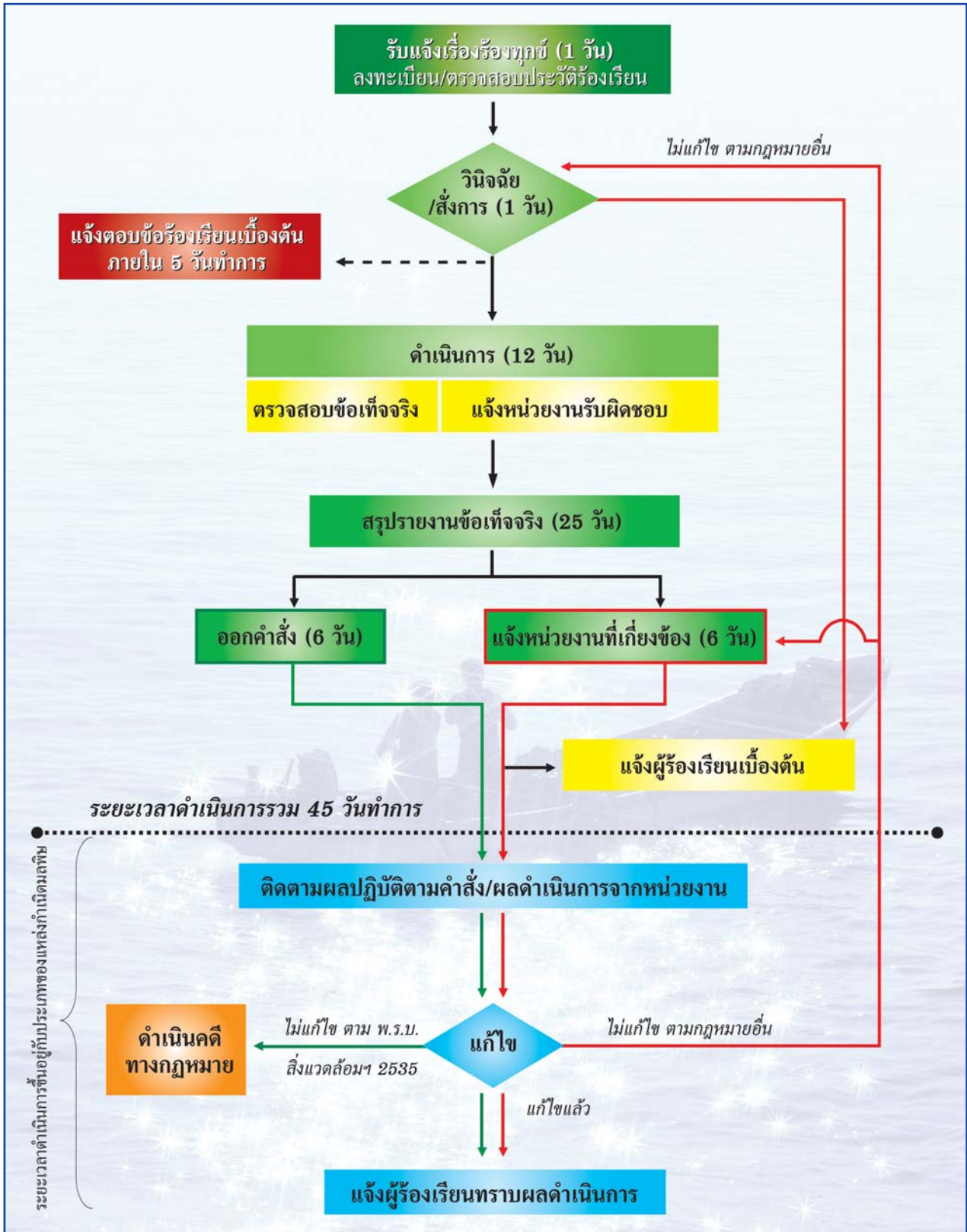
แนวปฏิบัติในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของกรมควบคุมมลพิษ

เพื่อให้การดำเนินการเรื่องร้องเรียนได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ กรมควบคุมมลพิษมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ดังนี้

- **กรณีเป็นเรื่องร้องเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร** และเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กรมควบคุมมลพิษจะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากไม่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษจะประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

- **กรณีเป็นเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ต่างจังหวัด** จะประสานแจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ดำเนินการตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องร้องเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง หรือเกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง หรือเป็นปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อน กรมควบคุมมลพิษจะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมกับหน่วยงานดังกล่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย

ซึ่งการดำเนินการเรื่องร้องเรียนทั้งในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่างจังหวัด กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดให้มีขั้นตอนดังรายละเอียดในรูปที่ 32

รูปที่ 32 ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องราร้องทุกข์ของกรมควบคุมมลพิษ

ช่องทางการร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนหรือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษ สามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนมายังหน่วยงานต่างๆ ได้ดังนี้

ชื่อหน่วยงาน	ช่องทางการร้องเรียน
กรมควบคุมมลพิษ	<ul style="list-style-type: none"> • สายด่วน 1650 กด 2 หรือ 0 2298 2605 • โทรสาร 0 2298 2596 • ตู้ ปณ. 33 สามเสนใน กรุงเทพฯ 10400 • website : www.pcd.go.th • E-mail : e-petition@pcd.go.th • จดหมาย เลขที่ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
กรมโรงงานอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> • โทรศัพท์ 0 2202 4007 หรือ 0 2354 3300 • website : www.diw.go.th • จดหมาย เลขที่ 75/6 ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
กรุงเทพมหานคร (เฉพาะพื้นที่ กทม.)	<ul style="list-style-type: none"> • สายด่วน 1555 กด 1 • website : www.bangkok.go.th • จดหมาย เลขที่ 173 ถนนดินสอ แขวงเสาชิงช้า เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> • สายด่วน 1111 • ตู้ ปณ. 1111 ปณ.ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10302 • website : www.1111.go.th • จุดบริการประชาชน 1111 (Counter Service)
ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย	<ul style="list-style-type: none"> • สายด่วน 1567 • ตู้ ปณ.1 ปณฝ.มหาดไทย กรุงเทพฯ 10206 • website : www.mahadthai.com • E-mail : moi0219@moi.go.th
ศูนย์บริการร่วม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> • สายด่วน 1310 หรือ โทรศัพท์ 0 2265 6223 - 7 • ตู้ ปณ. 344 ปณ. สามเสนใน กรุงเทพฯ 10400 • website : www.mnre.go.th • E-mail : epetition@mnre.go.th

ทิศทางการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จึงได้มอบนโยบายการพัฒนากระบวนการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์โดยเน้นย้ำ

“ให้ทุกหน่วยงาน พิจารณาให้ความสำคัญและร่วมมือในการพัฒนาระบบการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ รวมทั้งเตรียมความพร้อม และพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานทั้งด้านบุคลากร ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเทคโนโลยีการสื่อสารให้สามารถรองรับการดำเนินการ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในการดำเนินการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ”

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน สามารถดำเนินการตามนโยบายข้างต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการดำเนินการพัฒนาระบบการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ผ่านระบบกลางขึ้น เพื่อให้ทุกส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐได้เชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์เข้าไว้ด้วยกัน โดยมีศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานกลางในการพัฒนาระบบดังกล่าว ที่ผ่านมาได้มีการทดลองปฏิบัติงานการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ผ่านระบบ web portal และรวบรวมปัญหาอุปสรรค เพื่อมากำหนดแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานผ่านระบบ web portal ต่อไป

เหตุการณ์สำคัญในรอบปี 2550

- การสืบค้นสาเหตุของปลาตายในแม่น้ำเจ้าพระยา
- การติดตามตรวจสอบมลพิษทางเสียงจากสนามบินสุวรรณภูมิ
- การเพียรระวังและแก้ปัญหามลพิษหมอกควันภาคเหนือ

การสืบค้นสาเหตุของ ปลาตายในแม่น้ำเจ้าพระยา

จากเหตุการณ์เรือ ยู.อี. 35 (UE35) ซึ่งบรรทุกน้ำตาลทรายดิบจำนวน 650 ตัน ล่มในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณท่ามิตรผล ตำบลโพสะ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง (เขื่อนวัดโพธิ์ทูล) เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2550 และต่อมาจากการกู้เรือทำให้เกิดเหตุการณ์ปลาในกระชัง ซึ่งเลี้ยงอยู่บริเวณ ตำบลท่าเสด็จ และตำบลโพรงแขง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ซึ่งห่างจากจุดเรือล่ม ประมาณ 12 กิโลเมตร ตายเป็นจำนวนมาก และต่อเนื่องมาจนถึงบริเวณ อำเภอบางบาล อำเภอสนา และอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากเหตุการณ์ดังกล่าวประชาชนมีข้อสันนิษฐานว่าอาจเกิดจากการระบายน้ำเสีย ของโรงงานผลิตผงชูรส บริษัท เค ที เอ็ม เอส จี จำกัด ลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 6 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับจังหวัดอ่างทองและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยทำการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างต่อเนื่องทุกวัน ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2550 เป็นต้นมา เริ่มจากบริเวณเหนือจุดเรือล่ม อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ลงมาจนถึงบริเวณ ตำบลสำแล อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จัดตั้งทีมสำรวจติดตามการเคลื่อนตัวของมวลน้ำเสียเพื่อแจ้งเตือนสถานการณ์ล่วงหน้าต่อผู้เกี่ยวข้องและประชาชน ทำการเติมอากาศพร้อมกับเชื้อจุลินทรีย์ลงในบริเวณที่มวลน้ำเสียเคลื่อนไปถึงเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำ และตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ในมวลน้ำเสียควบคู่ไปด้วย

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า เรือบรรทุกน้ำตาลล่ม เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ปลาตาย เนื่องจากตรวจพบน้ำตาลในมวลน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยาในปริมาณที่สูงกว่าในสภาวะปกติ และผลการทำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถบ่งบอกถึงการละลายของน้ำตาลในแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้ออกซิเจนละลายในน้ำลดต่ำลงตามลำดับ และลดลงต่ำสุดบริเวณเกิดเหตุปลาตาย คือ ที่ระยะทางห่างจากจุดเรือล่ม ประมาณ 12 กิโลเมตร

ภายหลังเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษ ได้รวบรวมเอกสารค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานราชการต่างๆ ใช้จ่ายในการดำเนินการขจัดมลพิษและพิสูจน์หาสาเหตุ เพื่อดำเนินคดีตามมาตรา 96 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 21,423,798.67 บาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานของสำนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง

สำหรับค่าเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ (ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ) ซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กรมประมง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแล ควบคุม หรือรักษาทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าว เป็นผู้รวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องส่งให้สำนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง โดยในเบื้องต้นมีค่าเสียหายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 19,581,550.00 บาท

ในอนาคต กรมควบคุมมลพิษจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี จัดทำมาตรการและวิธีการควบคุมการขนส่งสินค้าทางน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา และจัดทำแนวปฏิบัติการตรวจสอบ และสืบหาสาเหตุของปัญหามลพิษทางน้ำเพื่อการแก้ไขปัญหา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการดำเนินการ แก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำในลักษณะนี้ต่อไป

- สัญลักษณ์**
- ▲ ที่ตั้งตำบล
  - จุดตรวจวัดคุณภาพน้ำ
  - 🏭 ที่ตั้งโรงงาน
  - ➡ ทิศทางการไหลแม่น้ำ
  - ⚡ จุดเรื่อบรรทุกน้ำตาลอับปาง
  - 📏 ที่ตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ
  - ★ บริเวณที่ตั้งสำคัญ

รูปที่ 33 แผนที่แสดงจุดเกิดเหตุปลาทายในแม่น้ำเจ้าพระยา

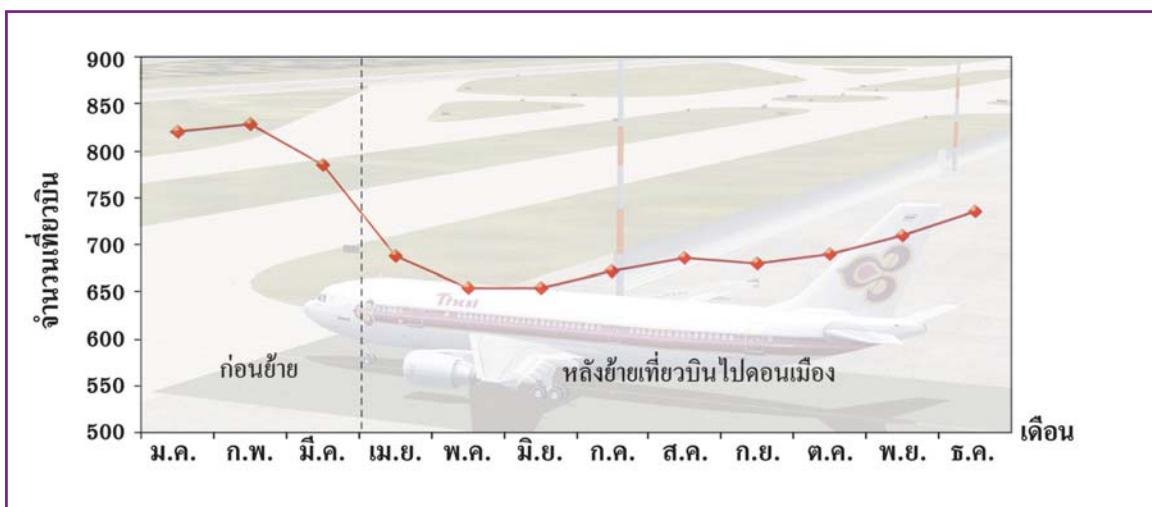

การติดตามตรวจสอบมลพิษทางเสียง จากสนามบินสุวรรณภูมิ

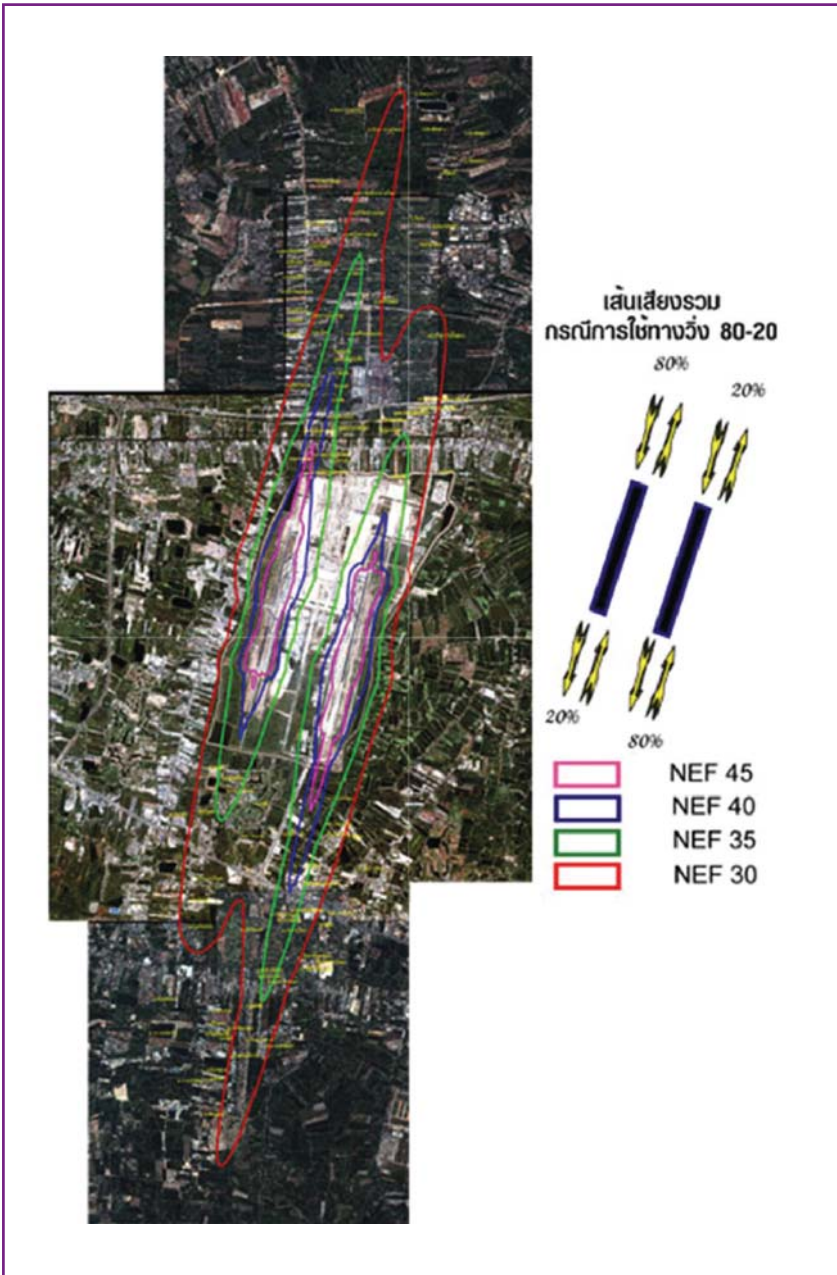
ปัญหามลพิษทางเสียงทำอากาศยานสุวรรณภูมิ เกิดจากการขาดการวางแผนที่ดีในการใช้ประโยชน์ที่ดินรอบทำอากาศยาน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 จึงกำหนดนโยบายในการจัดการปัญหามลพิษทางเสียงจากทำอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยการจัดการมลพิษเชิงพื้นที่ ดำเนินการประเมินผลกระทบมลพิษทางเสียงในอนาคต โดยใช้ฐานข้อมูลการบินของเดือนตุลาคม 2549 ที่มีการประเมินความสามารถในการรองรับเที่ยวบินสูงสุดของทำอากาศยานจำนวน 76 เที่ยวบินต่อชั่วโมงมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมลพิษ

ทางเสียงจากทำอากาศยานสุวรรณภูมิ แต่หลังจากที่มีการย้ายเที่ยวบินในประเทศบางส่วนกลับไปใช้ทำอากาศยานดอนเมืองในวันที่ 25 มีนาคม 2550 ส่งผลให้จำนวนเที่ยวบินที่ใช้ทำอากาศยานสุวรรณภูมิลดลง (รูปที่ 34) คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 เห็นชอบการประเมินพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมลพิษทางเสียงใหม่ตามสถานการณ์การบินที่ได้เปลี่ยนแปลงไป ตามมติคณะกรรมการนโยบายการดำเนินการทำอากาศยาน สุวรรณภูมิและทำอากาศยานกรุงเทพ (ดอนเมือง) ครั้งที่ 3/2550 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2550 โดยพิจารณาทบทวนขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมลพิษทางเสียงตามสภาพการบินจริง โดยใช้ฐานข้อมูลการบินของเดือนเมษายน 2550 (รูปที่ 35) กรณีมีการขึ้น-ลงของเครื่องบินเต็มขีดความสามารถสูงสุดของทางวิ่งที่ 1 และ 2 โดยมีการบินลงทางทิศเหนือ ใช้ทางวิ่งฝั่งตะวันตกและตะวันออกในอัตราส่วน 80 : 20 และตามมติคณะกรรมการ บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2550 กรณีมีการขึ้น-ลงของเครื่องบินเต็มขีดความสามารถสูงสุดของทางวิ่งที่ 1 และ 2 โดยมีการบินลงทางทิศใต้ ใช้ทางวิ่งฝั่งตะวันตกและตะวันออกอัตราส่วน 20 : 80

รูปที่ 34 จำนวนเที่ยวบินเฉลี่ยรายวันในแต่ละเดือนของทำอากาศยานสุวรรณภูมิ ในปี 2550

รูปที่ 35 แผนที่เส้นเสียงตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 และมติคณะกรรมการ ทอท. วันที่ 21 มิถุนายน 2550

ระยะใกล้ขอบเขตสนามบินมากขึ้น และกำหนดวิธีการบินลงโดยให้ทำการลดระดับลงอย่างต่อเนื่อง และไม่ให้บินที่ความสูงคงที่ในระดับต่ำก่อนร่อนลงสู่ทางวิ่ง ตามประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2549 และให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนเส้นทางการบินให้มีผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด ตามประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ กำหนดเส้นทางและขั้นตอน การบินเข้า-ออก ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 รวมทั้ง กำกับดูแลและควบคุมสายการบินให้บินตามเส้นทางการบินที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

การดำเนินการมาตรการแก้ไขปัญหา มลพิษทางเสียงสนามบินสุวรรณภูมิ ได้มีการจัดเส้นทางการบินเพื่อลดระดับเสียงที่สำคัญ คือ ห้ามเครื่องบินที่ไม่ได้รับการรับรองด้านมลพิษทางเสียงขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ตาม ICAO Annex 16 Chapter 3 (ICAO : International Civil Aviation Organization) ใช้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ตามประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2550 จัดสรรการใช้ทางวิ่งให้เกิดผลกระทบทางเสียงต่อประชาชนน้อยที่สุด โดยให้ใช้ทางวิ่งฝั่งตะวันตก : ฝั่งตะวันออก ด้านทิศเหนือในการบินขึ้น-ลงในอัตราส่วนร้อยละ 80 : 20 และด้านทิศใต้ในอัตราส่วนร้อยละ 20 : 80 ใช้วิธีการบินขึ้นแบบ NADP 1 (Noise Abatement Departure Procedure 1) ซึ่งเป็นวิธีการบินขึ้นที่ลดผลกระทบทางเสียง โดยกำหนดให้ไต่ระดับความสูงอย่างรวดเร็วหลังจากเครื่องบินขึ้นจากทางวิ่งไปแล้ว กล่าวคือ ให้นักบินเร่งเครื่องยนต์โดยให้บินไต่ระดับไปที่ 3,000 ฟุตเหนือระดับพื้นดินอย่างรวดเร็ว แล้วจึงลดระดับอัตราการใช้ไปสู่ระดับปกติ การบินขึ้นดังกล่าวทำให้ลดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางเสียงให้อยู่ใน

นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมประเมินผลสำเร็จในการดำเนินมาตรการควบคุมระดับเสียง นำเสนอความเห็นพร้อมให้ความช่วยเหลือ ปรีกษา แนะนำในทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดการปัญหามลพิษทางเสียง ภายใต้คณะกรรมการและคณะทำงานตามที่ได้รับแต่งตั้ง เช่น คณะกรรมการกำกับกำกับการดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงบริเวณท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ คณะทำงานศูนย์ประสานงานการแก้ไขปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และคณะกรรมการร่วม 3 ฝ่ายเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงจากการเปิดใช้ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นต้น รวมทั้งร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ติดตามตรวจสอบระดับเสียงบริเวณรอบท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กำหนดจุดตรวจวัดระดับเสียงในแนวเส้นทางการบิน การติดตามตรวจสอบระดับเสียงแบ่งออกเป็นสองระยะ ระยะแรกเป็นการตรวจวัดระดับเสียง ตั้งแต่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2549 ต่อเนื่องจนถึง 28 กุมภาพันธ์ 2550 ระยะที่สองเป็นการตรวจวัดระดับเสียงต่อเนื่อง 7 วัน ในเดือนเมษายน มิถุนายน สิงหาคม และพฤศจิกายน 2550 ผลจากการตรวจวัดระดับเสียงแสดงออกมาเป็นค่า NEF เฉลี่ย ที่มีค่าแตกต่างกันออกไปตามจุดตรวจวัดต่างๆ ดังแสดงในรูปที่ 36

ตารางที่ 26 ความเหมาะสมในการใช้ที่ดินสำหรับพื้นที่ในแนวเส้น NEF ต่างๆ

การใช้ที่ดิน	ความเหมาะสม		
	NEF < 30	NEF 30-40	NEF > 40
ที่อยู่อาศัย	ได้	-(ข)	ไม่ควร
โรงแรม โมเต็ล สำนักงาน อาคารสาธารณะ	ได้	ได้(ค)	ไม่ควร
โรงเรียน โรงพยาบาล โบสถ์ โรงมหรสพในอาคาร ห้องประชุม	ได้(ค)	ไม่ควร	ไม่ควร
พณิชยกรรม อุตสาหกรรม	ได้	ได้	-(ค)
อิมพัลส์กลางแจ้ง โรงมหรสพ/ห้องประชุม/ห้องเรียน	ได้(ก),(ค)	ไม่ควร	ไม่ควร
นันทนาการกลางแจ้ง (ไม่มีผู้ชม)	ได้	ได้	ได้

หมายเหตุ :

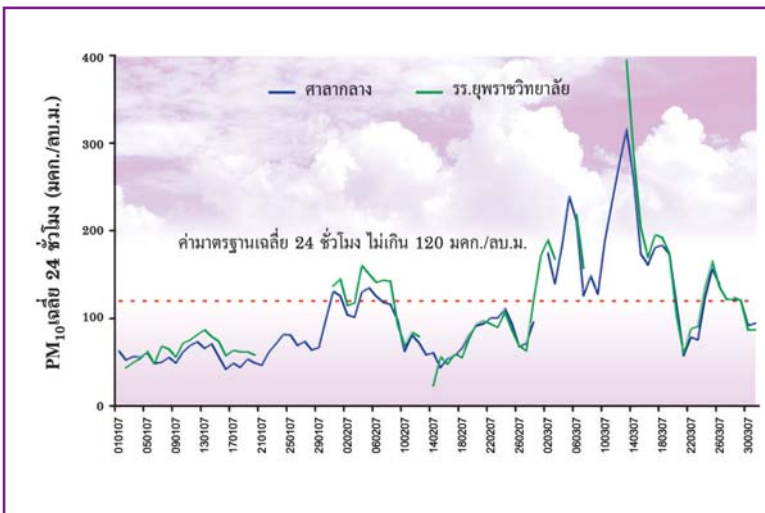
- (ก) ควรวิเคราะห์ผลกระทบทางเสียงอย่างละเอียดสำหรับห้องประชุมทั้งในร่มและกลางแจ้ง และโรงมหรสพ/ห้องประชุม/ห้องเรียน กลางแจ้งทั้งหมด
- (ข) ผู้อยู่อาศัยบางรายอาจร้องเรียน อาจมีการรวมกลุ่มเพื่อฟ้องร้อง ไม่ควรสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ การก่อสร้างอาหารที่ควรใช้หมายเหตุข้อ (ค) ด้วย
- (ค) ควรดำเนินการวิเคราะห์ข้อกำหนดต่างๆ ของอาคารสำหรับการลดเสียง และการควบคุมเสียงต่างๆ ควรรวมอยู่ในการออกแบบสิ่งก่อสร้าง

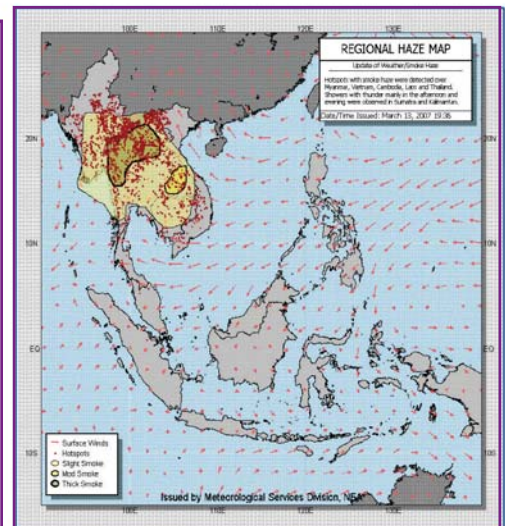

การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาหมอกควัน หมอกควันภาคเหนือ

ในช่วงต้นปี 2550 พื้นที่ภาคเหนือตอนบนประสบกับปัญหาหมอกควันอย่างรุนแรง โดยพบแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM_{10}) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2550 เป็นต้นมา และพบสูงชันอย่างชัดเจนตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2550 โดยพบค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 396.4 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ (รูปที่ 37) จากภาพถ่ายดาวเทียมตรวจพบจุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากในพื้นที่ประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา (รูปที่ 38) ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าว มวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย สภาพอากาศแห้งและนิ่ง ฝุ่นละอองสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายและไม่ตกลงสู่พื้น ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหาว มีหมอกควันปกคลุมทัศนวิสัยต่ำกว่า 1 กิโลเมตรในหลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน เป็นต้น

รูปที่ 37 แนวโน้มปริมาณ PM_{10} ในจังหวัดเชียงใหม่
เดือนมกราคม - มีนาคม 2550

รูปที่ 38 จุดความร้อน (Hotspot)
วันที่ 13 มีนาคม 2550

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์หมอกควันภาคเหนืออย่างต่อเนื่อง และรายงานข้อมูลปริมาณ PM_{10} ผ่านเว็บไซต์ www.pcd.go.th และ www.aqnis.pcd.go.th ทุกวัน ประชาชนแจ้งเตือนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและข้อปฏิบัติตนที่ถูกต้องในภาวะหมอกควัน ส่งข้อความแจ้งเตือนภัยมลพิษหมอกควันผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) แลกข่าวสถานการณ์มลพิษหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือเป็นระยะ ประชุมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา เพิ่มการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์หมอกควันและจัดทำสรุปสถานการณ์หมอกควันเผยแพร่ให้กับสื่อมวลชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบวันละ 4 ครั้ง ติดตั้งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศเคลื่อนที่เพิ่มเติมในจังหวัดเชียงรายและแม่ฮ่องสอน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการระดมกำลังพนักงานดับไฟป่าสนับสนุนการปฏิบัติการดับไฟป่า และระดมรถป้องกันควบคุมไฟป่าทุกรูปแบบนอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้นำเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2550 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการดำเนินการดังนี้

- (1) **ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ระดมกำลังพนักงานดับไฟป่าจากพื้นที่อื่นๆ ที่มีปัญหาการเกิดไฟป่าน้อยไปสนับสนุนการปฏิบัติงานควบคุมไฟป่าในพื้นที่ที่มีปัญหาการเกิดไฟป่ามากกว่า โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือ 17 จังหวัด และจัดทำประกาศแจ้งเตือนประชาชนให้งดเว้นการใช้ไฟในการทำกิจกรรมในพื้นที่ป่าโดยเด็ดขาด รวมทั้งลดปริมาณเชื้อเพลิงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดไฟป่า
- (2) **ให้กองทัพภาคที่ 3** ดำเนินการสนธิกำลังในการดำเนินการลาดตระเวนป้องกันและเข้าดำเนินการดับไฟในพื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลัก เนื่องจากอยู่ในช่วงการถ่ายโอนอำนาจเพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ
- (3) **ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์** ดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเข้มงวด และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการจุดไฟเผา
- (4) **ให้กระทรวงคมนาคม** กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบเส้นทางหลวงทุกสาย ห้ามมิให้กำจัดวัชพืชโดยวิธีจุดไฟเผา และตั้งทีมเฉพาะกิจในการระงับไฟในเขตทางหลวงที่รับผิดชอบ
- (5) **ให้กระทรวงสาธารณสุข** โดยสาธารณสุขจังหวัด จัดเตรียมคลินิกพิเศษเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษหมอกควัน
- (6) **ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่ภาคเหนือทั้ง 17 จังหวัด** เป็นผู้มีอำนาจในการสั่งการให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการกำกับดูแล การบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้
  - ดำเนินการตามประกาศเขตควบคุมไฟป่าอย่างเคร่งครัด
  - เร่งรัดประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือประชาชนในการงดการจุดไฟเผาป่า รมควันระงับการใช้ไฟในพื้นที่ป่า ทำแนวกันไฟ และควบคุมการเผาเศษวัสดุเพื่อป้องกันมิให้ไฟลุกลามเข้าป่า
  - ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุร้องเรียนด้านการเผาในที่โล่งโดยมีหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ระดับอำเภอ ตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือเรียนและดำเนินการติดตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
  - พิจารณาใช้บงกเงินเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันจากหมอกควันหากมีความจำเป็นให้จังหวัดพิจารณาขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

- (7) หากการดำเนินมาตรการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ อาจใช้อำนาจตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกาศเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหรือภาวะมลพิษ เพื่อให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ติดตามประเมินสถานการณ์ในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน 2550 เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการประกาศเหตุฉุกเฉินตามมาตรา 9 ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

การดำเนินมาตรการในระดับภูมิภาคอาเซียนได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาไฟและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขง (The Workshop on Cooperation among ASEAN Member Countries in the Mekong Sub-Region on Fire and Haze Pollution Control) เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2550 เพื่อระดมความคิดเห็นของประเทศในกลุ่มอาเซียนและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคแม่โขง ได้แก่ พม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา และไทย ในการแก้ไขปัญหาไฟและหมอกควัน โดยประเทศไทยได้เสนอให้มีการจัดตั้งคณะทำงานระดับอนุภูมิภาค เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมไฟและหมอกควันในระดับระดับอนุภูมิภาคและในระดับประเทศ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันในการนำไปหารือในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน ภายใต้ข้อตกลงอาเซียน เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution) เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติในการลดปัญหาไฟและหมอกควันในอนุภูมิภาคแม่โขงต่อไป

ในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าปี 2551-2554 โดยได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า ที่มีรองนายกรัฐมนตรี นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม เป็นประธาน เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2550 และผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2550 กรอบวงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 3,921.11 ล้านบาท แบ่งเป็นแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าปี 2551-2554 วงเงินงบประมาณ 2,374.19 ล้านบาท และแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนปี 2551-2554 วงเงินงบประมาณ 1,546.92 ล้านบาท โดยมีเป้าหมายในการรักษาคุณภาพอากาศในบรรยากาศ (ฝุ่นละออง) ให้อยู่ในเกณฑ์ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในช่วงหน้าแล้ง 6 เดือน และลดพื้นที่ป่าที่ถูกไฟไหม้ลงเหลือไม่เกิน 300,000 ไร่ต่อปี

การบริหารจัดการมลพิษ

- โครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
- โครงการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน
- การบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงแบบบูรณาการ
- การจัดการปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุด
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก และความก้าวหน้าในการเตรียมรับมือของประเทศไทย
- แผนการจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ
- ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ
- ความก้าวหน้าในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ
- ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานงานทดสอบค่าความสกปรกในรูปบีโอดี และค่าความสกปรกในรูปซีโอดี
- งบประมาณด้านการจัดการมลพิษ

โครงการเฉลิมพระเกียรติ

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

ปัญหาเรื่องมลพิษเป็นปัญหาที่สำคัญที่มักเกิดควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้า กล่าวคือ การพัฒนาที่รุดหน้าปัญหามลพิษก็ยิ่งก่อตัวและทวีความรุนแรงมากขึ้น ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่กำลังประสบปัญหาอยู่ เพราะการพัฒนาเศรษฐกิจที่ผ่านมาให้ความสำคัญต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยการนำเอาทรัพยากรมาใช้ประโยชน์แต่ไม่ได้มีการวางแผนการจัดการที่เหมาะสมเพื่อรองรับปัญหาที่เกิดขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นความสำคัญของปัญหามลพิษ และทรงมีพระราชดำริให้มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านมลพิษให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทํานุบำรุง และปรับปรุงสภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของปัญหาน้ำเสีย ทั้งนี้เพื่อสนองพระราชดำริในการปรับปรุงและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม และในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550 กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ขึ้น จำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย

2. โครงการรวมใจภักดิ์รักษาสีสิ่งแวดล้อมหัวหินเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

กรมควบคุมมลพิษ เทศบาลเมืองหัวหิน และสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกันดำเนินโครงการ **“รวมใจภักดิ์รักษาสีสิ่งแวดล้อมหัวหิน เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550”** เพื่อลดมลพิษในเขตเทศบาลเมืองหัวหินและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชายหาดหัวหิน อันเป็นที่ตั้งของพระราชวังไกลกังวลที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้อยู่ในระดับดีหรือดีมากและยกระดับการท่องเที่ยวของหัวหินให้ได้มาตรฐานระดับสากล โดยจัดพิธีเปิดตัวโครงการเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2550 ด้วยกิจกรรมแข่งขันวิ่งมาราธอน ณ บริเวณเขาหินเหล็กไฟ และกิจกรรม Big Cleaning Day ณ สวนหลวงราชินี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้จัดพิธีปิดตัวโครงการฯ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550 ณ สวนสาธารณะโผนกึ่งเพชร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ที่ทั้ง 3 หน่วยงานร่วมกันดำเนินการ ตั้งแต่เดือนเมษายน - เดือนพฤศจิกายน 2550 ประกอบด้วย

1) การจัดการน้ำเสีย จัดกิจกรรมรณรงค์และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด ผลการดำเนินงานผู้ประกอบการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพและสามารถบำบัดน้ำเสีย ได้ค่ามาตรฐานจากร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 80 รวมทั้งรวบรวมน้ำที่ผ่านการบำบัดไปยังระบบบำบัดน้ำเสีย ของเทศบาลเมืองหัวหิน ซึ่งคุณภาพน้ำได้ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งชุมชน โดยประสิทธิภาพการบำบัด สูงกว่าปี 2549

จัดอบรมเจ้าของอาคาร ผู้ประกอบการ และพนักงานประจำสถานประกอบการ

มอบรางวัลให้แก่โรงแรมและสถานที่จำหน่ายอาหาร ดีเด่นด้านการประหยัดน้ำและลดมลพิษด้านน้ำเสีย

การอบรมเจ้าหน้าที่ช่างสุขาภิบาล

น้ำทิ้งที่ได้มาตรฐานจากระบบบำบัดน้ำเสีย

2) การจัดการขยะมูลฝอย จัดกิจกรรมการเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เทศบาลเมือง หัวหิน โดยใช้แนวทางการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ ขยะมูลฝอย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทำให้ ปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบกำจัดลดลง เป็นการยืด อายุการใช้งานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและลดผล กระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยสามารถลดปริมาณขยะมูลฝอย จากปริมาณเฉลี่ย 95 ตัน/วัน (เดือนเมษายน 2550) เหลือ 92 ตัน/วัน (เดือนกันยายน 2550) หรือร้อยละ 3.15

3) การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมชายหาดหัวหิน ก่อนเริ่มโครงการ (เดือนมิถุนายน 2549)

คุณภาพสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลและคุณภาพน้ำทะเลในเขตเทศบาลเมืองหัวหินอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนรักษ์หาดติดดาวครั้งที่ 2 รุ่น “ร่วมพิทักษ์รักษ์หาดบ้านพ่อ” ทำให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดหัวหินดีขึ้นและได้รับการติดดาวอยู่ในระดับ 4 ดาว

4) การจัดการคุณภาพอากาศและเสียง มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ เพื่อเฝ้าระวังปัญหามลพิษทางอากาศ โดยผลการตรวจวัดก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน พบว่ายังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และมีปริมาณลดลงประมาณร้อยละ 50 ส่วนก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์มีปริมาณเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนกิจกรรมการตรวจประเมินด้านสิ่งแวดล้อมจากโรงโม่บดย่อยหิน 2 แห่ง ในอำเภอหัวหิน พบว่า มีการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับดี และเหมืองหิน 1 แห่งอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนั้นได้จัดกิจกรรมการตรวจวัดมลพิษและตรวจสอบสภาพรถยนต์ ได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อป้องกันและแก้ไขมลพิษจากยานพาหนะในพื้นที่อำเภอหัวหิน มียานพาหนะมารับบริการ 226 คัน ระบายมลพิษเกินมาตรฐาน 52 คัน (ร้อยละ 23.01) ซึ่งยานพาหนะที่ตรวจพบว่าระบายมลพิษเกินมาตรฐานได้ปรับปรุงแก้ไขและนำมาตรวจซ้ำ ปรากฏว่าระบายมลพิษเป็นไปตามมาตรฐานทั้งหมด

5) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการห้องน้ำสาธารณะและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่การพัฒนาเครือข่ายอย่างยั่งยืน

6) การจัดสัมมนา CSR : องค์กรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้ยุคโลกาภิวัตน์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้าน “Corporate Social Responsibility: CSR” ให้แก่หน่วยงานภาคเอกชนและราชการในเขตเทศบาลเมืองหัวหินและเทศบาลเมืองชะอำ ผลจากการสัมมนาครั้งนี้ ภาคเอกชนได้ตระหนักถึงการมีบทบาทอันสำคัญในการมีส่วนร่วมดูแลสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 44 และแสดงความจำนงจะนำแนวคิดในการจัดการสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ในองค์กรเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ ยกกระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจขององค์กร ในฐานะผู้ผลิตให้มีมาตรฐานเทียบเท่าในระดับสากลถึงร้อยละ 8

การจัดสัมมนา CSR :
องค์กรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้ยุคโลกาภิวัตน์

2. โครงการจัดประชุมรัฐมนตรีด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออก เอลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสถานะของโลกและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม เช่น ปัญหาสภาวะโลกร้อน ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาสารอันตรายและของเสียอันตราย ปัญหาด้านมลภาวะ ปัญหาเกิดโรคเรื้อรังต่างๆ รวมถึงกลุ่มโรคที่เกิดขึ้นและแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 หน่วยงานประกอบด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข องค์การอนามัยโลก (WHO) โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) และสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ (CRI) จึงได้ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก ในระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมพลาซ่า แอทธินี กรุงเทพมหานคร

ในการประชุมมีการเสนอความก้าวหน้าในแผนการดำเนินงานด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของแต่ละประเทศ โดยแต่ละประเทศมีความก้าวหน้าในการจัดการด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ได้เริ่มการประสานงานระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงสิ่งแวดล้อม และเริ่มมีการจัดทำร่างแผนด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ National Environmental and Health Action Plan (NEHAP) และมีการจัดตั้งคณะทำงานทั้งระดับประเทศและคณะทำงานระดับภูมิภาค Thematic Working Group (TWG) ซึ่งได้นำเสนอความก้าวหน้าในการร่างแผนงานระดับภูมิภาค (Regional Work Plan) โดยสาระสำคัญของแผนประกอบด้วย 6 เรื่องสำคัญ ได้แก่

- **คุณภาพอากาศ (Air Quality)**
- **น้ำสะอาด สุขอนามัยและสุขาภิบาล (Water Supply, Hygiene and Sanitation)**
- **ขยะมูลฝอย (Solid and Hazardous Waste)**
- **สารเคมีเป็นพิษและสารอันตราย (Toxic Chemicals and Hazardous Substances)**
- **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดลงของชั้นโอโซน และการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศ (Climate Change, Ozone Depletion and Ecosystem Changes) และ**
- **การเตรียมการรองรับภาวะภัยพิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (Preparedness and Response in Environmental Health Emergencies)**

การประชุมในวันที่ 8 สิงหาคม 2550 เป็นการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส 14 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย และประเทศกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐมองโกเลีย และสาธารณรัฐเกาหลี โดยที่ประชุมได้เห็นชอบกับร่างกฎบัตรความร่วมมือด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก เพื่อนำเสนอในการประชุมระดับรัฐมนตรีในวันที่ 9 สิงหาคม 2550 เพื่อให้รัฐมนตรี 14 ประเทศได้ให้ความเห็นและรับรองกฎบัตรความร่วมมือด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่จะใช้ประกอบการดำเนินงานในระดับภูมิภาคต่อไป

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านอนามัย และสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาค

การประชุมในวันที่ 9 สิงหาคม 2550 เป็นการนำเสนอข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารของประเทศ และการประชุมครั้งนี้ถือเป็นเกียรติอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยและผู้จัดการประชุม เนื่องจากศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธาน ทรงกล่าวเปิดการประชุม ทรงบรรยายพิเศษ และทรงเป็นองค์ประธานในช่วงการบรรยาย เรื่อง “Emerging Environmental Health Concerns-Strengthening Science in Policies Initiating a Dialogue”

บรรยากาศการประชุมในวันที่ 9 สิงหาคม 2550 ผู้บริหารระดับรัฐมนตรีของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก รับฟังการบรรยายเรื่อง “Emerging Environmental Health Concerns-Strengthening Science in Policies Initiating a Dialogue”

ตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ทั้ง 2 โครงการได้สร้างความร่วมมือให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเป็นอย่างดี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษได้มุ่งหวังให้เกิดพื้นที่ต้นแบบของการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการโดยเฉพาะหัวหิน ที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ควรได้รับการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง สำหรับการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมเป็นการรับรองการประกาศปฏิญญากรุงเทพด้านสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนให้ประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก พัฒนานโยบายและโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพร่วมกัน ถึงแม้โครงการฯ ดังกล่าวได้ดำเนินการแล้วเสร็จ (ปิดตัว) อย่างเป็นทางการแล้ว แต่ยังมีภารกิจดำเนินงานขยายผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินรอยตามพระมหากรุณาธิคุณผู้เป็นแบบอย่างด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยสมเด็จพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงเป็นองค์ประธาน บริษัทบางกอกแคน แมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด และบริษัทไทยเบเวอร์เรจแคน จำกัด รวบรวมวัสดุอะลูมิเนียมส่งให้กับมูลนิธิขาเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นำไปจัดทำขาเทียมและไม้เท้าพระราชทานมอบให้กับผู้พิการยากไร้และด้อยโอกาส

ที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษได้จัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และมอบถังรองรับวัสดุอะลูมิเนียมให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โรงงานอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา และประชาชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2546-2549 สามารถเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียมได้ประมาณ 768 ตัน และในปี 2550 ได้ดำเนินการให้ความรู้กับนักเรียนในสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานกับชุมชนต่อไป นอกจากนี้ยังจัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ เรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อจัดทำขาเทียมพระราชทาน และจัดทำถังสำหรับรองรับวัสดุอะลูมิเนียม เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคล ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ซึ่งสามารถเรียกคืนวัสดุอะลูมิเนียมได้ประมาณ 169 ตัน ซึ่งอะลูมิเนียมเหล่านี้จะนำส่งให้มูลนิธิขาเทียมฯ นำไปจัดทำอุปกรณ์ขาเทียม ได้แก่ เบ้า แขน หน้าแข้ง เท้าเทียม และไม้เท้าเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ นอกจากนี้จะส่งเสริมให้คนไทยรู้จักการคัดแยกขยะและลดการใช้ทรัพยากรของประเทศแล้ว ยังนำมาใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้พิการได้กลับมาก้าวเดินอีกครั้ง

การบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกง แบบบูรณาการ

ลุ่มน้ำบางปะกง เป็นลุ่มน้ำที่สำคัญทางภาคตะวันออกของประเทศไทย สภาพทั่วไปของลุ่มน้ำมีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในการเป็นฐานการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งมีศักยภาพในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สถานการณ์ของลุ่มน้ำบางปะกงในปัจจุบัน พบว่ามีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกินศักยภาพและขีดสมดุลง ส่งผลให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและเกิดปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากมาย เช่น การสูญเสียพื้นที่ป่าไม้และป่าชายเลน การขาดแคลนน้ำและคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม การรุกตัวของน้ำเค็ม ความขัดแย้งระหว่างการใช้ประโยชน์พื้นที่น้ำจืดและน้ำเค็ม มลพิษในชุมชนเมืองและอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ยังขาดการประสานงานและกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีนโยบายที่จะฟื้นฟูลุ่มน้ำบางปะกง เพื่อนำร่องในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยหลักการบริหารจัดการแบบผสมผสาน เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกงได้รับการดูแลและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป โดยมอบหมายให้หน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงแบบบูรณาการ ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้รับมอบหมายให้ทบทวนแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ตลอดจนจัดทำแผนบูรณาการจัดการสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำบางปะกง และประสาน กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

การดำเนินงานตามแผนบูรณาการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำบางปะกง ปี 2550

ปี 2550 กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินโครงการตามแผนการบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำบางปะกงแบบบูรณาการ โดยใช้งบประมาณ 16.398 ล้านบาท ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ อากาศ และกากของเสียและสารอันตราย

1. การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ

กรมควบคุมมลพิษ ได้วิเคราะห์หาแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ พบว่า ฟาร์มสุกรเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่สำคัญในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง ทั้งนี้ได้ประเมินสถานภาพและประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย จำนวน 218 ราย พบว่า ฟาร์มสุกรส่วนใหญ่มีระบบบำบัดน้ำเสียไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบบำบัดน้ำเสียแบบถังกรองไร้อากาศ มีปัญหาการอุดตันของระบบคันดินรอบท่อทรุด การวางท่อรับน้ำระบายน้ำไม่ได้ระดับ รางรับน้ำเสียในโรงเรือนอุดตันและชำรุด ฝาปิดถังชำรุด การตื่นเงินของบ่อ ส่วนระบบบ่อปรับเสถียร มีปัญหาการตื่นเงินของบ่อและมีตะกอนลอย บริเวณผิวหน้าของบ่อมีวัชพืชขึ้นปกคลุม การวางท่อระบายน้ำเสียไม่ได้ระดับ คันดินรอบบ่อทรุด และรางรับน้ำเสียในโรงเรือนอุดตันและชำรุด โดยในปี 2550 กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการ

การประเมินสถานภาพและประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย

การฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกร

พื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรจำนวน 55 ราย และได้นำเทคโนโลยีสะอาดไปประยุกต์ใช้ในการจัดการมลพิษฟาร์มสุกรจำนวน 60 ราย

นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ ยังได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเชิงพื้นที่อีกด้วย คือพื้นที่คลองสารภี จังหวัดปราจีนบุรี และบึงพระอาจารย์ จังหวัดนครนายก โดยการดำเนินการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่คลองสารภี กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับผู้แทนกลุ่มเกษตรกร คณะอนุกรรมการลุ่มน้ำบางปะกง ปราจีนบุรี และโตนเลสาป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ หาสาเหตุของปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี กำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี

ผลการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี พบว่า การยกประตูระบายน้ำจากท้องน้ำที่ระดับ 80 เซนติเมตร เป็น 120 เซนติเมตร ทำให้น้ำในคลองสารภีที่มีคุณภาพเสื่อมโทรมและตะกอนหน้าประตูระบายน้ำปริมาณมากไหลลงสู่แม่น้ำปราจีนบุรีอย่างรวดเร็ว ประกอบกับช่วงที่มีการเปิดประตูระบายน้ำคลองสารภี เป็นช่วงที่มีน้ำทะเลหนุนสูงสุดทำให้น้ำไหลช้า และคุณภาพน้ำของแม่น้ำปราจีนบุรีมีคุณภาพค่อนข้างต่ำ ทำให้ความสามารถในการรองรับน้ำเสียจากคลองสารภีมีน้อย คุณภาพน้ำของแม่น้ำปราจีนบุรีจึงเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว จนส่งผลกระทบต่อปลาในธรรมชาติและการเลี้ยงปลาในกระชัง

ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษจึงได้กำหนดมาตรการและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณใกล้เคียง โดยแผนระยะสั้นเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงช่วงเวลาเปิดประตูระบายน้ำคลองสารภีในเดือนพฤศจิกายน 2550 ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาการระบายน้ำผ่านประตูระบายน้ำคลองสารภีในเดือนพฤศจิกายน 2550 เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อปลาในธรรมชาติและการเลี้ยงปลาในกระชัง โดยได้กำหนดเปิดประตูระบายน้ำคลองสารภีตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป เพื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่นาเพื่อการเก็บเกี่ยวข้าว และผลการดำเนินงานในปีนั้นไม่เกิดปัญหาปลาตายเหมือนเช่นทุกปีที่ผ่านมา

การปรับปรุงประตูระบายน้ำคลองสารภี จังหวัดปราจีนบุรี

การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่บึงพระอาจารย์ จังหวัดนครนายก

ส่วนในพื้นที่บึงพระอาจารย์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ พื้นที่โดยรอบบึงมีประชาชนอาศัยเป็นกลุ่มโดยมีวัดสุนทรพิชิตาราม ซึ่งอยู่ติดกับบึงเป็นศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมของชุมชน แต่วัดสุนทรพิชิตารามมีการระบายน้ำเสียโดยไม่ผ่านระบบบำบัด นอกจากนี้ ชุมชนในพื้นที่ขาดระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้ดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับวัดสุนทรพิชิตาราม จำนวน 1 แห่ง และระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน จำนวน 37 ชุด เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษชุมชนในบริเวณรอบบึงพระอาจารย์

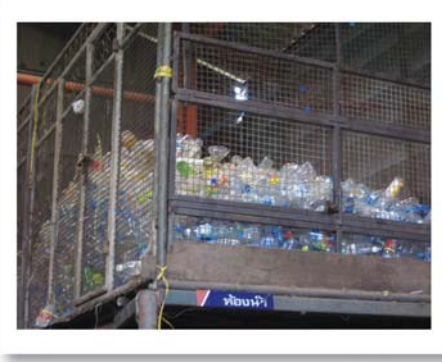
● 2. การแก้ไขปัญหาคุณภาพอากาศ

กรมควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่องจากปล่องระบายมลพิษทางอากาศของโรงงานอุตสาหกรรม โดยติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษทางอากาศของโรงไฟฟ้าบางปะกง เพื่อนำข้อมูลการระบายมลพิษจากปล่องโรงงานอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาและควบคุมการระบายมลพิษ ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบพบว่า มีการระบายมลพิษอยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน

● 3. การแก้ไขปัญหาการกองเสียและสารอันตราย

การติดตามตรวจสอบสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอย ในปี 2540 - 2549 พบว่า เทศบาลในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และ นครนายก ยังไม่สามารถเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัดได้หมด และมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบระบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลไม่เพียงพอ เนื่องจากพาหนะที่ใช้เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และขาดงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และประชาชนต่อต้าน

เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ในปี 2550 กรมควบคุมมลพิษ ได้ผลักดันนโยบายการสนับสนุนให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ และให้มีการรวมกลุ่มของท้องถิ่น (Cluster) เพื่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน โดยเริ่มนำร่องในพื้นที่

จังหวัดฉะเชิงเทรา และจะขยายการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดอื่นๆต่อไป ทั้งนี้ ได้จัดอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับซื้อของเก่าฝึกรวมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง วิธีการปฏิบัติงานการจัดการของเสียอันตรายชุมชนให้กับประชาชน จัดกิจกรรมประกวดร้านรับซื้อของเก่าต้นแบบปรับปรุงพาหนะและสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน และจัดหาภาชนะสำหรับของเสียอันตรายจากชุมชน รวมถึงสำรวจและประเมินผลประสิทธิภาพสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกงเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยให้เป็นระบบที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง

การประกวดร้านรับซื้อของเก่า

● 4. การติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด

ปี 2550 กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบการจัดการน้ำเสียและเก็บตัวอย่างน้ำทิ้งจากนิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการตรวจสอบน้ำทิ้งจากนิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม จำนวน 12 แห่ง โดยทุกแห่งสามารถบำบัดน้ำเสียได้ตามมาตรฐาน

การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำบางปะกงแบบบูรณาการต่อไป

กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไข ควบคุม และป้องกันมลพิษในพื้นที่ลุ่มน้ำบางปะกง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2550 เช่น กิจกรรมจัดการน้ำเสียฟาร์มสุกร การติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษทางอากาศอย่างต่อเนื่องจากปล่องระบายอากาศเสียอุตสาหกรรม การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรับซื้อของเก่า การติดตามตรวจสอบการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด เป็นต้น กิจกรรมที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาคอนกรีตสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ เช่น การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในพื้นที่เฉพาะ กรณีคลองพานทอง จังหวัดชลบุรี และแควพระปรอง จังหวัดปราจีนบุรี เป็นต้น และกิจกรรมที่จะดำเนินการใหม่ เช่น การส่งเสริมและช่วยเหลือให้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมของแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทฟาร์มสุกร

การจัดการปัญหามลพิษในพื้นที่มาบตาพุด

พื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง เป็นเขตเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรม ทำรายได้จำนวนมหาศาล แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมาทั้งน้ำเสีย อากาศเสีย ขยะ และกากของเสีย ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับประชาชน

ภาครัฐและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยได้จัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. 2550 - 2554 มีเป้าหมายหลักเพื่อ

1. ลดปริมาณการปล่อยทิ้งมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ขยะ และกากของเสียอุตสาหกรรม
2. ดูแล รักษา และฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างทั่วถึง
3. ชุมชนในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต

โดยไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย 67 โครงการใหญ่ 117 โครงการย่อยงบประมาณ 22,772 ล้านบาท การดำเนินงานในปี 2550 สรุปได้ดังนี้

● 1) มาตรการทางกฎหมาย

ได้ออกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดค่ามาตรฐานสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds: VOCs) ในบรรยากาศ จำนวน 9 ชนิด และประกาศกระทรวงพลังงาน กำหนดการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเพิ่มเติมในเขตพื้นที่ 7 จังหวัด และอยู่ระหว่างพิจารณากำหนดค่าเฝ้าระวัง (Screening Level) สำหรับสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ รวมทั้งร่างมาตรฐานควบคุมสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรม

● 2) การปรับลดมลพิษจากแหล่งกำเนิด

- ควบคุมปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) จากโรงงานอุตสาหกรรม : พบเจอจุดที่เกิดปัญหารั่วซึมที่มึนัยสำคัญ จำนวน 372 จุด ปรับปรุงแล้วเสร็จ 318 จุดคิดเป็นร้อยละ 86
- ปรับลดการระบายก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) : ประสานผู้ประกอบการทำแผนปรับลดมลพิษในช่วงปี 2550-2554 คาดว่าจะมีการลงทุนกว่า 180 ล้านบาท โดยจะลดก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจนได้ 6,225 ตัน/ปี ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ 6,852 ตัน/ปี และออกมาตรการจูงใจให้ผู้ประกอบการปรับลดมลพิษด้วย
- ลดปริมาณขยะของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรม กำหนดเป้าหมายลดปริมาณขยะ 461,333 ตัน/ปี ลดได้แล้ว 404,689 ตัน/ปี

- ลดปริมาณการระบายน้ำทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรม เป้าหมายลดปริมาณการระบายน้ำทิ้ง 700,000 ลูกบาศก์เมตร/ปี ลดได้แล้ว 2,431,640 ลูกบาศก์เมตร/ปี
- 3) การควบคุมมลพิษเชิงพื้นที่
  - กำหนดการปรับลดการระบายมลพิษสำหรับโครงการเดิม โดยหากผลประเมินคุณภาพอากาศในบรรยากาศด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างปรับปรุงการดำเนินการนั้น มีค่าเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ให้โครงการที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายหลังปี 2541 ต้องปรับลดอัตราการระบายมลพิษ
  - มาตรการปรับลดและสำรองสัดส่วนค่าการระบายมลพิษสำหรับโครงการในอนาคต โดยให้ผู้ประกอบการปรับลดอัตราการระบายมลพิษจากค่าอัตราการระบายมลพิษจริงสูงสุด โดยค่าที่ปรับลดจะต้องคืนสู่สิ่งแวดล้อมร้อยละ 20 ส่วนที่เหลือสามารถเก็บสำรองสำหรับการปรับปรุงการประกอบการในอนาคตหรือนำไปแลกเปลี่ยนกับผู้ประกอบการอื่นที่ต้องการขยายกิจการได้
- 4) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน
  - การสนับสนุนประชาชนในท้องถิ่นเข้าทำงานหรือฝึกงาน โดยรับนักศึกษาฝึกงานเฉลี่ย 2 คน/โรงงาน และมีคนงานในพื้นที่เข้าทำงานแล้วร้อยละ 20 ของพนักงานในโรงงาน
  - มาตรการจูงใจให้โรงงานยื่นแบบแสดงรายการภาษีรวมทั้งจังหวัดระยอง ปัจจุบันมีผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีที่จังหวัดระยองแล้ว 24 โรงงาน จากจำนวนโรงงานที่จดทะเบียน 94 โรงงาน
  - พัฒนาอาคารเรียนของโรงเรียนในพื้นที่
  - ก่อสร้างปรับปรุงขยายระบบประปา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดตั้งกองทุน 2 Fund คือ กองทุนระยองแข็งแรง จัดตั้งโดยจังหวัดระยองสนับสนุนการดำเนินโครงการระดับจังหวัด และกองทุนเพื่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต จัดตั้งโดย 25 ชุมชนในมาบตาพุด และชุมชนบ้านฉาง เพื่อพัฒนาอาชีพอนามัยชุมชนที่ได้รับผลกระทบด้านมลภาวะ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาในระยะเร่งด่วนได้รับการแก้ไขไปในระดับหนึ่ง ผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาบตาพุด โดยสรุปเป็นดังนี้

1. คุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับปริมาณสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศซึ่งตรวจวัดในพื้นที่ชุมชน 6 พื้นที่ พบว่าความเข้มข้นของสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) มีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาส่วนสารที่ยังมีค่าเกินมาตรฐาน ได้แก่ Benzene, 1,2-Dichloroethane และ 1,3-Butadiene
2. คุณภาพน้ำคลองสาธารณะ พบการปนเปื้อนของแบคทีเรีย (TCB, FCB) และปริมาณของแข็งละลายน้ำรวม (TDS) มีค่าสูง ส่วนโลหะหนักตรวจพบปริมาณต่ำ ยกเว้นสารหนู (As) และปรอท (Hg) ที่มีค่าใกล้เคียงกับมาตรฐาน และบางครั้งพบมีค่าสูงกว่ามาตรฐานเล็กน้อย
3. คุณภาพน้ำบาดาลและบ่อน้ำใต้ดินระดับตื้นบางแห่งตรวจพบสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนสาร VOCs ที่ยังมีค่าเกินมาตรฐาน ได้แก่ Benzene, Dichloromethane, 1, 1 - Dichloro Ethylene, 1,1,2-Trichloroethane และ Tetrachloroethylene
4. คุณภาพน้ำทะเลโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานแต่มีแนวโน้มที่จะได้รับผลกระทบจากกิจกรรมบนพื้นที่ชายฝั่งในระดับที่รุนแรงได้ บางพื้นที่ พบบางพารามิเตอร์เกินมาตรฐาน ได้แก่ ฟอสเฟต และไนเตรต ส่วนปริมาณโลหะในตะกอนดิน และโลหะหนักในสิ่งมีชีวิตไม่เกินค่าเสนอแนะและมาตรฐานที่กำหนด

สำหรับกลไกบริหารเพื่อแปลงแผนสู่การปฏิบัติกำกับดูแลโดยคณะอนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วน ดังนี้

- คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษและกำหนดการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดระยอง (นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ เป็นประธาน)
- คณะอนุกรรมการศึกษาความสัมพันธ์ของสุขภาพอนามัยของประชาชนกับปริมาณมลพิษอากาศในพื้นที่จังหวัดระยอง (นายปริญญา นุตาลัย เป็นประธาน)
- คณะอนุกรรมการด้านเทคนิคเพื่อกำกับดูแลและตรวจสอบการแก้ไขปัญหามลพิษของอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง (รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน)
- คณะอนุกรรมการพหุภาคีเพื่อกำกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลด และขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. 2550 -2554 (ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง เป็นประธาน)

ปี 2550 ภาครัฐได้มีการดำเนินการมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดอย่างเร่งด่วนหลายมาตรการ โดยเลือกใช้วิธีปฏิบัติในการเยียวยาปัญหามลพิษให้มีผลเกิดขึ้นทันที และมีพื้นฐานแนวคิดที่จะให้ผู้ที่มีส่วนปล่อยมลพิษ เช่น ภาคอุตสาหกรรม เป็นผู้ดำเนินการและออกค่าใช้จ่ายในการลดมลพิษ ซึ่งปรากฏผลเป็นรูปธรรมแล้วบางส่วน เช่น สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ที่ลดความรุนแรงลงตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงต้องแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อคลี่คลายปัญหาที่สะสมมานานให้หมดไปและให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดระยองต่อไป

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก และความก้าวหน้าในการเตรียมรับมือของประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก กำลังเป็นหัวข้อด้านสิ่งแวดล้อมที่คนทั่วโลกกำลังตระหนักมากที่สุดเรื่องหนึ่ง และเป็นที่ยกย่องว่ามีความสำคัญเมื่อภาพยนตร์เรื่อง An Inconvenient Truth ออกเผยแพร่และได้รับรางวัล Academy Awards สาขาภาพยนตร์สารคดียอดเยี่ยม ประจำปี 2006 ซึ่งประกาศผลรางวัลในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 ทำให้ทุกคนหันมาสนใจปัญหาดังกล่าวมากขึ้น เนื่องจากได้ประสบผลกระทบด้วยตนเอง ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใดบนโลก โดยเฉพาะในประเทศไทยได้รับผลกระทบหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นภาวะภัยแล้งและน้ำท่วม การกัดเซาะชายฝั่งและการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลและภาวะโรคระบาด

การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกในประเทศไทย ได้รับการตอบรับจากทุกภาคส่วน หลายหน่วยงานมีความตื่นตัวในเรื่องนี้เป็นอย่างมากและได้ดำเนินการรณรงค์เพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาโลกร้อนพร้อมทั้งเตรียมตัวรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น อาทิ

- 1. การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ และศูนย์ประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Coordinating Unit) สังกัดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 4 มิถุนายน 2550 มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกจากแหล่งกำเนิดและสร้างกลไกในการบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

- 2. การจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือที่รู้จักในชื่อ อบก. (TGO: Thailand Greenhouse Gas Management Organization) เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550 ที่ได้ประกาศใช้ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2550 โดยองค์การฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาโครงการผ่านกลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism : CDM) ตามพิธีสารโตเกียว พิจารณาให้การรับรองโครงการ CDM ของไทยรวมถึงการทำตลาดซื้อขายก๊าซเรือนกระจก การเป็นศูนย์ข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจก โดยองค์การฯ จะมีอำนาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียม/ค่าบำรุง/ค่าตอบแทน หรือค่าบริการ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การได้

● 3. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2551 - 2555 เพื่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการประสานและบูรณาการการดำเนินงานของทุกหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติและได้รับความเห็นชอบแล้ว และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบ เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2551 และให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบนโยบายในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

● 4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้วางยุทธศาสตร์เพื่อรับมือกับภาวะโลกร้อน ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2554 ประกอบด้วยการจัดการองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก การป้องกันและแก้ไขปัญหาโลกร้อนในภาคเกษตรและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การปรับเปลี่ยนชนิดพืชและระยะเวลาการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

● 5. กรุงเทพมหานครได้จัดทำแผนปฏิบัติการว่าด้วยการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550-2555 โดยมีเป้าหมายว่า จะลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก ในกรุงเทพมหานคร 82 ล้านตัน CO₂/ปี ให้เหลือ 70 ล้านตัน CO₂/ปี ภายในปี 2555

แผนการจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตาม อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants : POPs⁹) เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2545 และให้สัตยาบันวันที่ 31 มกราคม 2548 ในฐานะภาคีสมาชิกของอนุสัญญาประเทศไทยได้แสดงเจตนารมณ์ในการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากสาร POPs โดยจัดทำแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ขึ้น

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะศูนย์ประสานงานอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้จัดทำแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ภายใต้การสนับสนุนด้านการเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการสาร POPs ได้อย่างยั่งยืน โดยมีนโยบายหลัก 3 ประการคือ ลด/เลิกการผลิต การใช้และการปลดปล่อยสาร POPs พัฒนาระบบข้อมูลและทำเนียบสาร POPs และคุ้มครองสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากสาร POPs

แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดการสาร POPs เริ่มตั้งแต่การสร้างความตระหนักให้กับประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำ/ปรับปรุงฐานข้อมูลทำเนียบสาร POPs การพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล การศึกษาวิจัยเทคโนโลยีการจัดการสาร POPs ที่เหมาะสม และการกำจัดสาร POPs ขั้นสุดท้ายเพื่อไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยมีแผนงานย่อย 4 แผนงานคือ แผนจัดการสาร POPs ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ แผนจัดการสารพีซีบี แผนจัดการสาร POPs ประเภทปลดปล่อยโดยไม่ตั้งใจ และแผนจัดการด้านสังคมและเศรษฐกิจเนื่องจากการใช้สาร POPs คาดว่าจะใช้งบประมาณทั้งสิ้น 3,711 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) 3,545 ล้านบาท และงบประมาณจากรัฐบาลไทยอีก 186 ล้านบาท

แผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 โดยมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามแผนจัดการระดับชาติฯ และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี

⁹ สาร POPs เบื้องต้น 12 ชนิด คือ

- สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ 9 ชนิด คือ อัลดริน (Aldrin) คลอเดน (Chlordane) ดีดีที (DDT) ดีลดริน (Dieldrin) เอนดริน (Endrin) เฮปตะคลออร์ (Heptachlor) เฮกซะคลอโรเบนซีน (Hexachlorobenzene) ไมเร็กซ์ (Mirex) และท็อกซาฟีน (Toxaphene)
- สารเคมีทางอุตสาหกรรม 1 ชนิดคือ พีซีบี (Polychlorinated biphenyls: PCBs)
- สาร POPs ประเภทปลดปล่อยโดยไม่ตั้งใจ 2 ชนิดคือ ไดออกซิน (Polychlorinated dibenzo- p-dioxins: PCDDs) และ ฟิวแรน (Polychlorinated dibenzofurans: PCDFs)

ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ

กรมควบคุมมลพิษและสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษา ดำเนินการยกร่างยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการเพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment : WEEE) อย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นทางที่มุ่งเน้นการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-design) และมีมาตรฐานทัดเทียมระดับสากล ลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพต่ำ จนถึงปลายทางที่มุ่งเน้นการพัฒนา ระบบการจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ย่อย 5 ด้านคือ **ยุทธศาสตร์ที่ 1** พัฒนาเทคโนโลยีและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการ WEEE และการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **ยุทธศาสตร์ที่ 2** เสริมสร้างขีดความสามารถ กระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการ WEEE **ยุทธศาสตร์ที่ 3** เสริมสร้างประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย และพัฒนาระบบกฎหมายที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการ WEEE **ยุทธศาสตร์ที่ 4** พัฒนากลไกทางการเงินการคลังและการลงทุนเพื่อสนับสนุนการผลิตผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการจัดการ WEEE และ**ยุทธศาสตร์ที่ 5** พัฒนาระบบการบริหารจัดการ WEEE อย่างมีประสิทธิภาพและครบวงจร โดยมีแนวทางการจัดการที่สำคัญดังนี้

- **ใช้หลักการเชิงป้องกัน (Precautionary Principle) และหลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้อุจาย (Polluter Pays Principle)** โดยผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ต้องร่วมกันรับผิดชอบในการจัดการ WEEE ด้วยการจ่ายค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์

- **พัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อลดปริมาณของเสียจาก WEEE ภายในประเทศ** และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและลดปัญหาการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

- **สร้างกลไกทางเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลังและการตลาด** เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการจัดการ WEEE โดยกำหนดให้มีกองทุนย่อยภายใต้กองทุนสิ่งแวดล้อม จัดตั้งระบบการเรียกคืน/รับซื้อซากคืนจากผู้บริโภค ส่งเสริมการแยกชิ้นส่วนรีไซเคิลและบำบัด/กำจัด WEEE อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

- **พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์** โดยการวิจัยและพัฒนาการออกแบบ และปรับปรุงกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-design) และเป็นไปตามข้อกำหนดของลูกค้า

- **สร้างระบบบริหารจัดการ WEEE โดยในระยะแรก** ให้ดำเนินโครงการนำร่องในเขตพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพและมีความพร้อมในการดำเนินการโดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนในระยะยาวจะต้องมีกฎหมายในการบริหารจัดการ WEEE รวมทั้งกำหนดบทบาทขององค์กรการบริหารจัดการทั้งระดับประเทศและท้องถิ่น

- **ส่งเสริมสนับสนุนอื่นๆ** เช่น เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการ WEEE จากชุมชน ศึกษาวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศ สนับสนุนการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการ WEEE ให้ได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้มีการกำหนดกรอบแผนปฏิบัติเสนอโครงการและกิจกรรมควรดำเนินการภายในปี 2554 รวม 13 โครงการ วงเงินงบประมาณ 52.50 ล้านบาท โดยการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ระยะ

ในระยะแรก

ให้พัฒนาเครื่องมือที่มีอยู่ในการดำเนินการ อาทิ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการประกอบกิจการคัดแยกและรีไซเคิล WEEE อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และกำหนดชนิดและคุณภาพของวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ฯ การให้ผู้ผลิตและผู้นำเข้าแจ้งข้อมูลปริมาณสารอันตรายและสัดส่วนของชิ้นส่วนที่สามารถรีไซเคิลได้ การห้ามประชาชนทิ้ง WEEE ในที่สาธารณะ การเสริมสร้างขีดความสามารถและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้แก่ประชาชน ผู้ประกอบการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูล รวมทั้งการสร้างระบบการบริหารจัดการซากผลิตภัณฑ์ฯ ในรูปแบบของโครงการนำร่องในเขตพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพและมีความพร้อมในการดำเนินการ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ

ในระยะยาว

ต้องพัฒนากฎหมายให้สามารถเก็บค่าธรรมเนียมจากการผลิตและนำเข้าผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จำหน่ายในประเทศ แทนการจัดสรรงบประมาณรายปี และก่อให้เกิดความรับผิดชอบในการจัดการ WEEE และการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ง่ายแก่การจัดการ การสร้างระบบการรับซื้อ WEEE คืนจากผู้บริโภค เพื่อสร้างแรงจูงใจและก่อให้เกิดความร่วมมือในการรวบรวม WEEE ให้สามารถนำมาจัดการอย่างถูกต้อง การพัฒนาองค์กรการบริหารจัดการทั้งระดับประเทศและท้องถิ่น และการบริหารเงินโดยกำหนดให้มีกองทุนเพื่อเป็นกลไกทางการเงินที่ยั่งยืนในการบริหารจัดการ WEEE ต่อไป

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2550 ได้เห็นชอบต่อยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ โดยมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ฯ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อรัฐบาล และให้กระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าฯ และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อรัฐบาล

ความก้าวหน้าในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้ใช้บังคับมาแล้วกว่า 15 ปี ซึ่งตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีปัญหาในการบังคับกฎหมายในหลายประการทั้งในเรื่องของความชัดเจนของตัวบทกฎหมาย และในเรื่องของ*การพัฒนากฎหมายเพื่อให้สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รวมทั้งการรองรับสิทธิของประชาชนและชุมชน*ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จึงได้มีคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ 21/2549 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2549 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจพิจารณา และให้ความเห็นในการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่แต่ละหน่วยงานเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุง

ในปี พ.ศ. 2550 คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายฯ ได้มีการประชุมทั้งสิ้น 20 ครั้ง โดยการประชุมส่วนใหญ่ จะเป็นการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เนื่องจากเป็นกฎหมายหลักที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายฯ ได้ใช้ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ซึ่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดทำให้กับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหลักในการพิจารณาและเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการภายในปี 2550 การปรับปรุงแก้ไขจะมีทั้งในส่วนที่เป็นบทนิยาม และในส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ เช่น การขยายเขตอำนาจในการใช้บังคับของกฎหมายออกไปยังทะเลหลวง การรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การเพิ่มกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของอาสาสมัคร การเพิ่มอำนาจในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับท้องถิ่น การปรับปรุงรูปแบบของกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีลักษณะที่ยืดหยุ่นต่อการบริหารจัดการ และการให้บริการ การปรับปรุงการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดให้ต้องมีการทบทวนทุกๆ 5 ปี เพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดจะต้องคำนึงถึงศักยภาพการรองรับของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ด้วย กำหนดให้การกระจายอำนาจในการพิจารณาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปสู่ระดับจังหวัด การแก้ไขหลักเกณฑ์ในเรื่องการระบายนفاياتของสิ่งแวดล้อมใหม่โดยจะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะระบายนได้ และการปรับบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่ามีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในทุกๆ ส่วน มากบ้างน้อยบ้างตามความจำเป็นและตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วง 15 ปีของการบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมา

เมื่อร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติซึ่งได้รับการปรับปรุงในครั้งนี้มีผลบังคับใช้ จะสามารถ*แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม* และจะเป็นกฎหมายที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมเนื่องจากมีกระบวนการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมทุกๆ 5 ปี

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2550 และอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้จะได้รับการผลักดันอย่างจริงจังต่อไปหรือไม่ จะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความตั้งใจของรัฐบาลว่าต้องการให้การจัดการสิ่งแวดล้อมบังเกิดผลที่เป็นจริงตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้หรือไม่

การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ

ภาครัฐทั้งหน่วยงานส่วนกลางและท้องถิ่นถือเป็นผู้บริโภครายใหญ่ที่สุดที่จะสามารถสร้างแรงขับเคลื่อนให้การผลิมุ่งไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้ กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานนำร่องในการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยประสานงานกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปี 2548-ปัจจุบัน

ปี (พ.ศ.)	การดำเนินงาน
2548	<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดสำหรับสินค้าและบริการจำนวน 7 ประเภท ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) ตลับหมึกสำหรับเครื่องถ่ายเอกสารและเครื่องพิมพ์ 2) กระดาษคอมพิวเตอร์ 3) แฟ้มเอกสาร ซองบรรจุภัณฑ์ กล่องใส่เอกสาร และกระดาษสีทำปก 4) ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด 5) หลอดฟลูออเรสเซนต์ 6) บริการทำความสะอาด และ 7) บริการโรงแรม จัดทำคู่มือจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2549	<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดสำหรับสินค้าและบริการเพิ่มเติมจำนวน 8 ประเภท ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) กระดาษชำระ 2) ปากกาไวท์บอร์ด 3) สีทาอาคาร 4) แบตเตอรี่ปรุภูมิ 5) เครื่องเรือนเหล็ก 6) เครื่องพิมพ์ 7) เครื่องถ่ายเอกสาร และ 8) บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร จัดทำฐานข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้จัดซื้อ สามารถสืบค้นได้ทางเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ (http://www.pcd.go.th)
2550	<ul style="list-style-type: none"> คัดเลือกและร่างเกณฑ์ข้อกำหนดสำหรับสินค้าและบริการเพิ่มเติมจำนวน 6 ประเภท ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1) น้ำมันเชื้อเพลิง 2) เครื่องปรับอากาศ 3) คอมพิวเตอร์ 4) พลาสติกกรองรับมูลฝอย 5) สมุด และ 6) บริการพิมพ์เอกสาร จัดทำวางแผนการส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐปี 2551-2554

นอกจากจะได้ดำเนินการนำร่องการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานต่างๆ ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามประเมินผลทุก 6 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2550 รายละเอียดผลการจัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแสดงดังรูปที่ 39

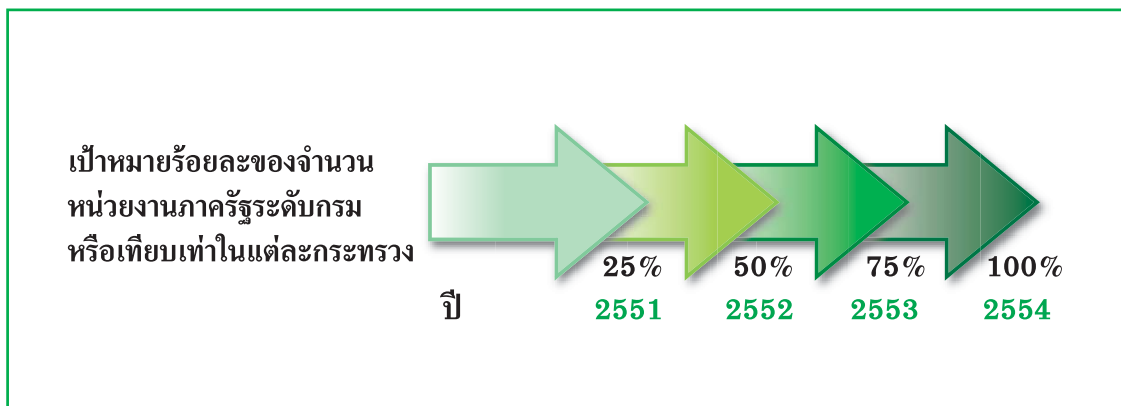
รูปที่ 39 ผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปี 2548 - 2550

จากการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 12/2550 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2550 ได้มีมติเห็นชอบกับแผนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง (ร่าง) แผนส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ ปี 2551-2554 และอยู่ในระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

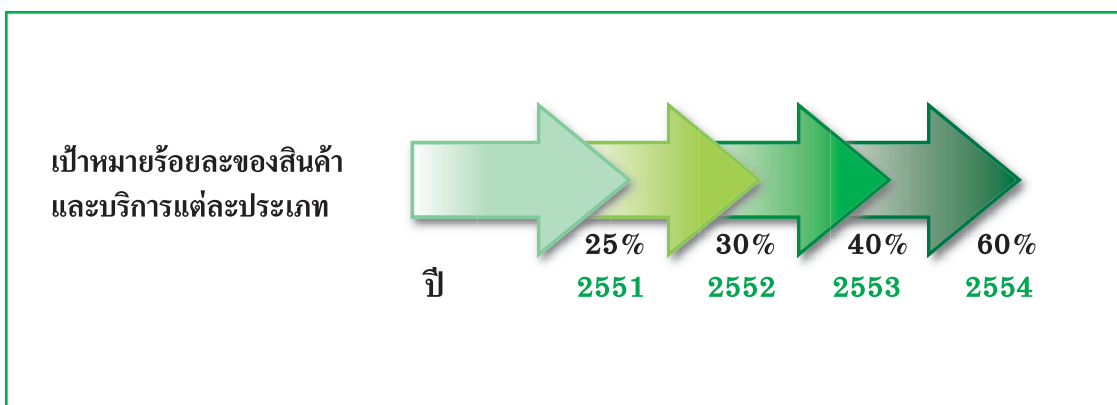
ทั้งนี้ ในปีงบประมาณต่อไปได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการเพื่อขยายผลไปยังหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ในระดับกระทรวง กรม หรือ เทียบเท่า และเพิ่มปริมาณการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

- 1) เป้าหมายจำนวนหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่าในแต่ละกระทรวงแสดงดังรูปที่ 40

รูปที่ 40 เป้าหมายจำนวนหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่าในแต่ละกระทรวง

- 2) เป้าหมายปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการแต่ละประเภทที่ได้กำหนดเกณฑ์ข้อกำหนดไว้แล้ว หรือสินค้าที่ได้รับฉลากเขียว หรือบริการโรงแรมที่ได้รับใบไม้เขียวในแต่ละปีงบประมาณแสดงในรูปที่ 41

รูปที่ 41 เป้าหมายปริมาณการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการแต่ละประเภท

ทั้งนี้ ได้ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในรอบ 6 เดือนของปีงบประมาณไปยังกรมควบคุมมลพิษและให้จัดทำรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐรายปีต่อคณะรัฐมนตรี นับเป็นอีกก้าวหนึ่งในการจัดการสิ่งแวดล้อมในลักษณะครบวงจร โดยกระตุ้นเตือนผู้ผลิตและผู้บริโภคให้มีการผลิตและบริโภคสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นตัวอย่างกับภาคเอกชนหรือระดับประชาชนต่อไป ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้ภาครัฐสามารถลดต้นทุนในรูปของราคาจัดซื้อสินค้า และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดจนการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นได้

ห้องปฏิบัติการได้การรับรองมาตรฐานงานทดสอบ ค่าความสกปรกในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดี

กรมควบคุมมลพิษ มีภารกิจสำคัญในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเฝ้าระวังปัญหาที่อาจเกิดขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษจากเรื่องราวร้องทุกข์ต่างๆ ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลผลการทดสอบที่ได้มีความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ สามารถนำไปบังคับใช้ตามกฎหมาย และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษจำเป็นต้องจัดทำมาตรฐานคุณภาพงานทดสอบตัวอย่างสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ยอมรับในระดับสากล

ในปี 2549 ที่ผ่านมา ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม ได้การรับรองมาตรฐานในขอบข่ายงานทดสอบ จำนวน 10 พารามิเตอร์ คือ แคลเซียม โครเมียม ทองแดง มังกานีส ตะกั่ว นิกเกิล สังกะสี วานาเดียม และปริมาณสารแขวนลอยทั้งหมดในน้ำผิวดิน และค่าความเป็นกรด-ด่างในน้ำฝน

สำหรับปี พ.ศ. 2550 ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมได้เล็งเห็นความสำคัญของข้อมูลผลการทดสอบค่าความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) และค่าความสกปรกในรูปซีโอดี (COD) ซึ่งเป็นพารามิเตอร์หลักในการตรวจสอบคุณภาพน้ำที่มาจากแหล่งกำเนิดเกือบทุกประเภท จึงได้พัฒนามาตรฐานคุณภาพงานทดสอบค่าความสกปรกในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดีในน้ำทิ้งให้ได้การรับรองตามมาตรฐาน โดยได้รับการรับรองแล้วเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2550 ซึ่งจะเป็นการยืนยันได้ว่าข้อมูลผลการทดสอบตัวอย่างน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดต่างๆ ที่กรมควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดก่อนลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ อีกทั้งข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยในการแก้ไขปัญหามลพิษที่เป็นเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การตรวจประเมินมาตรฐานงานทดสอบบีโอดีและซีโอดี โดยสำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ
กรมวิทยาศาสตร์บริการ เมื่อวันที่ 4 - 5 มิถุนายน 2550

นอกเหนือจากการได้การรับรองงานทดสอบค่าความสกปรกในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดี ซึ่งเป็นพารามิเตอร์หลักของคุณภาพน้ำแล้ว ห้องปฏิบัติการยังมีแผนพัฒนางานทดสอบดัชนีคุณภาพน้ำอื่นที่ต้องบังคับใช้ตามกฎหมาย ให้ได้การรับรองมาตรฐานในปีต่อไปด้วย

ตารางที่ 28 รายชื่อห้องปฏิบัติการที่ได้รับหนังสือรับรองความสามารถห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 ขอบข่ายงานทดสอบค่าความสกปรกในรูปบีโอดีและค่าความสกปรกในรูปซีโอดีในน้ำเสีย

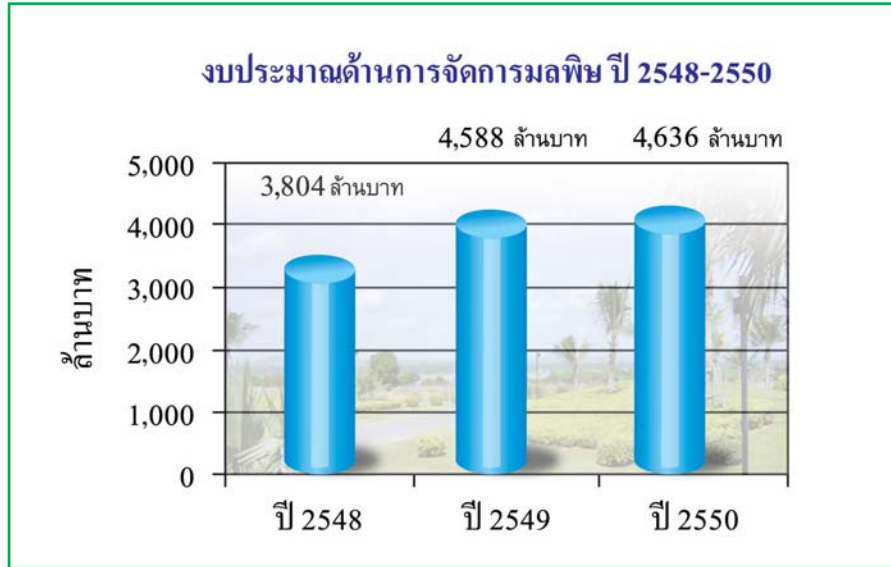
ลำดับ	รายชื่อห้องปฏิบัติการ	ขอบข่ายงานทดสอบ	หน่วยงานที่ให้การรับรอง
1	ห้องปฏิบัติการทดสอบ บริษัทบางกอกโพลีเอทิลีน จำกัด (มหาชน)	บีโอดี 3-200 mg/L ซีโอดี 10-200 mg/L	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
2	ห้องปฏิบัติการทดสอบ บริษัทแอนาไลติกคอล ลาบอราทอรีส์ เซอร์วิส จำกัด	ซีโอดี 40-600 mg/L	
3	ศูนย์มาตรวิทยา บริษัทเอสซีจี ซีเมนต์ จำกัด	ซีโอดี 5-250 mg/L	
4	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน ภาคเหนือ สำนักวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ซีโอดี 40-400 mg/L	
5	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ซีโอดี 5-900 mg/L	
6	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน ภาคตะวันออก สำนักวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ซีโอดี 40-4,000 mg/L	
7	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน ส่วนกลาง สำนักวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ซีโอดี 5-9,000 mg/L	
8	ศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน ภาคใต้ สำนักวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	ซีโอดี 40-400 mg/L	
9	ห้องปฏิบัติการทดสอบ บริษัทไอคิวเอ แลบบอราทอรี จำกัด	บีโอดี 2-500 mg/L ซีโอดี 5-20,000 mg/L	สำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
10	ห้องปฏิบัติการเคมี บริษัทกรีนสปอต จำกัด	บีโอดี 7-29 mg/L ซีโอดี 40-125 mg/L	
11	ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม ฝ่ายคุณภาพสิ่งแวดล้อมและห้องปฏิบัติการ กรมควบคุมมลพิษ	บีโอดี 10-1,900 mg/L ซีโอดี 40-400 mg/L	
12	ศูนย์ปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ซีโอดี 40-400 mg/L	

ที่มา 1. http://www.tisi.go.th/cgi-bin/lab/search_t.pl?type=testing (ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2551)

2. http://www.dss.go.th/dssweb/lab_ab/listab2.html (ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2551)

งบประมาณด้านการจัดการมลพิษ

งบประมาณด้านการจัดการมลพิษ ในปี 2550 ได้รับงบประมาณรวมทั้งสิ้น 4,636 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2549 ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการมลพิษ 4,588 ล้านบาทแล้ว พบว่างบประมาณในปี 2550 เพิ่มขึ้น 48 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1 จากงบประมาณที่ได้จากปี 2549 (รูปที่ 42) ทั้งนี้ สามารถจำแนกประเภทของงบประมาณได้ 2 ประเภท คือ งบประมาณที่จำแนกตามประเภทของแผนงบประมาณและงบประมาณที่จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน

รูปที่ 42 งบประมาณการจัดการมลพิษในภาพรวมของทั้งประเทศ ในปีงบประมาณ ปี 2548 - 2550

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2548-2550 เล่มที่ 5, สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2548-2550

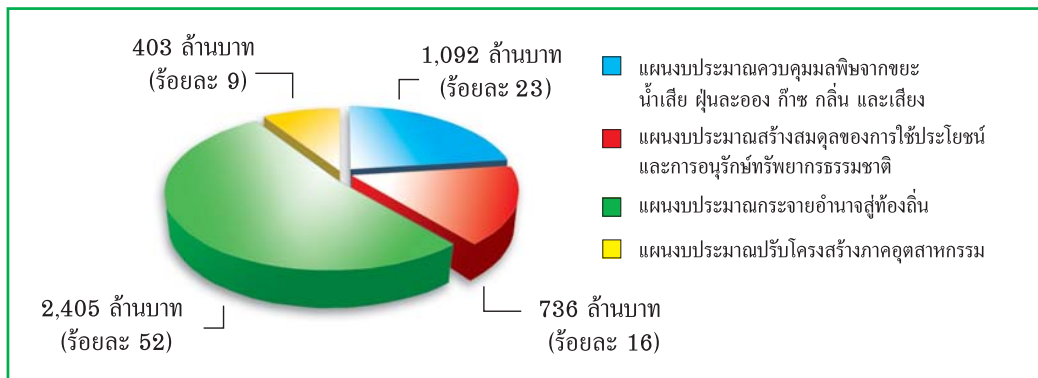
งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามประเภทของแผนงบประมาณ

จากเอกสารงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2550 มียุทธศาสตร์/แผนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนทั้งสิ้น 4,636 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.29 ของวงเงินงบประมาณทั้งหมด (1,566,200 ล้านบาท) ซึ่งแต่ละยุทธศาสตร์/แผนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการมลพิษมีดังนี้ (รูปที่ 43)

1. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน/แผนงบประมาณควบคุมมลพิษจากขยะ น้ำเสีย ฟุนละออง ก๊าซ กลิ่นและเสียงที่เน้นการป้องกันและควบคุมมลพิษให้อยู่ในระดับมาตรฐาน ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 1,092 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23 ของงบประมาณด้านการจัดการมลพิษทั้งหมด

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน/แผนงบประมาณสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 736 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16 ของงบประมาณด้านการจัดการมลพิษทั้งหมด
3. ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงและส่งเสริมธรรมาภิบาล/แผนงบประมาณกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการมลพิษมากที่สุด คือ 2,405 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของงบประมาณด้านการจัดการมลพิษทั้งหมด
4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างสมดุล/แผนงบประมาณปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 403 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9 ของงบประมาณด้านการจัดการมลพิษทั้งหมด

รูปที่ 43 งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามแผนงบประมาณ ปี 2550

งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามหน่วยงาน

หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการมลพิษมีดังนี้ (รูปที่ 44)

- 1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับงบประมาณด้านการจัดการมลพิษรวมทั้งสิ้น 1,828 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39 โดยแบ่งเป็น
  - 1.1. กรมควบคุมมลพิษ ได้รับงบประมาณรวมทั้งสิ้น 513 ล้านบาท
  - 1.2. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับงบประมาณ รวมทั้งสิ้น 489 ล้านบาท
  - 1.3. สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับงบประมาณรวมทั้งสิ้น 475 ล้านบาท
  - 1.4. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับงบประมาณรวมทั้งสิ้น 224 ล้านบาท
  - 1.5. องค์การจัดการน้ำเสีย ได้รับงบประมาณรวมทั้งสิ้น 127 ล้านบาท

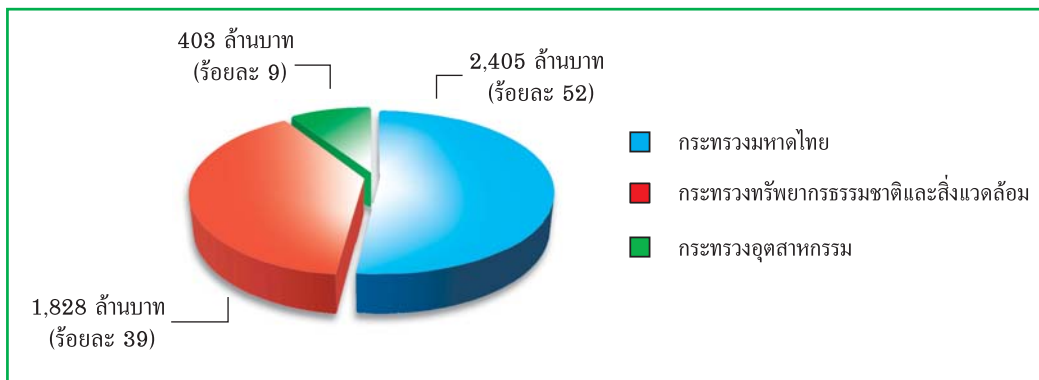

- 2. **กระทรวงมหาดไทย** ได้รับงบประมาณด้านการจัดการมลพิษรวมทั้งสิ้น 2,405 ล้านบาท หรือร้อยละ 52 โดยแบ่งเป็น

2.1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 2,395 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.2. กรุงเทพมหานคร ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 10 ล้านบาท เพื่อจัดทำโครงการบำบัดน้ำเสียคลองเตย

- 3. **กระทรวงอุตสาหกรรม** มีหน่วยงานเพียงแห่งเดียวที่ได้รับงบประมาณด้านการจัดการมลพิษคือกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 403 ล้านบาท หรือร้อยละ 9 ซึ่งใช้ในการกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมและวัตถุอันตรายจำนวน 283 ล้านบาท และการพัฒนาระดับการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยสถานประกอบการ จำนวน 120 ล้านบาท

รูปที่ 44 งบประมาณด้านการจัดการมลพิษที่จำแนกตามหน่วยงาน ปี 2550

ข้อเสนอแนะ: การบริหารจัดการมลพิษ

- ข้อเสนอแนะ: การบริหารจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย
- ข้อเสนอแนะ: การบริหารจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
- ข้อเสนอแนะ: การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
- ข้อเสนอแนะ: การบริหารจัดการสารอันตราย

ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการคุณภาพน้ำและน้ำเสีย

การจัดการแหล่งน้ำพิวดินและแหล่งน้ำทะเล

1. กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ และทะเล จำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งประชาชนสามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้ในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำของแหล่งน้ำและการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดในพื้นที่ของตนเองได้

2. กำหนดมาตรการเพื่อที่จะรักษาคุณภาพของแหล่งน้ำนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

เริ่มตั้งแต่การศึกษาเพื่อประเมินศักยภาพการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำ เพื่อควบคุมปริมาณของเสียที่จะระบายลงสู่แหล่งน้ำไม่ให้เกิดความสามารถของแหล่งน้ำที่จะรองรับได้เพื่อให้คุณภาพของแหล่งน้ำนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด จากนั้นจะมีการกำหนดแผนงานและกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ จะต้องไปดำเนินการเพื่อควบคุมของเสียจากแหล่งกำเนิดทั้งจากภาคเกษตรกรรม ชุมชน และอุตสาหกรรมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งแผนงานและกิจกรรมที่กำหนดสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำแต่ละพื้นที่จะต้องมีการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อกำกับให้หน่วยงานต่างๆ ปฏิบัติตาม

3. ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพิวดินและแหล่งน้ำทะเลทั่วประเทศ

เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ ซึ่งจะเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการจัดการคุณภาพน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำเสีย นอกจากนี้ ยังเป็นการเฝ้าระวังมิให้มีการระบายน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดที่ยังไม่ผ่านการบำบัดลงสู่แหล่งน้ำ และรักษาคุณภาพน้ำทั้งน้ำพิวดินและน้ำทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพน้ำทั่วประเทศ และสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ (<http://iwis.pcd.go.th>, www.pcd.go.th/marinedbms, www.wqmonline.com) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลคุณภาพน้ำ และติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำได้อย่างทันทั่วถึง

4. แก้ไขปัญหามลพิษเฉพาะเรื่องและอุบัติภัยเหตุฉุกเฉิน

ในแต่ละปีจะมีปัญหามลพิษทั้งที่เกิดจากอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินเป็นประจำ รวมทั้งการระบายมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม ของสถานประกอบการบางแห่งทำให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นบริเวณกว้าง และรุนแรง บางครั้งเป็นปัญหาเรื้อรัง เช่น เหตุการณ์ปลาตาย อุทกภัย เหมืองเคมีโก้และห้วยคลิตี้ น้ำมันรั่วไหล เป็นต้น

การจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิด

1. กำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิด

ทั้งแหล่งกำเนิดประเภทเกษตรกรรม ชุมชน และอุตสาหกรรม ก่อนที่จะระบายลงสู่แหล่งน้ำหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 55 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่ดำเนินการแล้วได้แก่ มาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคาร 8 ประเภท (อาคารชุด โรงแรม โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา สำนักงาน ห้างสรรพสินค้า ตลาด และร้านอาหาร) ที่ดินจัดสรร สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โรงงานอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม

ฟาร์มสุกร ทำเทียบเรือ ประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และกำลังดำเนินการจัดทำมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากระบบบำบัดน้ำเสีย รวมชุมชนและมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารประเภท ข-จ

● 2. จัดทำเกณฑ์การปฏิบัติหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการลดและป้องกันมลพิษจากแหล่งกำเนิด

ดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ประกอบการในการจัดการน้ำเสียตามแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงส่งเสริมและสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดสำหรับภาคอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม โดยเน้นดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤตเป้าหมายได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำบางปะกง ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำมูล (ลำตะคองตอนล่าง) และลุ่มน้ำปากพนัง

● 3. ศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์น้ำทิ้งจากอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและชุมชน

เพื่อนำผลการศึกษาไปกำหนดเป็นนโยบายในการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์แทนการระบายทิ้งลงแหล่งน้ำหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมซึ่งหลายครั้งแม้ว่าจะบำบัดน้ำทิ้งได้ตามมาตรฐานแล้วแต่ยังทำให้เกิดผลกระทบต่อแหล่งน้ำเนื่องจากแหล่งน้ำนั้นไม่สามารถรองรับมลพิษได้อีกแล้ว หรือในบางพื้นที่ที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำ เช่น ภาคตะวันออก เป็นต้น

● 4. ตรวจสอบและเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ

ตามมาตรา 55 และมาตรา 69 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียและระบายน้ำทิ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งที่กำหนด ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมจะประสานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมในการดำเนินงาน

● 5. ส่งเสริมและผลักดันการจัดการน้ำเสียที่ต้นทาง

โดยให้ประชาชนติดตั้งถังดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน (Household Treatment Plant) แต่ละหลัง และให้อาคารต่างๆ มีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียสำหรับอาคาร (Onsite Treatment Plant) ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้มีการระบายน้ำเสียที่มีความสกปรกลงสู่แหล่งน้ำโดยตรงและจะเป็นประโยชน์มากกับชุมชนขนาดเล็กหรือพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม

● 6. ส่งเสริมและผลักดันการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร (Cluster Treatment Plant) หรือระบบบำบัดน้ำเสียแบบรวมศูนย์ (Central Wastewater Treatment Plant)

ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายที่มีความหนาแน่นของประชากรค่อนข้างสูงและมีอาคารบ้านเรือนเป็นจำนวนมาก มีปริมาณความสกปรกของน้ำเสียที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมมาก อยู่ในพื้นที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม เป็นเขตควบคุมมลพิษหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

● 7. ส่งเสริมและผลักดันให้ระบบบำบัดน้ำเสียดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และสร้างความพร้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานระบบ อาทิเช่น การจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อให้มีรายได้มาใช้ในการดูแล บำรุงรักษาและขยายพื้นที่ให้บริการบำบัดน้ำเสีย

● 8. ติดตามประเมินผลประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียรวมทั้งประเทศ

● 9. ส่งเสริมและผลักดันการปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมกฎหมาย

เพื่อสนับสนุนการบำบัดน้ำเสียสำหรับบ้านเรือน และการตรวจรับรองเทคโนโลยีเพื่อให้ประชาชนมั่นใจในผลิตภัณฑ์การบำบัดน้ำเสียที่ผลิตขึ้น

ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

กรอบนโยบายในภาพรวม

- 1. ควบคุมและลดปริมาณการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิด ประเภท ยานพาหนะ สถานประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และการเผาในที่โล่ง โดยการนำหลักการบริหารจัดการมลพิษเชิงพื้นที่มาใช้ในการบริหารจัดการมลพิษให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพการรองรับมลพิษของแต่ละพื้นที่ โดยให้ความสำคัญของการแก้ไขปัญหาในพื้นที่วิกฤตในชุมชนเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรม
- 2. พัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่วิกฤต รวมทั้งการนำข้อมูลผลการตรวจวัดสู่สาธารณชน
- 3. ปรับปรุง/กำหนดมาตรฐานการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดและในสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน และไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน
- 4. เสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานท้องถิ่น ในการติดตามตรวจสอบสถานการณ์คุณภาพอากาศและเสียงและมลพิษจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่
- 5. สนับสนุนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดและเชื้อเพลิงสะอาด รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจสภาพรถประจำปี
- 6. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากระบวนการขนส่งมวลชนรวมให้มีความเชื่อมโยงทั้งระบบ เพื่อลดปริมาณการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลในเขตเมือง
- 7. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษ การติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์มลพิษและมลพิษจากแหล่งกำเนิด
- 8. ดำเนินมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งในเขตเมืองและพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้ความสำคัญทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาในประเทศ และในระหว่างประเทศ
- 9. พัฒนาระบบการติดตามและเตือนภัยมลพิษอากาศและสถานการณ์หมอกควัน
- 10. นำหลักการบริหารจัดการมลพิษเชิงพื้นที่มาใช้ในการบริหารจัดการมลพิษ ให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพการรองรับมลพิษของแต่ละพื้นที่

แนวทางบริหารจัดการในระดับจังหวัด

1. การบริหารจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

- 1.1** เตรียมความพร้อมบุคลากรและเครื่องมือให้มีความสามารถในการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศและแหล่งกำเนิดมลพิษ ได้แก่
- การติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ เก็บและวิเคราะห์ปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน เก็บตัวอย่างคุณภาพอากาศด้วยเทคนิคอย่างง่าย (Passive Sample) เพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณก๊าซ NO_2 SO_2 และ O_3 ที่ห้องปฏิบัติการ
  - การติดตามตรวจสอบมลพิษจากยานพาหนะ ได้แก่ ควันดำ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ก๊าซไฮโดรคาร์บอนควันขาว และระดับเสียง
  - การติดตามตรวจสอบมลพิษจากสถานประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ ค่าความทึบแสงของเขม่าควันจากหม้อไอน้ำ เตาเผาเศษ และโรงสีข้าว โดยใช้แผนภูมิเขม่าควัน รังสีแกมมา ค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองจากโรงโม่ บด และย่อยหิน โดยใช้เครื่องมือวัดความทึบแสง (Opacity) และกลิ่นจากสถานประกอบการ โดยวิธี Panel list ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
- 1.2** ปรับปรุงพัฒนาระบบฐานข้อมูลมลพิษและแหล่งกำเนิดมลพิษให้มีความทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างน้อยทุก 4 ปี ให้ครอบคลุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทเคลื่อนที่ (Mobile Sources) อยู่กับที่ (Point Sources) และพื้นที่ (Area Sources)

2. การจัดการมลพิษจากการจราจร

- 2.1** ดำเนินการกวาดล้างจับกุมยานพาหนะที่มีมลพิษทางอากาศและเสียงเกินมาตรฐานริมถนนอย่างต่อเนื่อง
- 2.2** ล้างทำความสะอาดถนนสายหลักอย่างน้อยสัปดาห์ละสองครั้ง ถนนสายรองอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เพื่อลดปริมาณฝุ่นละอองบนพื้นถนนในเขตเมือง โดยจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ล้างทำความสะอาดถนน (รถล้างกวาด และดูดฝุ่นถนน) ปรับปรุงพื้นถนนและไหล่ทางไม่ให้เป็นแหล่งกำเนิดฝุ่นละออง ปลูกต้นไม้ หรือพืชคลุมดินริมเขตทางเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- 2.3** องค์กรประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกในการดูแลปรับแต่งยานพาหนะให้มีมลพิษอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ องค์กรใช้ท่อไอเสียที่มีมาตรฐาน ส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งมวลชนเพื่อควบคุมและลดปริมาณการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลในเขตเมือง
- 2.4** ส่งเสริมการใช้รถจักรยานในการสัญจรเขตเมือง ปรับปรุงพัฒนา เส้นทางจักรยานให้มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง

● 3. การจัดการมลพิษจากสถานประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรม

- 3.1 เพิ่มประสิทธิภาพการติดตามตรวจสอบเรื่องราร้องทุกข์ ให้มีความสามารถในการติดตามตรวจสอบ สถานการณ์และประเมินหาสาเหตุประเภทมลพิษและแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ เก็บตัวอย่างอากาศโดยใช้เทคนิคอย่างง่ายเพื่อนำไปวิเคราะห์สารมลพิษที่ห้องปฏิบัติการฯ หรือใช้เครื่องตรวจวัดมลพิษอากาศแบบพกพา (Portable Multi-gas Analyzer) ในการตรวจประเมินเบื้องต้น รวมทั้งการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและการดำเนินการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ
- 3.2 จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบมลพิษจากแหล่งกำเนิดในพื้นที่ กวดขันบังคับใช้กฎหมายกับสถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- 3.3 ดำเนินมาตรการควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง ให้มีการปฏิบัติตามระเบียบและข้อปฏิบัติในการควบคุมฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง
- 3.4 เสริมสร้างความร่วมมือจากชุมชน ในการติดตามตรวจสอบ ควบคุมและป้องกันมลพิษจากแหล่งกำเนิดในชุมชน

● 4. มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่ง

- 4.1 จัดให้มีระบบจัดเก็บ คัดแยก และจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี รวมทั้งจัดเก็บขยะที่มีการกองทิ้งกลางแจ้งทั้งหมด เพื่อป้องกันการเผาทำลาย
- 4.2 ดำเนินมาตรการห้ามเผาขยะมูลฝอยชุมชนและเผาหญ้าริมทางเด็ดขาด โดยติดตามบังคับใช้กฎหมาย ออกข้อบัญญัติควบคุมการเผา และการห้ามเผาริมทางหลวง
- 4.3 จัดเก็บกิ่งไม้ ใบไม้ หญ้าแห้ง พร้อมกับการเก็บขยะมูลฝอยครัวเรือน จัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์บดทำลายกิ่งไม้ ใบไม้ หญ้าแห้ง ให้สามารถย่อยสลายเป็นอินทรีย์วัตถุปกคลุมดิน
- 4.4 เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้ด้านมลพิษอากาศและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และสุขภาพ อนามัย รมรงค์ปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไม่ให้มีการเผาทำลายเศษวัสดุ แต่ให้นำมาทิ้งรวมกัน เพื่อจัดเก็บ คัดแยก และนำไปทำลายหรือใช้ประโยชน์อย่างถูกวิธี รวมทั้งการนำขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์เป็นอินทรีย์วัตถุบำรุงดิน
- 4.5 ส่งเสริมการทำการเกษตรอินทรีย์ปลอดการเผา การใช้เทคโนโลยีการเกษตรปลอดการเผา (โลกปลอดซึ่ง ร่วมกับการใช้น้ำหมักชีวภาพในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุ) ตลอดจนการส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์บริการเครื่องจักรกลการเกษตรปลอดการเผา
- 4.6 สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากชุมชนในการติดตามสถานการณ์การเผาในที่โล่งและสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการเผา

ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

การปรับเปลี่ยนทัศนคติ “**ขยะเป็นทรัพยากรอันมีค่า**” ที่สามารถสร้างมูลค่าและเป็นพลังงานทางเลือกอีก รูปแบบหนึ่ง และปรับแนวคิดในการจัดการ “**จัดการขยะมูลฝอย**” แทน “**การกำจัดทิ้ง**” จะส่งผลให้ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีปริมาณลดลงและถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลัก 3Rs (Reduce Reuse Recycle) มากขึ้น ซึ่งแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญมีดังนี้

- 1. **ปลูกจิตสำนึก** ให้ประชาชนลด คัดแยก และทิ้งขยะมูลฝอยในครัวเรือนแบบแยกประเภทเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการสามารถนำไปจัดการได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการคัดแยกขยะพิษหรือของเสียอันตรายจากชุมชน
- 2. **รณรงค์ให้ประชาชนลดการบริโภค** โดยบริโภคเฉพาะสิ่งที่จำเป็น และสร้างค่านิยมให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา ได้เห็นถึงคุณค่าในการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลัก 3Rs (Reduce Reuse Recycle)
- 3. **สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนหันมานิยมใช้สินค้าที่สามารถใช้ซ้ำหรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่** รวมทั้งใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปสู่สังคมที่มีการผลิตและบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 4. **ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดระบบพุ่มคัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย (ชาลัง)** และร้านรับซื้อของเก่า เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ และป้องกันการรับซื้อของผิดกฎหมายของร้านรับซื้อของเก่าที่มักเป็นตลาดมืด
- 5. **ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการขยะมูลฝอยในลักษณะศูนย์รวม** โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมกลุ่มกัน (Cluster) เพื่อบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสานที่เน้นการนำขยะมูลฝอย มาใช้ประโยชน์ในรูปของปุ๋ย ผลิตกระแสไฟฟ้า หรือเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการหาพื้นที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 6. **ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งบริษัทหรือมอบหมายเอกชน** ดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอย เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการ
- 7. **เร่งรัดการออกกฎหมายส่งเสริมการจัดการของเสียอันตรายจากผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว** และกำหนดกฎระเบียบเพื่อสร้างกลไกการเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่เป็นของเสียอันตรายและผลักดันไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และควรรีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งออกข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อ
- 8. **ให้มีระบบการอนุญาตและควบคุมการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย** และมีการติดตามตรวจสอบสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 9. **ให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดสู่สาธารณะ** รวมทั้งจัดให้มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการสารอันตราย

การควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาสารอันตรายอย่างเป็นระบบ จะช่วยลดปัญหามลพิษที่อาจเกิดจากสารอันตรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- 1. ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ และให้มีการควบคุมการลักลอบการนำเข้าวัตถุอันตรายทางการเกษตรต้องห้าม (Banned) โดยใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวด
- 2. ส่งเสริมให้เกษตรกรนำวิธีปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ไปใช้ควบคู่กับเกณฑ์ปฏิบัติที่ดีด้านสิ่งแวดล้อม (Best Management Practices: BMP) เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร
- 3. ปรับปรุงฐานข้อมูล/ทำเนียบสารเคมีประเภทต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน และพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการจัดการสารเคมีทั้งการผลิตนำเข้า ส่งออก ครอบครอง ใช้สารเคมี รวมทั้งพัฒนาระบบเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารเคมีและพิษวิทยา การแลกเปลี่ยนข้อมูลระบบเฝ้าระวัง เตือนภัยทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ให้เป็นมาตรการเดียวกัน เพื่อการจัดการสารเคมีอย่างเป็นระบบ ครบถ้วนจริง
- 4. พัฒนาและสนับสนุนอุตสาหกรรมในประเทศให้มีการประยุกต์ใช้แนวทางด้านเทคนิคที่ดีที่สุด (Best Available Techniques: BAT) และแนวทางการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด (Best Environmental Practices: BEP) เพื่อลดและเลิกการปลดปล่อยไดออกซิน/ฟิวแรน
- 5. สนับสนุนให้มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขกรณีเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงจากสารอันตรายในภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง และคลังสินค้า
- 6. สนับสนุนเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ประชาชน และอาสาสมัครให้สามารถเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบการก่อมลพิษจากสารอันตราย
- 7. ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชน/ชุมชนเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารอันตรายอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อกระจายข่าวสารไปสู่ภูมิภาค ต่างๆ ของประเทศได้อย่างทั่วถึง
- 8. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งในระดับโลก ภูมิภาคและอนุภูมิภาค เพื่อให้มีการดำเนินการตามพันธกรณี/อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับสารอันตราย รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสารอันตรายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อรองรับเงื่อนไขและมาตรการการค้ากับสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก ก.

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมลพิษที่ประกาศใช้ในปี 2550

- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย
- กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป

ภาคผนวก ก.

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมลพิษที่ประกาศใช้ 2550

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535			
ประกาศ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง การคิดคำนวณพื้นที่ ใช้สอยจำนวนอาคาร และ จำนวนห้องของอาคาร หรือ กลุ่มของอาคาร วิธีการเก็บ ตัวอย่างน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - การคิดคำนวณพื้นที่ใช้สอย จำนวนอาคาร และจำนวนห้องของอาคารให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) จำนวนห้องนอนของอาคารชุด ให้ถือตามแผนผังแสดงรายละเอียดของอาคารชุดแต่ละชั้นที่ระบุในคำขอจดทะเบียนอาคารชุด (2) จำนวนห้องสำหรับใช้เป็นห้องพักของโรงแรม ให้ถือตามจำนวนห้องสำหรับให้เช่าพักที่ระบุในใบอนุญาตเปิดโรงแรม (3) จำนวนเตียงของสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลให้ถือตามจำนวนเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนที่ระบุในใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล (4) พื้นที่ใช้สอยของอาคารโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน อาคารที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศหรือของเอกชน อาคารของศูนย์การค้าหรือห้างสรรพสินค้า ให้ถือตามเนื้อที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (5) พื้นที่ใช้สอยของตลาด ให้ถือตามเนื้อที่ที่ระบุในใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นตลาด (6) พื้นที่ใช้สอยของภัตตาคารหรือร้านอาหาร ให้ถือตามเนื้อที่ที่ระบุในใบอนุญาตให้ใช้สถานที่เป็นสถานที่จำหน่ายอาหาร - ในกรณีพื้นที่ใช้สอยตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตไม่ตรงกับความจริง ให้ใช้พื้นที่ตามความเป็นจริง แต่ไม่ให้รวมพื้นที่ที่ใช้เป็นสถานที่จอดรถเป็นพื้นที่ใช้สอยด้วย - กรณีอาคารแต่ละประเภทอยู่ในลักษณะกลุ่มอาคารให้คำนวณทั้งพื้นที่ที่อยู่ต่อเนื่องกันและที่อยู่ในโครงการเดียวกันแต่ไม่ต่อเนื่องกัน - การเก็บตัวอย่างน้ำ ให้เก็บ ณ จุดนอกเขตที่ตั้งของอาคารที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือจุดเก็บอื่นที่สามารถใช้เป็นตัวแทนของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากอาคารซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งกำเนิดมลพิษ ตามที่อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ ในกรณีที่มีการระบายน้ำหลายจุดให้เก็บทุกจุด 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 10 ง 29 มกราคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (30 มกราคม 2550)
ประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2549) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพ น้ำทะเล	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งคุณภาพน้ำทะเลออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์ปะการัง คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการนันทนาการ คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอุตสาหกรรม คุณภาพน้ำทะเลสำหรับเขตชุมชน - คุณภาพน้ำทะเลในแต่ละเขตจะมีค่ามาตรฐานที่แตกต่างกันไป - กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเก็บและการวิเคราะห์ตามที่กำหนดไว้ 	เล่ม 124 ตอนที่ 11 ง 1 กุมภาพันธ์ 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (2 กุมภาพันธ์ 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย เป็น แหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดความหมายของบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย โดยให้หมายถึงพื้นที่ที่มีการปรับสภาพให้สามารถขังน้ำได้เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยและสัตว์น้ำเค็ม แต่ไม่รวมถึงบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกประกาศกำหนดไว้แล้ว - กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยทุกขนาด เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม - ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม เว้นแต่จะได้รับการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 84 ง 13 กรกฎาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (14 กรกฎาคม 2551)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดความหมายของบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย โดยให้หมายถึงพื้นที่ที่มีการปรับสภาพให้สามารถขังน้ำได้เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยและสัตว์น้ำเค็ม แต่ไม่รวมถึงบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกประกาศกำหนดไว้แล้ว - แบ่งประเภทของบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ที่ต้องถูกควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ออกเป็น 2 ขนาด คือ (1) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยที่มีพื้นที่บ่อต่ำกว่า 10 ไร่ จะถูกควบคุมเฉพาะในเรื่องของค่าความเป็นกรด-ด่าง และค่าความเค็ม (2) บ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยที่มีพื้นที่บ่อตั้งแต่ 10 ไร่ ขึ้นไป จะถูกควบคุมในเรื่อง ค่าความเป็นกรด - ด่าง ค่าความเค็ม ค่าบีโอดี ค่าสารแขวนลอย ค่าแอมโมเนีย ค่าฟอสฟอรัสรวม ค่าไนโตรเจนซัลไฟด์ ค่าไนโตรเจนรวม - การเก็บตัวอย่างน้ำให้เก็บแบบจ้วงจากจุดที่มีการระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม - รายละเอียดของวิธีการตรวจสอบน้ำทิ้งแต่ละพารามิเตอร์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 84 ง 13 กรกฎาคม 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (14 กรกฎาคม 2550)
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535			
ประกาศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2547 และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน - น้ำทิ้งจากโรงงานที่มีระบบบำบัดน้ำเสียและต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม จะไม่รวมถึงน้ำทิ้งที่เป็นน้ำหล่อเย็นซึ่งไม่มีการปนเปื้อนและทำให้เกิดความสกปรกในรูปบีโอดี หรือซีโอดี ด้วย - กำหนดให้โรงงานตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่อง 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 181 ง 22 พฤศจิกายน 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (23 พฤศจิกายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
<p>ประกาศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ความ เห็นชอบให้โรงงานที่ต้องมี ระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้ง เครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์ พิเศษและเครื่องมือหรือ เครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2550 (ต่อ)</p>	<p>อุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ.2547 และปี พ.ศ.2548 โรงงานลำดับที่ 4 ถึงลำดับที่ 11 โรงงานลำดับที่ 13 โรงงานลำดับที่ 15 ถึงโรงงานลำดับที่ 20 และโรงงานลำดับที่ 52 ติดตั้งเครื่องวัดค่าบีโอดีอัตโนมัติ และให้โรงงานในลำดับที่ 22 ลำดับที่ 24 ลำดับที่ 29 ลำดับที่ 38 ลำดับที่ 40 ลำดับที่ 42 ลำดับที่ 44 และลำดับที่ 49 ติดตั้งเครื่องวัดค่าซีโอดีอัตโนมัติ รวมทั้งกำหนดให้โรงงานในลำดับที่ 101 ติดตั้งเครื่องวัดค่าบีโอดีหรือค่าซีโอดีอัตโนมัติ หรือติดตั้งเครื่องวัดค่าบีโอดีและค่าซีโอดีอัตโนมัติ แล้วแต่กรณี</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดคุณสมบัติของเครื่องวัดค่าบีโอดีและค่าซีโอดีอัตโนมัติ และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ของเครื่องมือดังกล่าว - กำหนดให้โรงงานที่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศดังกล่าวต้องเชื่อมต่อและใช้งานกับระบบตรวจสอบมลพิษระยะไกลแบบอัตโนมัติของกรมโรงงานตลอดเวลาที่มีการดำเนินการ 		
พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550			
<p>พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550</p>	<p>โดยที่ประเทศไทยมีนโยบายที่จะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสาร ค.ศ. 1978 ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 เพื่อร่วมมือกับนานาประเทศในการป้องกันมลพิษในทะเล อันเนื่องมาจากการปล่อยทิ้งสารที่เป็นอันตรายจากเรือ หรือจากสิ่งก่อสร้างในทะเล ทั้งที่ติดตื้นอยู่กับที่หรือที่ลอยน้ำได้ และตามอนุสัญญาดังกล่าวกำหนดให้รัฐภาคีห้ามมิให้เรือที่อยู่ในบังคับของรัฐละเมิดข้อกำหนดของอนุสัญญา และต้องจัดให้มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดจึงมีการบัญญัติให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น 14. ของ มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481</p> <p>“14. “สารที่เป็นอันตราย” หมายความว่า น้ำมันหรือสารอินใด ซึ่งเมื่อปล่อยทิ้งลงสู่ทะเลแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในทะเล หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อความงามตามธรรมชาติ หรือรบกวนการใช้ประโยชน์อื่นๆ อันชอบด้วยกฎหมายจากทะเลตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีประกาศกำหนด”</p> <p>- ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 53/1 และมาตรา 53/2 แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481</p> <p>“มาตรา 53/1 ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือไทยปล่อยทิ้งหรือทำให้สารที่เป็นอันตรายหรือสิ่งใดๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่พ้นจากเรือลงสู่ทะเลไม่ว่าบริเวณใดๆ เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนดในมาตรา 53/2 ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เป็นการปล่อยทิ้งจากการสำรวจการแสวงหาประโยชน์ หรือจากกระบวนการเกี่ยวกับทรัพยากรแรบนพื้นท้องทะเลนอกชายฝั่ง หรือเป็นการปล่อยทิ้งเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อันชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการลดหรือการควบคุมมลพิษการปล่อยทิ้งตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการรั่ว การกำจัด การหก การซึม การสูบ การแพร่ กระจายหรือการเทสารที่เป็นอันตรายหรือสิ่งใดๆ ที่มีสารที่เป็น</p> <p style="text-align: right;">/อันตราย...</p>	<p>เล่ม 124 ตอนที่ 26 ก 6 มิถุนายน 2550</p>	<p>ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (7 มิถุนายน 2550)</p>

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางน้ำ			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 (ต่อ)	<p>อันตรายปนอยู่ด้วยบัพัญญูติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมหรือเจ้าของสิ่งก่อสร้างในทะเลทั้งที่ติดตริงอยู่กับที่หรือที่ลอยน้ำได้ซึ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อการสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียม หรือสนับสนุนการสำรวจ หรือผลิตปิโตรเลียม หรือการสำรวจและแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในทะเลด้วยมาตรา 53/2 ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดชั้นและรายชื่อของสารที่เป็นอันตรายมาตรฐานการควบคุม การปล่อยทิ้งสารที่เป็นอันตราย และวิธีการกำจัดสารที่เป็นอันตราย”</p> <p>- ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 67/1 แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481</p> <p>“มาตรา 67/1 ผู้ใดฝ่าฝืนบัพัญญูติมาตรา 53/1 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และต้องชดใช้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดหรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วย</p> <p>ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามมาตรา 53/1 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด แล้วให้ส่งพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินคดีต่อไป ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ดำเนินการกำจัดหรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วยตนเองในเวลาที่ใกล้เคียงกับเหตุที่เกิดขึ้นแล้ว ให้ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง”</p>		

กฎหมายเกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและเสียง

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535			
ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550) เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มข้อ 5/1 ลงในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ ฉบับลงวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2548 ด้วยข้อความดังต่อไปนี้ “ข้อ 5/1 ให้กำหนดมาตรฐานไอเสียจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ที่จดทะเบียน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 ไว้ดังต่อไปนี้ (1) ค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ต้องไม่เกินร้อยละ 2.5 โดยปริมาตรที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ (2) ค่าก๊าซไฮโดรคาร์บอน ต้องไม่เกิน 1,000 ส่วนในล้านส่วนที่วัดได้ด้วยเครื่องมือ” - ยกเลิกความในข้อ 6 ของประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ ฉบับลงวันที่ 13 ตุลาคม 2548 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 6 วิธีการตรวจวัดค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียของรถจักรยานยนต์ตามข้อ 4 ข้อ 5 และ ข้อ 5/1 ให้ทำตามขั้นตอน ในประกาศฉบับนี้ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 29 ง 14 มีนาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (15 มีนาคม 2550)
ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน	ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540) เรื่อง การกำหนดมาตรฐานค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์และก๊าซไฮโดรคาร์บอนจากท่อไอเสียรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แก๊สโซลีน ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2540 และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน ซึ่งหลักการส่วนใหญ่เป็นไปตามประกาศฉบับเดิม มีเพิ่มเติมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานไอเสียท่อไอเสียของรถยนต์ที่จดทะเบียนใหม่ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 ทุกประเภทจะต้องมีค่าก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ไม่เกินร้อยละ 0.5 เมื่อวัดด้วยเครื่องมือและก๊าซไฮโดรคาร์บอนไม่เกินร้อยละ 100 ส่วนในล้านส่วนเมื่อวัดด้วยเครื่องมือ รวมทั้งได้นำเนื้อหาของวิธีการตรวจวัดที่แต่เดิมอยู่ในภาคผนวกมาไว้ในประกาศแทน	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 29 ง 14 มีนาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (15 มีนาคม 2550)
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2550) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกความใน (3) ของข้อ 2 ของประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ลงวันที่ 17 เมษายน 2538 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(3) ค่าเฉลี่ยของก๊าซโอโซนในเวลา 1 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 0.10 ส่วนในล้านส่วน หรือไม่เกิน 0.20 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และในเวลา 8 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 0.07 ส่วนในล้านส่วน หรือไม่เกิน 0.14 มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร” <p style="text-align: right;">/ยกเลิก...</p>	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 58 ง 14 พฤษภาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (15 พฤษภาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 28 (พ.ศ. 2550) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกความในข้อ 6 ของประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ลงวันที่ 17 เมษายน 2538 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 6 การวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์หรือก๊าซโอโซน ให้ดำเนินการดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) การวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ในเวลา 1 ชั่วโมง ให้ใช้เครื่องวัดระบบเคมีลูมิเนสเซน หรือระบบอื่นที่กรมควบคุมมลพิษให้ความเห็นชอบ และ (2) การวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซโอโซนในเวลา 1 ชั่วโมง หรือในเวลา 8 ชั่วโมง ให้ใช้เครื่องวัดระบบเคมีลูมิเนสเซน หรือระบบอื่นที่กรมควบคุมมลพิษให้ความเห็นชอบ” 		
ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แบบเครื่องหมาย และแบบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	<p>ให้ยกเลิกประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แบบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2547 และประกาศให้ใช้เครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” และ “ห้ามใช้เด็ดขาด” และแบบคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามที่กำหนดใหม่ในประกาศฉบับนี้ โดยได้แก้ไขแบบของเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” และ “ห้ามใช้เด็ดขาด” สำหรับรถยนต์ให้มีขนาดเล็กลงและนำข้อความบางส่วนไปจัดพิมพ์ไว้ทางด้านหลังของสติ๊กเกอร์แทน และให้ติดไว้ด้านนอกของกระจกบังลมด้านซ้ายมือของผู้ขับขี่ ส่วนของรถจักรยานยนต์ และเรือให้ใช้ขนาดเดิม โดยรถจักรยานยนต์ให้ติดไว้ที่ด้านข้างของถังน้ำมันทั้งสองข้าง และเรือให้ติดไว้ที่กราบเรือทั้งสองด้าน หากไม่สามารถติดในตำแหน่งที่กำหนดไว้ได้ให้ติดไว้ที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของรถยนต์ จักรยานยนต์ หรือเรือ ที่สามารถมองเห็นได้ง่ายและชัดเจน</p>	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 72 ง 13 มิถุนายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (14 มิถุนายน 2550)
ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง เครื่องวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละออง ซึ่งทำงานโดยระบบอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ	<p>ให้ยกเลิกประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง เครื่องวัดหาค่าเฉลี่ยของก๊าซหรือฝุ่นละออง ซึ่งทำงานโดยระบบอื่นที่กรมควบคุมมลพิษเห็นชอบ ฉบับลงวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2546 และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน เนื่องจากประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดให้มีการหาค่าเฉลี่ยของก๊าซโอโซนในเวลา 8 ชั่วโมง เพิ่มเติมจากของเดิมที่ให้หาค่าเฉลี่ยเฉพาะในเวลา 1 ชั่วโมงเท่านั้น</p>	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 98 ง 16 สิงหาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (17 สิงหาคม 2550)
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2550) เรื่อง ค่าระดับเสียงรบกวน	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2543) ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2543 เรื่อง ค่าระดับเสียงรบกวน - กำหนดระดับเสียงรบกวนเท่ากับ 10 เดซิเบลเอ หากระดับการรบกวนที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าระดับเสียงรบกวนตามที่ระบุให้ถือว่าเป็นเสียงรบกวน - วิธีการตรวจวัดระดับเสียงพื้นฐาน ระดับเสียงขณะไม่มีการรบกวน การตรวจวัดและคำนวณระดับเสียงขณะมีการรบกวน การคำนวณค่าระดับการรบกวน และแบบบันทึกการตรวจวัดเสียงรบกวนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษประกาศในราชกิจจานุเบกษา 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 98 ง 16 สิงหาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (17 สิงหาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 30 (พ.ศ. 2550) เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ โดยทั่วไปเป็นเวลา 1 ปี	- กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds: VOCs) จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ เบนซีน ไวนิลคลอไรด์ 1,2 - ไดคลอโรอีเทน ไตรคลอโรเอทิลีน ไดคลอโรมีเทน 1,2 ไดคลอโรโพรเพน เตตระคลอโรเอทิลีน คลอโรฟอร์ม 1,3 - บิวทาไดอิน ในเวลา 1 ปี โดยมีค่ามาตรฐานแตกต่างกันไปแต่ละชนิด พร้อมด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายดังกล่าว	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 143 ง 28 กันยายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (29 กันยายน 2550)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากโรงสีข้าว	- ให้ความหมายของคำว่า “โรงสีข้าว” “ฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากโรงสีข้าว” และ “ฝุ่นละอองหรืออนุภาคขนาดเล็ก” - ฝุ่นละอองฟุ้งกระจายที่มีอนุภาคขนาดเล็กจากโรงสีข้าวจะต้องมีความแตกต่างของความเข้มข้นฝุ่นละอองหรืออนุภาคขนาดเล็กระหว่างจุดตรวจวัดเหนือลมและจุดตรวจวัดใต้ลมไม่เกิน 100 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 161 ง 24 ตุลาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (25 ตุลาคม 2550)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงสีข้าวทุกประเภทเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ	- ให้ความหมายของคำว่า “โรงสีข้าว” “ฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากโรงสีข้าว” “หม้อไอน้ำ” “ค่าความทึบแสง” และ “ฝุ่นละอองหรืออนุภาคขนาดเล็ก” - ยกเลิกประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ ลงวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2547 - กำหนดให้โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำ และโรงสีข้าวทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 20 ตันต่อวันขึ้นไปเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งจะต้องควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ - โรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำจะต้องถูกควบคุมค่าความทึบแสงจากปล่องนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ส่วนโรงสีข้าวทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 20 ตันต่อวันขึ้นไปจะต้องถูกควบคุมค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองฟุ้งกระจายเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 161 ง 24 ตุลาคม 2550	สำหรับโรงสีข้าวที่ใช้หม้อไอน้ำทุกขนาดมีผลบังคับใช้ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (25 ตุลาคม 2550) โรงสีข้าวทุกประเภทที่มีกำลังการผลิตมากกว่า 20 ตันต่อวันขึ้นไปมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (21 เมษายน 2551)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากท่าเรือ	- ให้ความหมายของคำว่า “ท่าเรือ” “ค่าความทึบแสงของฝุ่นละออง” “ฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย” และ “เครื่องวัดความทึบแสง” - กำหนดมาตรฐานค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองฟุ้งกระจายจากท่าเรือออกเป็นสองระยะ คือ ระยะแรกนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะต้องมีค่าความทึบแสงไม่เกินร้อยละ 15 เมื่อวัดด้วยเครื่องวัดความทึบแสง และระยะที่สองเมื่อพ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะต้องมีค่าความทึบแสงไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อวัดด้วยเครื่องวัดความทึบแสง	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 188 ง 3 ธันวาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 ธันวาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดให้ทำเรือบางประเภท เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะ ต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้ง อากาศเสียสู่บรรยากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความหมายของคำว่า “ทำเรือ” และกำหนดให้ทำเรือดังต่อไปนี้ เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ <ol style="list-style-type: none"> (1) ทำเรือเพื่อการบรรทุกหรือขนถ่ายแร่ปิซม ถ่านหิน หรือ ทราย (2) ทำเรือเพื่อการบรรทุกหรือขนถ่ายผลิตภัณฑ์ของปูนซีเมนต์ ได้แก่ ปูนขาว ปูนซีเมนต์และ/หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน (3) ทำเรือเพื่อการบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าทางการเกษตร เช่น มันสำปะหลัง มันเส้น ข้าวโพด ข้าวสาลี หรือสินค้าทางการเกษตร อื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน - ห้ามเจ้าของหรือผู้ครอบครองทำเรือ ปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่ บรรยากาศ เว้นแต่จะได้ทำการบำบัดอากาศเสียให้เป็นไปตามมาตรฐาน ค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองที่กระจายจากทำเรือ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 188 ง 3 ธันวาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 ธันวาคม 2550)
ประกาศ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง วิธีการตรวจวัดระดับ เสียงพื้นฐาน ระดับเสียง ขณะไม่มีการรบกวน การ ตรวจวัดและคำนวณระดับ เสียงขณะมีการรบกวน การ คำนวณค่าระดับการรบกวน และแบบบันทึกการตรวจวัด เสียงรบกวน	คณะกรรมการควบคุมมลพิษออกประกาศวิธีการตรวจวัดระดับเสียง พื้นฐาน ระดับเสียงขณะไม่มีการรบกวน การตรวจวัดและคำนวณ ระดับเสียงขณะมีการรบกวน การคำนวณค่าระดับการรบกวน และ แบบบันทึกการตรวจวัดเสียงรบกวน กำหนดนิยามคำว่า “เสียงรบกวน” “ระดับเสียงพื้นฐาน” “ระดับเสียงขณะมีการรบกวน” “ระดับเสียง ขณะไม่มีการรบกวน” รวมถึงขั้นตอนและวิธีการตรวจวัดเสียง	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 145 ง 28 กันยายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (29 กันยายน 2550)
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511			
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3533 (พ.ศ.2549) ออกตามความในพระราช บัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม มลพิษทางเสียง ที่เกิดจากยานยนต์ตั้งแต่ 4 ล้อ ขึ้นไป	เพื่อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมลพิษทางเสียงที่เกิด จากยานยนต์ตั้งแต่ 4 ล้อ ขึ้นไป มาตรฐานเลขที่ มอก. 2264 - 2549 เช่น คุณลักษณะของท่อไอเสียที่ต้องการ รูปแบบ วิธีการยื่นคำขอ รับคำรับรอง การแสดงเครื่องหมายรับรอง วิธีการและเครื่องมือที่จะ ใช้ตรวจวัดระดับเสียงที่เกิดจากรถยนต์ เป็นต้น	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 16 ง 8 กุมภาพันธ์ 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (9 กุมภาพันธ์ 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศและเสียง

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3606 (พ.ศ. 2549) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดใหญ่ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด เฉพาะด้านความปลอดภัย : สารมลพิษจากเครื่องยนต์ ระดับที่ 4	เพื่อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดใหญ่ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยการอัด เฉพาะด้านความปลอดภัย : สารมลพิษจากเครื่องยนต์ ระดับที่ 4 มาตรฐานเลขที่ มอก. 2315-2549 เช่น คุณลักษณะของเครื่องยนต์ที่ต้องการ รูปแบบ วิธีการยื่นคำขอรับคำรับรอง การแสดงเครื่องหมายรับรอง วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ตรวจวัดมลพิษที่เกิดขึ้นจากเครื่องยนต์ การติดตั้งเครื่องยนต์ ทรูกลของเครื่องยนต์ เป็นต้น	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 43 ง 9 เมษายน 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (10 เมษายน 2550)
พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542			
กฎกระทรวงควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550	กำหนดให้สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ก คลังน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่เก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการรับและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง สถานที่ที่มีการรับและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง โดยระบบขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อและจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงภายในสถานที่ดังกล่าวข้างต้น และสถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และในจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด รวมทั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงประเภท ข และสถานที่อื่น ในเขตพื้นที่ทั่วประเทศจะต้องติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิงลักษณะที่ 1 หรือลักษณะที่ 2 แล้วแต่กรณี ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยอุปกรณ์แต่ละประเภทที่ติดตั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งจะต้องมีการทดสอบประสิทธิภาพของระบบเป็นระยะๆ ในระหว่างที่ยังคงมีการใช้งานตามปกติ	เล่ม 124 ตอนที่ 7 ก 26 มกราคม 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (27 มกราคม 2550)
พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542			
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550	จัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกขึ้นในรูปแบบองค์การมหาชน เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการที่จะนำไปสู่การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกและโครงการตามกลไกพัฒนาที่สะอาด เพื่อให้การบริหารงานโครงการดังกล่าวมีความเป็นเอกภาพและคล่องตัวในการดำเนินงาน และเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ โดยกำหนดวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การดังกล่าว อำนาจหน้าที่ รายได้ ทุน ทรัพย์สิน และการบริหารดำเนินกิจการขององค์การดังกล่าว	เล่ม 124 ตอนที่ 31 ก 6 กรกฎาคม 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (7 กรกฎาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535			
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การจัดทำรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2550	กำหนดให้โรงงานบางประเภทและบางขนาดที่มีมลพิษทางน้ำและมลพิษทางอากาศต้องจัดทำรายงานโดยข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดทำรายงานแยกออกเป็นสองกลุ่ม คือ “กลุ่ม M” ข้อมูลที่ได้มาจากรววจวิเคราะห์ตามมาตรฐานที่กรมโรงงานฯ ประกาศกำหนดและ “กลุ่ม C” เป็นข้อมูลที่ได้จากการคำนวณตามวิธีการที่ยอมรับในระดับสากล เช่น การคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์ หรือการคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้ รูปแบบของรายงาน จุดเก็บตัวอย่างค่าพารามิเตอร์ที่จะต้องเก็บมาตรวจวิเคราะห์ และความถี่ในการจัดเก็บตัวอย่างให้เป็นไปตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมประกาศกำหนด	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 115 ง 17 กันยายน 2550	วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (18 กันยายน 2550)
ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง การส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง (Continuous Emission Monitoring Systems : CEMS) พ.ศ. 2550	จากประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานประเภทต่างๆ ต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษเพื่อตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงกำหนดการส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป็นระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมหรือระบบเครือข่ายโทรศัพท์หรือ ระบบสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) มีการกำหนดรายละเอียดในการส่งข้อมูลในแต่ละพื้นที่ และกำหนดคุณลักษณะเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับการเชื่อมโยงระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 196 ง 17 ธันวาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (14 มิถุนายน 2551)
ระเบียบกรมโรงงานอุตสาหกรรม ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน พ.ศ. 2550	กำหนดคำนิยามของ “ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์เอกชน” “สารมลพิษ” “ผู้ควบคุมดูแล ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์” “เจ้าหน้าที่ประจำห้องปฏิบัติการวิเคราะห์” คุณสมบัติที่ห้องปฏิบัติการจะต้องมี รวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์จะต้องมี วิธีการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ หน้าที่ และความรับผิดชอบของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ รวมถึงกำหนดโทษของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ที่ขาดคุณสมบัติ	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 74 ง 18 มิถุนายน 2550	ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (18 มิถุนายน 2550)
พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535			
ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วเป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549	ให้ยกเลิกความในตอนที่ห้าของประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว ที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร ฉบับลงวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2546 และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน “ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปจนถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2550”	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 10 ง 29 มกราคม 2550	ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาจนถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2550 (29 มกราคม 2550 จนถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเก็บรักษา การขนส่ง การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบ และการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 สำหรับการค้าปลีกวัตถุอันตราย ก๊าซปิโตรเลียมที่กรมธุรกิจพลังงานรับผิดชอบ พ.ศ. 2549	ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตสำหรับวัตถุอันตราย และไม่ต้องขึ้นทะเบียนสำหรับวัตถุอันตราย ตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง และมาตรา 36 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ร้านจำหน่ายก๊าซหรือโรงเก็บก๊าซที่มีปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวรวมกันไม่เกิน 300 กิโลกรัม ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตมีไว้ในครอบครองก๊าซปิโตรเลียมเหลว ผู้ซื้อรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวจากผู้ค้ำประกันก่อน ผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองก๊าซปิโตรเลียมเหลวต้องมีบุคลากรที่รับผิดชอบดูแลร้านจำหน่ายก๊าซ โรงเก็บก๊าซ หรือการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ได้ผ่านการฝึกอบรม เรื่องก๊าซปิโตรเลียมเหลว ร้านจำหน่ายก๊าซต้องตั้งอยู่ในอาคารเอกเทศไม่ตั้งอยู่ในตึกแถว ห้องแถว อาคารชุดภายในอาคารสรรพสินค้าหรืออาคารแสดงสินค้า กำหนดลักษณะสถานที่ตั้งและเก็บถังก๊าซหุงต้มทั้งแบบที่อยู่ภายในอาคารบริการและที่อยู่ภายนอกอาคารบริการ วิธีการติดตั้งถังก๊าซหุงต้มในร้านจำหน่ายก๊าซ การเก็บรักษาถังปิโตรเลียมเหลวของร้านจำหน่ายก๊าซ ร้านจำหน่ายก๊าซต้องจัดให้มีเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง หรือน้ำยาดับเพลิง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่น กำหนดลักษณะและระยะปลอดภัยที่โรงเก็บก๊าซต้องมี วิธีการเก็บรักษาถังปิโตรเลียมเหลวของโรงเก็บก๊าซ วิธีการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ปริมาณเกิน 300 กิโลกรัม การติดตั้งระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และบริภัณฑ์ ของร้านจำหน่ายก๊าซ อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดที่จะนำมาใช้ในบริเวณอันตรายต้องเป็นชนิดทนการระเบิด และได้รับการรับรองจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 6 ง 16 มกราคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (17 มกราคม 2550)
ประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และมาตรฐานความปลอดภัยของสถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติที่กรมธุรกิจพลังงานรับผิดชอบ พ.ศ. 2550	สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานความปลอดภัย โดยสถานที่ตั้งของสถานที่ใช้ก๊าซต้องไม่ขัดต่อกฎหมายอื่น การออกแบบที่เกี่ยวกับสถานที่ใช้ก๊าซต้องกระทำโดยวิศวกรออกแบบ กำหนดระยะควบคุมความปลอดภัยของสถานี่ควบคุมและหรือเครื่องสูบน้ำร้อนก๊าซ ถังเก็บและจ่ายก๊าซต้องติดตั้งอุปกรณ์เป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กำหนดลักษณะภาชนะบรรจุก๊าซ ถังเก็บและจ่ายก๊าซและถังขนส่งก๊าซ มาตรฐานความดัน อุณหภูมิ และอัตราการไหลของก๊าซต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซโดยเฉพาะและมีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม การก่อสร้างและการติดตั้งสถานี่ควบคุม ภาชนะบรรจุก๊าซ เครื่องสูบน้ำร้อนก๊าซ ระบบท่อก๊าซ และอุปกรณ์ก๊าซ ให้เป็นไปตามที่กรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด อาคารสถานี่ควบคุมต้องเป็นอาคารชั้นเดียว หลังคาต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ ต้องมีเครื่องดับเพลิง ไว้ในที่ที่สามารถนำออกมาใช้ได้ง่ายและต้องตรวจสอบอย่างน้อย 6 เดือน ต่อ 1 ครั้ง	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 13 ง 2 กุมภาพันธ์ 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (3 กุมภาพันธ์ 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ยกเว้นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการนำเข้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550	การนำเข้าหรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ที่มีวัตถุประสงค์ใช้เป็นสารมาตรฐานเปรียบเทียบในการวิเคราะห์และการศึกษาวิจัย ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 โดยจะต้องมีปริมาณไม่เกิน 1,000 กรัม และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมวิชาการเกษตรก่อน	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 23 ง 28 กุมภาพันธ์ 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (1 มีนาคม 2550)
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การประกันภัยความเสียหายจากการขนส่งวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	ขยายเวลาการบังคับใช้กฎหมายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมเรื่อง การประกันภัยความเสียหายจากการขนส่งวัตถุอันตราย พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 26 มกราคม 2549 เนื่องจากหน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องยังขาดความพร้อมในการที่จะปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 27 ง 8 มีนาคม 2550	(1 พฤศจิกายน 2550)
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ที่กรมปศุสัตว์รับผิดชอบ พ.ศ. 2550	ผู้มีความประสงค์จะดำเนินการผลิต หรือนำเข้า ซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ที่กรมปศุสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัตถุอันตรายนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยให้ผู้ผลิตแจ้งภายใน 15 วัน นับแต่วันผลิตครั้งแรก และให้ผู้นำเข้าแจ้งก่อนนำวัตถุอันตรายออกจากด่านศุลกากรในการนำเข้าครั้งแรก และให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า แจ้งเป็นประจำทุกปีภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 32 ง 20 มีนาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (21 มีนาคม 2550)
ประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลว พ.ศ. 2550	กำหนดให้ผู้ซบซึ่รถยนต์ที่ใช้บรรทุกก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่มีปริมาณเกิน 300 กิโลกรัมและต้องผ่านการฝึกอบรมเรื่องก๊าซปิโตรเลียมเหลวและรถยนต์ที่ใช้บรรทุกก๊าซปิโตรเลียมเหลว ต้องจดทะเบียน ประเภทรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย.3) ชนิด กระบะบรรทุกและต้องมีหลังคาหรือโครงที่แข็งแรงป้องกันการกระเด็นหรือกระจายของถังก๊าซหุงต้มและหรือกระป๋องก๊าซออกจากตัวรถยนต์ และให้มีประตูปิด - เปิดด้านหลัง โดยปิดประตูตลอดเวลาในระหว่างการขนส่ง พื้นของรถยนต์ต้องรองด้วยวัสดุที่ทำให้เกิดประกายไฟจากการเสียดสีได้ยาก ถังก๊าซหุงต้มต้องตั้งให้ล้นปิดเปิดอยู่ข้างบนตลอดเวลาที่มีการขนส่ง ห้ามวางถังก๊าซหุงต้มในลักษณะนอนหรือตะแคง ผู้ซบซึ่รถยนต์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายในระหว่างการขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างเคร่งครัด	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 99 ง 17 สิงหาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (18 สิงหาคม 2550)
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้าง พ.ศ. 2550	- ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง ผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้าง ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2548 - ผู้มีวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 หรือชนิดที่ 3 ไว้ในครอบครองเพื่อใช้รับจ้างต้องจัดให้มีผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีและเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมและการทดสอบความรู้ตามหลักสูตรและหน่วยงาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด และต้องอบรมหลักสูตรต่อเนื่องความรู้ผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้าง /การจัดการ...	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 115 ง 17 กันยายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (18 กันยายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตราย เพื่อใช้รับจ้าง พ.ศ. 2550 (ต่อ)	การจัดการแอมलगและสัตว์อื่น ทุก 3 ปีตามหลักสูตรและหน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด ผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายเพื่อใช้รับจ้างต้องเป็นพนักงานประจำของสถานประกอบการมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้รับจ้าง และไม่มีชื่อเป็นผู้ควบคุมอยู่ในสถานที่ประกอบการแห่งอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน โดยผู้ควบคุมการใช้วัตถุอันตรายมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากร เกี่ยวกับการจัดการแอมलगและสัตว์อื่นและป้องกันอันตรายอันจะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม		
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2546 - ยกเลิกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2548 - พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด - พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ทั่วราชอาณาจักรเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด ยกเว้น นายอำเภอ หัวหน้าศูนย์บริหารศัตรูพืช เกษตรอำเภอ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 141 ง 27 กันยายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (28 กันยายน 2550)
ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุอันตรายตามบัญชี ก. เป็นวัตถุอันตรายที่ควบคุมตามรายชื่อหรือที่มีชื่ออื่นแต่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีอย่างเดียวกัน - วัตถุอันตรายตามบัญชี ข. เป็นวัตถุอันตรายที่ควบคุมตามกลุ่มสารหรือตามคุณสมบัติการใช้ประโยชน์ <p>การควบคุมวัตถุอันตรายรายการเดียวกัน ให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการกำกับดูแลวัตถุอันตรายเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หากมีการนำวัตถุอันตรายไปใช้กิจการที่อยู่ในความรับผิดชอบของอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยที่หน่วยงานนั้นยังไม่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมให้มีการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การควบคุมการผลิตผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายให้ควบคุมสารเข้มข้นที่นำมาใช้เป็นสารตั้งต้นในการผลิตผลิตภัณฑ์นั้นด้วย</p>	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 182 ง 22 พฤศจิกายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (23 พฤศจิกายน 2550)
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ยกเลิกความในข้อ 8 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2547 - มีการกำหนดสำนักงานและด่านศุลกากรที่นำเข้าวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 182 ง 22 พฤศจิกายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (23 พฤศจิกายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การฝึกอบรมบุคลากรที่ รับผิดชอบดูแลร้านจำหน่าย ก๊าซ โรงเก็บก๊าซ หรือการขนส่ง ก๊าซปิโตรเลียมเหลว พ.ศ. 2550	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในตำแหน่งผู้ควบคุมดูแลการจำหน่ายก๊าซหรือ โรงเก็บก๊าซซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมการปฏิบัติงานทั้งใน ตำแหน่งผู้ขนส่งก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามประกาศกระทรวง พลังงานต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จากร้านจำหน่ายก๊าซหรือโรงเก็บก๊าซไม่น้อยกว่า 3 ปีหรือจบ การศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และในตำแหน่ง พนักงานส่งก๊าซ ต้องมีใบอนุญาตขับขี่ตามที่กรมการขนส่งทางบก กำหนดไม่น้อยกว่า 2 ปี ผู้ฝึกอบรมบุคลากรต้องแจ้งให้กรมธุรกิจพลังงานทราบก่อนการฝึก อบรมบุคลากรที่รับผิดชอบดูแลร้านจำหน่ายก๊าซล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน พร้อมด้วยรายละเอียด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่จะได้รับ หนังสือรับรองต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 198 ง 20 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (21 ธันวาคม 2550)
ประกาศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ ความเห็นชอบให้เป็นหน่วย ตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ พ.ศ. 2550	หน่วยตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ มี 2 ประเภท คือ - หน่วยตรวจสอบที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้ทำการตรวจสอบที่นำมาใช้ในการบรรจุก๊าซ - หน่วยตรวจสอบที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้ทำการตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซโดยมีการกำหนด มาตรฐาน ในการตรวจสอบ การเก็บรวบรวมข้อมูล มีผู้รับรองผลการตรวจ สอบ รวมถึงกำหนดลักษณะสถานที่ที่จะตั้งเป็นหน่วยตรวจสอบ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจสอบ และกำหนดขั้นตอนและ วิธีการเพื่อขอความเห็นชอบเป็นหน่วยตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมโรงงานอุตสาหกรรม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 204 ง 27 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (28 ธันวาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง วิธีการและข้อกำหนดในการ ตรวจสอบการเลิกการใช้ก๊าซ ณ สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. 2550	การแจ้งเลิกการใช้ก๊าซของสถานที่ใช้ก๊าซ ให้ยื่นเรื่องเลิกการใช้ก๊าซ พร้อมต้นฉบับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายของ สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติต่อกรมธุรกิจพลังงาน เมื่อได้แจ้งเลิก การใช้ก๊าซของสถานที่ใช้ก๊าซ ผู้ใช้ก๊าซต้องจัดให้มีการทดสอบและ ตรวจสอบโดยวิศวกรว่าผู้ใช้ก๊าซเลิกการนำก๊าซมาใช้ในสถานที่ใช้ก๊าซ และตรวจสอบภาชนะบรรจุก๊าซ ถังเก็บและจ่ายก๊าซ ถังขนส่งก๊าซ และระบบท่อก๊าซ ว่ามีก๊าซค้างอยู่หรือไม่ เมื่อได้ตรวจสอบและ เห็นว่ามีความปลอดภัยและถูกต้องตามประกาศกระทรวงพลังงาน กำหนดแล้ว ให้ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายของ สถานที่ใช้ก๊าซนั้นถือเป็นอันสิ้นสุดลงนับจากวันที่ยื่นเรื่องเลิกการ ใช้ก๊าซ	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 198 ง 20 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (21 ธันวาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานการ ก่อสร้าง และการติดตั้งสถานี ควบคุมภาชนะบรรจุก๊าซ เครื่องสูบน้ำระบบท่อก๊าซ และอุปกรณ์ก๊าซ พ.ศ. 2550	กำหนดอุปกรณ์หลักที่จะต้องมีในการติดตั้งสถานีควบคุม และกำหนด วิธีการในการติดตั้งภาชนะบรรจุก๊าซ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ และกำหนดการติดตั้งระบบท่อก๊าซ ล้วน อุปกรณ์ควบคุมความดันก๊าซ เกินพิกัดและอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานและ ความปลอดภัย โดยการตรวจสอบการติดตั้งสามารถกระทำโดย วิศวกรทดสอบและตรวจสอบได้ แต่ต้องไม่เป็นรายเดียวกับวิศวกร ออกแบบ ผู้ขออนุญาตจะต้องส่งผลการตรวจสอบการติดตั้งให้ กรมธุรกิจพลังงานทราบก่อนดำเนินการทดสอบและตรวจสอบ	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 198 ง 20 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (21 ธันวาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การขึ้นทะเบียนวิศวกร ออกแบบ และการออกใบ รับรองวิศวกร ทดสอบและ ตรวจสอบ พ.ศ. 2550	กำหนดคุณสมบัติและคุณสมบัติของวิศวกรออกแบบ และวิศวกรทดสอบ และตรวจสอบโดยกำหนดให้วิศวกรทดสอบและตรวจสอบ แบ่งเป็น 2 ประเภท เพื่อความเหมาะสมตามขอบเขต ขนาดและลักษณะงาน ตลอดจนสอดคล้องกับขีดความสามารถประสบการณ์ในความ พร้อมด้านบริหารจัดการ บุคลากร และเครื่องมือเครื่องใช้ในการ ทดสอบและตรวจสอบ และแบ่งเครื่องมือตรวจสอบออกตามงาน ตรวจสอบแต่ละประเภท วิศวกรออกแบบสถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมธุรกิจพลังงานจึงจะเริ่มดำเนินการได้ วิศวกรทดสอบและตรวจสอบต้องได้รับใบรับรองจากอธิบดีกรม ธุรกิจพลังงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานมอบหมายเป็น หนังสือก่อน จึงจะเริ่มดำเนินการได้	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 198 ง 20 ธันวาคม 2550	ตั้งแต่วันที่ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (20 ธันวาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง การกำหนดบริเวณอันตราย อุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า มาตรฐานขั้นต่ำระบบไฟฟ้า การตรวจสอบและการออก หนังสือรับรอง ให้ผู้ตรวจสอบ พ.ศ. 2550	กำหนดบริเวณอันตรายของสถานที่ใช้ก๊าซแบ่งเป็น 3 โซน โดยแบ่ง ตามความเข้มข้นของปริมาณก๊าซและช่วงเวลาที่ก๊าซอยู่ในบริเวณนั้น โดยมีการกำหนดระยะห่างของบริเวณอันตรายของสถานที่ใช้ก๊าซให้ แตกต่างกันแต่ละโซน ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ วัสดุภัณฑ์ และ เงื่อนไขในการเดินสายไฟฟ้าและการติดตั้งเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือ อุปกรณ์ไฟฟ้า ที่ใช้ในบริเวณอันตรายมีการกำหนดให้แตกต่างกัน แต่ละโซน กำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้า บุคคลและผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้าบุคคลผู้ที่จะขอเป็นผู้ตรวจสอบ ระบบไฟฟ้าบุคคลหรือผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้าบุคคลจะต้องยื่น คำขอใบรับรองพร้อมเอกสารและหลักฐานต่ออธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน ใบรับรองให้เป็นผู้ตรวจสอบระบบไฟฟ้าบุคคลหรือผู้ตรวจสอบ ระบบไฟฟ้าบุคคลที่กรมธุรกิจพลังงานออกให้มีอายุไม่เกิน 3 ปี	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 198 ง 20 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (21 ธันวาคม 2550)
ประกาศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขการอนุญาตให้นำ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว ที่เป็น วัตถุอันตรายเข้ามาใน ราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549	เพื่อกำหนดให้เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว 32 รายการ และชิ้นส่วนอุปกรณ์หรือส่วนประกอบของเครื่องใช้ ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว 32 รายการ เป็นวัตถุอันตรายจำพวกที่ 3 ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย การนำเข้าเพื่อใช้ซ้ำ ซ่อมแซม ดัดแปลง หรือคัดแยกหรือแปรสภาพ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำเข้า ชั่วคราวและส่งออกภายในไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันที่นำเข้า การนำเข้าเพื่อใช้สอยส่วนบุคคลและมีจำนวนพอสมควรแก่ฐานะ การนำเข้าโดยได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองตามพันธกรณีที่ประเทศไทย มีข้อผูกพัน หรือการนำเข้าเพื่อใช้ในการประชุมระหว่างประเทศ และมีปริมาณพอสมควร	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 146 ง 29 กันยายน 2550	(2 ตุลาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548			
<p>ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของผู้ประกอบการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2550</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดให้ผู้ประกอบการรับบำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วต้องมีหน้าที่จัดทำบัญชีแสดงจำนวนสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากแหล่งกำเนิดที่เข้าสู่โรงงานในแต่ละวัน ตรวจสอบเอกสารการได้รับอนุญาตให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วออกนอกเขตที่ตั้งของแหล่งกำเนิด รายชื่อ และปริมาณของเสียอันตราย ลักษณะของอาคาร และภาชนะที่จะใช้ในการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว 2) การบำบัดหรือกำจัดจะต้องจัดทำบัญชีแสดงจำนวนสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เข้าสู่ระบบบำบัดหรือกำจัด ระยะเวลาที่ต้องดำเนินการบำบัดหรือกำจัดให้แล้วเสร็จ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการบำบัดหรือกำจัดให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้จะต้องนำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วดังกล่าวไปให้สถานที่บำบัดหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานฯ ให้ทำการบำบัดต่อไป 3) กรณีผู้รับบำบัดหรือกำจัดประสงค์จะใช้วิธีฝังกลบ (ของเสียอันตราย) จะต้องจัดให้มีผู้ควบคุมที่มีคุณสมบัติตามที่กรมโรงงานฯ กำหนดด้วย แต่ถ้าจะใช้วิธีผสมเป็นเชื้อเพลิงหรือใช้เป็นวัตถุดิบในเตาเผาปูน หรือเตาเผาอื่นจะต้องจัดส่งรายงาน จัดทำบัญชี และจัดเก็บหลักฐานดังกล่าวไว้ให้ตรวจสอบ สำหรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองเตาเผาปูน หรือเตาเผาอื่นที่รับบำบัดหรือกำจัดต่อ จะต้องจัดทำบัญชีแสดงการรับมอบไว้ให้เป็นปัจจุบันทุกๆ สามสิบวัน และต้องออกหลักฐานให้กับผู้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่นำมาให้บำบัดหรือกำจัดต่อไว้ด้วย 	<p>เล่ม 124 ตอนพิเศษ 96 ง 14 สิงหาคม 2550</p>	<p>เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (13 กันยายน 2550)</p>
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550			
<p>พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550</p>	<p>โดยที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดบทนิยามคำว่า “มูลฝอย” ยังไม่ชัดเจน ซึ่งทำให้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยมีความซ้ำซ้อนกัน บทนิยามในเรื่อง “ราชการส่วนท้องถิ่น” และ “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งผลจากการปฏิรูประบบราชการเมื่อปี พ.ศ. 2545 ได้เปลี่ยนแปลงหน่วยงานกำกับดูแลราชการส่วนท้องถิ่น และยังมีหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่สนับสนุนและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จึงต้องปรับปรุงประกอบในคณะกรรมการสาธารณสุข นอกจากนี้การดำเนินงานเรื่องการจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยไม่ได้ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและกำหนดวิธีการในเรื่องดังกล่าวประกอบกับมิได้มีบทกำหนดโทษในเรื่องมูลฝอยติดเชื้อและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไว้รวมถึงสมควรกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกประกาศเรื่องที่เป็นรายละเอียดทางเทคนิควิชาการหรือเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามสภาพสังคม</p>	<p>เล่ม 124 ตอนที่ 28 ก 29 กันยายน 2550</p>	<p>วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (30 กันยายน 2550)</p>

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516			
<p>กฎกระทรวง กำหนดให้หินประดับ หรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายเป็นดินหรือทรายอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ.2516), ฉบับที่ 31 (พ.ศ.2520), ฉบับที่ 58 (พ.ศ.2528), ฉบับที่ 65 (พ.ศ.2530), ฉบับที่ 66 (พ.ศ.2531), ฉบับที่ 68 (พ.ศ.2532) ฉบับที่ 74 (พ.ศ.2537), ฉบับที่ 75 (พ.ศ.2537), ฉบับที่ 77 (พ.ศ.2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 - ให้ถือว่าใบอนุญาตระเบิดและย่อยหินที่เป็นหินอุตสาหกรรม ซึ่งออกให้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 77 (พ.ศ. 2539) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ให้ถือว่าเป็นประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ที่ยังมีอายุอยู่ในวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ต่อไป และให้ดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ - ให้ถือว่าให้ถือว่าใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเกี่ยวกับการขุดหรือลอกกรวด ทรายหรือดิน ตามลำดับที่ 3 (2) แห่งบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2545) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ที่ประกอบกิจการขุดหรือลอกดินเหนียวสี หรือดินซีเมนต์ และยังมีอายุอยู่ในวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ เป็นประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ โดยอนุโลม และให้ดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ - กำหนดชนิดของหินประดับหรือหินอุตสาหกรรมและดินหรือทรายเป็นดินหรือทรายอุตสาหกรรม 	<p>เล่ม 124 ตอนที่ 66 ก 11 ตุลาคม 2550</p>	<p>วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (12 ตุลาคม 2550)</p>
พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494			
<p>ระเบียบการทำเรือแห่งประเทศไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าอันตรายของท่าเรือกรุงเทพ พ.ศ. 2550</p>	<p>การแบ่งประเภทของสินค้าอันตรายของท่าเรือกรุงเทพออกเป็น 9 ประเภท กำหนดวิธีดำเนินการในกรณีเจ้าของหรือตัวแทนเจ้าของเรือ ซึ่งประสงค์จะนำสินค้าอันตรายเข้ามาในเขตท่าเรือกรุงเทพจะต้องดำเนินการ การขนถ่ายหรือการเก็บสินค้าอันตรายแต่ละกลุ่มจะมีการอนุญาตให้กระทำต่างกันได้ กำหนดวิธีดำเนินการในกรณีเจ้าของสินค้าหรือตัวแทนเจ้าของสินค้า ซึ่งประสงค์จะส่งสินค้าอันตรายออกนอกเขตท่าเรือกรุงเทพและการขนถ่ายหรือการเก็บสินค้าอันตรายแต่ละกลุ่มจะมีการอนุญาตให้กระทำต่างกันได้ การนำเข้าหรือส่งออกของเสียอันตรายจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ ตามที่อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัดและมาตรฐานที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดไว้โดยเคร่งครัดโดยจะต้องระบุคำว่า “Waste” ในแบบรายงานสินค้าอันตราย ภาชนะเปล่า และตู้สินค้าเปล่า ที่ผ่านการบรรจุสินค้าอันตรายและยังมิได้ทำความสะอาดในการนำเข้าหรือส่งออกต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับสินค้าอันตรายทุกประการ</p>	<p>เล่ม 124 ตอนพิเศษ 41 ง 4 เมษายน 2550</p>	<p>(19 มีนาคม 2550)</p>

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522			
ประกาศกรมการค้าต่างประเทศเรื่อง กำหนดชนิดหรือประเภทผักและผลไม้ที่ต้องมีหนังสือรับรองในการส่งออก พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมการค้าต่างประเทศเรื่อง กำหนดชนิดหรือประเภทผักและผลไม้ที่ต้องมีหนังสือรับรองในการส่งออก พ.ศ.2549 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2549 - ให้สินค้าและผลไม้ตามชนิดหรือประเภท และประเทศที่ส่งออกตามที่กำหนด เป็นสินค้าที่ผู้ส่งออกต้องมีหนังสือรับรองสารตกค้างของกรมวิชาการเกษตร ไปแสดงต่อกรมศุลกากรประกอบพิธีการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการควบคุมสารตกค้าง 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 55 ง 3 พฤษภาคม 2550	(30 เมษายน 2550)
พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.2518			
ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.2518 พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.2518 พ.ศ.2546 ลงวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ.2546 - ให้ผู้รับใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการค้าซึ่งประสงค์จะผลิตหรือนำหรือส่งปุ๋ยเคมีชนิดอื่นใดนอกจากปุ๋ยเคมีมาตรฐานเข้ามาในราชอาณาจักร ต้องนำปุ๋ยเคมีชนิดนั้นมาขึ้นทะเบียนพร้อมส่งมอบตัวอย่างภาชนะบรรจุหรือภาพถ่ายภาชนะบรรจุ ตัวอย่างปุ๋ยเคมีที่ขอขึ้นทะเบียนชนิดละ 50 กิโลกรัมพร้อมด้วยหลักฐานให้ครบถ้วนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เมื่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตรเห็นสมควรอนุญาตให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีสูตรใดหรือชนิดใดให้ออกไปสำคัญ การขึ้นทะเบียนปุ๋ยเคมีตามแบบท้ายประกาศ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 67 ง 4 มิถุนายน 2550	ตั้งแต่วันที่ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 มิถุนายน 2550)
พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ.2497			
กฎกระทรวง กำหนดวัตถุอันตรายและสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยาน พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิก กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2498) และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 - กำหนดวัตถุ สารและสัตว์ที่ถือว่าเป็นวัตถุอันตรายหรือสัตว์ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยาน และกำหนดข้อยกเว้นที่ไม่ถือว่าเป็นสารและวัตถุนั้นไม่เป็นวัตถุอันตรายซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานหรือบุคคลในอากาศยาน 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 73 ก 24 ตุลาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (25 ตุลาคม 2550)
พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522			
กฎกระทรวง กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถยนต์ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2547 - กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ซึ่งรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงต้องมี - ในกรณีที่มีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ดังต่อไปนี้เพิ่มเติมนอกจากที่กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์นั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด <p style="text-align: right;">/การติดตั้ง...</p>	เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก 18 มิถุนายน 2550	เมื่อพ้นกำหนด หกสิบวันนับแต่วัน ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (17 สิงหาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
กฎกระทรวง กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ.2550 (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องติดตั้งโดยผู้ติดตั้งที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี - ผู้ติดตั้งและผู้ตรวจและทดสอบต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดี 		
พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522			
ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบตัวถัง ลักษณะและมาตรฐานถังบรรจุวัตถุอันตรายของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ (ฉบับที่ 2)	ขยายเวลาการบังคับใช้ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบตัวถัง ลักษณะและมาตรฐานถังบรรจุวัตถุอันตรายของรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ลงวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2551	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 6 ง 16 มกราคม 2550	(1 มกราคม 2551)
กฎกระทรวง กำหนดเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 - กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ซึ่งรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิงต้องมี - ในกรณีที่มีการติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ดังต่อไปนี้เพิ่มเติมนอกจากที่กำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์นั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีประกาศกำหนด - การติดตั้งส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องติดตั้งโดยผู้ติดตั้งที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี - ผู้ติดตั้งและผู้ตรวจและทดสอบต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดี 	เล่ม 124 ตอนที่ 27 ก 18 มิถุนายน 2550	เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (17 สิงหาคม 2550)
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522			
ข้อบังคับเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักรว่าด้วยการห้ามรถยนต์บรรทุกถังขนส่งก๊าซ รถยนต์บรรทุกน้ำมันตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไป รถยนต์บรรทุกวัตถุอันตรายและรถพ่วง เดินในถนนบางสายในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตลอดเวลา พ.ศ.2550	กำหนดถนนบางสายในกรุงเทพฯและปริมณฑลซึ่งห้ามรถยนต์บรรทุกถังขนส่งก๊าซ รถยนต์บรรทุกน้ำมันตั้งแต่ 6 ล้อขึ้นไป รถยนต์บรรทุกวัตถุอันตราย และรถพ่วง เดินรถ ตลอดเวลา ยกเว้นรถยนต์บรรทุกและรถพ่วงที่ได้รับหนังสืออนุญาตผ่อนผันจากเจ้าพนักงานจราจร	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 53 ง 28 กุมภาพันธ์ 2550	วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (1 มีนาคม 2550)
ข้อบังคับพนักงานจราจรในทางพิเศษ เรื่อง การห้ามรถยนต์บรรทุกวัตถุอันตรายเดินในทางพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกความในข้อ 8 แห่งข้อบังคับพนักงานจราจรในทางพิเศษ เรื่อง การห้ามรถยนต์บรรทุกวัตถุอันตรายเดินในทางพิเศษ พ.ศ. 2548 - ห้ามรถยนต์ซึ่งบรรทุกวัตถุอันตรายเดินในทางพิเศษเฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัชและทางพิเศษฉลองรัช เกินชั่วโมงละ 60 กิโลเมตร และในทางพิเศษบูรพาวิถีทางพิเศษอุดรรัถยาและทางพิเศษบางพลี-สุขสวัสดิ์ เกินชั่วโมงละ 70 กิโลเมตร 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 175 ง 12 พฤศจิกายน 2550	(15 พฤศจิกายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535			
กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกคำสั่ง ยกเลิกคำสั่ง การทำและ การยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ ยานพาหนะ และการใช้ ยานพาหนะ ในขณะที่มี เครื่องหมายห้ามใช้ ยานพาหนะ พ.ศ.2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2541) และ กฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 - ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะชั่วคราวและ ทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” ไว้ที่ยานพาหนะในกรณีที่พบว่า มีการใช้ยานพาหนะที่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐาน - เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ถูกสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ ชั่วคราวต้องแก้ไขปรับปรุงยานพาหนะมิให้ก่อให้เกิดมลพิษ เกินกว่ามาตรฐานและนำยานพาหนะดังกล่าวไปตรวจสอบภายใน กำหนดเวลา 30 วันนับแต่วันที่มีคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะชั่วคราว - พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบแล้วพบว่า ยานพาหนะที่นำไป แก้ไขปรับปรุง ไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะชั่วคราวและ เอาเครื่องหมาย “ห้ามใช้ชั่วคราว” ออกจากยานพาหนะนั้น - เมื่อพ้นกำหนดเวลา 30 วันนับแต่วันที่มีคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ ชั่วคราวพาหนะนั้น ยังไม่สามารถแก้ไขสภาพที่ก่อให้เกิดมลพิษ ดังกล่าวได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะเด็ดขาด และทำเครื่องหมาย “ห้ามใช้เด็ดขาด” ไว้ที่ยานพาหนะนั้น - เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ถูกสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ เด็ดขาดได้แก้ไขปรับปรุงยานพาหนะแล้ว มีความประสงค์จะใช้ ยานพาหนะนั้นต่อไป ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเพื่อ ขอให้ทำการตรวจสอบก็ได้ 	เล่ม 124 ตอนที่ 20 ก 12 เมษายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (13 เมษายน 2550)
พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537			
ประกาศ กระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดของโรค ซึ่ง เกิดขึ้นตาม ลักษณะ หรือ สภาพของงานหรือเนื่องจาก การทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง กำหนด ชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตาม ลักษณะหรือสภาพของงานหรือ เนื่องจากการทำงาน ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 - กำหนดชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือ เนื่องจากการทำงาน โรคที่เกิดขึ้นจากสารเคมี และโรคที่เกิดขึ้น จากสาเหตุทางกายภาพ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 59 ง 15 สิงหาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (16 สิงหาคม 2550)
พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542			
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการใน การจัดให้มีการประกันภัย ความเสียหายแก่ผู้ได้รับความ เสียหายจากภัยอันเกิดจาก การประกอบกิจการควบคุม ประเภทที่ 3 พ.ศ. 2549	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ 3 ตาม พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2542 ต้องจัดให้มี การประกันภัยความเสียหายแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากอัคคีภัย หรือการระเบิด อันเกิดจากการประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ 3 การประกันภัยความเสียหายแต่ละแห่งของสถานที่ประกอบกิจการ ให้มีจำนวนเงินเอาประกันภัยสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ต่อครั้งสำหรับการเสียชีวิต ทูพพลภาพ หรือการรักษาพยาบาล และ ความเสียหายต่อทรัพย์สินของผู้ได้รับความเสียหายไม่น้อยกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสถานที่แต่ละประเภท 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 2 ง 8 มกราคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (9 มกราคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กระทรวงพลังงาน เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่ให้มีการติดตั้ง ระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	ให้มีการติดตั้งระบบควบคุมไอน้ำมันเชื้อเพลิง ลักษณะที่ 2 ภายใน สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ประเภท ก ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23 เขต	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 98 ง 16 สิงหาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนดสองปี นับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (17 สิงหาคม 2552)
พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2525			
ประกาศ กรมปศุสัตว์ เรื่อง ไม่อนุญาตให้นำเข้า ผลิต ขายอาหารสัตว์ และวัตถุดิบ อาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของ สาร Melamine	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่อนุญาตให้นำเข้า ผลิต ขายอาหารสัตว์ทุกประเภท และวัตถุดิบ อาหารสัตว์ทุกชนิดที่มีส่วนผสมของสาร Melamine - การนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป หัวอาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์ นมสำหรับสัตว์ อาหารเสริมโปรตีนและวัตถุดิบอาหารสัตว์ทุกชนิด จากประเทศที่มีรายงานว่าได้ตรวจพบสาร Melamine ให้ผู้ขออนุญาต นำเข้า แยกเอกสารจากหน่วยงานของทางราชการซึ่งรับรองว่า ปราศจากสาร Melamine เพื่อประกอบการพิจารณาขออนุญาต นำเข้ามาในราชอาณาจักรทุกครั้ง 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 109 ง 5 กันยายน 2550	(3 สิงหาคม 2550)
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511			
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3600 (พ.ศ.2549) ออกตามความในพระราช บัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมถังบรรจุก๊าซ - ถัง ทนความดันสูง สำหรับบรรจุ ก๊าซธรรมชาติที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง สำหรับพาหนะรถยนต์	กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถังบรรจุก๊าซ - ถังทน ความดันสูงสำหรับบรรจุก๊าซธรรมชาติที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับ พาหนะรถยนต์มาตรฐาน	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 40 ง 3 เมษายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 เมษายน 2550)
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3667 (พ.ศ.2550) ออกตามความในพระราช บัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ - วิธี วิเคราะห์สารตกค้างของสาร ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช กลุ่มออร์กาโนคลอรีนโดยวิธี ก๊าซโครมาโทกราฟี	กำหนดวิธีวิเคราะห์หาสารตกค้างของสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ด้วยวิธีก๊าซโครมาโทกราฟีในอาหารสัตว์ ซึ่งสารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืช กลุ่มออร์กาโนคลอรีน และไอโซเมอร์บางชนิด และสาร ที่เกิดจากการสลายตัวได้แก่ ออลดริน, ดีดีอี, ดีดีที, ดีลนริน, เอ็นโดซัลแฟน, เอ็นคริน, เอชซีบี, แอลฟา-บี เอชซี, เบต้า-บีเอสซี, แกมมา-บีเอชซี, เดลต้า-บีเอชซี, ดีลดริน, เฮปตาคลอร์, เฮปตา คลอริอีพ็อกไซด์, ทีดีอี และเมทรอกซีคลอร์ ค่าวิเคราะห์ต่ำสุดที่ วิเคราะห์ได้คือ 0.005 ไมโครกรัม/กรัม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 55 ง 3 พฤษภาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 พฤษภาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3668 (พ.ศ.2550) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ - วิธี วิเคราะห์สารตกค้างของสาร ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชกลุ่ม ออร์กาโนฟอสฟอรัสโดยวิธี ก๊าซโครมาโทกราฟี	กำหนดวิธีวิเคราะห์หาสารตกค้างของสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ด้วยวิธีก๊าซโครมาโทกราฟีในอาหารสัตว์ ซึ่งสารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสฟอรัส ได้แก่ อะซินฟอส-เอทิล, อะซินฟอส-เมทิล, โพรโมฟอส, คาร์โบไพโนไดออน, คลอร์ไพริฟอส, คลอร์ไพริฟอส-เมทิล, ไดอะซินอน, ไดเมทโรเอท, อีไรออน, โฟโนฟอส, มาลาไรออน, เมทิดาไรออน, พาราไรออน, พาราไรออน-เมทิล, พิริมีฟอส-เอทิล และพิริมีฟอส-เมทิล ค่าวิเคราะห์ต่ำสุดที่วิเคราะห์ได้ คือ 0.01 ไมโครกรัม/กรัม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 55 ง 3 พฤษภาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (4 พฤษภาคม 2550)
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3738 (พ.ศ.2550) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมรถยนต์ขนาดใหญ่ ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิด ด้วยประกายไฟที่ใช้ก๊าซ ธรรมชาติหรือก๊าซปิโตรเลียม เหลวเป็นเชื้อเพลิง เฉพาะด้าน ความปลอดภัย : สารมลพิษ จากเครื่องยนต์ ระดับที่ 1	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมเฉพาะรถยนต์ขนาดใหญ่ ใหญ่ที่ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยประกายไฟและใช้ก๊าซ ธรรมชาติหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง ยกเว้นรถยนต์ที่ ใช้เครื่องยนต์แบบจุดระเบิดด้วยประกายไฟและใช้ก๊าซธรรมชาติ หรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิงที่มีมวลเต็มอัตราบรรทุกไม่เกิน 3500 กิโลกรัม และรถยนต์ซึ่งได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์เบนซิน เฉพาะด้าน ความปลอดภัย : สารมลพิษจากเครื่องยนต์ ระดับล่าสุดที่มีผล บังคับใช้อยู่ และครอบคลุมเฉพาะด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับ ปริมาณของสารมลพิษก๊าซ โดย ผู้ที่ต้องออกแบบ สร้าง ประกอบ และติดตั้งอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีผลต่อสารมลพิษก๊าซจากเครื่องยนต์ก๊าซ ในสภาวะการใช้งานปกติ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และกำหนดวิธีการทดสอบให้เป็นไปตามที่ กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 154 ง 15 ตุลาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (16 ตุลาคม 2550)
ประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3764 (พ.ศ.2550) ออกตาม ความในพระราชบัญญัติ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง แก้ไขมาตรฐานผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมผ้า : ความ ปลอดภัยจากสีและสารเคมีที่ เป็นอันตราย (แก้ไขครั้งที่ 2)	แก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมผ้า : ความปลอดภัย จากสีและสารเคมีที่เป็นอันตราย มาตรฐานเลขที่ มอก. 2231 - 2548 ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3436 (พ.ศ.2548) ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2548	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 177 ง 15 พฤศจิกายน 2550	เมื่อพ้นกำหนด เก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (14 กุมภาพันธ์ 2551)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3765 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป : ความปลอดภัยจากสีและสารเคมีที่เป็นอันตราย	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดคุณภาพเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากผ้าทอ ผ้าถัก และผ้าไม่ทอ (Nonwoven) ซึ่งทำจากเส้นใยธรรมชาติล้วน เส้นใยประดิษฐ์ล้วน และเส้นใยผสมเฉพาะด้านความปลอดภัยจากการใช้สีและสารเคมีที่เป็นอันตราย คือ สีไอโซที่ให้อะโรแมติกแอมีนที่เป็นพิษ ฟอรัมาลดีไฮด์ อนุภาค โลหะหนัก ความเป็นกรด-ด่าง และความคงทนของสี	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 177 ง 15 พฤศจิกายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (16 พฤศจิกายน 2550)
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3772 (พ.ศ.2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ เฉพาะด้านความปลอดภัย : สารมลพิษจากเครื่องยนต์ระดับที่ 6	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการ เครื่องหมายและฉลาก การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน และการทดสอบรถจักรยานยนต์ ครอบคลุมเฉพาะ รถจักรยานยนต์สองล้อที่มีมวลรถเปล่าน้อยกว่า 400 kg มีความเร็วออกแบบ (Designed Speed) สูงสุดมากกว่า 50 km/h และมีความจุกระบอกสูบมากกว่า 50 cm ³ ครอบคลุมเฉพาะด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับปริมาณของสารมลพิษและความทนทานของอุปกรณ์ควบคุมมลพิษ	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 183 ง 23 พฤศจิกายน 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (24 พฤศจิกายน 2550)
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3778 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รถยนต์นั่งที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปภายในหรือรถไฮบริด และยานยนต์ประเภท M1 N1 ที่ขับเคลื่อนโดยไฟฟ้า : สารมลพิษคาร์บอนไดออกไซด์ ความสิ้นเปลือง เชื้อเพลิง - พลังงานไฟฟ้า และระยะขับเคลื่อนโดยไฟฟ้า	มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมข้อกำหนดคุณลักษณะและการทดสอบของกาวัดสารมลพิษคาร์บอนไดออกไซด์ (CO ₂) และความสิ้นเปลืองเชื้อเพลิงและ/หรือการวัดความสิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้าและระยะขับเคลื่อนโดยไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ประเภท M1 (รถยนต์นั่งไม่เกิน 9 คน) ที่ใช้เฉพาะกำลังจากเครื่องยนต์สันดาปภายในเท่านั้น หรือที่ใช้กำลังจากระบบส่งกำลังไฟฟ้าแบบไฮบริด และการวัดของความสิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้าและระยะขับเคลื่อนโดยไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ประเภท M1 และ N1 (รถบรรทุกไม่เกิน 3.5 ตัน) ที่ใช้เฉพาะกำลังจากระบบส่งกำลังไฟฟ้าเท่านั้น	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 190 ง 6 ธันวาคม 2550	วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (7 ธันวาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543			
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของน้ำมันเบนซิน พ.ศ. 2549	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซิน พ.ศ. 2547 - กำหนดชนิดของน้ำมันเบนซินเป็น น้ำมันเบนซินออกเทน 91 และน้ำมันเบนซินออกเทน 95 การเติมสารเติมแต่งในน้ำมันเบนซิน ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ - กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 5 ง 15 มกราคม 2550	เมื่อพ้นกำหนด หกสิบวันนับแต่วัน ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (14 มีนาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ พ.ศ. 2549	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงานเรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2548 - กำหนดชนิดของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 91 และ น้ำมันแก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95 - กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายการเติมสารเติมแต่งในน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 5 ง 15 มกราคม 2550	เมื่อพ้นกำหนด หกสิบวันนับแต่วัน ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (14 มีนาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2549	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 - กำหนดชนิดของน้ำมันดีเซลเป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี5 และ น้ำมันดีเซลหมุนช้า - กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซลที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายการเติมสารเติมแต่งในน้ำมันดีเซล ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 5 ง 15 มกราคม 2550	เมื่อพ้นกำหนด หกสิบวัน นับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (14 มีนาคม 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล พ.ศ. 2549 - กำหนดชนิดของน้ำมันดีเซลเป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็วบี 5 และ น้ำมันดีเซลหมุนช้า - กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซลที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายการเติมสารเติมแต่งในน้ำมันดีเซล ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ - น้ำมันดีเซลหมุนเร็วตามโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร และโครงการช่วยเหลือน้ำมันให้ชาวประมง จะมีลักษณะและคุณภาพไม่เป็นไปตามประกาศกำหนดได้เฉพาะ ปริมาณกำมะถัน อุณหภูมิของส่วนที่กลั่นได้โดยปริมาตรในอัตราร้อยละเก้าสิบ ต้องเป็นสี่เซียะ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 62 ง 23 พฤษภาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนด สิบห้าวัน นับแต่วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา (7 มิถุนายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับมลพิษด้านของเสียและสารอันตราย

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของไบโอดีเซลประเภท เมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน พ.ศ. 2548 - ลักษณะและคุณภาพของไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมันให้เป็นไปตามรายละเอียดแนบท้ายประกาศ การเพิ่มสารเติมแต่งในไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบและต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ ให้ผู้ค้าน้ำมันที่ประสงค์จะจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซลประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน ยื่นแบบแจ้งเพื่อขอรับความเห็นชอบการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายไบโอดีเซล ประเภทเมทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 62 ง 23 พฤษภาคม 2550	เมื่อพ้นสิบห้าวัน นับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (7 มิถุนายน 2550)
ประกาศ กรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพ ของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ พ.ศ. 2549 - กำหนดชนิดของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 91 และ น้ำมันแก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95 ชนิดที่ 1 และชนิดที่ 2 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์อี 20 - กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายการเพิ่มสารเติมแต่งในน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ให้ผู้ค้าน้ำมันแจ้งขอความเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานก่อน จึงจะดำเนินการได้ 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 168 ง 20 ธันวาคม 2550	(1 มกราคม 2551)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535			
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 - 2554	- เพื่อกำหนดแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับใช้เป็นแผน ปฏิบัติการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในปี พ.ศ. 2550 - 2554	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 24 ง 1 มีนาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (2 มีนาคม 2550)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในท้องที่ อำเภออ่าวลึก อำเภอเมือง กระบี่ อำเภอเหนือคลอง อำเภอคลองท่อม และอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่	- ให้พื้นที่เขตนุรักษ์และเขตควบคุมอาคารของจังหวัดกระบี่ ที่มีได้ อยู่ในเขตพื้นที่ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขต พื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2546 ตามแผนที่ท้ายประกาศนี้ เป็นเขตพื้นที่ให้ใช้มาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้แก่ (1) พื้นที่ภายในแนวเขตตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราช บัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 บังคับในท้องที่บางแห่งใน จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง และ จังหวัดสตูล พ.ศ. 2534 เฉพาะท้องที่ในจังหวัดกระบี่ (2) พื้นที่ภายในแนวเขตตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตห้ามใช้เครื่องมืออวนลากและอวนรุน ที่ใช้ กับเรือยนต์ทำการประมง ลงวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 เฉพาะบริเวณที่วัดจากแนวชายฝั่งทะเลออกไปในทะเลเป็น ระยะ 3,000 เมตร ตั้งแต่ด้านเหนือของตำบลแหลมสัก อำเภอ อ่าวลึก ไปทางทิศใต้ขนานกับแนวชายฝั่งทะเลจนสุดเขตตำบล ทรายขาว อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ โดยข้อห้ามก่อสร้าง หรือดัดแปลงอาคาร และสิ่งก่อสร้างทุกประเภท หรือกระทำการ หรือประกอบกิจกรรมใด ๆ จะต้องเป็นไปตามที่แต่ละพื้นที่ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ทั้งยังกำหนด หน้าที่ของจังหวัดเพื่อทำการฟื้นฟูและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 35 ง 26 มีนาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา และมีระยะเวลาการ บังคับใช้ห้าปีนับ แต่วันที่ประกาศ มีผลใช้บังคับ (27 มีนาคม 2550 ถึง 26 มีนาคม 2555)
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทาง การจัดทำรายงานผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในท้องที่ อำเภออ่าวลึก อำเภอเมือง กระบี่ อำเภอเหนือคลอง อำเภอคลองท่อม และอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2550	- ให้โครงการ หรือกิจการตามประเภทและขนาดของโครงการ หรือ กิจการทั้งของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อม ในท้องที่อำเภออ่าวลึก อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอ เหนือคลอง อำเภอคลองท่อม และอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ต้องจัดทำและเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จัดทำต้องให้บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้ เป็นผู้ชำนาญการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการ - แนวทางการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นให้เป็นไป ตามท้ายประกาศ 3 และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามท้ายประกาศ 4 และ /ต้องเป็นไป...	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 123 ง 21 กันยายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (22 กันยายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทาง การจัดทำรายงานผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในท้องที่ อำเภออ่าวลึก อำเภอเมือง กระบี่ อำเภอเหนือคลอง อำเภอคลองท่อม และอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2550 (ต่อ)	ต้องเป็นไปตามแนวทางเฉพาะโครงการหรือกิจการตามที่ตั้งงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด - การเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เสนอรายงานต่อสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น		
ประกาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทาง การจัดทำรายงานผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในท้องที่ อำเภอสุราษฎร์ อำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอ ทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง และอำเภอ เกาะยาว จังหวัดพังงา พ.ศ. 2550	- ให้โครงการ หรือกิจการตามประเภทและขนาดของโครงการ หรือ กิจการทั้งของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องจัดทำ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมในท้องที่อำเภอสุราษฎร์ อำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอทับปุด อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง และอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ต้องจัดทำและเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม เบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จัดทำต้องให้บุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้ เป็นผู้ชำนาญการศึกษารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ดำเนินการ - แนวทางการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ให้เป็นไป ตามท้ายประกาศ 3 และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามท้ายประกาศ 4 และเป็นไปตาม แนวทางเฉพาะโครงการหรือกิจการตามที่ตั้งงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด - การเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นหรือรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เสนอรายงานต่อสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 123 ง 21 กันยายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (22 กันยายน 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	- ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 3 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(1) โรงแรม เว้นแต่บริเวณพื้นที่เกาะพีพีที่ดอนให้ก่อสร้างได้ภายใต้หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (ก) เป็นโรงแรมที่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างและได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรมโดยถูกต้อง และเป็นการก่อสร้างทดแทนอาคารเดิมที่ได้รับความเสียหายจากธรณีพิบัติ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 (ข) มีจำนวนห้องพักและพื้นที่อาคารรวมไม่เกินกว่าที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม (ค) มีความสูงของอาคารไม่เกิน 9 เมตร โดยมีได้สูงโล่ง และสูงไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร”	เล่ม 124 ตอนที่ 79 ก 12 พฤศจิกายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (13 พฤศจิกายน 2550)
ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดกระบี่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	- ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 4 แห่งประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2546 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “(1) บริเวณที่ 1 และบริเวณที่ 5 ให้มิได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 6 เมตร ยกเว้นเกาะพีพีที่ดอนในบริเวณที่ 5 ให้มิได้เฉพาะอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร โดยมีได้สูงโล่ง และสูงไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร อาคารตามวรรคหนึ่ง ต้องมีระยะห่างจากแนวชายฝั่งทะเลไม่น้อยกว่า 20 เมตร และต้องมีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของพื้นที่ดินที่ขออนุญาตก่อสร้างอาคารนั้น สำหรับโครงสร้างที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมที่เป็นเสารับส่งสัญญาณในบริเวณที่ 5 ไม่ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์เรื่องความสูง แต่ต้องมีระยะห่างจากแนวชายฝั่งทะเลไม่น้อยกว่า 200 เมตร”	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 175 ง 12 พฤศจิกายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (13 พฤศจิกายน 2550)
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534			
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550	- กำหนดมาตรการและวิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการละเมิดกฎหมายและการแก้ไขเยียวยาความเสียหายเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีการตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากผู้แทนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขเรื่องร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง โดยมีศูนย์ข้อมูล เป็นหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าวและทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงาน/ทั้งภาครัฐ...	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 23 ง 28 กุมภาพันธ์ 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (1 มีนาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2550 (ต่อ)	ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงกรณีการร้องทุกข์กล่าวโทษและติดตามผลการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงการประสานงานคดีแพ่งระหว่างหน่วยงานของรัฐกฎหมายสิ่งแวดล้อม การดำเนินคดีแพ่งและการบังคับคดีอันเกิดจากการกระทำผิดกฎหมายสิ่งแวดล้อม		
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550	<p>- จากการศึกษาเปรียบเทียบระบบราชการเมื่อปี พ.ศ. 2545 ได้โอนภารกิจบางส่วนของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ในปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังไม่มีส่วนงานรองรับภารกิจที่ได้รับโอนมานั้น สมควรจัดตั้งสำนักการบินอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับภารกิจดังกล่าว โดยมีหน้าที่ในการดำเนินการและบริหารจัดการการใช้อากาศยานให้สามารถตอบสนองกับภารกิจของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีการกำหนดดังนี้</p> <p>ข้อ 1 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (10/1) ของข้อ 1 แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545</p> <p>“(10/1) ปฏิบัติงานด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”</p> <p>ข้อ 2 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (2/1) ใน ก. ราชการบริหารส่วนกลางของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545</p> <p>“(2/1) สำนักการบินอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”</p> <p>ข้อ 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (2/1) ใน ก. ราชการบริหารส่วนกลางของข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545</p> <p>“(2/1) สำนักการบินอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) ปฏิบัติงานด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”</p>	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 23 ง 28 กุมภาพันธ์ 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (1 มีนาคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ระเบียบกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัคร พิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2550	เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุง รักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลาย ทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมิ การแต่งตั้ง อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านจากบุคคลที่มีความสนใจ มีการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ มีความเสียสละ และอุทิศตัวในการทำงานด้านการอนุรักษ์สงวนคุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง อย่างยั่งยืน โดยใช้ชื่อย่อว่า “ทสม.” มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพ ความเข้มแข็ง กระบวนการเรียนรู้และพึ่งตนเองของชุมชน ในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ในท้องถิ่นของตนเอง และเพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างระดับนโยบาย และระดับชุมชน ซึ่งจะดำเนินกิจกรรม ส่งเสริม สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนด้านการ อนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นของตนเอง ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของชุมชน และการสร้างอาชีพที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน โดยมีการสร้างเครือข่าย ทสม. เพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ เครือข่าย ทสม. ทุกระดับและเป็นกลไกในการประสานงานระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการ กำหนดคุณสมบัติ ขั้นตอนการรับสมัคร ตลอดจนหน้าที่ สิทธิประโยชน์ และการฟื้นฟูสภาพของผู้ที่จะเป็น ทสม. เครือข่าย ทสม. จะต้องมี คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. โดยแบ่งเป็นระดับ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ โดยมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ และวิธีการบริหารงานของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 95 ง 10 สิงหาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (11 สิงหาคม 2550)
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511			
ระเบียบกรมควบคุมมลพิษ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ อัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจ สอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550	เพื่อกำหนดให้ไปรับรองผลการตรวจสอบ สำหรับห้องปฏิบัติการ ตรวจวัดมลพิษจากยานพาหนะที่กรมควบคุมมลพิษได้รับการรับรอง ระบบคุณภาพจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ต้องมี ข้อความและเครื่องหมายแสดงการรับรองตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยผู้ขอรับบริการใด ประสงค์จะตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเพื่อ เสนอให้ คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิจารณา ผู้นั้นอาจ จะยื่นคำขอรับบริการต่อกรมควบคุมมลพิษหรือต่อสำนักงาน มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก็ได้ ในกรณีตรวจพบว่าผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมมีสภาพ รายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะเหมาะสม ที่จะตรวจสอบในห้องปฏิบัติการ ให้รับมอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ไว้ทำการตรวจสอบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ตรวจสอบต้องมีสภาพ รายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะตามที่ระบุไว้ในคำขอรับบริการ โดยการตรวจสอบแต่ละครั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่ร่วมทำการตรวจสอบ /ไม่น้อยกว่า...	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 9 ง 26 มกราคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (27 มกราคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป

เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
ระเบียบกรมควบคุมมลพิษว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 (ต่อ)	ไม่น้อยกว่าสามคนโดยเจ้าหน้าที่อย่างน้อยหนึ่งคนจะต้องดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปหรือจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในหลักสูตรวิทยาศาสตรศาสตร ครุศาสตร์ อุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมศาสตร์และผ่านการฝึกอบรมการใช้เครื่องตรวจวัดมาแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รายงานผลการตรวจสอบให้ผู้รับรองผลการตรวจสอบตรวจทานว่าการตรวจสอบถูกต้องครบถ้วนตามคู่มือวิธีการตรวจสอบและรายละเอียดทางเทคนิคหรือไม่ ก่อนออกไปรับรองผลการตรวจสอบ ผู้รับรองผลการตรวจสอบต้องแจ้งแก่ผู้ขอรับบริการทันที ผู้ขอรับบริการจะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบครั้งก่อน ให้เสร็จสิ้นก่อนที่ห้องปฏิบัติการจะเริ่มทำการตรวจสอบครั้งใหม่ ใบรับรองผลการตรวจสอบจะออกให้เฉพาะผู้ขอรับบริการที่มีหลักฐานการชำระค่าใช้จ่ายครบถ้วนแล้วเท่านั้น ผู้ขอรับบริการจะต้องชำระค่าใช้จ่ายร้อยละ 15 ให้กับกรมควบคุมมลพิษภายในสองวันทำการ นับแต่วันที่ห้องปฏิบัติการได้รับมอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไว้ตรวจสอบ โดยมีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแตกต่างกันจากประเภทของผลิตภัณฑ์และสารมลพิษที่ทำการตรวจวัด		
ระเบียบกรมควบคุมมลพิษว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ยกเลิกความในข้อ 21 ของระเบียบกรมควบคุมมลพิษว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 21 ใบรับรองผลการตรวจสอบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ห้องปฏิบัติการยังไม่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับภาษาไทยให้ใช้ตามแบบ คพ. 7 และฉบับภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตามแบบ คพ. 7/1 (Form PCD 7/1) ท้ายระเบียบนี้” - ให้ยกเลิกความในข้อ 22 วรรคแรก ของระเบียบกรมควบคุมมลพิษว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 22 ใบรับรองผลการตรวจสอบสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ห้องปฏิบัติการได้รับการรับรองระบบคุณภาพจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ฉบับภาษาไทยให้ใช้ตามแบบ คพ. 8 และฉบับภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตามแบบ คพ. 8/1 (Form PCD 8/1) ท้ายระเบียบนี้” 	เล่ม 124 ตอนพิเศษ 9 ง 26 มกราคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (27 มกราคม 2550)

กฎหมายเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป			
เรื่อง	สาระสำคัญ	ราชกิจจานุเบกษา	มีผลบังคับใช้
พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542			
กฎกระทรวง กำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเคมี เป็นวิชาชีพวิศวกรรม และกำหนดให้วิชาชีพ วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเคมี เป็นวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 รวมทั้งกำหนดลักษณะงานวิชาชีพวิศวกรรมดังกล่าวไว้ด้วย - สำหรับสาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จะเกี่ยวข้องกับการออกแบบดูแล และควบคุม เกี่ยวกับระบบประปา ระบบน้ำสะอาดสำหรับโรงงาน อาคารสาธารณะ ระบบน้ำเสียสำหรับชุมชน ระบบควบคุมมลพิษทางอากาศ ระบบการจัดการมลภาวะทางเสียง ระบบการฟื้นฟูสภาพดิน ระบบขยะมูลฝอย และการจัดการกากอุตสาหกรรมทุกขนาด รวมถึงระบบดับเพลิง 	เล่ม 124 ตอนที่ 86 ก 30 พฤศจิกายน 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (1 ธันวาคม 2550)
พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. 2504			
กฎกระทรวง กำหนดเงื่อนไขวิธีการขอรับใบอนุญาต และดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานปรมาณู พ.ศ. 2550	ปรับปรุงเงื่อนไขวิธีการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาตทำการผลิต มีไว้ในครอบครอง ใช้ นำเข้า ส่งออก วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานปรมาณู และกำหนดเงื่อนไขสำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และมาตรการของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA)	เล่ม 124 ตอนที่ 44 ก 17 สิงหาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนด หนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (13 กุมภาพันธ์ 2551)
พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550			
พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550	<ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกค่านิยาม “น้ำมันเชื้อเพลิง” และ “คลังน้ำมันเชื้อเพลิง” บทเดิม และให้บทนิยามนั้นใหม่ - เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ คณะกรรมการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติใหม่ 	เล่ม 124 ตอนที่ 70 ก 18 ตุลาคม 2550	ถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (19 ตุลาคม 2550)
พระราชบัญญัติช่วยเหลือผู้ภัยทางทะเล พ.ศ. 2550			
พระราชบัญญัติช่วยเหลือผู้ภัยทางทะเล พ.ศ. 2550	ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือเรือหรือทรัพย์สินที่ประสบภัยอันตรายทางทะเล และเพื่อบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม โดยมี การกำหนดเงินตอบแทนให้แก่ผู้ช่วยเหลือผู้ภัย มีการวางหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ผู้ภัย และสิทธิในการที่จะได้รับเงินตอบแทน	เล่ม 124 ตอนที่ 38 ก 1 สิงหาคม 2550	เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบ วันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (31 ตุลาคม 2550)

ภาคผนวก **ข.**

- ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำพื้นดิน
- ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำทะเล

ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

ตารางที่ 1 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคเหนือ ปี 2550

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
ปิง	3	4.6 - 8.2	0.3 - 2.4	110 - 160,000	4 - 17,000	0.00 - 0.84	ต.ป่าแดด ^{3,4} อ.เมือง จ.เชียงใหม่ อ.ชาลวาลักษณ์บุรี ⁵ (ช่วงน้ำมาก) จ.นครสวรรค์
วัง	3	6.0 - 8.7	0.2 - 1.8	210 - 90,000	20 - 30,000	0.00 - 1.80	เทศบาลนครลำปาง ^{3,4,5} จ.ลำปาง
ยม	3	3.2 - 7.9	0.7 - 7.6	55 - 160,000	20 - 50,000	0.00 - 0.90	ต.วังจักษ์ ² อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร ต.ธานี ^{3,4} อ.เมือง จ.สุโขทัย และ อ.บางระกำ ⁵ จ.พิษณุโลก
น่าน	3	3.5 - 8.0	0.2 - 3.4	240 - 16,000	4 - 9,000	0.00 - 2.28	อ.เมือง ⁴ จ.น่าน และ ต.ท่าทอง ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) อ.เมือง จ.พิษณุโลก
กวก	-	0.0 - 8.1	0.0 - 7.7	340 - 240,000	0 - 4,500	0.00 - 3.75	เทศบาลเมืองลำพูน ^{1,2,3,4,5}
กก	-	5.2 - 8.7	0.0 - 3.6	800 - 240,000	110 - 240,000	0.00 - 0.08	อ.เมือง ³ อ.แม่จัน ^{3,4} จ.เชียงราย
ลี้	-	2.7 - 10.1	0.3 - 3.3	0 - 9,200	0 - 7,000	0.00 - 1.04	บ้านใหม่ศิริไธ ^{4,5} (ช่วงน้ำน้อย) อ.ลี้ จ.ลำพูน
อิง	-	4.6 - 7.7	0.4 - 2.4	40 - 35,000	0 - 4,600	0.00 - 1.50	อ.เมือง ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.พะเยา
แม่จาง	-	5.1 - 8.8	0.2 - 2.2	80 - 5,000	40 - 400	0.00 - 1.30	ต.วังพร้าว ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) อ.เกาะคา จ.ลำปาง
กว๊านพะเยา	-	0.3 - 9.4	1.3 - 3.8	20 - 9,000	20 - 1,100	0.00 - 0.60	ปากคลองแม่ไล่ ¹ (ช่วงน้ำน้อย) ปากแม่น้ำอิงบริเวณ สะพานขุนเดช ⁵ อ.เมือง จ.พะเยา
บึงบอระเพ็ด	-	2.4 - 8.5	1.9 - 4.8	13 - 1,600	2 - 240	0.00 - 0.50	บ้านเนินมะฮั้ง ² บ้านหนองดุก อ.เมือง จ.นครสวรรค์
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาพิจารณา ดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	
หมายเหตุ ¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH ₃ สูงสุด							

ตารางที่ 2 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหาในแหล่งน้ำภาคเหนือ ปี 2550

พารามิเตอร์	ช่วงค่า ต่ำสุด - สูงสุด (mg/l)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/l)	สถานีตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd 12%(16/132)*	ตรวจไม่พบ - 0.0158	≤ 0.005	<u>แม่น้ำยม</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร ช่วงน้ำมาก บริเวณ อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก <u>แม่น้ำน่าน</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิจิตร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก ช่วงน้ำมาก บริเวณ อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร ขึ้นเหนือไปถึง ต.วังงาม อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์
Cr	ตรวจไม่พบ - 0.0459	≤ 0.05	<u>แม่น้ำวัง</u> บริเวณ ต.วังหมัน อ.สามเงา จ.ตาก
Mn	ตรวจไม่พบ - 0.8	≤ 1.0	<u>แม่น้ำน่าน</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.เมือง จ.นครสวรรค์ และ อ.ท่าวังผา จ.น่าน
Ni	ตรวจไม่พบ - 0.017	≤ 0.1	-
Pb 1.5%(2/132)*	ตรวจไม่พบ - 0.076	≤ 0.05	<u>แม่น้ำน่าน</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร ช่วงน้ำมาก อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์
Zn 0.8%(1/127)*	ตรวจไม่พบ - 1.06	≤ 1.0	<u>แม่น้ำน่าน</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.เวียงสา จ.น่าน
Cu 0.7%(1/132)*	ตรวจไม่พบ - 0.104	≤ 0.1	<u>บึงบรเพ็ด</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณบ้านท่าดินแดง เทศบาลนคร นครสวรรค์
Hg 4%(1/24)*	ตรวจไม่พบ - 0.007	≤ 0.002	<u>แม่น้ำอิง</u> ช่วงน้ำมาก บริเวณ อ.เชียงของ จ.เชียงราย
As	ตรวจไม่พบ - 0.0023	≤ 0.01	-

หมายเหตุ

* ร้อยละของการตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน (จำนวนการตรวจวัดที่ไม่ได้มาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

ตารางที่ 3 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคกลาง ปี 2550

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
เจ้าพระยาตอนบน	2	1.7 - 8.0	0.8 - 3.7	2 - ≥160,000	2 - 30,000	0.00 - 1.14	อ.เมือง ^{1*} (ช่วงน้ำน้อย) จ.ชัยนาท อ.เมือง ^{3,5} จ.อ่างทอง อ.เมือง ⁴ จ.สิงห์บุรี และ อ.เมือง จ.นครสวรรค์
เจ้าพระยาตอนกลาง	3	0.2 - 7.5	0.7 - 2.5	1,100 - 90,000	200 - 17,000	0.01 - 0.18	อ.เมือง ^{3,4} จ.นนทบุรี และ อ.บางปะอิน อ.พระนครศรีอยุธยา ¹ (ช่วงน้ำน้อย) จ.พระนครศรีอยุธยา
เจ้าพระยาตอนล่าง	4	0.0 - 6.4	0.9 - 7.8	5,000 - 160,000	1,700 - 160,000	0.02 - 3.26	อ.พระประแดง ^{3,4} อ.เมือง ⁴ จ.สมุทรปราการ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี ท่าเรือกรุงเทพฯ ^{2,3,4,5} สะพานพุทธยอดฟ้า ³ และ สะพานกรุงเทพฯ ¹ (ช่วงน้ำมาก)
ท่าจีนตอนบน	2	1.1 - 4.3	1.0 - 2.0	270 - 30,000	220 - 7,000	0.50 - 1.30	อ.หันคา จ.ชัยนาท และ ประตูระบายน้ำโพธิ์พระยา ⁵ อ.เมือง อ.สามชุก ^{1,3,4} (ช่วงน้ำน้อย) จ.สุพรรณบุรี
ท่าจีนตอนกลาง	3	1.0 - 3.1	1.0 - 4.0	3,000 - 160,000	2,400 - 30,000	0.70 - 1.80	ท้ายเมืองสุพรรณบุรี ^{3,4} อ.เมือง อ.สองพี่น้อง ^{1,5} จ.สุพรรณบุรี และ อ.บางเลน จ.นครปฐม
ท่าจีนตอนล่าง	4	1.0 - 4.7	2.0 - 4.0	700 - 160,000	300 - 160,000	0.80 - 2.20	วัดบางช้างเหนือ บ้านท่าข้าม ¹ หน้าวัดเทียนดัด ^{3,4,5} อ.สามพราน จ.นครปฐม วัดศิริมงคล อ.เมือง ร.ร. บ้านปล่องเหล็ก อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
แม่กลอง	3	3.4 - 6.8	0.5 - 4.3	300 - 460,000	130 - 40,000	0.01 - 0.45	ท้ายเขื่อนแม่กลอง ² อ.ท่าม่วง บ้านท่าเรือ ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ปากน้ำแม่กลอง อ.เมือง อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

ตารางที่ 3 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคกลาง ปี 2550 (ต่อ)

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
เพชรบุรีตอนบน	2	2.0 - 4.9	1.3 - 5.4	40 - 11,000	20 - 500	0.01 - 0.13	ต.แก่งกระจาน ² (ช่วงน้ำน้อย) อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
เพชรบุรีตอนล่าง	3	1.9 - 10.0	0.5 - 9.2	2,300 - 3,500,000	2,300 - 220,000	0.08 - 0.43	ปากแม่น้ำเพชรบุรี ^{2,3,4} อ. บ้านแหลม ต.คลองกระแซะ ต.ต้นม่วง ¹ (ช่วงน้ำน้อย) อ.เมือง จ.เพชรบุรี
แควใหญ่	-	1.2 - 5.2	0.5 - 5.6	130 - 13,000	18 - 500	0.01 - 0.33	ใต้เขื่อนท่าทุ่งนา ¹ ท้ายเขื่อนศรีนครินทร์ ² อ.ศรีสวัสดิ์ จ.กาญจนบุรี (ช่วงน้ำน้อย)
แควน้อย	-	3.6 - 7.4	0.2 - 3.7	300 - 79,000	40 - 79,000	0.05 - 0.50	ปากน้ำแควน้อย อ.เมือง ท้ายเขื่อนเขาแหลม ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
ป่าสัก	-	0.2 - 8.0	0.8 - 6.0	<2 - ≥240,000	<2 - 28,000	0.02 - 1.03	อ.ท่าเรือ อ.พระนครศรีอยุธยา ¹ (ช่วงน้ำน้อย) จ.พระนครศรีอยุธยา อ.เมือง ² จ.สระบุรี อ.วิเชียรบุรี ³ (ช่วงน้ำมาก) อ.เมือง ⁴ จ.เพชรบูรณ์ อ.พัฒนานิคม ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.ลพบุรี
ลพบุรี	-	2.7 - 6.4	1.7 - 5.1	1,700 - ≥160,000	800 - ≥160,000	0.02 - 1.46	อ.เมือง ² (ช่วงน้ำมาก) จ.สิงห์บุรี อ.เมือง ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) จ.สิงห์บุรี อ.บ้านแพรก อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา อ.เมือง ⁵ จ.ลพบุรี
น้อย	-	1.7 - 6.8	0.7 - 4.1	5,000 - 160,000	2 - 90,000	0.01 - 1.34	อำเภอผักไห่ ^{1,3,4} (ช่วงน้ำน้อย) อำเภอบางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา อำเภอบางระจัน ² (ช่วงน้ำมาก) จ.สิงห์บุรี อำเภอโพธิ์ทอง ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.อ่างทอง

ตารางที่ 3 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคกลาง ปี 2550 (ต่อ)

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
สะแกกรัง	-	2.2 - 6.0	1.4 - 8.5	200 - 8,000	200 - 3,000	0.01 - 0.14	บ้านอิตั้ง ² อ.เมือง จ.อุทัยธานี
ปราณบุรี	-	2.5 - 8.0	1.3 - 5.6	800 - 9,000	20 - 5,000	0.10 - 0.31	บ.โรงสูบน้ำ ^{2,4} อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
กุยบุรี	-	3.6 - 6.7	1.9 - 4.2	1,100 - 7,000	170 - 800	0.18 - 0.52	ต.บ่อนอก ² (ช่วงน้ำน้อย) ต.กุยบุรี ⁵ (ช่วงน้ำมาก) อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหา พิจารณาดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	
หมายเหตุ ¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH ₃ สูงสุด * พบพารามิเตอร์อื่นมีค่าสูงเช่นกัน							

ตารางที่ 4 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหาในแหล่งน้ำภาคกลาง ปี 2550

พารามิเตอร์	ช่วงค่า ต่ำสุด - สูงสุด (mg/l)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/l)	สถานีตรวจวัดที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd 0.6%(1/157)*	ตรวจไม่พบ - 0.0052	≤ 0.005	แม่น้ำป่าสัก ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์
Cr	ตรวจไม่พบ - 0.032	≤ 0.05	-
Mn	0.02 - 0.89	≤ 1.0	-
Ni	ตรวจไม่พบ - 0.04	≤ 0.1	-
Pb	ตรวจไม่พบ - 0.039	≤ 0.05	-
Zn	ตรวจไม่พบ - 0.9	≤ 1.0	-
Cu	ตรวจไม่พบ - 0.071	≤ 0.1	-

หมายเหตุ

* ร้อยละของการตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน (จำนวนการตรวจวัดที่ไม่ได้มาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

ตารางที่ 5 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2550

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
พอง	3	3.7 - 9.8	0.7 - 3.0	20 - 16,000	18 - 2,200	0.00 - 2.09	ศาลเจ้าปู่ลุงเทียว ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
ชี	3	1.5 - 7.9	0.8 - 14.0	5 - 3,500	5 - 172	0.00 - 3.07	สะพานเชื่อม อ.มัญจาคีรี กับ อ.ชนบท ¹ (ช่วงน้ำมาก) จ.ขอนแก่น อ.เสลาภูมิ ² (ช่วงน้ำมาก) จ.ร้อยเอ็ด ต.หัวขวาง ⁵ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม
มูล	3	3.3 - 13.3	0.2 - 3.7	49 - 160,000	8 - 160,000	0.01 - 7.40	อ.สตึก ^{3,4} สะพานเชื่อม อ.คูเมือง กับ อ.พุทไธสง ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.บุรีรัมย์
สงคราม	3	2.7 - 7.8	0.5 - 1.3	80 - 23,000	80 - 4,500	<0.01	บ้านปากอูน ³ อ.ศรีสงคราม สะพานบ้านไชยบุรี ⁴ (ช่วงน้ำมาก) อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม บ้านห้วยสงคราม ⁴ (ช่วงน้ำมาก) อ.โซ่พิสัย จ.หนองคาย
ลำตะคอง ตอนบน	3	3.5 - 8.3	0.3 - 3.1	200 - 160,000	40 - 7,000	0.01 - 2.30	กรมสรรพอุตสาหกรรม ³ สะพานหนองสาหร่าย ⁵ อ.ปากช่อง อ.สีคิ้ว ⁴ (ช่วงน้ำน้อย) จ.นครราชสีมา
ลำตะคอง ตอนล่าง	4	3.1 - 5.3	3.8 - 7.7	20 - 160,000	20 - 35,000	0.19 - 4.60	ต.พะเนา ^{2,3,5} (ช่วงน้ำน้อย) ต.ในเมือง ^{3,4} (ช่วงน้ำมาก) อ.เมือง จ.นครราชสีมา
ลำปาว	-	3.9 - 8.7	0.4 - 2.0	230 - 16,000	18 - 340	0.00 - 2.10	กิ่งอำเภอร่องคำ ⁵ (ช่วงน้ำมาก) จ. กาฬสินธุ์
เสียว	-	3.0 - 7.7	1.1 - 4.6	22 - 24,000	17 - 900	0.22 - 1.10	อ.สุวรรณภูมิ ² จ. ร้อยเอ็ด อ.ราษีไศล ^{3,5} จ.ศรีสะเกษ (ช่วงน้ำน้อย)
เลย	-	4.2 - 6.0	0.4 - 7.3	300 - 160,000	230 - 160,000	0.01 - 0.14	อ.เชียงคาน ² (ช่วงน้ำน้อย) บ้านใหม่ ^{3,4} อ.เมือง ต.วังสะพุง อ.วังสะพุง จ.เลย

ตารางที่ 5 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2550 (ต่อ)

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
อุบล	-	4.0 - 8.3	0.2 - 1.2	220 - 110,000	220 - 14,000	<0.01	ต.ศรีสงคราม ^{3,4} (ช่วงน้ำมาก) อ.ศรีสงคราม จ.นครพนม
ลำชี	-	5.3 - 7.2	1.5 - 3.3	130 - 5,000	70 - 4,000	0.01 - 1.50	อ.จอมพระ ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.สุรินทร์
หนองหาน	-	4.0 - 8.3	0.2 - 1.9	20 - 49,000	20 - 13,000	0.01 - 0.14	จุดสูบน้ำประปาหนองหาน ⁴ หน้าระบบบำบัดน้ำเสีย คูหมากเฒ่า ³ หนองหาน จ.สกลนคร (ช่วงน้ำมาก)
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาพิจารณา ดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	
หมายเหตุ ¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH ₃ สูงสุด * พบพารามิเตอร์อื่นมีค่าสูงเช่นกัน							

ตารางที่ 6 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหาในแหล่งน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2550

พารามิเตอร์	ช่วงค่า ต่ำสุด - สูงสุด (mg/l)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/l)	สถานีตรวจวัดที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd 9%(5/55)*	ตรวจไม่พบ - 0.04	≤ 0.005	แม่น้ำสงคราม ช่วงน้ำมาก บริเวณ อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม หนองหาน ช่วงน้ำมาก บริเวณปากน้ำพุ จ.สกลนคร แม่น้ำมูล ช่วงน้ำน้อย บริเวณ ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม บริเวณเหนือเขื่อนปากมูล บ.หัวเหว อ.โขงเจียม และบริเวณ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี
Cr	ตรวจไม่พบ - 0.017	≤ 0.05	-
Mn 2%(1/55)*	ตรวจไม่พบ - 1.44	≤ 1.0	แม่น้ำลำชี ช่วงน้ำน้อย บริเวณ อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์
Ni	ตรวจไม่พบ - 0.07	≤ 0.1	-
Pb	ตรวจไม่พบ - 0.027	≤ 0.05	-
Zn	ตรวจไม่พบ - 0.56	≤ 1.0	-
Cu	ตรวจไม่พบ - 0.00003	≤ 0.1	-
As	ตรวจไม่พบ - 0.001	≤ 0.01	-

หมายเหตุ

* ร้อยละของการตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน (จำนวนการตรวจวัดที่ไม่ได้มาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

ตารางที่ 7 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคตะวันออก ปี 2550

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
บางปะกง	3	2.2 - 7.9	0.4 - 3.6	20 - 160,000	20 - 30,000	0.01 - 0.33	อ.บางน้ำเปรี้ยว ³ สะพาน ฉะเชิงเทรา ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา
ปราจีนบุรี	2	3.0 - 9.8	1.1 - 3.9	230 - 160,000	40 - 11,000	0.07 - 0.60	อ.กบินทร์บุรี ^{3,4} อ.เมือง ⁴ (ช่วงน้ำน้อย) อ.ศรีมหาโพธิ์ ⁵ (ช่วงน้ำน้อย) จ.ปราจีนบุรี
นครนายก	3	1.4 - 9.3	1.3 - 5.4	70 - 240,000	20 - 24,000	0.05 - 2.69	อ.องครักษ์ ¹ สะพานนครนายก ^{2,4} (ช่วงน้ำน้อย) ต.หินตั้ง ^{3,5} อ.เมือง จ.นครนายก
ตราด	3	4.2 - 9.9	0.7 - 2.0	20 - 90,000	20 - 8,000	0.01 - 0.16	บ้านท่ากระท้อน ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) อ.เขาสมิง จ.ตราด
จันทบุรี	3	4.6 - 9.0	0.4 - 1.9	40 - 160,000	18 - 50,000	0.01 - 0.30	โรงแรม KP แกรนด์ ^{3,4} อ.เมือง จ.จันทบุรี
ระยองตอนบน	3	5.5 - 8.9	1.1 - 2.3	900 - 12,000	300 - 1,300	0.06 - 0.27	-
ระยองตอนล่าง	4	3.1 - 7.5	0.4 - 4.0	260 - 24,000	110 - 9,000	0.13 - 1.54	สะพานเป็ยมพงสานต์ ^{3,4} สะพานเฉลิมชัย ^{3,5} (ช่วงน้ำน้อย) อ.เมือง จ.ระยอง
ประแสร์	-	4.2 - 7.0	0.8 - 2.9	500 - 24,000	40 - 13,000	0.02 - 1.00	บ.ปากน้ำประแสร์ ^{3,4} ต.ทุ่งควายกิน ⁵ (ช่วงน้ำมาก) อ.แกลง จ.ระยอง
พังราด	-	4.1 - 8.8	0.8 - 5.8	40 - 35,000	20 - 7,900	0.05 - 0.51	บ้านนายายอาม ^{2,5} (ช่วงน้ำน้อย) บ้านนายายอาม ^{3,4} กิ่ง อ.นายายอาม จ.จันทบุรี
เวฬุ	-	4.0 - 9.3	0.2 - 1.2	20 - 2,400	20 - 490	0.01 - 0.14	-
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	< 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาพิจารณา ดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	< 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	< 0.5	
หมายเหตุ							
¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH ₃ สูงสุด							

ตารางที่ 8 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหาในแหล่งน้ำภาคตะวันออก ปี 2550

พารามิเตอร์	ช่วงค่า ต่ำสุด - สูงสุด (mg/l)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/l)	สถานีตรวจวัดที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd	ตรวจไม่พบ - 0.00059	≤ 0.005	-
Cr	ตรวจไม่พบ - 0.021	≤ 0.05	-
Mn 4.8%(3/62)*	ตรวจไม่พบ - 2.2	≤ 1.0	<u>แม่น้ำบางปะกง</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณ ปากน้ำบางปะกง อ.บางปะกง และ อ.บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา <u>แม่น้ำระยอง</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณสะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
Ni	ตรวจไม่พบ - 0.035	≤ 0.1	-
Pb	ตรวจไม่พบ - 0.015	≤ 0.05	-
Zn	ตรวจไม่พบ - 0.3	≤ 1.0	-
Cu	ตรวจไม่พบ - 0.08	≤ 0.1	-

หมายเหตุ

* ร้อยละของการตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน (จำนวนการตรวจวัดที่ไม่ได้มาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

ตารางที่ 9 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคใต้ ปี 2550

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
ตาปีตอนบน	2	8.2 - 8.5	0.1 - 0.4	500	20 - 170	0.01 - 0.02	-
ตาปีตอนล่าง	3	4.2 - 7.7	0.1 - 5.5	500 - 16,000	20 - 3,000	0.01 - 0.20	ต.ทุ่งหลวง ² (ช่วงน้ำน้อย) อ.เวียงสระ จ.สุราษฎร์ธานี
พุมดวง	3	4.4 - 6.0	0.2 - 0.9	40 - 16,000	20 - 700	0.03 - 0.20	-
ปากพ่อง	3	0.4 - 7.9	0.4 - 6.9	230 - 16,000	130 - 16,000	0.01 - 0.28	เทศบาลตำบลเชียรใหญ่ อ.เชียรใหญ่ ต.ท่าเสม็ด ⁴ (ช่วงน้ำน้อย) อ.ชะอวด บ.ปากพ่อง ^{2,4} ต.ปากพ่อง จ.นครศรีธรรมราช
ชุมพร	-	4.1 - 8.5	0.8 - 1.9	800 - 16,000	130 - 16,000	0.03 - 0.13	ต.ท่ายาง ⁴ (ช่วงน้ำมาก) อ.เมือง จ.ชุมพร
หลังสวน	-	5.3 - 8.1	0.5 - 1.9	500 - 5,000	20 - 1,300	0.01 - 0.12	-
ตรัง	-	4.2 - 9.1	1.0 - 3.9	230 - 8,000	17 - 5,000	<0.01	ต.ทับเที่ยง ⁴ (ช่วงน้ำน้อย) อ.เมือง จ.ตรัง
คลองเทพา	-	3.6 - 5.4	3.8 - 7.7	3,000 - 160,000	780 - 90,000	0.04 - 0.18	บ้านเทพา ² บ้านเทพา ^{3,4} (ช่วงน้ำน้อย) ต.เทพา จ.สงขลา
ปัตตานี	-	6.4 - 7.7	0.8 - 1.9	175 - 2,000	75 - 1,700	0.00 - 2.80	ต.บันนังสตา ⁵ (ช่วงน้ำมาก) อ.บันนังสตา จ.ยะลา
สายบุรี	-	6.4 - 7.8	0.2 - 1.6	40 - 1,700	14 - 1,600	0.02 - 0.27	-
ทะเลน้อย	-	1.0 - 3.9	2.3 - 5.1	45 - 23,000	20 - 13,000	0.12 - 0.87	ต.พระนางตุง ¹ คลองนางเรียม ^{2,5} (ช่วงน้ำมาก) กลางทะเลน้อย ^{3,4} (ช่วงน้ำมาก) อ.ควนขนุน จ.พัทลุง
ทะเลหลวง	-	1.0 - 5.8	1.0 - 5.5	110 - 23,000	20 - 13,000	0.07 - 0.68	ปากคลองบ้านโรง ¹ อ.ระโนด จ.สงขลา ปากคลองลำปำ ² (ช่วงน้ำมาก) อ.เมือง จ.พัทลุง อ.เขาชัยสน ^{3,4} (ช่วงน้ำมาก) จ.พัทลุง บ้านปากพะยูน ⁵ (ช่วงน้ำมาก) อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง

ตารางที่ 9 ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ และบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำภาคใต้ ปี 2550 (ต่อ)

แหล่งน้ำ	ประเภทแหล่งน้ำ	ค่าต่ำสุด - สูงสุด ของคุณภาพน้ำที่สำคัญ					บริเวณที่มีปัญหา
		DO (มก./ล.)	BOD (มก./ล.)	TCB (MPN/100 มล.)	FCB (MPN/100 มล.)	NH ₃ (มก./ล.)	
ทะเลสาบ	-	0.2 - 4.3	1.6 - 22.2	330 - 1,600,000	200 - 1,600,000	0.04 - 5.22	ปากคลองอู่ตะเภา อ.รัษฎมณี จ.สงขลา ปากคลองลำโรง ^{1,2,3,4,5} อ.เมือง จ.สงขลา
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 2		≥ 6.0	≤ 1.5	≤ 5,000	≤ 1,000	≤ 0.5	คุณภาพน้ำที่เป็นปัญหาพิจารณา ดังนี้ DO ต่ำกว่า 2.0 มก./ล. BOD มากกว่า 4.0 มก./ล. TCB มากกว่า 20,000 หน่วย FCB มากกว่า 4,000 หน่วย NH ₃ มากกว่า 0.5 มก./ล.
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 3		≥ 4.0	≤ 2.0	≤ 20,000	≤ 4,000	≤ 0.5	
มาตรฐานแหล่งน้ำประเภทที่ 4		≥ 2.0	≤ 4.0	-	-	≤ 0.5	
หมายเหตุ ¹ บริเวณที่มีค่า DO ต่ำสุด ² บริเวณที่มีค่า BOD สูงสุด ³ บริเวณที่มีค่า TCB สูงสุด ⁴ บริเวณที่มีค่า FCB สูงสุด ⁵ บริเวณที่มีค่า NH ₃ สูงสุด							

ตารางที่ 10 ผลการตรวจวัดปริมาณโลหะหนักและบริเวณที่มีปัญหาในแหล่งน้ำภาคใต้ ปี 2550

พารามิเตอร์	ช่วงค่า ต่ำสุด - สูงสุด (mg/l)	มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดิน (mg/l)	สถานีตรวจวัดที่ไม่ได้ตามมาตรฐาน / มีปัญหา
Cd	ตรวจไม่พบ - 0.005	≤ 0.005	<u>แม่น้ำตรัง</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณปากแม่น้ำ เทศบาลเมืองกันตัง ต.กันตัง อ.กันตัง จ.ตรัง บริเวณ ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง และ ต.บางดี อ.ห้วยยอด จ.ตรัง (มีค่าเท่ากับ 0.005)
Cr	ตรวจไม่พบ - 0.027	≤ 0.05	-
Mn	0.01 - 0.65	≤ 1.0	-
Ni	ตรวจไม่พบ - 0.0068	≤ 0.1	-
Pb	ตรวจไม่พบ - 0.005	≤ 0.05	-
Zn 6%(1/18)*	0.01 - 1.08	≤ 1.0	<u>ทะเลสาบสงขลา</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณปากคลองสำโรง อ.เมือง จ.สงขลา
Cu	ตรวจไม่พบ - 0.006	≤ 0.1	-
As 40%(2/5)*	0.0057 - 0.014	≤ 0.01	ตรวจวัดเพียงแม่น้ำเดียวคือ <u>แม่น้ำตรัง</u> ช่วงน้ำน้อย บริเวณปากแม่น้ำ เทศบาลเมืองกันตัง ต.กันตัง อ.กันตัง จ.ตรัง มีค่าเท่ากับ 14 ไมโครกรัมต่อลิตร และบริเวณ บ.ท่าจีน ต.ทับเที่ยง อ.เมือง จ.ตรัง มีค่าเท่ากับ 12 ไมโครกรัมต่อลิตร

หมายเหตุ

* ร้อยละของการตรวจวัดที่เกินมาตรฐาน (จำนวนการตรวจวัดที่ไม่ได้มาตรฐาน / จำนวนการตรวจวัดทั้งหมด)

ค่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำทะเล

ตารางที่ 11 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยตอนใน

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
วัตถุลอยน้ำ 7%(1/14)*	พบถุงพลาสติก และขยะอื่นๆ	ประเภทที่ 1-6 ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ	จังหวัดสมุทรปราการ บริเวณปากคลอง 12 ชันวา**
สารแขวนลอย	11.3-176 มก./ล	ประเภทที่ 1-6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่เกินผลรวมของค่าเฉลี่ย 1 วัน หรือ 1 เดือน หรือ 1 ปี บวกกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยนั้นๆ	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง**
DO 57%(3/14)*	1.63-4.5 มก./ล.	ประเภทที่ 1,3-6 ≥ 4 ประเภทที่ 2 ≥ 6	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา** จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน
NO ₃ 71%(10/14)*	7.3-639 มกค.-ไนโตรเจน/ล.	ประเภทที่ 1-2 ≤ 20 ประเภทที่ 3-6 ≤ 60	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา** หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง
PO ₄ 79%(11/14)*	9.7-273.3 มกค.-ฟอสฟอรัส/ล.	ประเภทที่ 1-2,4 ≤ 15 ประเภทที่ 3,5-6 ≤ 45	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน** จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง
TCB 64%(9/14)*	40-90,000 MPN/100 มล.	ประเภทที่ 1-6 $\leq 1,000$	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35** ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง
FCB 86%(12/14)*	21-2,000 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1-3 ≤ 70 ประเภทที่ 4-6 ≤ 100	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน** จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง
Enterococci 79%(11/14)*	6-13,000 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1, 3, 5-6 ไม่ได้กำหนด ประเภทที่ 2, 4 ≤ 45	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา หน้าโรงงานฟอกย้อม กม. 35 ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน** จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง
Vibrio parahaemolyticus	<1-520 CFU/100 มล.	(กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาของอาหารและภาชนะสัมผัสอาหาร ปี พ.ศ. 2536 หมวดที่ 2 อาหารพร้อมบริโภค หัวข้อ 2.1.2 อาหารทะเลที่เตรียมเพื่อบริโภคดิบ มีค่าไม่เกิน 200 CFU/g)	จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน**
Fe 43%(6/14)*	139.4-1,175.51 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 300	จังหวัดฉะเชิงเทรา ปากแม่น้ำบางปะกง** จังหวัดสมุทรปราการ ปากคลอง 12 ชันวา ปากแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดกรุงเทพมหานคร บางขุนเทียน จังหวัดสมุทรสาคร ปากแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสมุทรสงคราม ปากแม่น้ำแม่กลอง

หมายเหตุ * ร้อยละของสถานีตรวจวัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล (จำนวนสถานีที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ / จำนวนสถานีทั้งหมดที่ตรวจวัดในฤดูแล้งและฤดูฝน)
** บริเวณที่พบค่าสูงสุดในแต่ละพารามิเตอร์

ตารางที่ 12 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
วัตถุลอยน้ำ 7%(11/154)*	พบถุงพลาสติกและขยะอื่นๆ	ประเภทที่ 1-6 ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ	จังหวัดระยอง หาดทรายแก้ว(เกาะเสม็ด) ปากแม่น้ำระยอง หาดพูน จังหวัดชลบุรี บางแสน (ไอเชียนวิลด์) สโมสรเรือใบ (พัทยา) พัทยาเหนือ (ร.แกรนด์พาเลซ) สีซัง (ท่าเวทวงษ์) อ่าวอุดม (สะพานปลา) ตลาดนาเกลือ
น้ำมันและไขมันบนผิวน้ำ 1%(1/154)*	พบคราบไขมัน	มองไม่เห็น	จังหวัดชลบุรี ท่าเวทวงษ์ (สีซัง)**
สารแขวนลอย	< 2.5-483 มก./ล	ประเภทที่ 1-6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่เกินผลรวมของค่าเฉลี่ย 1 วัน หรือ 1 เดือน หรือ 1 ปี บวกกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยนั้นๆ	จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำเวฬุ**
NO ₃ 14%(22/154)*	< 1.0-1,623.6 มก.-ไนโตรเจน/ล.	ประเภทที่ 1-2 ≤ 20 ประเภทที่ 3-6 ≤ 60	จังหวัดตราด ปากแม่น้ำตราด-แหลมตอก (บ้านปู) จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำประแสร์ ปากแม่น้ำพังราด ปากแม่น้ำจันทบุรี ปากแม่น้ำเวฬุ จังหวัดระยอง หาดทรายทอง ปากแม่น้ำระยอง ปากคลองแกลง หาดพูน จังหวัดชลบุรี อ่าวชลบุรี อ่าวขลุ่ย (ฟาร์มหอยนางรม) อ่างศิลา (ท่าเรือ) อ่าวอุดม (สะพานปลา) สีซัง (สถานี) ศรีราชา (เกาะลอย) ตลาดนาเกลือ** พัทยาเหนือ (ร.แกรนด์พาเลซ) ช่องเสมสาร หาดจอมเทียน (กลาง)
NH ₃ 1%(1/154)*	< 1.0-84.8 มก.-ไนโตรเจน/ล.	ประเภทที่ 3 ≤ 100 ประเภทที่ 1-2,4-6 ≤ 70	จังหวัดชลบุรี ตลาดนาเกลือ**
PO ₄ 20%(31/154)*	1.0-1,039.2 มก.-ฟอสฟอรัส/ล.	ประเภทที่ 1-2,4 ≤ 15 ประเภทที่ 3,5-6 ≤ 45	จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำประแสร์ อ่าวคู้กระเบน จังหวัดระยอง บ้านหนองแพบ** บริษัทปุ๋ย(ท่าเรือมาบตาพุด) หาดทรายทอง หาดพูน ปากแม่น้ำระยอง จังหวัดชลบุรี อ่าวชลบุรี อ่างศิลา (ท่าเรือ, ฟาร์มหอยนางรม) บางแสน (ไอเชียนวิลด์) บางพระ ศรีราชา (เกาะลอย) ตลาดนาเกลือ ช่องเสมสาร
TCB 10%(15/154)*	< 2-50,000 MPN/100 มล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 1,000	จังหวัดตราด เกาะช้าง (หาดคลองพร้าว) แหลมมอ ปากคลองใหญ่ ปากแม่น้ำตราด-แหลมตอก (บ้านปู) จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำประแสร์ ปากแม่น้ำจันทบุรี จังหวัดระยอง ปากแม่น้ำระยอง** จังหวัดชลบุรี บางพระ ตลาดนาเกลือ อ่างศิลา (ท่าเรือ) ศรีราชา (เกาะลอย) ท่าเรือแหลมฉบัง (ดอนห้วย)
FCB 19%(29/154)*	< 1-1,000 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1-3 ≤ 70 ประเภทที่ 4-6 ≤ 100	จังหวัดตราด เกาะช้าง (หาดคลองพร้าว) ท่าเรือแหลมมอ ปากคลองใหญ่ จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำประแสร์ ปากแม่น้ำจันทบุรี จังหวัดระยอง ปากแม่น้ำระยอง หาดพูน บ้านหนองแพบ ท่าเรือประมง(ตลาดบ้านเพ) แหลมแม่พิมพ์ จังหวัดชลบุรี อ่าวชลบุรี บางพระ ศรีราชา (เกาะลอย) อ่าวอุดม (สะพานปลา) ตลาดนาเกลือ** สโมสรเรือใบ (พัทยา) พัทยาใต้ (ปากคลอง) ช่องเสมสาร
Enterococci 31%(47/154)*	< 1-4,300 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1,3,5-6 ไม่ได้กำหนด ประเภทที่ 2,4 ≤ 45	จังหวัดตราด เกาะช้าง (หาดไก่แม่,หาดคลองพร้าว) แหลมตอก ท่าเรือแหลมมอ ปากแม่น้ำตราด-แหลมตอก (บ้านปู) ปากคลองใหญ่ จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำประแสร์ ปากแม่น้ำจันทบุรี ปากแม่น้ำพังราด อ่าวคู้กระเบน หาดคู้กระเบน จังหวัดระยอง หาดทรายแก้ว (เกาะเสม็ด) ท่าเรือหน้าด่าน (เกาะเสม็ด) ปากคลองแกลง แหลมแม่พิมพ์ ปากแม่น้ำระยอง จังหวัดชลบุรี อ่าวชลบุรี (ฟาร์มหอยนางรม) อ่าวชลบุรี อ่างศิลา (ท่าเรือ) บางแสน (ไอเชียนวิลด์) ศรีราชา (เกาะลอย) อ่าวอุดม (สะพานปลา) ท่าเรือแหลมฉบัง (ดอนห้วย) บางพระ สโมสรเรือใบ (พัทยา) พัทยาเหนือ (ร.แกรนด์พาเลซ) พัทยาใต้ (ปากคลอง) ช่องเสมสาร ตลาดนาเกลือ**

ตารางที่ 12 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (ต่อ)

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
Cu	< 1-5.72 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 8	จังหวัดชลบุรี บริเวณที่มีค่าสูงใกล้เคียงค่ามาตรฐานฯ ควรเฝ้าระวัง คือ ท่าเรือแหลมฉบัง(ตอนท้าย)**
Zn 7%(4/54)*	< 2-155.14 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 50	จังหวัดชลบุรี ศรีราชา(เกาะลอย)** อ่าวอุดม(สะพานปลา) หัวแหลมฉะเชิงชองแสมสาร
Fe 7%(4/54)*	< 2-1,364.7 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 300	จังหวัดตราด ปากคลองใหญ่** จังหวัดจันทบุรี ปากแม่น้ำพังราด ปากแม่น้ำเวฬุ จังหวัดชลบุรี ศรีราชา(เกาะลอย) จังหวัดตราด บริเวณที่มีค่าสูงใกล้เคียงค่ามาตรฐานฯ ควรเฝ้าระวัง คือ ท่าเรือแหลมงอบ (237.80 มกค./ล.)

หมายเหตุ * ร้อยละของสถานีตรวจวัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล (จำนวนสถานีที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ / จำนวนสถานีทั้งหมดที่ตรวจวัดในฤดูแล้งและฤดูฝน)
** บริเวณที่พบค่าสูงสุดในแต่ละพารามิเตอร์

ตารางที่ 13 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
วัตถุลอยน้ำ 4%(7/182)*	พบถุงพลาสติก และขยะอื่นๆ	ประเภทที่ 1-6 ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านเหนือ,กลาง) ปากคลองบ้านแหลม (ด้านกลาง) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สะพานปลาหัวหิน จังหวัดชุมพร หาดทรายขาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตลาดแม่น้ำ (บ้านแม่น้ำ) ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะพะงัน)
น้ำมันและไขมันบนผิวน้ำ 2%(3/182)*	พบคราบน้ำมัน	มองไม่เห็น	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านกลาง) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะสมุย) ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะพะงัน)
สารแขวนลอย	< 2.5-552 มก/ล	ประเภทที่ 1-6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่เกินผลรวมของค่าเฉลี่ย 1 วัน หรือ 1 เดือน หรือ 1 ปี บวกกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยนั้นๆ	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านแหลม (ด้านใต้)**
DO 2%(4/182)*	2.7-7.8 มก/ล.	ประเภทที่ 1,3-6 ≥ 4 ประเภทที่ 2 ≥ 6	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านเหนือ,ด้านกลาง,ด้านใต้)** จังหวัดสุราษฎร์ธานี บ้านหัวถนน (อ่าวบางน้ำจืด เกาะสมุย)
NO ₃ 13%(23/182)*	< 1-1,318.7 มกค.-ไนโตรเจนล.	ประเภทที่ 1-2 ≤ 20 ประเภทที่ 3-6 ≤ 60	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านเหนือ,กลาง,ใต้) ปากคลองบ้านแหลม (ด้านใต้) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณโรงแรมโซฟิเทล โรงแรมสายลม หัวหิน ปากแม่น้ำปราณบุรี หาดสามพระยา**(อุทยานฯสามร้อยยอด) บ้านบ่อนอก อ่าวประจวบเหนือ (หน้าเขาดาม่องล่า) ปากคลองบางนางรม (อ่าวประจวบ) บ้านทุ่งประดู่ ปากคลองบ้านบางสะพานน้อย จังหวัดชุมพร ปากแม่น้ำชุมพร (อ่าวปากหาด) ปากแม่น้ำหลังสวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) คลองกระแต (อ.กาญจนดิษฐ์) จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา) ปากแม่น้ำปากพอง บ้านปากคลอง (อ.หัวไทร) จังหวัดสงขลา ปากทะเลสาบสงขลา หาดสมิหลา

ตารางที่ 13 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก (ต่อ)

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
PO ₄ 23%(42/182)*	<1-482 มก.- ฟอสฟอรัส/ล.	ประเภทที่ 1-2,4 ≤ 15 ประเภทที่ 3,5-6 ≤ 45	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน(ด้านเหนือ,กลาง,ใต้)ปากคลองบ้านแหลม (ด้านเหนือ,กลาง,ใต้,ฟาร์มหอยแมลงภู่) หาดปึกเตียน หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล โรงแรมโซฟิเทล บริเวณโรงแรมสายลม หัวหิน เขาตะเกียบ ปากแม่น้ำปราณบุรี หาดสามพระยา (อุทยานสามร้อยยอด) อ่าวประจวบเหนือ (หน้าเขาดาม่องล้ำ)อ่าวประจวบด้านใต้ อ่าวมะนาว (กองบิน 53) ปากคลองวภาพ ปากคลองบ้านบางสะพานน้อย จังหวัดชุมพร บ้านสะพลี(อ่าวสะพลี) ปากแม่น้ำชุมพร(อ่าวปากหาด) หาดภราดรภาพ หาดทรายรีตอนกลาง บ้านบ่อคา(อ่าวคือ อ.สวี) ปากคลองสวี หาดสำเร็จ(อ.ท่าชนะ) จังหวัดสุราษฎร์ธานี บ้านหัวถนน** (อ่าวบางน้ำจืด เกาะสมุย) ปากคลองท่าเคย (อ.ท่าฉาง) ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) คลองกระแตะ (อ.กาญจนดิษฐ์) เกาะพัง (สะพานปลา,อ่าวหาดรีน) อ่าวท้องตาปาน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา) จังหวัดสงขลา หาดมหาราช (อ.สติงพระ)
TCB 11%(20/182)*	<2-16,000 MPN/100 มล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 1,000	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล หัวหิน ปากแม่น้ำปราณบุรี หาดบริเวณโรงแรมสายลม บ้านบ่อนอก จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านเหนือ,กลาง,ใต้) หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลองบีช) จังหวัดชุมพร ปากแม่น้ำหลังสวน ปากแม่น้ำชุมพร**(อ่าวปากหาด) หาดภราดรภาพ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองท่าเคย (อ.ท่าฉาง) ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) สะพานปลา (เกาะพัง) คลองกระแตะ (อ.กาญจนดิษฐ์) บ้านหัวถนน (อ่าวบางน้ำจืด เกาะสมุย) ท่าเรือเฟอร์รี่ (เกาะสมุย) จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา)
FCB 15%(27/182)*	<1-600 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1-3 ≤ 70 ประเภทที่ 4-6 ≤ 100	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านกลาง) ปากคลองบ้านแหลม (ด้านใต้) หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลองบีช) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล หาดบริเวณโรงแรมสายลม หัวหิน ปากแม่น้ำปราณบุรี บ้านบ่อนอก อ่าวประจวบเหนือ (หน้าเขาดาม่องล้ำ) จังหวัดชุมพร ปากแม่น้ำชุมพร** (อ่าวปากหาด) ปากแม่น้ำหลังสวน หาดภราดรภาพ หาดทรายรีตอนกลาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองท่าเคย (อ.ท่าฉาง) ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) ท่าเรือเฟอร์รี่ (ดอนสัก-ใหม่) เกาะสมุย (อ่าวแจ้งกลาง, ท่าเรือหน้าอำเภอ,ท่าเรือเฟอร์รี่) คลองกระแตะ (อ.กาญจนดิษฐ์) จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา) โรงไฟฟ้าขนอม (อ.ขนอม) ปากแม่น้ำปากพั้ง
Enterococci 21%(39/182)*	<1-5,700 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1,3,5-6 ไม่ได้กำหนด ประเภทที่ 2,4 ≤ 45	จังหวัดเพชรบุรี หาดชะอำตอนกลาง (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว) หาดชะอำเหนือ (หน้าโรงแรมลองบีช) ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านเหนือ,กลาง,ใต้) ปากคลองบ้านแหลม** (ด้านกลาง,ใต้) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หาดบริเวณพระราชวังไกลกังวล สะพานปลาหัวหิน โรงแรมโซฟิเทล ปากแม่น้ำปราณบุรี กลางหาดสมุญรณ์ (อ.บางสะพาน) จังหวัดชุมพร ปากแม่น้ำหลังสวน ปากแม่น้ำชุมพร,อ่าวปากหาด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองท่าเคย (อ.ท่าฉาง) ปากแม่น้ำตาปี (อ่าวบ้านดอนตอนกลาง) คลองกระแตะ (อ.กาญจนดิษฐ์) ท่าเรือเฟอร์รี่ (ดอนสัก-ใหม่) ตลาดแม่น้ำ (บ้านแม่น้ำ) เกาะสมุย (ท่าเรือหน้าอำเภอ,บ้านหัวถนน อ่าวบางน้ำจืด, ท่าเรือเฟอร์รี่) เกาะพัง (สะพานปลา,ท่าเรือเฟอร์รี่) อ่าวท้องตาปาน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากคลองท่าสูง (อ.ท่าศาลา) โรงไฟฟ้าขนอม (อ.ขนอม) จังหวัดสงขลา ปากทะเลสาบสงขลา

ตารางที่ 13 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตก (ต่อ)

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
Vibrio parahaemolyticus	<1-260 CFU/100 มล.	- (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาของอาหารและภาชนะสัมผัสอาหาร ปี พ.ศ.2536 หมวดที่ 2 อาหารพร้อมบริโภค หัวข้อ 2.1.2 อาหารทะเลที่เตรียมเพื่อบริโภค มีค่าไม่เกิน 200 CFU/g)	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูนด้านกลาง**
Zn 3%(1/38)*	<2-92.72 มก./ล.	ประเภทที่ 1-6 $\leq$ 50	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สะพานปลาหัวหิน**
Fe 13%(5/38)*	10-1,312.7 มก./ล.	ประเภทที่ 1-6 $\leq$ 300	จังหวัดเพชรบุรี ปากคลองบ้านบางตะบูน (ด้านกลาง) ปากคลองบ้านแหลม (ด้านกลาง) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปากคลองท่าเคย**(อ.ท่าฉาง) ปากคลองท่าเคย (ฟาร์มเลี้ยงหอยนางรม) จังหวัดนครศรีธรรมราช ปากแม่น้ำปากพนัง

หมายเหตุ * ร้อยละของสถานีตรวจวัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล (จำนวนสถานีที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ / จำนวนสถานีทั้งหมดที่ตรวจวัดในฤดูแล้งและฤดูฝน)
** บริเวณที่พบค่าสูงสุดในแต่ละพารามิเตอร์

ตารางที่ 14 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณชายฝั่งอันดามัน

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
วัตถุลอยน้ำ 20%(26/130)*	พบถุงพลาสติก และขยะอื่นๆ	ประเภทที่ 1-6 ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ	จังหวัดพังงา บ้านทับละมุ (ปากคลองทับละมุ) บ้านน้ำเค็ม จังหวัดภูเก็ต หาดในยาง หาดป่าตอง (หน้าป่าตองบีชไฮเต็ล) หาดราไวย์ (ตอนกลาง, หมู่บ้านชาวประมง) หาดในหาน (ตอนกลาง) ปากคลองท่าจีน (บ้านเกาะสีเฑียร) อ่าวบางโรง หาดกะตะน้อย(หน้าโรงแรมกะตะธานี) จังหวัดกระบี่ เกาะลันตา (ด้านใต้หาดคลองกวาง,บ้านศาลาด่าน) หาดนพรัตน์ธารา หาดโล๊ะดาลัย (เกาะพีพี) หาดต้นไทร(หน้าตันไทรวิลเลจ) อ่าวมาหยา จังหวัดตรัง หาดปากเมง จังหวัดสตูล ท่าเทียบเรือปากบารา บ้านทุ่งรีน หาดบ้านปากบารา
สารแขวนลอย	<2.5-552 มก./ล	ประเภทที่ 1-6 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นไม่เกินผลรวมของค่าเฉลี่ย 1 วัน หรือ 1 เดือน หรือ 1 ปี บวกกับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยนั้นๆ	จังหวัดตรัง หาดยาว(ใต้)**
น้ำมันและไขมันบนผิวน้ำ 2%(2/130)*	พบคราบน้ำมัน	ประเภทที่ 1-6 มองไม่เห็น	จังหวัดพังงา บ้านทับละมุ (ปากคลองทับละมุ) บ้านน้ำเค็ม
DO 1%(1/130)*	3.8-8.7 มก./ล.	ประเภทที่ 1,3-6 $\geq$ 4 ประเภทที่ 2 $\geq$ 6	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง)**
NO ₃ 7%(9/130)*	<1-151.5 มก.-ไนโตรเจนล.	ประเภทที่ 1-2 $\leq$ 20 ประเภทที่ 3-6 $\leq$ 60	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง) จังหวัดพังงา ท่าเหมือง บ้านเขาพิหลาย จังหวัดกระบี่ หาดต้นไทร (หน้าตันไทรวิลเลจ)** หาดชุมชนศรีลาชา จังหวัดตรัง บ้านบ่อม่วง หาดสำราญ (กลาง) จังหวัดสตูล บ้านทุ่งรีน บ้านปากบาง

ตารางที่ 14 พารามิเตอร์ที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณชายฝั่งอันดามัน (ต่อ)

พารามิเตอร์	ช่วงค่าต่ำสุด-สูงสุด	มาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล	บริเวณที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ หรือ ควรเฝ้าระวัง
PO ₄ 18%(23/130)*	<1-124.9 มกค./ฟอสฟอรัส/ล.	ประเภทที่ 1-2,4 ≤ 15 ประเภทที่ 3,5-6 ≤ 45	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากแม่น้ำระนอง)** หาดบางเบน จังหวัดพังงา คลองปากบาง (เขาหลัก) บ้านบางเนียง จังหวัดภูเก็ต หาดกะตะน้อย (หน้าโรงแรมกะตะธานี) หาดไนยาง หาดป่าตอง (หน้าป่าตองเมอร์ริน, หน้าป่าตองบีชไฮเต็ล, หน้าโรงแรมป่าตองเบย์, หน้าไดมอนด์คิลฟ์) หาดกะรน (หน้าภูเก็ตโกลด์บีชอินน์, หน้าภูเก็ตอะคาเดย์) หาดกะตะน้อย (หน้าโรงแรมกะตะธานี) หาดกะตะใหญ่ (ด้านทิศใต้) หาดราไวย์ (ตอนกลาง, หมู่บ้านชาวประมง) หาดในหาน (ตอนกลาง) อ่าวฉลอง (ตอนกลาง) จังหวัดกระบี่ เกาะลันตา (แหลมโดนด, บ้านศาลาด่าน, ด้านใต้หาดคลองขวาง)
TCB 12%(16/130)*	<2-30,000 MPN/10 มล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 1,000	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง) จังหวัดภูเก็ต หาดป่าตอง (หน้าป่าตองเมอร์ริน) หาดราไวย์ (หมู่บ้านชาวประมง)** จังหวัดพังงา หาดบางสัก บ้านน้ำเค็ม บ้านคึกคัก จังหวัดกระบี่ หาดนพรัตน์ธารา บ้านศาลาด่าน (เกาะลันตา) อ่าวไร่เลย์ จังหวัดตรัง หาดเจ้าไหม (กลาง) หาดสำราญ (กลาง) จังหวัดสตูล บ้านทุ่งรีน บ้านปากบาง
FCB 21%(27/130)*	<1-1,075 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1-3 ≤ 70 ประเภทที่ 4-6 ≤ 100	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง) จังหวัดพังงา บ้านทับละมุ (ปากคลองทับละมุ) บ้านน้ำเค็ม หาดบางสัก คลองปากบาง (เขาหลัก) จังหวัดกระบี่ หาดนพรัตน์ธารา หาดต้นไทร (หน้าต้นไทรวิลเลจ) หาดนพรัตน์ธารา (ปากคลองแห้ง) เกาะลันตา (แหลมโดนด, บ้านศาลาด่าน) อ่าวไร่เลย์ จังหวัดตรัง หาดเจ้าไหม (กลาง) บ้านบ่อม่วง หาดสำราญ (กลาง) หาดหยงหลิง หาดยาว (ใต้) จังหวัดภูเก็ต หาดป่าตอง (หน้าป่าตองเมอร์ริน, หน้าป่าตองบีชไฮเต็ล, หน้าโรงแรมป่าตองเบย์) หาดกะตะใหญ่ (ด้านทิศใต้) หาดราไวย์ (หมู่บ้านชาวประมง) ปากคลองท่าจีน (บ้านเกาะลิเฮอร์) จังหวัดสตูล ท่าเทียบเรือปากบารา บ้านทุ่งรีน บ้านปากบาง
Enterococci 23%(30/130)*	<1-2,200 CFU/100 มล.	ประเภทที่ 1,3,5-6 ไม่ได้กำหนด ประเภทที่ 2,4 ≤ 45	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง) จังหวัดพังงา บ้านทับละมุ (ปากคลองทับละมุ) บ้านน้ำเค็ม บ้านคึกคัก จังหวัดกระบี่ หาดนพรัตน์ธารา เกาะลันตา (บ้านศาลาด่าน, แหลมโดนด) หาดนพรัตน์ธารา (ปากคลองแห้ง) จังหวัดภูเก็ต หาดป่าตอง (หน้าป่าตองบีชไฮเต็ล, หน้าป่าตองเมอร์ริน, หน้าโรงแรมป่าตองเบย์) หาดกะรน (หน้าภูเก็ตอะคาเดย์) หาดกะตะน้อย (หน้าโรงแรมกะตะธานี) หาดราไวย์ (ตอนกลาง) อ่าวฉลอง (ตอนกลาง) หาดกมลา ปากคลองท่าจีน (บ้านเกาะลิเฮอร์) จังหวัดตรัง บ้านบ่อม่วง หาดปากเมง หาดสำราญ (กลาง)** หาดเจ้าไหม (กลาง) หาดหยงหลิง หาดยาว (ใต้) จังหวัดสตูล ท่าเทียบเรือปากบารา บ้านทุ่งรีน บ้านปากบาง
Cu	<1-5.28 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 8	จังหวัดตรัง บริเวณที่มีค่าสูงใกล้เคียงค่ามาตรฐานฯ ควรเฝ้าระวัง คือ บ้านบ่อม่วง**
Zn 3%(1/34)*	<2-57.4 มกค./ล.	ประเภทที่ 1-6 ≤ 50	จังหวัดภูเก็ต หาดไม้ขาว**
Fe 9%(3/34)*	<2-1,365.10 มกค./ล	ประเภทที่ 1-6 ≤ 300	จังหวัดระนอง หาดชาญดำริ (ปากน้ำระนอง) จังหวัดตรัง บ้านบ่อม่วง** จังหวัดสตูล ท่าเทียบเรือปากบารา

หมายเหตุ * ร้อยละของสถานีตรวจวัดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล (จำนวนสถานีที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ / จำนวนสถานีทั้งหมดที่ตรวจวัดในฤดูแล้งและฤดูฝน)

** บริเวณที่พบค่าสูงสุดในแต่ละพารามิเตอร์

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย 2550

● ที่ปรึกษา

1. นายสุพัฒน์	หวังวงศ์วัฒนา	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
2. นางมิ่งขวัญ	วิทยารังสฤษดิ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
3. นายวรศาสตร์	อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (พ.ศ.2552-ปัจจุบัน)
4. นายชนินทร์	ทองธรรมชาติ	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (พ.ศ.2551-2552)
5. นายวิเชียร	รุ่งเรือง	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ (พ.ศ.2550-2551)

● คณะผู้จัดทำ

1. นายรังสรรค์	ปิ่นทอง	13. นางสาวสุรรัตน์	ชวาพิทักษ์
2. นางสุณี	ปิยะพันธุ์พงศ์	14. นางสาวตรองกมล	แก้วมีศรี
3. นายวิจารณ์	ลิมาฉายา	15. นายนิชร	คงเพชร
4. นางกัญชลี	นาวิกภูมิ	16. นายชัย	ปทุมานุสรณ์
5. นายเจนจบ	สุขสด	17. นางสาวอนุดา	ทวัฒน์สิน
6. นางสาวสุธิตา	คงเพชรสถิตย์	18. นางสาวกรรณิกา	ทิพย์ประเสริฐสิน
7. นางสุภาพ	ศรีจันทร์	19. นางอนุสรรา	รักษาคำ
8. นางสาวพัชราภา	โชคยางกูร	20. นายพีพัฒน์	พึ้งบุญ
9. นางสาวลัดดา	จุลแสง	21. นางสาวจิระนันท์	เหมพุดเสริฐ
10. นางสาวปริเมษ	เจริญนพคุณ	22. นางสาวลลนา	เปล่งเสียง
11. นางสาววิลาสินี	วัฒนาวงค์ดอน	23. นางสาวกิตติยา	พรมทะเลือ
12. นายวัชระ	พันธุ์นราวิกิจ		

● ผู้สนับสนุนข้อมูล

1. นายเชาวน์	นกออยู่	16. นางสาวสุวลักษณ์	เยาว์นุ่น
2. นางสาวจุฑามาศ	กวินเสกสรรศรี	17. นายคมสัน	องค์ปรัชชากุล
3. นางสาวชนชนก	อรุณเลิศ	18. นางสาวพรรณวดี	สิงห์แก้ว
4. นางสาวเอกอร	แก้วขาว	19. นายประมวล	เฉลียว
5. นายเอกลักษณ์	เย็นเปี่ยม	20. นางสาวจินตนา	คิวเสน
6. นางสาวศศิธร	ประภาณี	21. นางสาวพรศรี	สุทธนารักษ์
7. นางสาวสุโรชา	พูลสวัสดิ์	22. นางสาวพรนิกา	ธีระจินดาชล
8. นางสาวจิรภา	ห้องสวัสดิ์	23. นางอภิพร	เกศกนกกรกิจ
9. นางสาวพิรพร	เพชรทอง	24. นางสาวจุฑามาศ	เอี่ยมสระศรี
10. นางสาวพรพิมล	เจริญสูง	25. นายสิทธิชัย	ศรีมีชัย
11. นางสาวธีรพร	วิริวฒิกร	26. นางสาวสมพร	ศรีคำภา
12. นายอร่าม	พันธุ์วรรณ	27. นายชัยพร	ศิริพรไพบูลย์
13. นายอิหมาน	หะยีปากา	28. นายจิตรกร	สุวรรณเลิศ
14. นางสาววาสนา	แจ้งประจักษ์	29. นายบรรจง	พรมจันทร์
15. นายธีรวัฒน์	อุดมจินดาสวัสดิ์		

● ดำเนินการจัดทำโดย

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

กรมควบคุมมลพิษ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร : 0 2298 2000 โทรสาร : 0 2298 2002

[http:// www.pcd.go.th](http://www.pcd.go.th)